

Dziennik rządowy

dla

okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie.

Rok 1858.

Oddział drugi.

Część IV.

Wydana i rozestana dnia 19. Lipca 1858.

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Verwaltungsgebiet der Statthalterei in Lemberg.

Jahrgang 1858.

Zweite Abtheilung.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 19. Juli 1858.

10.

Obwieszczenie c. k. krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 19. Lutego 1858. liczba 5.314,

którém instrukeye ku przeprowadzeniu nakazanego oszacowania dochodów gruntowych w celu powszechnego katastru ogłaszają się.

Ażeby zwiérzchnicy posiadłości gruntowej, tudzież przełożeni i wydziały gromad (gmin) przy operatach oszacowania katastralnego, stosownie do najwyższego patentu z dnia 23. Grudnia 1817., w niektórych częściach okręgu Namiestnictwa lwowskiego już rozpoczętych, wykonać mogli odpowiednią obowiązkowi działalność w zupełnej jej objętości i z należytém zrozumieniem tego, dla całej posiadłości gruntowej i dla celów administracyi podatkowej wielce ważnego dzieła, c. k. krajowa Dyrekcyja skarbowa widzi się spowodowaną, z przyłączeniem drukowanego egzemplarza powołanego najwyższego patentu, instrukcyę dla przeprowadzenia nakazanego w celu powszechnego katastru oszacowania dochodów gruntowych, naukę do układania wyciągów klasowych, naukę dla gromad (gmin) powołanych do spółdziałania przy robotach wstępnych oszacowania katastralnego, tudzież reskrypta z dnia 13. Kwietnia i 31. Lipca 1857. l. l. 8.441 i 32.246, w których niektóre objaśniające postanowienia są zawarte, podać niniejszém do wiadomości powszechnej.

Gołuchowski m. p.

10.

Kundmachung der k. k. galizischen Finanz-Landes-Direction vom 19. Februar 1858 Zahl 5314,

womit die Instructionen zur Ausführung der zum Behufe des allgemeinen Katasters angeordneten Grundertragschätzung kundgemacht werden.

Damit die Vorsteher des gutherrlichen Besigthums, so wie die Vorstände und Ausschüsse der Gemeinden bei den, gemäß des a. h. Patentes vom 23. December 1817 in einigen Theilen des Lemberger Statthaltereigebietes bereits begonnenen Katastralschätzungs-Operationen, die pflichtmäßige Wirksamkeit in vollem Umfange und richtigem Verständnisse dieser für den gesammten Grundbesiß, so wie für die Zwecke der Steuerverwaltung hochwichtigen Maßregel auszuüben vermögen, findet sich die k. k. Finanz-Landes-Direction veranlaßt, unter Anschluß eines Abdruckes des berufenen allerhöchsten Patentes, die Instruction zur Ausführung der zum Behufe des allgemeinen Katasters angeordneten Grundertragschätzung, die Anleitung zur Verfassung der Classen-Auszüge, die Belehrung für die bei den Vorarbeiten der Katastralschätzung zur Mitwirkung berufenen Gemeinden und die einige erläuternde Bestimmungen enthaltenden Erlässe vom 13. April und 31. Juli 1857 Z. 8441 und 32246 hiemit zur allgemeinen Kenntniß zu bringen.

Goluchowski m. p.

P a t e n t,

**którym słuszny, a w zastosowaniu, swoim pewny system podatku
gruntowego zaprowadza się.**

Zważywszy niestosowności, które przy rozkładzie podatku gruntowego według istniejącej skali w rozdzieleniu tegoż na całe prowincye, obwody, powiaty i gromady (gminy), jakoteż na pojedynczych kontrybuentów wynikają, po najdojrzalszém rozważeniu tego niedogodnego stanu rzeczy i najstosowniejszych środków zaradczych, powzięliśmy postanowienie, zaprowadzić we wszystkich Naszych prowincyach niemieckich i włoskich system podatku gruntowego w zasadach swoich słuszny, a w wykonaniu pewny. W tém powszechnie pożytecznym przedsięwzięciu mieliśmy na baczeniu zastosowanie pojęcia najściślejszej sprawiedliwości, zachęcenie do uprawy ziemi, zależne szczególnie od rzetelnego wymiaru podatku gruntowego, i ile możności jak największe popieranie jego zbawiennych postępów.

Rozkazujemy przeto:

§. 1.

Podatkowi gruntowemu podlegają pożytki z ziemi i pożytki z budynków.

§. 2.

Jako właściwe pożytki z ziemi ulegają podatkowi gruntowemu wszystkie płodne powierzchnie ziemi, w stosunku do wyrachowanych na pieniądze ziemio-płodów, jakie przy łożeniu zwyczajnej pilności wydawać mogą.

§. 3.

Jako pożytki z budynków podlegają podatkowi gruntowemu: przychód, któryby powierzchnia ziemi (area) budynek zajmująca, w drodze pierwotnej produkcji nieść mogła, gdyby do tego użytą była, tudzież czynsz, który sam budynek przynosi, albo przynosić może.

§. 4.

Podatek gruntowy wymierza i nakłada się według czystego przychodu.

§. 5.

Za czysty przychód gruntowy poczytujemy pożytek, który posiadacz gruntu w wszelkiej do niego należącej płodnej powierzchni ziemi, według obecnego rodzaju uprawy, używając pospolitego w gromadzie (gminie) sposobu uprawiania w latach zwyczajnej urodzajności nieść może, po odtrąceniu potrzebnych

P a t e n t,

womit ein billiges und in seiner Anwendung festes System der Grundsteuer in
Ausführung gebracht wird.

In Erwägung der Mißverhältnisse, welche bei der Umlegung der Grundsteuer nach dem bestehenden Maßstabe der Vertheilung für ganze Provinzen, Kreise, Districte und Gemeinden, wie für einzelne Contribuenten hervorgehen, haben Wir, nach der reifsten Erwägung dieses Mißstandes und der zweckmäßigsten Mittel ihm abzuhelfen, den Entschluß gefaßt, in Unseren sämtlichen deutschen und italienischen Provinzen ein in seinen Grundsätzen billiges, und in seiner Anwendung festes System der Grundsteuer in Ausführung zu bringen. Unsere leitenden Gesichtspuncte bei diesem allgemein nützlichen Unternehmen waren: die Anwendung des Begriffes der strengsten Gerechtigkeit, die vorzüglich durch eine richtige Ausmaß der Grundsteuer bedingte Aufmunterung der Landes-Cultur und die möglichste Beförderung ihrer heilsamen Fortschritte.

Wir befehlen demnach:

§. 1.

Der Grundsteuer unterliegen die Nutzungen von Grund und Boden und jene von Gebäuden.

§. 2.

Als eigentliche Grundnutzungen werden der Grundsteuer einbezogen: alle productiven Oberflächen der Erde, im Verhältnisse der zu Geld veranschlagten Producte, welche sie bei Anwendung des gewöhnlichen Fleißes einbringen können.

§. 3.

Als Nutzungen von Gebäuden werden der Grundsteuer einbezogen: der Ertrag, welchen die Area, die das Gebäude einnimmt, im Wege der Urproduction abwerfen kann, wenn sie in solcher benüget würde, und der Zins, den das Gebäude selbst trägt, oder zu tragen vermag.

§. 4.

Die Grundsteuer wird nach dem reinen Ertrage bemessen und angelegt.

§. 5.

Wir erklären als reinen Grundertrag: das Erträgniß, welches der Grundbesitzer von jeder ihm angehörigen productiven Oberfläche nach der dormaligen Culturs-Gattung, bei Anwendung der gemeindeüblichen Cultivirungsart in Jahren gewöhnlicher Fruchtbarkeit beziehen kann, nachdem die nothwendigen und gemeindeüblichen Auslagen auf

i pospolitych w gromadzie (gminie) wydatków na obrobienie ziemi, na zasiów, tudzież na hodowlę i zbiór ziemiopłodów.

§. 6.

Przy budynkach będzie na potrzebne ich utrzymywanie i na wartość w kapitale, w przeciągu oznaczonego czasu całkiem lub w części ginącą, miany wzgląd przez stosunkowe potrącenie, a przeto czysty przychód poddany będzie opodatkowaniu.

§. 7.

Wyprowadzenie czystego przychodu z ziemi i z domów dzieje się przez pomiar ekonomiczny, przez mapowania i oszacowania.

§. 8.

Pomiar mają przedsiewziąć osobni, umiejętnie wykształceni i praktycznie ćwiczeni ziemiomiercy ze stanu wojskowego i cywilnego.

§. 9.

W tym pomiarze ułożoną będzie dla każdej gromady (gminy) osobna mapa, jej obwód, téjże odgraniczenie i każdą poszczególną w pośród niej leżącą przestrzeń ziemi, według różności rodzaju uprawy, osoby właściciela, naturalnych lub sztucznych granic, w topograficzném położeniu, kształcie i w przyjętej skali obrazowo przedstawiająca.

§. 10.

Oszacowanie przedsiewezmą osobni komisarze, z miejscowemi i gospodarczemi stosunkami okręgu, dla którego są wyznaczeni, dokładnie obeznani, praktycznego gospodarstwa wiejskiego wyuczeni, a ludzie doświadczonej poczciwości i bezstronności.

§. 11.

W tém dziele postępując według postanowień §§. 4., 5. i 6. oznaczoném będzie: Na ile klas przestrzenie ziemi każdego rodzaju uprawy, jakoto: role, łąki, winnice, pastwiska, lasy i t. d., dzielą się w objętości dotyczącej gminy według przyrodzonego gatunku ziemi? Ile oznaczona przestrzeń ziemi uprawy każdego rodzaju i każdej klasy tegoż w średniém przecięciu każdego roku i przy zwykłym w gromadzie sposobie uprawy, zwyczajnych płodów wydaje, i jaka stała średnia ich wartość pieniężna w monecie kruszcowej oznaczoną być może? Ile wynosi potrzebny na uprawę wydatek w pieniądzach, a ile po odtrąceniu tegoż czystego dochodu zostaje?

§. 12.

Taryfa dla oznaczonéj przestrzeni ziemi każdego rodzaju uprawy i każdej klasy tegoż, według przepisów poprzedzającego §fu ułożona, zastosowaną będzie

Bearbeitung des Bodens, Saat, Pflege und Einbringung der Producte in Abschlag gebracht worden sind.

§. 6.

Bei den Gebäuden wird auf die nothwendige Unterhaltung derselben und auf den im Verlaufe einer bestimmten Zeit ganz oder zum Theil zu Grunde gehenden Capitalswerth, durch einen verhältnißmäßigen Abschlag Rücksicht genommen, und dadurch der reine Ertrag in die Besteuerung gezogen.

§. 7.

Die Ausmittlung des reinen Grund- und Häuser-Ertrages erfolgt im Wege der ökonomischen Vermessung und Mappirung und der Schätzung.

§. 8.

Die Vermessung haben eigene, wissenschaftlich gebildete und practisch geübte Feldmesser aus dem Militär- und Civilstande vorzunehmen.

§. 9.

Es wird im Wege derselben für jede Gemeinde eine eigene Mappe verfaßt, in welcher ihr Umfang, ihre Begrenzung und jede einzelne inner derselben gelegene Grundfläche, nach Verschiedenheit der Cultur-Gattung, der Person des Eigenthümers, der natürlichen oder künstlichen Begrenzung, in der topographischen Lage, Figur und in dem angenommenen Maßstabe bildlich dargestellt ist.

§. 10.

Die Schätzung werden eigene, mit den Local- und ökonomischen Verhältnissen des Districtes, für welchen sie aufgestellt sind, genau bekannte, in der practischen Landwirtschaft unterrichtete, durch Rechtllichkeit und Unbefangenheit erprobte Commissäre vornehmen.

§. 11.

Es wird dabei nach den Bestimmungen des 4., 5. und 6. §. vorgegangen und ausgemittelt: In wie viele Classen sich die Grundflächen jeder Cultur-Gattung, nämlich des Acker-, Wies- und Wein-Landes, der Weiden, Waldungen u. s. w., in dem Umfange der betreffenden Gemeinde, nach der natürlichen Beschaffenheit des Bodens unterscheiden? Wie viel ein bestimmtes Flächenmaß jeder Cultur-Gattung und jeder Classe derselben im Mittelburchschnitte eines Jahres an den nach der gemeindeüblichen Cultivirungs-Art gewöhnlichen Producten einbringe, welcher bleibende mittlere Geldwerth derselben in Metallmünze beigelegt werden kann? Wie hoch sich der nothwendige Cultur-Aufwand im Gelde belaufe, und wie viel nach dessen Abschlag als reiner Ertrag erübrige?

§. 12.

Der für ein bestimmtes Flächenmaß jeder Cultur-Gattung und jeder Classe derselben, nach den Bestimmungen des vorhergehenden Paragraphes entworfene Tarif

do poszczególnych przestrzeni ziemi każdego w gromadzie mieszczącego się posiadacza gruntu, wedle powierzchni, jaką grunta zajmują, ileże każdy grunt wedle rodzaju uprawy swojej do dotyczącej klasy z uwzględnieniem położenia i gatunku ziemi jest umieszczony.

§. 13.

Budynki będą oszacowane zapomocą paryfikacji powierzchni gruntu, tudzież wyprowadzenia dochodu w czynszu, według szczegółowej jakości każdego z nich.

§. 14.

Oszacowanie gruntów i budynków przedsięwzięte będzie bez względu na osobiste obowiązki właścicieli lub posiadaczy dla kogo trzeciego, bądź te zobowiązania są czysto osobiste, bądź na realności zahypotekowane.

Kapitały dłużne, służebności pieniężne, powinne ordynarye, daniny, powinności pańszczyzniane lub dziesięciny, z jakiegokolwiek bądź tytułu takowe wypływają, nie będą uwzględnione przy oszacowaniu czystego przychodu z gruntów i budynków.

§. 15.

Tak w celu wykonywania pomiaru i mapowania, jakoteż i oszacowania otrzymują władze i osoby, którym toż poleconém będzie, osobne szczegółowe instrukcye, których postanowienia wedle potrzeby osobnemi okólnikami powszechnie ogłoszone będą.

§. 16.

Rezultaty pomiaru i oszacowania dojdą przed nałożeniem według nich podatku, do wiadomości stron interesowanych, tym zaś będzie niewzbronniém wnieść przeciwko onym zarzuty i zażalenia swoje, które będą przesłuchane, rozstrząsane, w miarę uzasadnienia załatwione, i do ostatecznego rozstrzygnięcia doprowadzone.

§. 17.

Na zasadzie rezultatów pomiaru i oszacowania, sprostowanych po wystąpieniu i załatwieniu zachodzących reklamacyj, rozłoży się suma podatku gruntowego, jaką stosownie do potrzeby Państwa coroku wyrzeczemy i zażądamy, a to tym sposobem, że każda prowincya, każdy obwód, każdy powiat, każda gromada (gmina), i każdy szczególny właściciel gruntu lub budynku, od sta wyrachowanego czystego przychodu część równą, ustanowionej sumie podatkowej odpowiadającą, jako podatek gruntowy rządowi Państwa płacić będzie.

§. 18.

Zachodzące w ciągu czasu odmiany w osobie posiadacza i w objętości posiadłości będą zapisywane, i tym sposobem w ewidencji utrzymywane, ażeby żądanie podatku gruntowego zawsze skierowane było do rzeczywistego posiadacza realności, na którą jest nałożony, i stosownie do jej objętości.

wird auf die einzelnen Grundflächen jedes Grundbesizers in der Gemeinde, im Verhältnisse des Flächenmaßes, welches die Grundstücke einnehmen, angewendet, nachdem jedes derselben nach seiner Cultur-Gattung der Classe, die es betrifft, mit Rücksicht auf die Lage und die Beschaffenheit des Bodens, angereicht worden ist.

§. 13.

Die Gebäude werden durch Parification der Area und durch die Ausmittlung des Zinsertrages, nach der individuellen Beschaffenheit eines jeden, in die Schätzung genommen.

§. 14.

Die Schätzung der Grundstücke und der Gebäude wird ohne Rücksicht auf die persönlichen Verpflichtungen der Eigenthümer oder Besitzer gegen Dritte vorgenommen, es mögen diese Verpflichtungen rein persönlich, oder auf der Realität hypothecirt sein.

Capital-Schulden, Gelddienst, Natural-Abstattungs-, Robot- und Zehent-Verbindlichkeiten, aus was immer für Titeln sie entspringen, werden bei der Schätzung des reinen Grund- und Hausertrages nicht berücksichtigt.

§. 15.

Sowohl über die Vermessung und Mappirung, als über die Schätzung erhalten die mit der Ausführung beauftragten Behörden und Individuen eigene detaillirte Instructionen, deren Bestimmungen, soweit es erforderlich ist, durch eigene Circular-Berordnungen allgemein werden bekannt gegeben werden.

§. 16.

Die Resultate der Vermessung und Schätzung gelangen, bevor die Steuer nach solchen umgelegt wird, zur Kenntniß der Interessenten, und es ist diesen unbenommen, ihre Einwendungen und Beschwerden dagegen vorzubringen, welche gehört, untersucht, soferne sie gegründet sind, ausgeglichen und zur definitiven Entscheidung gebracht werden.

§. 17.

Auf die nach Anhörung und Ausgleichung der vorgekommenen Reclamationen berichtigten Resultate der Vermessung und der Schätzung, wird die jährlich, nach den Bedürfnissen des Staates, von Uns ausgesprochene und postulirte Summe der Grundsteuer in der Art umgelegt, daß jede Provinz, jeder Kreis, jeder District, jede Gemeinde und jeder einzelne Grund- und Hausbesitzer, vom Hundert des ausgemittelten reinen Ertrages, einen der festgesetzten Steuersumme entsprechenden gleichen Antheil als Grundsteuer an den Staat zu entrichten hat.

§. 18.

Die im Laufe der Zeit vorkommenden Veränderungen in der Person des Besitzers und im Umfange des Besizthumes werden aufgenommen und in der Art in Evidenz gehalten, daß die Anforderungen der Grundsteuer immer an den wirklichen Besitzer der Realitäten, auf die sie angelegt ist, und im Verhältnisse ihres Umfanges gestellt werden.

§. 19.

W przypadku klęsk elementarnych, niszczących na zawsze przedmiot podatku gruntowego, mianowicie: w razie zerwania gruntów przez powódzie, w razie zapadnięcia się tychże, w razie spalenia się budynków i t. d., nastąpi wykreślenie przedmiotu i zniesienie podatku.

§. 20.

W przypadku klęsk elementarnych, które czysty przychód, podatkowi gruntowemu podlegający, na jakiś czas całkiem, albo w części niszczą, będą czasowo całkowite, albo częściowe opuszczenia podatku gruntowego dozwolane.

§. 21.

Przeciwnie zaś będą nowo przyrastające przedmioty podatku gruntowego mianowicie: przyipywy ziemi, nowo wystawione budynki i t. d., z mianym względem na potrzebne zachęty do polepszeń gospodarstwa wiejskiego i do stawiania nowych budynków, pod opłatę podatku pociągnięte.

§. 22.

Według osobistej własności posiadaczów gruntu i budynków nie ma żadnych wyjątków od podatku gruntowego. jednakowoż mają od niego być uwolnione:

- a) wszystkie przestrzenie ziemi, z których w drodze pierwotnej produkcji pożytku mieć nie można, jakoto: góry nieurodzajne, skały, gościńce publiczne, rzeki i kanały;
- b) cmentarze, dopóki to przeznaczenie mają;
- c) budynki rządowe, kościoły, koszary wojskowe i szpitale.

§. 23.

W przekonaniu o konieczności i wielorakich korzyściach tego urządzenia, chcemy, ażeby wykonanie takowego ile możności przyspieszono, i ażeby ze służących ku temu środków w zupełnej mierze korzystano.

§. 24.

Gdy jednak potrzebne łożenie czasu i wydatków, tudzież użycie pracowników pomocniczych jest za nadto wielkie, iżby to dzieło równocześnie w całym obrębie naszych niemieckich i włoskich prowincyj rozpoczęte być mogło, przeto chcemy, iżby w jednym kraju po drugim przedsięwzięte było.

§. 25.

Zostawiamy Sobie wyznaczenie kolei, w jakiej kraje w regulacji podatku gruntowego, według tych zasad przedsięwziąć się mającej, następować mają, tudzież oznajmienie władz, którym kierunek i wykonanie dzieła poleconém będzie.

§. 26.

Ażeby jednak prowincyom, w których się ten system wcześnień do skutku przyprowadzi, nastęrczyć jego korzyści jeszcze przed powszechném wyrówna-

§. 19.

Bei eintretenden Elementar-Unfällen, welche das Object der Grundsteuer für immer zerstören, nämlich: bei Wegschwemmungen, Versenkungen von Grundstücken, bei Abbrennung von Gebäuden u. s. w., erfolgt die Ausschcheidung desselben und die Aufhebung der Abgabe.

§. 20.

Bei eintretenden Elementar-Unfällen, welche den der Versteuerung unterliegenden reinen Ertrag zeitweise ganz oder zum Theil verschlingen, werden zeitweise gänzliche oder theilweise Grundsteuer-Nachlässe gestattet.

§. 21.

Dagegen werden die neu zuwachsenden Objecte der Grundsteuer, nämlich: Alluvionen von Grundstücken, neu errichtete Gebäude u. s. w., mit Rücksicht auf die erforderliche Ermunterung zu landwirthschaftlichen Verbesserungen und zur Ausführung neuer Gebäude, der Versteuerung einbezogen.

§. 22.

Von der Grundsteuer finden nach der persönlichen Eigenschaft der Grund- und Hausbesitzer keine Ausnahmen Statt; doch sollen davon losgezählt sein:

- a) alle Oberflächen, welche im Wege der Urproduction nicht benützt werden können, als: unfruchtbare Gebirge, Steinfelsen, öffentliche Straßen, Flüsse und Kanäle;
- b) Beerdigungsplätze, so lange sie diese Bestimmung haben;
- c) Staatsgebäude, Kirchen, Militär-Casernen und Spitäler.

§. 23.

Ueberzeugt von der Nothwendigkeit und den vielseitigen Vortheilen dieser Einrichtung, ist es Unser Wille, daß die Ausführung derselben möglichst beschleunigt und die zu Gebote stehenden Mittel im vollsten Maße benützt werden.

§. 24.

Da jedoch der erforderliche Aufwand an Zeit, Kosten und Hilfsarbeitern zu groß ist, als daß damit gleichzeitig im ganzen Umfange Unserer deutschen und italienischen Provinzen vorgegangen werden kann, so wollen Wir dieselbe länderweise vornehmen.

§. 25.

Wir behalten Uns vor, die Länder zu bestimmen, so wie sie an die Reihe der nach diesen Grundsätzen vorzunehmenden Regulirung der Grundsteuer zu treten haben, und die Behörden bekannt zu geben, welchen die Leitung und die Ausführung übertragen wird.

§. 26.

Um jedoch denjenigen Ländern, in welchen das System früher zur Ausführung gebracht, die Vortheile desselben noch vor der allgemeinen Ausgleichung in Beziehung

niem pod względem rozdziału wewnętrznego, suma podatku gruntowego obecnie ogółowo nałożona, wewnątrz prowincyi rozkłada się według rezultatów nowych wyrachowań, właściwa zaś stała suma podatkowa, jaka na całą prowincyę przypadnie, wtedy się dopiero oznaczy, gdy z dokonanych obliczeń we wszystkich prowincyach dokładny ich między sobą stosunek wykryty zostanie.

Dan w Naszém główném i stołeczném mieście Wiedniu, dnia dwódziesiątego trzeciego Grudnia, w roku tysięcznym ósmsetnym siedmnastym, panowania Naszego dwódziesiątym szóstym.

Franciszek

Franciszek Hrabia Saurau,
Najwyższy kanclerz.

Prokop Hrabia Lazanky,
kanclerz Nadworny czeski i galicyjski.

Jan Nep. Baron Geisslern,
zastępca kanclerza Nadwornego austriackiego i illiryskiego.

Jakob Hrabia Mellerio,
kanclerz Nadworny lombardzko - wenecki.

Według własnego Jego c. k. Apostolskiej Mości
najwyższego rozkazu.

Jan Krzysztof Zweigelt.

auf die Vertheilung im Innern zuzuwenden, wird die dermal im Ganzen angelegte Grundsteuer-Summe im Innern der Provinz nach den Resultaten der neuen Erhebung umgelegt, die eigentlich stabile Quote für die Provinz im Ganzen aber erst dann, bestimmt, wenn aus der Vollendung der Erhebungen in allen Provinzen das richtige Verhältniß derselben unter einander hervorgegangen ist.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien den drei und zwanzigsten December im Eintausend Achthundert und Siebzehnten, Unserer Regierung im sechs und zwanzigsten Jahre.

Franz

Franz Graf von Saurau,
oberster Kanzler.

Prokop Graf von Lazansky,
böhmisch-galizischer Hofkanzler.

Johann Nepom. Freiherr von Geißlern,
Stellvertreter des österreichisch-illirischen Hofkanzlers.

Jacob Graf Mellerio,
Lombardisch-venetianischer Hofkanzler.

Nach Seiner k. k. Apostolischen Majestät
höchsteigenem Befehle:

Johann Christoph Zweigelt.

1875
Auf die Eröffnung im Jahre 1875...
Geschäftsbericht...
Ergebnis...
Bilanz...
Kassen...
Verwaltung...
Vorstand...
Aufsichtsrat...

1875

Ergebnis des Jahres...
Bilanz...

Vorstand...

Aufsichtsrat...

Ergebnis des Jahres...
Bilanz...

Vorstand...

Instrukcyja

do

przeprowadzenia oszacowania przychodów gruntowych,

które w celu dokonania

powszechnego katastru

najwyższym patentem z dnia 23. Grudnia 1817.

rozporządzoném zostało.

Instruction

zur

Ausführung der zum Behufe des allgemeinen Katasters

mit dem

allerhöchsten Patente vom 23. December 1817

angeordneten

Grund- Ertrags- Schätzung.

T r e ś ć

instrukcyi oszacowania katastralnego.

Wstęp od §. 1. do §. 10.

Część pierwsza. —

O robotach wstępnych do oszacowania przychodów gruntowych.

Rozdział I. Przygotowanie, kierunek i dozór przy robotach wstępnych . . . od §. 11. do §. 20.

Rozdział II. Badanie i sprostowanie robót wstępnych przez gromady (gminy) przedsięwziętych „ §. 21. do §. 36.

Część druga.

O oznaczeniu katastralnych cen ziemiopłodów i cen przedmiotów, które potrącone być mają.

Rozdział I. Ogólne przepisy oznaczenia cen od §. 37. do §. 45.

Rozdział II. Sprostowanie cen ziemiopłodów, w katastralnym oszacowaniu obliczyć się mających „ §. 46. do §. 55.

Rozdział III. Z stawienie obliczenia cen ziemiopłodów „ §. 56. do §. 64.

Rozdział IV. Obliczenie cen przedmiotów, które potrącone być mają „ §. 65. do §. 84.

Część trzecia.

Przepisy względem obliczenia przychodu *in natura* i nakładu na uprawę.

Rozdział I. Zadanie oszacowania przychodów gruntowych i przygotowanie do tegoż od §. 85. do §. 93.

Rozdział II. Ogólne przepisy obliczenia przychodu *in natura* „ §. 94. do §. 105.

Rozdział III. Szczegółowe przepisy obliczenia przychodu *in natura* w pojedynczych rodzajach uprawy „ §. 106. do §. 143.

Rozdział IV. Obliczenie potrzebnego i zwyczajnego w gromadzie wydatku na uprawę „ §. 144. do §. 165.

Część czwarta.

Przepisy do oznaczenia przychodu surowego w pieniądzech, tudzież do przedstawienia i uzasadnienia czystego przychodu, podatкови ulegającego.

Rozdział I. Oznaczenie i obliczenie przychodu *in natura* w pieniądzech . . . od §. 166. do §. 175.

Rozdział II. Wymiar i obliczenie przedmiotów do potrącenia od przychodu surowego, i sumaryczne wyprowadzenie nakładu na uprawę w pieniądzech „ §. 176. do §. 180.

Rozdział III. Wyprowadzenie i przedstawienie przychodu czystego „ §. 181. do §. 205.

Rozdział IV. Uzasadnienie przychodu surowego i przychodu czystego „ §. 206. do §. 215.

S p i s

allegatów do instrukcyi o oszacowaniu katastralnym.

Do wstępu. Lit. A. Dziennik urzędnika detaxacyjnego do §. 7.
Część pierwsza. „ B. Sprawozdanie o stanie robót wstępnych oszacowania „ §. 33.
 „ C. Sumaryczny wyciąg z rachunków gospodarczych zarządu ekonomicznego N. o zasiewie ogółowym, o zbiorze i wymłocie z roli „ §. 35.

I n h a l t

der Katastral-Schätzungs-Instruction.

Einleitung von §. 1. bis §. 10.

Erster Theil.

Von den Vorarbeiten für die Grundertrags-Schätzung.

- I. Abschnitt.** Vorbereitung, Anleitung und Aufsicht bei den Vorarbeiten . . . von §. 11. bis §. 20.
II. Abschnitt. Prüfung und Berichtigung der von den Gemeinden vorgenommenen Vorarbeiten " §. 21. bis §. 26.

Zweiter Theil.

Von der Bestimmung der Katastral-Productenpreise und jener der Abzugs-Gegenstände.

- I. Abschnitt.** Allgemeine Vorschriften für die Preisbestimmung von §. 37. bis §. 45.
II. Abschnitt. Berichtigung der Preise der in der Katastral-Schätzung zu veranschlagenden Producte " §. 46. bis §. 55.
III. Abschnitt. Zusammenstellung der Erhebungen über die Productenpreise " §. 56. bis §. 64.
IV. Abschnitt. Erhebung der Preise der Abzugs-Gegenstände " §. 65. bis §. 84.

Dritter Theil.

Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages und des Culturaufwandes.

- I. Abschnitt.** Aufgabe der Grundertrags-Schätzung, und Vorbereitung zu derselben von §. 85. bis §. 93.
II. Abschnitt. Allgemeine Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages " §. 94. bis §. 105.
III. Abschnitt. Besondere Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages in den einzelnen Kultur-gattungen " §. 106. bis §. 143.
IV. Abschnitt. Erhebung des nothwendigen und gemeindeüblichen Culturaufwandes " §. 144. bis §. 165.

Vierter Theil.

Vorschriften zur Bestimmung des rohen Geldertrages und zur Darstellung und Begründung des steuerbaren Reinertrages.

- I. Abschnitt.** Feststellung und Veranschlagung des Naturalertrages zu Gelde . . von §. 166. bis §. 175.
II. Abschnitt. Bemessung und Veranschlagung der Abzüge von dem Rohertrage, und summarische Ausmittlung des Culturaufwandes im Gelde " §. 176. bis §. 180.
III. Abschnitt. Ausmittlung und Darstellung des Reinertrages " §. 181. bis §. 205.
IV. Abschnitt. Begründung des rohen und reinen Ertrages " §. 206. bis §. 215.

V e r z e i c h n i s s

der Beilagen zur Katastral-Schätzungs-Instruction.

- Zur Einleitung. Lit. A. Tagebuch des Schätzungs- (Beamten) in §. 7.
 Erster Theil. " B. Rapport über den Stand der Schätzungs-Vorarbeiten " §. 33.
 " C. Summarischer Auszug aus den Wirtschafts-Rechnungen der Oekonomie-Verwaltung N. über Gesammtanfaat, Fehlsung und Abdruck bei dem Ackerlande " §. 26.

	Lit. D.	Szczegółowy wyciąg z rachunków zarządu ekonomicznego w N. o częściowym zasiewie i zbiorze	do §. 35.
	„ E.	Wyciąg z rejestrów zbioru z łąk zarządu ekonomicznego w N. co do przychodu <i>in natura</i>	„ §. 35.
	„ F.	Zstawienie o wydzierżawieniach gruntu	„ §. 35.
	„ G.	Zstawienia o kupnach gruntu	„ §. 35.
Część druga.	„ H.	Zstawienie obliczenia cen wszystkich w okręgu, w którym odbywa się oszacowanie znajdujących się ziemiopłodów . . .	„ §. 60.
	„ I.	Tabela o stopniowaniach ceny pojedynczych ziemiopłodów . .	„ §. 63.
	„ K.	Taryfa ceny do obliczenia ziemiopłodów <i>in natura</i> w pieniądzach	„ §. 64.
	„ L.	Taryfa ceny dni ciągłych i pieszych, tudzież nasion i innych potrzeb	„ §. 68.
	„ M.	Umieszczenie gromad (gmin).....okręgu, w którym odbywa się oszacowanie, pod względem stopniowania ceny dni ciągłych i pieszych, tudzież innych potrzeb	„ §. 72.
Część trzecia.	„ Na.	Tabelaryczny protokół wysłuchania o stosunku przychodów pojedynczych klas gromady (gminy) do gromad sąsiednich . . .	„ §. 143.
Część czwarta.	„ Nb.	Zstawienie rezultatów z dokumentów i dat, zebranych do uzasadnienia przychodu <i>in natura</i>	„ §. 166.
	„ O.	Tabela pomocnicza do wyprowadzenia przychodu surowego z roli w pieniądzach	„ §. 169.
	„ P.	Tabela pomocnicza do obliczenia przychodu surowego w pieniądzach według morgów łąk i pastwisk	„ §. 170.
	„ Q1.	Tabela pomocnicza wymiaru wydatków uprawy roli i obliczenia tychże na pieniądze	„ §. 178.
	„ Q2.	Nakład dni pieszych przy siewie i zbiorze zboża w ziarnie, tudzież do pognoju, i obliczenie takowych na pieniądze	„ §. 178.
	„ Q3.	Wydatek robót ręcznych do sadzenia, okopywania i zbierania płodów okopowych, tudzież obliczenie go na pieniądze . . .	„ §. 178.
	„ Q4.	Nakład nasienia rozmaitych płodów roli, tudzież obliczenie go na pieniądze	„ §. 178.
	„ R.	Nakład roboty ręcznej do koszenia i zbierania z łąk, tudzież obliczenie go na pieniądze	„ §. 178.
	„ S1.	Szczegółowy wykaz wypadających według katastralnej rachuby przychodu ostatecznych rezultatów	„ §. 200.
	„ S2.	Sumaryusz przychodu surowego i czystego wszystkich gromad katastralnych w okręgu oszacowania	„ §. 201.
	„ S3.	Zstawienie przychodu surowego i czystego	„ §. 202.
	„ T.	Przegląd zmian proponowanych przez inspektorat oszacowania katastralnego w podaniach przychodu komisji, do oszacowania przeznaczonj	„ §. 203.
	„ U.	Przegląd przychodu surowego <i>in natura</i> i w pieniądzach, tudzież przychodu czystego	„ §. 206.
	„ V.	Elaborat oszacowania katastralnego	„ §. 208.
	„ W.	Obliczenie wydatku na uprawę i przedstawienie przychodu czystego	„ §. 212

	Lit. D.	Specieller Auszug aus den Rechnungen der Oekonomie-Verwaltung zu N. über parcellenweise Ansaat und Fehung	zu §.	35.
	„ E.	Auszug aus den Wiesen-Fehungs-Registern der Oekonomie-Verwaltung zu N. über den Naturalertrag	„ §.	35.
	„ F.	Zusammenstellung über die Grundpachtungen	„ §.	35.
	„ G.	Zusammenstellung über Grundkäufe	„ §.	35.
Zweiter Theil.	„ H.	Zusammenstellung der Preiserhebungen sämmtlicher im Schätzungsbereiche vorkommenden Producte	„ §.	60.
	„ J.	Tabelle über die Preis-Abstufungen für einzelne Producte	„ §.	63.
	„ K.	Preistarif zur Veranschlagung der Natural-Producte im Gelde	„ §.	64.
	„ L.	Preistarif über die Zug- und Handarbeits-Tage, dann über die Sämereien und sonstige Beischaffungen	„ §.	68.
	„ M.	Einreichung der Gemeinden des.....Schätzungsbereiches in die Preisabstufungen der Zug- und Handarbeits-Tage, dann der Beischaffungen	„ §.	72.
Dritter Theil.	„ Na.	Tabellarisches Einvernehmungs-Protokoll über das Ertrags-Verhältniß der einzelnen Classen einer Gemeinde mit den Nachbargemeinden	„ §.	143.
Vierter Theil.	„ Nb.	Zusammenstellung der Resultate aus den zur Begründung des Naturalertrages gesammelten Behelfen	„ §.	166.
	„ O.	Hilfstabelle zur Ausmittlung des rohen Geldertrages des Ackerlandes	„ §.	169.
	„ P.	Hilfstabelle zur Berechnung des jechweisen rohen Geldertrages der Wiesen und Weiden	„ §.	170.
	„ Q1.	Hilfstabelle zur Bemessung des Bestellungsaufwandes beim Ackerlande, nebst dessen Veranschlagung zu Gelde	„ §.	178.
	„ Q2.	Aufwand an Handtagen zum Säen und zum Ernten der Körnerfrüchte und zum Düngerbreiten, nebst deren Voranschlag zu Gelde	„ §.	178.
	„ Q3.	Aufwand an Handarbeiten zum Legen, Behauen und zur Ernte bei Hackfrüchten, nebst deren Veranschlagung zu Gelde	„ §.	178.
	„ Q4.	Aufwand an Samen zu den verschiedenen Früchten des Ackerlandes nebst dessen Veranschlagung zu Gelde	„ §.	178.
	„ R.	Aufwand an Handarbeit zum Räumen und zur Ernte der Wiesen nebst dessen Veranschlagung zu Gelde	„ §.	178.
	„ S1.	Specieller Ausweis der nach der Katastralertrags-Erhebung entfallenden Endresultate	„ §.	200.
	„ S2.	Summarium des Brutto- und Reinertrages der sämmtlichen Katastral-Gemeinden im Schätzungsbereiche	„ §.	201.
	„ S3.	Zusammenfah des Brutto- und Reinertrages	„ §.	202.
	„ T.	Uebersicht der von dem Katastral-Schätzungsinpectorate in den Ertrags-Ansätzen der Schätzungs-Commissionen in Antrag gebrachten Aenderungen	„ §.	203.
	„ U.	Natural-Geldbrutto- und Reinertrags-Uebersicht	„ §.	206.
	„ V.	Katastral-Schätzungselaborat	„ §.	208.
	„ W.	Veranschlagung des Kultur-Aufwandes und Darstellung des Reinertrages	„ §.	212.

Instrukcja o oszacowaniu katastralnym.

Wstęp.

§. 1.

Roboty wstępne w celu oszacowań przychodów gruntowych dla stałego katastru będą gromadami (gminami) katastralnymi, i w każdej z takowych przedsięwzięte.

§. 2.

Roboty wstępne są:

- a) oznaczenie rodzaju uprawy,
- b) klasyfikacja rodzaju uprawy,
- c) umieszczenie w klasy poszczególnych gruntów.

O wykonaniu tych robót wstępnych otrzymują organa oszacowania katastralnego, przełożeni gromad (gmin), tudzież powołane do spółdziałania przy oszacowaniu katastralnym wydziały gromadzkie (gmin) i kierownik sprawy oszacowania, osobną instrukcję.

§. 3.

Dla operacji oszacowania katastralnego będą utworzone okręgi inspektorskie, takowe podzielone na okręgi ekonomiczne i lasowe; dla oszacowania rodzajów uprawy gospodarstwa wiejskiego, będzie w każdym okręgu oszacowania mianowany ekonomiczny komisarz wraz z adjunktem, dla każdego zaś okręgu lasowego osobny komisarz do oszacowania tychże.

§. 4.

Urzednicy, przez przełożoną Władzę krajową do wykonania oszacowań katastralnych ustanowieni, będą każdemu inspektoratowi według potrzeby przydzieleni, ze względu na ich przeznaczenie zaprzysiężeni, a potem do okręgów dla nich wyznaczonych wysłani.

§. 5.

Przed udaniem się na miejsce będą im doręczone następujące akta pomocnicze:

1. szkic przydzielonego im okręgu ze spisem powiatowych urzędów podatkowych i gromad (gmin) katastralnych, tamże całkiem lub częściowo leżących, wraz z wykazem przedstawiających się w nich rodzajów uprawy;
2. instrukcja wydana do przełożonych miejscowych i gromad (gmin) względem przedsięwzięcia przydzielonej im części robót wstępnych, tudzież instrukcja względem wyprowadzenia cen ziemiopłodów i robocizny, jakie istniały w roku 1824.;
3. otwarty rozkaz, ażeby się wszędzie w charakterze urzedników szacowania katastralnego wykazać mogli;

Katastral-Schätzungs-Instruction.

Einleitung.

§. 1.

Die Vorarbeiten zum Behufe der Grundertrags-Schätzungen für den stabilen Kataster werden nach Katastral-Gemeinden und in jeder derselben vorgenommen.

§. 2.

Die Vorarbeiten bestehen:

- a) aus der Bestimmung der Culturgattungen,
- b) aus der Classification der Culturgattungen,
- c) aus der Classirung der einzelnen Grundstücke.

Ueber die Ausführung dieser Vorarbeiten erhalten die Organe der Katastral-Schätzung, die Vorsteher der Gemeinden, dann die zur Mitwirkung bei der Katastral-Schätzung berufenen Gemeinde-Ausschüsse und Geschäftsleiter eine eigene Belehrung.

§. 3.

Für die Katastral-Schätzungs-Operationen werden Inspectorats-Bezirke gebildet, und diese in ökonomische und Waldschätzungs-Bezirke eingetheilt; für die Schätzung der landwirthschaftlichen Culturgattungen wird in jedem Schätzungsbezirke ein ökonomischer Commissär mit einem Adjuncten, für jeden Waldschätzungs-Bezirk aber ein eigener Waldschätzungs-Commissär aufgestellt.

§. 4.

Die von der vorgesetzten Landesbehörde zur Ausführung der Katastral-Schätzungen aufgestellten Schätzungs-Beamten werden jedem Inspectorate nach Bedarf zugetheilt, für ihre Bestimmung in Eid genommen, und dann in die ihnen bestimmten Bezirke abgehen gemacht.

§. 5.

Vor ihrem Abgange werden ihnen folgende Behelfe eingehändigt:

1. eine Skizze des ihnen zugewiesenen Bezirkes mit dem Verzeichnisse der darin ganz oder theilweise gelegenen Bezirks-Steuerämter und Katastral-Gemeinden, sammt einem Ausweise der in diesen letztern vorkommenden Culturgattungen;
2. die an die Ortsvorsteher und Gemeinden erlassene Belehrung zur Voruahme des denselben zugewiesenen Theils der Vorarbeiten, und jene zur Erhebung der im Jahre 1824 bestandenen Producten- und Arbeitspreise;
3. eine offene Ordre, um sich allenthalben in der Eigenschaft als Katastral-Schätzungsbeamter ausweisen zu können;

4. instrukcyja o oszacowaniu katastralnym, i

5. pieczęć urzędowa.

§. 6.

Każdy komisarz detaxacyjny ma prowadzić protokół swych czynności urzędowych i podawanych do niego exhibitów, w którym wypisać powinien dzień otrzymania, nazwisko władzy lub strony, od której nadeszły, treść, i wykonane załatwienie wraz z dniem załatwienia. Ten protokół czynności powinien być przezeń przy wystąpieniu jego w porządku oddanym.

§. 7.

Komisarz i adjunkt prowadzą każdy dla siebie osobny dziennik swego zatrudnienia, według przyłączonego wzoru A., w który każdy z nich wniesione w ciągu dnia sprawy zapisuje wieczór, kilka słów dokładnie rzecz wyrażającemi, i podpisuje swoje nazwisko.

§. 8.

Dnia 1. i 16. każdego miesiąca odsęła komisarz detaxacyjny swój i swego adjunkta dziennik w oryginale z bezpośrednio upłynionej połowy miesiąca, a z końcem miesiąca sprawozdanie o stanie przydzielonych mu robót do inspektora detaxacyjnego, który sprawozdania wszystkich podległych mu komisarzy detaxacyjnych w przeglądzie zstawiwszy. takowy przegląd z przyłączonemi sprawozdaniem, przelożonej Władzy krajowej niezwłocznie przesęła.

§. 9.

Przez przelożony sobie inspektorat zasięgają także komisarze detaxacyjni rozstrzygnięcia zachodzących wątpliwości, jeżeli takowe tyczą się technicznej strony ich robót.

Również jeżeli mają powód uzalenia się na opieszałość powołanych do spółdziałania przy operacyach oszacowania przelożonych i wydziałów gromadzkich (gmin), lub z innych względów, mają zawezwać pomocy przelożonego sobie inspektora, który według okoliczności udaje się o potrzebne poparcie do dotychczasowego urzędu obwodowego.

§. 10.

Adjunkci podlegają bezpośrednio komisarzom detaxacyjnym, którzy im przydzielają przedsiębrać się mające roboty, dostarczone przez nich badają, w razie potrzeby prostują, a prowadzone przez nich dzienniki z uwagami swojemi, lub z dopiskiem, że takowe przeglądnięli, przedkładają. Adjunkci pracują przeto zazwyczaj przy boku swych przelożonych komisarzy, i nie wolno adjunkta bez poprzedniego pozwolenia Władzy krajowej ani jako samodzielnego używać, ani może go komisarz bez pozwolenia inspektora w stacyi inspektoratu zostawić.

Jeżeli komisarz detaxacyjny miał uzasadnioną przyczynę być niezadowolonym z przydzielonego mu adjunkta, tedy jest obowiązany o tém w drodze przepisanej uczynić doniesienie.

4. die Katastral-Schätzung = Instruction, und
5. ein Amtsfigill.

§. 6.

Jeder Schätzung = Commissär hat über seine Amtshandlungen und die an ihn gelangenden Geschäftsstücke ein Geschäfts-Protokoll zu führen, und darin den Tag des Empfanges, den Namen der Behörde oder Partei, von welcher sie einlangten, den Inhalt und die darüber getroffene Erledigung nebst dem Tage einzutragen. Dieses Geschäfts-Protokoll hat er bei seinem Austritte ordnungsmäßig zu übergeben.

§. 7.

Der Commissär und der Adjunct führen jeder ein abgesondertes Tagebuch ihrer Beschäftigung, nach dem beiliegenden Muster A., in welches jeder von ihnen die den Tag über vorgekommenen Geschäfte am Abende mit wenigen genau bezeichnenden Worten einträgt und seinen Namen unterzeichnet. A.

§. 8.

Am 1. und 16. eines jeden Monats übersendet der Schätzung = Commissär sein und seines Adjuncten Tagebuch über die unmittelbar verflossene Monatshälfte im Originale, und am Schluß des Monats den Rapport über den Stand der ihm zugewiesenen Arbeiten an den Schätzung = Inspector, welcher die Rapporte der sämtlichen, ihm untergeordneten Schätzung = Commissäre in eine Uebersicht zusammenfaßt, und letztere mit den Rapporten belegt, ungesäumt der vorgesetzten Landesbehörde einsendet.

§. 9.

Durch das vorgesetzte Inspectorat holen die Schätzung = Commissäre auch die Entscheidung über die ihnen vorkommenden Anstände, wenn sie den technischen Theil ihrer Arbeiten betreffen, ein.

Eben so haben sie, wenn sie über die Saumseligkeit der zur Mitwirkung bei den Schätzung = Operationen berufenen Gemeindevorsteher und Gemeindeausschüsse, oder in anderen Beziehungen Beschwerde zu führen Ursache haben, die Abhilfe des vorgesetzten Inspectors anzusuchen, welcher sich nach Umständen wegen der erforderlichen Einwirkung an die betreffende Kreisbehörde wendet.

§. 10.

Die Adjuncten stehen in unmittelbarer Unterordnung zu den Schätzung = Commissären, die ihnen die vorzunehmenden Arbeiten zuweisen, die von ihnen gelieferten prüfen, erforderlichen Falles berichtigen, und die von ihnen geführten Tagebücher mit ihren allfälligen Bemerkungen oder dem Beifuge der genommenen Einsicht vorlegen. Die Adjuncten arbeiten daher in der Regel an der Seite ihrer vorgesetzten Commissäre, und es darf der Adjunct ohne vorläufige Genehmigung der Landesbehörde weder selbständig verwendet werden, noch ihn der Commissär ohne Bewilligung des Inspectors in der Inspectoratsstation zurückerlassen.

Wenn ein Schätzung = Commissär gegründete Ursachen haben sollte, mit dem ihm zugewiesenen Adjuncten unzufrieden zu sein, so ist er verpflichtet, hievon die Anzeige in dem vorgezeichneten Wege zu erstatten.

Część pierwsza.

O wstępnych robotach oszacowania.

Rozdział I.

Przygotowanie, kierunek i dozór przy robotach wstępnych.

§. 11.

Komisarz detaxacyjny, przybywszy, zaopatrzony we wszystkie przedmioty pomocnicze do swego okręgu detaxacyjnego, przystępuje zaraz do wykonania poruczonej mu części robót wstępnych, mianowicie do wdrożenia i dozorowania osób ustanowionych przez przełożonych gromadzkich (gminy), do przedsięwzięcia wstępnych robót oszacowania i spółdzielających wydziałów gromadzkich, zapomocą objazdżki swego okręgu, jeżeli nie ma polecenia te wstępne roboty z wydziałami gromadzkimi zaraz bezpośrednio wykonać.

§. 12.

Komisarz detaxacyjny podróż swą instrukcyjną we wszystkich częściach przydzielonego mu okręgu i bez przerwy przedsiębrać powinien, iżby wszędzie do wstępnych robót ile możności spiesznie przystąpić można.

§. 13.

W tym celu zapomocą znajdującego się w jego rękach szkicu swego okręgu detaxacyjnego, i otrzymanego w skutek §. 5. wykazu przydzielonych mu gromad (gmin) układa plan, w jaki sposób on w najkrótszym czasie we wszystkich gromadach (gminach) okręgu swego pierwsze wdrożenie do przedsięwzięcia robót wstępnych, nakazane w §. 11. instrukcji, uczynić zamyśla.

Gdy w niektórych okręgach ilość gromad (gmin) jest tak znaczna, iż przez osobne odwiedzenie każdej z nich odwlokłoby się za długo ukończenie tej pierwszej czynności urzędowej, a mimo saméjże stacyi zgromadzenia według §. 17. zwiędzenia na miejscu nie mają być przedsiębrane, przeto może komisarz detaxacyjny kilka gromad (gmin) równocześnie, lub w oddziałach o różnych porach dnia zgromadzić. Powinien jednak na to zważać, ażeby to miejsce zgromadzenia leżało ile możności blisko każdej.

Projekt do planu przedsiębrania podróży instrukcyjnej ma być tak urządzony, ażeby takowa w przeciągu sześciu tygodni, lub w okręgach większej rozciągłości, najdlużej w przeciągu dwóch miesięcy w całym okręgu ukończona była.

Erster Theil.

Von den Schätzungs-Vorarbeiten.

I. Abschnitt.

Vorbereitung, Anleitung und Aufsicht bei den Vorarbeiten.

§. 11.

Sobald der Schätzungs-Commissär, mit sämmtlichen Behelfen versehen, in seinem Schätzungs-Bezirk angelangt ist, schreitet er zur Ausführung des ihm übertragenen Theils der Vorarbeiten, nämlich zur Anleitung und Aufsicht über die von den Gemeindevorstehern zur Vornahme der Schätzungs-Vorarbeiten aufgestellten Individuen und die dabei mitwirkenden Gemeindeausschüsse im Wege der Bereisung seines Bezirkes, in sofern er nicht angewiesen ist, diese Vorarbeiten mit den Gemeindeausschüssen gleich unmittelbar zu vollführen.

§. 12.

Der Schätzungs-Commissär muß seine Belehrungsreise in allen Theilen des ihm zugewiesenen Bezirkes und ohne abzubrechen vornehmen, damit überall zu den Vorarbeiten so schnell als möglich geschritten werden kann.

§. 13.

Zu dem Ende entwirft er mit Hilfe der in seinen Händen befindlichen Skizze seines Schätzungs-Bezirkes und des in Folge des §. 5 erhaltenen Ausweises der ihm überwiesenen Gemeinden den Plan, wie er in der möglichst kürzesten Frist in sämmtlichen Gemeinden seines Bezirkes die in dem §. 11 der Belehrung angeordnete erste Anleitung zur Vornahme der Vorarbeiten zu erteilen gedenkt.

Da in manchen Bezirken die Anzahl der Gemeinden so bedeutend ist, daß ein abgesonderter Besuch in jeder derselben die Beendigung dieser ersten Amtshandlung zu lange verzögern würde, und außer der Versammlungsstation selbst §. 17 auch keine Besichtigungen an Ort und Stelle vorzunehmen sind; so kann der Schätzungs-Commissär mehrere Gemeinden gleichzeitig, oder in Abtheilungen zu verschiedenen Tageszeiten versammeln. Er hat jedoch dar. uf bedacht zu sein, daß dieser Versammlungsort jeder derselben möglichst nahe liegt.

Der Entwurf des Planes zur Vornahme der Belehrungsreise ist so einzurichten, daß dieselbe binnen sechs Wochen, oder bei Bezirken von größerer Ausdehnung, längstens binnen zwei Monaten im ganzen Bezirke vollendet werde.

§. 14.

Uskuteczniejszy projekt tego planu, i ułożywszy kolejno wszystkie miejsca, dokąd się udać zamyśla, w porządku topograficznym i z uniknieniem wszelkiego kołowania czas zabiérającego, zawiadomia komisarz detaxacyjny władze miejscowe i urzędy podatkowe swego okręgu o dniu, godzinie i miejscu, gdzie każdą gromadę (gminę) swego okręgu z urzędnikami, którym według §. 5. wydanej dla nich instrukcji poruczono kierunek robót w gromadzie zastać chce, wzywając ich, by potrzebne w tym względzie punktualne zarządzenia i zawiadomienia gromad i osób poczyniono.

§. 15.

Równocześnie przedkłada zaprojektowany plan *in duplo* inspektorowi, który jeden egzemplarz ze swojemi uwagami, jeżeliby takowe były potrzebne, Władzy krajowej przesła ku przejrzeniu, i rozpoczyna zaraz podług niego objażdżki swoje. Jeżeliby jaką zmianę co do istoty tego planu nakazano, lub jeżeliby takowa w skutek nieprzewidzianych przeszkód konieczną się stała, tedy komisarz detaxacyjny uwiadamia władze miejscowe i urzędy podatkowe ku poczynieniu dalszych zarządzeń o zmienionym terminie swego przybycia, i w ostatnim razie donosi o tém niezwłocznie przelożonemu inspektoratowi.

§. 16.

Ażeby sprawę pouczenia w całym okręgu ukończyć, powinien będzie komisarz w oznaczonym czasie z każdego czasu stósownie korzystać.

Gdzie mu się tedy powiedzie, czynności urzędowe w następującym paragrafie bliżej oznaczone piérwój ukończyć, niż to w planie podróży przewidziano, uda się także piérwój do najbliższej stacyi, ażeby spotrzebowanie dłuższego czasu, któreby w innych stacyach nastąpić mogło, znowu wyrównał.

Inspektorowi, który ma obowiązek roboty i czynności urzędowe podległych mu urzędników katastralnych zapomocą częstych odwiedzin urzędowych i rewizyj lokalnych w każdym czasie należycie kontrolować, i w równym, instrukcji odpowiednim toku utrzymywać, należy także te mniejsze zboczenia podawać zawsze do wiadomości, ażeby tenże komisarza mógł zawsze z pewnością zastać, i jemu urzędowe reskrypta, jeżeli jakie nadesłane będą, mógł doręczyć.

Każdy komisarz lub samodzielnie postanowiony adjunkt jest przeto obowiązany przesłać inspektoratowi dokładne peryodyczne doniesienia o swym pobycie (wykazy ubikacji), a prócz tego opuszczając gromadę (gminę), oznajmić jój przelożonemu, dokąd się udaje, ażeby inspektor, który może tymczasem się udał na odwiedziny urzędowe, mógł powziąć o tém o tyle dokładną wiadomość, iżby był w stanie znaleźć komisarza bez znacznego poświęcenia czasu i kosztów na podwodę, i ażeby za komisarzem urzędowe listy po jego odjeź-

§. 14.

Wenn der Schätzungs-Commissär den Entwurf dieses Planes zu Stande gebracht, und die sämmtlichen Orte, wohin er sich zu verfügen gedenkt, in topographischer Ordnung und mit Vermeidung aller zeitraubenden Umwege an einander gereiht hat, so verständiget er die Ortsbehörden und Steuerämter seines Bezirkes von dem Tage, der Stunde und dem Orte, wo er jede Gemeinde ihres Bezirkes mit den, nach dem §. 5 der für sie erlassenen Belehrung, mit der Leitung der Arbeiten in der Gemeinde beauftragten Beamten treffen will, und ersucht dieselben um die dießfalls erforderliche pünctliche Einleitung und Verständigung der Gemeinden und Individuen.

§. 15.

Gleichzeitig unterlegt er den entworfenen Plan in duplo dem Inspector, welcher ein Pare desselben mit seinen allfälligen Bemerkungen der Landesbehörde zur Einsicht vorlegt, und beginnt sogleich nach demselben seine Besuche. Sollte eine wesentliche Aenderung dieses Planes angeordnet oder durch unvorhergesehene Hindernisse nothwendig werden, so setzt der Schätzungs-Commissär die Ortsbehörden und Steuerämter zur weiteren Veranlassung von dem geänderten Zeitpunkte seines Eintreffens in die Kenntniß, und erstattet im letzteren Falle die unverzügliche Anzeige an das vorgesezte Inspectorat.

§. 16.

Um das Geschäft der Belehrung in der anberaumten Zeitfrist im ganzen Bezirke zu vollenden, wird der Commissär jede Zeit zweckmäßig zu verwenden haben.

Wo es ihm daher gelingt, die im folgenden Paragraphen näher bezeichneten Amtshandlungen früher zu beendigen als im Reiseplane vorgesehen wurde, wird er auch früher in die nächste Station übergehen, um den größeren Zeitaufwand, der ihm in anderen Stationen verursacht werden könnte, wieder auszugleichen.

Der Inspector, dem es obliegt, die Arbeiten und Amtshandlungen der unterstehenden Katastral-Beamten durch öftere Amtsbesuche und Local-Revisionen zu jeder Zeit gehörig zu controliren und im gleichen instructionsmäßigen Gange zu erhalten, ist auch von diesen minderen Abweichungen in steter Kenntniß zu erhalten, damit er den Commissär immer verläßlich treffen und ihm die allfälligen ämtlichen Erlässe zu-mitteln kann.

Jeder Commissär oder selbständig verwendete Adjunct ist daher verpflichtet, dem Inspectorate genaue periodische Aufenthalts-Anzeigen (Ubications-Ausweise) einzusenden und außerdem bei seinem Abgehen aus der Gemeinde, dem Vorstande derselben zu hinterlassen, wohin er sich begibt, damit der mittlerweile zum Amtsbesuche abgegangene Inspector in soweit genaue Nachricht einholen kann, daß er im Stande ist, den Commissär ohne bedeutende Opfer an Zeit und Fuhrkosten aufzufinden, und damit an den Letzteren nach seinem Abgehen allenfalls einlangende ämtliche Briefschaften ihm

dzie nadchodzące natychmiast posłane być mogły. Urzędników katastralnych, którzy zaniedbaniem tego przepisu usuwają się spod rewizji inspektora, ma on w porządek wprowadzić, a w razie powtórzenia podać do ukarania.

§. 17.

Przy tych pierwszych rozmowach z gromadami (gminami) i z kierownikiem sprawy dołoży komisarz detaxacyjny usiłowania, ażeby im cel mających się przedsięwziąć robót wstępnych, tok tychże stopniowy i sposób wykonania wytłumaczyć, i przykładami do pojęcia łatwemi objaśnić. Rozwiąże on im występujące przy odczytaniu instrukcji wątpliwości, i zwróci ich uwagę na szkodliwe wykonanie operacji, które odwołają skutki nieprawdziwych lub stronnych podań, i nie zakończy pouczenia dopóty, aż przekonany będzie, że są w stanie sami rozpocząć roboty w myśl i według postanowień instrukcji.

W tym względzie ma komisarz detaxacyjny dla uzmysłowienia właściwego postępowania z każdym sprawą kierującym urzędnikiem i z zawezwanemi wydziałami gromadzkimi (gmin), w każdej stacyi jedną gminę, tak co do oznaczenia rodzaju uprawy i klasyfikacji, jakoteż co do uszykowania w klasy zupełnie wypracować, zachowując przytém ściśle tor w instrukcji przepisany.

Gromady (gminy), u których roboty wstępne tym sposobem zupełnie załatwione zostały, należy zaraz w pierwszym sprawozdaniu miesięcznym jako załatwione wykazać, i wszelkie protokoły do inspektoratu odesłać.

Przy tém postępowaniu nabędzie komisarz detaxacyjny przekonania o wiadomościach i obiegłości urzędnika pomocniczego, któremu po części pod okiem swoim pracować kaze.

Byłaby to istna strata czasu, gdyby urzędnik pomocniczy nie mógł pojąć sprawy, gdyby podawał wydziałowi gromadzkemu mylny sposób widzenia, przez co szczególnie przy uszykowaniu wedle klas podanoby oczywiste niedorzeczności, mapy i protokoły pomiarów przepelnionoby błędami tak, iż w końcu komisarz detaxacyjny miałby więcej do czynienia sprostowaniami, niżby całe klasowanie czasu wymagało. Byłoby to zresztą marnotrawstwem, gdyby gromada (gmina) na podobne nieużyteczne roboty wydatki robić miała.

Komisarz detaxacyjny ma przeto, jeżeli kierownika sprawy za niezdolnego uzna do wykonania robót wstępnych, dla uniknienia wspomnianych niedogodności wezwać przełożonego gromadzkiego z odniesieniem się do §. 4. instrukcji, ażeby zdolniejszego mianował, polecając mu w tym względzie kogoś znanego a zdolnego. Z drugiej strony skłoni szczególnie zdolnych urzędników pomocniczych, ażeby kilka gromad przyjęli do obrobienia.

Po ukończonej instrukcji poleca komisarz detaxacyjny gromadom i kierującym urzędnikom dalszy ciąg pracy z tą uwagą, ażeby się w razie zachow-

so gleich nachgesendet werden können. Katastral-Beamte, welche sich durch Außerachtlassung dieser Vorschrift der Revision des Inspectors entziehen, hat derselbe zur Ordnung anzuhalten und im Wiederholungsfalle zur Ahndung anzuzeigen.

§. 17.

Der Schätzungs-Commissär wird bei diesen ersten Besprechungen mit den Gemeinden und dem Geschäftsleiter bemüht sein, ihnen den Zweck der vorzunehmenden Vorarbeiten, den stufenweisen Gang derselben, und die Art der Ausführung zu erklären und durch faßliche Beispiele zu erläutern. Er wird die ihnen bei Durchlesung der Belehrung aufgestoßenen Zweifel und Bedenken lösen, und sie auf die nachtheiligen, die Ausführung der Operationen verzögernden Folgen von unrichtigen oder parteiischen Anträgen aufmerksam machen, und seine Belehrung nicht eher beendigen, bis er sich überzeugt hält, daß sie im Stande sind, die Arbeiten selbst im Geiste und nach den Bestimmungen der Belehrung zu beginnen.

In dieser Hinsicht hat der Schätzungs-Commissär zur Versinnlichung des eigentlichen Verfahrens mit jedem das Geschäft leitenden Beamten, unter Beiziehung der vorgeladenen Gemeinde-Ausschüsse, in jeder Stativu eine Gemeinde sowohl in der Cultur-Bestimmung und Classification, als in der Classirung vollständig auszuarbeiten und dabei den in der Belehrung vorgezeichneten Vorgang genau zu verfolgen.

Die Gemeinden, von denen die Vorarbeiten auf diese Weise vollständig durchgeführt wurden, sind auch schon im ersten Monats-Rapporte als abgefertigt auszuweisen und die sämmtlichen Protokolle an das Inspectorat einzusenden.

Bei diesem Verfahren wird der Schätzungs-Commissär die Ueberzeugung von den Kenntnissen und der Fertigung des Hilfsbeamten, den er theilweise unter seinen Augen arbeiten läßt, verschaffen.

Es wäre barer Zeitverlust, wenn sich derselbe in das Geschäft nicht finden könnte, wenn er dem Gemeinde-Ausschusse unrichtige Ansichten beibrächte, wornach insbesondere bei der Classirung offenbare Unzulänglichkeiten angetragen und die Mappen und Vermessungs-Protokolle verunreiniget würden, so daß am Ende der Schätzungs-Commissär mehr mit Berichtigungen zu thun hätte, als die ganze Classirung Zeit erfordern würde. Es wäre überdieß Verschwendung, wenn die Gemeinde für dergleichen unbrauchbare Arbeiten eine Auslage zu machen hätte.

Der Schätzungs-Commissär wird daher, wo er den Geschäftsführer zur Ausführung der Vorarbeiten nicht geeignet findet, zur Vermeidung der gedachten Uebelstände den Gemeindevorstand unter Hinweisung auf den §. 4 der Belehrung auffordern, einen geeigneteren zu bestellen und ihm hiezu allenfalls ein schon bekanntes tüchtiges Individuum empfehlen. Er wird andererseits besonders geeignete Hilfsbeamten vermögen, mehrere Gemeinden zur Bearbeitung zu übernehmen.

Nach der beendigten Belehrung beauftragt der Schätzungs-Commissär die Gemeinden und die leitenden Beamten zum weiteren Verfolge der Arbeiten mit dem Bedeuten

dających trudności do niego udawali, i zawiadamiali go od czasu do czasu o postępach roboty.

§. 18.

Jeżeli komisarz detaxacyjny przy przedsięwziętych powtórnych odwiedzinach, lub z nadchodzących do niego albo zaniedbanych doniesień przekona się, że w wykonaniu robót wstępnych w niektórych gromadach zaszły przerwy niesprawiedliwione ani przepisany w instrukcyi tokiem robót, ani zaszłemi przeszkodami, to zavezwie wydział gromadzki, a w szczególności kierującego urzędnika do większej pilności i do większego przyspieszenia sprawy.

Gdyby to wezwanie pozostało bez skutku, tedy przy dłużej trwającej opieszłości uczyni doniesienie, właściwy stan rzeczy dokładnie przedstawiające do przełożonego inspektoratu, a w przypadkach naglących bezpośrednio do urzędu obwodowego, wskazując oraz, które środki zdają mu się najstosowniejsze do dalszego prowadzenia sprawy.

Komisarze detaxacyjni, którzy nie zachowują téj przezorności, narażają się, jeżeli roboty w ich powiecie poza innemi w tyle zostają, na ciężką odpowiedzialność.

§. 19.

Według doniesień nadsyłanych od czasu do czasu o stanie robót w pojedynczych gromadach, ma komisarz detaxacyjny dalsze objażdżki swoje tak urządzić, ażeby każdą gromadę, nim się do klasowania przystąpi, odwiedzić, i oznaczenie uprawy i klasyfikację uprzednio jeszcze zbadać i sprostować mógł.

Nie wolno przeto załatwić klasyfikacyi rodzajów kultury i klasowania za jednym i tym samym obchodem niw, jest bowiem rzeczą jasną, że o klasie, do której każdy poszczególny grunt należy, nie można pierwój orzec coś pewnego, dopóki się nie nabędzie potrzebnego przeglądu o różnicach jakości ziemi i jój lokalnego położenia.

§. 20.

Nakoniec poleci komisarz detaxacyjny kierownikowi każdej gromady, ażeby, skoro elaborat oznaczenia rodzaju uprawy i klasyfikacyi jest ukończony, o tém jemu lub dotyczącemu inspektoratowi uczynił doniesienie, iżby rewizyę takowego mógł niezwłocznie przedsięwziąć.

daß sie sich bei vorkommenden Anständen an ihn zu verwenden und ihn von Zeit zu Zeit in die Kenntniß von den Fortschritten der Arbeit zu setzen haben.

§. 18.

Findet der Schätzungskommissär bei einem zur Nachsicht vorgenommenen zweiten Besuche, oder ersieht er aus den an ihn einlangenden oder unterlassenen Anzeigen, daß in der Ausführung der Vorarbeiten Unterbrechungen in manchen Gemeinden stattgefunden, welche weder durch den in der Belehrung vorgezeichneten Gang der Arbeiten, noch durch eingetretene Hindernisse gerechtfertigt werden, so wird er den Gemeinde-Ausschuß und insbesondere den leitenden Beamten zu mehrerem Fleiße und zu größerer Beschleunigung des Geschäftes auffordern.

Sollte die Aufforderung fruchtlos bleiben, so erstattet er bei andauernder Saumseligkeit die den eigentlichen Thatbestand erschöpfend darstellende Anzeige an das vorgesetzte Inspectorat und in dringenden Fällen an die Kreisbehörde unmittelbar, und deutet zugleich die Mittel an, welche ihm zur Förderung des Geschäftes die geeignetsten scheinen.

Schätzungskommissäre, welche diese Vorschriften nicht anwenden, werden, wenn die Arbeiten in ihrem Bezirke gegen andere zurückbleiben — sich schwerer Verantwortung aussetzen.

§. 19.

Nach den von Zeit zu Zeit über den Stand der Arbeiten in den einzelnen Gemeinden eingegangenen Nachrichten, hat der Schätzungskommissär seine weitere Bereisung so einzurichten, daß er jede Gemeinde, bevor zur Classirung geschritten wird, besuchen und die Aufstellung der Culturen und die Classification noch vorläufig prüfen und richtig stellen kann.

Es ist also hiernach nicht gestattet, die Classification der Cultur-Gattungen und die Classirung unter einer und derselben Flurenbegehung abzufertigen, indem es klar ist, daß sich über die jedem einzelnen Grundstücke zustehende Classe mit Sicherheit nicht früher ausgesprochen werden kann, als bis sich über die Verschiedenheiten in der Güte des Bodens und dessen örtliche Lage die nöthige Uebersicht verschafft wurde.

§. 20.

Endlich wird der Schätzungskommissär den Geschäftsleiter jeder Gemeinde anweisen, sobald das Elaborat der Cultur-Bestimmung und Classification vollendet ist, an ihn oder an das betreffende Inspectorat die Anzeigge zu erstatten, damit er die Revision derselben unaufgehalten vornehmen könne.

Rozdział II.

Badanie i sprostowanie robót wstępnych, przez gromady (gminy) przedsiębiorzonych.

§. 21.

Skoro komisarz detaxacyjny otrzyma zawiadomienie, lub przez c. k. inspektorat oznajmienie, jako oznaczenie uprawy i klasyfikacya w jednej części jego okręgu są ukończone, natenczas uda się do gromad dotyczących, by poszczególne elaboraty podać pod ścisły rozbiór i sprostowanie, i rozpoznać, czyli te elaboraty są według postanowień instrukcyi ułożone, i dokładne tudzież takie, izby można na nich oprzeć właściwe oszacowania przychodów gruntowych w gromadzie (gminie).

§. 22.

W tym celu przechodzi pojedyncze części roboty, i przygotowuje się do orzeczenia o jej wartości oglądaniem miejscowości, porozumieniem się z wydziałem gromadzkim i doświadczeńszymi w gromadzie gospodarzami, tudzież korzystaniem z wiadomości, zebranych w ciągu kilkakrotnych odwiedzin w gromadzie (gminie).

§. 23.

W ten sposób przechodzi komisarz detaxacyjny akt oznaczenia rodzajów uprawy, i bada, czyli w nim opisane są wszystkie rodzaje, jakie w gromadzie istnieją, w ten sposób podciąga klasyfikacyę pod bliższe ocenienie, badając, czyli różność wydatku i wydatności ziemi uwzględniono należycie wraz z innemi, na jakość i ilość wydanych ziemiopłodów wpływającemi okolicznościami, i czyli rzeczywiście ułożoną liczbę klas, potrzebną do uwzględnienia tych znacznych różności, lub czyli nie ustanowiono za nadto wielkiej liczby klas, na podstawie mało znaczących różności, czyli większa lub mniejsza liczba klas w porównaniu ze zbadanemi już gromadami sąsiedniemi jest dobrze uzasadniona, nakoniec czyli wybor gruntu wzorowego, którego numer parcellowy ma na mapie ołówkiem zaznaczyć, stosownie przedsiębiorzono, mając zawsze to na uwadze, że to orzeczenie klas ma być podstawą jego przyszłego elaboratu oszacowania, który winien będzie uzasadnić i bronić.

Z tego samego powodu musi być opisanie klas w protokóle klasyfikacyjnym dokładne, różnice klas dobitnie odznaczające i zupełne, co komisarz detaxacyjny za tém ważniejsze mieć musi, ile że w swym elaboracie oszacowania dla braku innych dowodów uzasadnienia oszacowania *in natura* jest czę-

II. Abschnitt.

Prüfung und Berichtigung der von den Gemeinden vorgenommenen Vorarbeiten.

§. 21.

Sobald der Schätzungs-Commissär die Anzeige oder durch das k. k. Inspectorat die Verständigung erhält, daß die Cultur-Bestimmung und Classification in einem Theile seines Bezirkes vollendet sind, verfügt er sich in die betreffenden Gemeinden, um die einzelnen Elaborate einer genauen Prüfung und Berichtigung zu unterziehen und zu sehen, ob diese Ausarbeitungen nach den Bestimmungen der Belehrung verfaßt, vollständig und geeignet sind, auf dieselben die eigentlichen Grundertrags-Schätzungen in der Gemeinde zu gründen.

§. 22.

Er durchgeht zu dem Ende die einzelnen Theile der Arbeit und bereitet sich zu dem Ausspruche über den Werth derselben durch Local-Besichtigungen, durch Rücksprache mit dem Gemeinde-Ausschusse und den erfahrneren Landwirthen in der Gemeinde, und durch Benützung der im Laufe der wiederholten Besuche in der Gemeinde gesammelten Notizen vor.

§. 23.

So durchgeht der Schätzungs-Commissär den Act der Bestimmung der Cultur-gattungen und prüft, ob darin alle in der Gemeinde bestehenden Culturgattungen erscheinen; so unterzieht er die Classification einer näheren Würdigung, indem er nachforscht, ob die Verschiedenheit des Ertrages und der Ertragsfähigkeit des Bodens mit den übrigen auf die Güte und Menge der erzeugten Producte Einfluß nehmenden Umständen gehörig berücksichtigt, und die zur Berücksichtigung dieser merklichen Verschiedenheiten nothwendige Anzahl von Classen auch wirklich gemacht, oder ob nicht eine Uebersahl von Classen auf kaum merkliche Verschiedenheiten gegründet aufgestellt wurde; ob die größere oder geringere Anzahl von Classen gegen die bereits geprüften Nachbargemeinden wohl begründet ist, endlich ob die Wahl des Mustergrundes, dessen Parzellen-Nummer er auf der Mappe mit Bleistift einzuringeln hat, zweckmäßig vorgenommen wurde, indem er sich stets gegenwärtig hält, daß dieser Ausspruch der Classen die Grundlage seines künftigen Schätzungs-Elaborates, das er zu begründen und zu vertheidigen haben wird, sein soll.

Aus demselben Grunde muß auch die Classenbeschreibung im Classifications-Protokolle eine genaue, die Classen-Unterschiede scharf bezeichnende und vollständig sein, worauf der Schätzungs-Commissär um so mehr halten muß, als er in seinem Schätzungs-Elaborate aus Mangel anderweitiger Behelfe zur Begründung seiner

sto ograniczony na samo powołanie się na opisane w protokóle klasyfikacyjnym własności ziemi ustanowionych klas oszacowania.

§. 24.

W sposób powyższy zbadane i bez zarzutu znalezione, lub tylko w formach przepisanych sprostowane i uzupełnione protokoły oznaczenia uprawy i klasyfikowania stwierdza komisarz detaxacyjny, podpisując je z dodatkiem: „Zbadano i bez zarzutu znalezione“.

§. 25.

Jeżeli zaś komisarz detaxacyjny znajdzie, że główny oddział tych robót wstępnych całkiem lub w części mylnie lub błędnie przedsięwzięty został, tedy oświadcza tę swoją uwagę tym, którzy te roboty przedsiębrali, i wykładając im szczegółowo swoje zdanie, tudzież skutki ich błędnej roboty, wzywa ich, ażeby jej zmianę przedsięwzięli.

§. 26.

Jeżeli się zgodzą na to zdanie, należy tę zmianę przyjąć jako dodatek do dotyczącego protokołu, i wszechstronnie podpisać.

§. 27.

Jeżeli się zaś na to zdanie nie zgadzają, tedy także i wzbranianie się tychże, do protokołu przyjąć i takowy wszechstronnie podpisać należy komisarz zaś detaxacyjny ma potem zmianę, którą za konieczną uznaje, z urzędu przeciw sięwziąć, przyłączając przerobienie błędnej części roboty jako dodatek do pierwszego protokołu, i prostując według tego inne części robót.

W tym, równie jak w §. 26. wspomnionym przypadku ma opiewać klauzula komisarza detaxacyjnego: „Zbadano i sprostowano“.

§. 28.

Zbadawszy i sprostowawszy ostatecznie oznaczenia uprawy i klasyfikacji, komisarz detaxacyjny wzywa gromady i kierownika sprawy do niezwłocznego przedsięwzięcia klasowania, a w przypadku w §. 26. wspomnionym poleca im, by trzymali się ściśle podanych przezeń modyfikacyj.

Tenże wzywa oraz kierownika sprawy, ażeby zaraz po ukończeniu klasowania jemu lub inspektoratowi uczynił o tém doniesienie.

§. 29.

Otrzymawszy doniesienie o ukończoném klasowaniu, które się dopiero po sprostowanej klasyfikacji odbyć może, ma komisarz detaxacyjny udać się znowu do gromady w celu zbadania onéjże.

Natural-Anschätzung nicht selten auf die bloße Berufung der im Classifications-Protokolle beschriebenen Boden-Eigenschaften der aufgestellten Schätzungs-Classen beschränkt ist.

§. 24.

Die auf vorstehende Weise geprüften und entsprechend befundenen, oder bloß in den vorgeschriebenen Formen berichtigten und ergänzten Culturbestimmungs- und Classifications-Protokolle werden von dem Schätzungs-Commissär bestätigt, indem er dieselben mit dem Besatze: „geprüft und ohne Anstand befunden“ unterzeichnet.

§. 25.

Findet dagegen der Schätzungs-Commissär, daß eine wesentliche Abtheilung dieser Vorarbeiten entweder ganz oder theilweise unrichtig oder fehlerhaft vorgenommen wurde, so theilt er diese seine Bemerkung Denjenigen, welche diese Arbeiten vornahmen, mit, und fordert sie unter umständlicher Auseinandersetzung seiner Ansicht und indem er ihnen die Folgen ihrer unrichtigen Arbeit zergliedert, auf, die Aenderung ihrer Arbeit vorzunehmen.

§. 26.

Stimmen sie diesem Antrage bei, so ist diese Aenderung als ein Nachtrag in das betreffende Protokoll aufzunehmen und allseitig zu fertigen.

§. 27.

Stimmen sie aber diesem Antrage nicht bei, so ist ihre dießfällige Weigerung gleichfalls zu Protokoll zu nehmen, dieses allseitig zu fertigen, und der Schätzungs-Commissär hat dann die ihm nothwendig scheinende Aenderung von Amtswegen vorzunehmen, indem er die Umarbeitung des fehlerhaften Theiles der Arbeit als Nachtrag dem ersten Protokolle anschließt und die übrigen Theile der Arbeiten darnach berichtigt.

In diesem, sowie in dem mit § 26 vorgedachten Falle hat die Ausfertigungs-Clausel des Schätzungs-Commissärs zu lauten: „Geprüft und berichtet.“

§. 28.

Nach der definitiven Prüfung und Richtigestellung der Culturbestimmungen und der Classification fordert der Schätzungs-Commissär die Gemeinden und den Geschäftsleiter zur ungesäumten Vornahme der Classirung auf, und weist dieselben in dem §. 26 erwähnten Falle an, dabei seinen Modificationen genau zu folgen.

Zugleich fordert er den Geschäftsleiter auf, daß er ihm oder dem Inspectorate sogleich nach vollendeter Classirung die Anzeige erstatte.

§. 29.

Nach erhaltener Anzeige über die vollendete Classirung, welche immer erst nach richtig gestellter Classification geschehen darf, hat sich der Schätzungs-Commissär zur Prüfung derselben abermals in die Gemeinde zu verfügen.

Badanie to ma być przedsięwzięte z największą bezstronnością i dokładnością, i ma się rozciągać na każdy znajdujący się w gromadzie rodzaj uprawy i na każdą klasę, zawsze przy uwzględnieniu gruntu wzorowego; ma ono zawsze tak szczegółowo być uskutecznione, ażeby komisarz detaxacyjny był zupełnego zaspokojenia względem prawdziwości jego.

Jeźliby komisarz detaxacyjny dostrzegł przytém, że albo z umysłu, albo z niewiedomości zrobiono główne błędy w klasowaniu, tedy należy rozciągnąć rewizję na wszystkie parcelle owych rodzajów uprawy, które się z kilku klas składają.

Szczególłą uwagę zwróci komisarz detaxacyjny na rozleglejsze gromady, gdzie niektórzy kierownicy z obawy żmudnego obchodzenia obrębu gromady przedsięwiorą klasowanie przy domie według niepewnych podań.

Czasem znajdują się także pomiędzy parcellemi budynków, szczególnie w przestrzeniach obejścia, uprawne grunta, których klasowania komisarz nie powinien przewidzieć.

Wszystkie zrewidowane parcelle ma komisarz detaxacyjny na mapie oznaczyć, ażeby inspektor mógł przy rewizji przeglądać zachowane postępowanie. Oznaczenie to zasada się na tém, że klasę wykazaną przez wydział gromadzki według §. 41. instrukcji na mapie, a mianowicie co do objętości parcel, w razie jeśli ją prawdziwą znajdzie, kręską zaznaczy, w razie zaś przeciwnym przekreśli, a przyznaną przez siebie klasę obok napisze.

Jeźliby się okazało, że komisarz detaxacyjny parcelle oznaczył jako zrewidowane, którychby na miejscu nie widział, to należy o tém uczynić doniesienie, Władza zaś krajowa obłoży go stosownemi karami, odciągnięciem należitości, a według okoliczności jeszcze surowiej.

Akt rewizji jest we wszystkich uprawach i na wszystkich obszarach gromady tém ważniejszy, iż następcza komisarzowi detaxacyjnemu najlepszą sposobność do szczegółowego obeznania się z miejscowemi stosunkami uprawy, samo dokładne wykonanie takowego zaspokaja co do prawdziwości klasyfikacji, a wynikające z tej dokładnej rewizji sprostowania mogą usunąć znaczną liczbę późniejszych reklamacyj, nadto zaś inspektor będzie w położeniu ocenienia należytego pojęcia zadania ze strony komisarza.

Jeżeli inspektor swój obowiązek dokładnie pełni, jeżeli nad komisarzami, szczególnie nad owymi, którzy powierzechnie roboty załatwiać mają, surowy ma dozór, tedy nie będą się znachodzić w klasyfikacji główne niedostateczności, które ułożenie wyciągów klasowych utrudniają i powstrzymują.

W tym celu nie ograniczy się inspektor w ciągu badań klasowania na same odwiedziny urzędowe, w którychby na postępowanie komisarza osobiście uwa-

Diese Prüfung ist mit der strengsten Unparteilichkeit und Genauigkeit vorzunehmen, und hat sich über jede in der Gemeinde befindliche Cultur-Gattung und Classe mit steter Rücksicht auf den Mustergrund zu erstrecken, sie muß immer in einem solchen Detail bewirkt werden, daß der Schätzungs-Commissär die volle Beruhigung über ihre Richtigkeit erlangt.

Sollte der Schätzungs-Commissär dabei die Entdeckung machen, daß entweder aus Vorsatz, oder aus Unkenntniß wesentliche Classirungs-Fehler gemacht worden sind, so ist die Revision auf allen Parcellen jener Culturgattungen, die aus mehreren Classen bestehen, auszudehnen.

Besondere Aufmerksamkeit wird der Schätzungs-Commissär auf ausgedehntere Gemeinden richten, wo manche Geschäftsleiter aus Scheu vor der mühevollen Begehung des Gemeindegebietes die Classirung bei Hause nach unverläßlichen Angaben vornehmen.

Zuweilen kommen auch unter den Bauparcellen, besonders in den Ortsräumen, cultivirte Grundstücke vor, deren Classirung der Commissär nicht zu übersehen haben wird.

Alle revidirten Parcellen hat der Schätzungs-Commissär auf der Mappe zu bezeichnen, damit der Inspector bei der Revision das beobachtete Verfahren einsehen kann. Diese Bezeichnung hat darin zu bestehen, daß er den von dem Gemeinde-Ausschusse nach §. 41 der Belehrung auf der Mappe, und zwar in dem Umfange der Parcellen, ersichtlich gemachten Classenansatz in dem Falle, als er ihn richtig findet, virgulirt, im entgegengesetzten Falle aber durchstreicht, und die von ihm erkannte Classe darneben setzt.

Sollte sich ergeben, daß ein Schätzungs-Commissär Parcellen als revidirt bezeichnet hat, die er an Ort und Stelle nicht gesehen haben sollte, so ist dieses anzuzeigen, und die Landesbehörde wird gegen ihn mit angemessenen Strafen, Gebührenabzügen und nach Umständen noch strenger verfahren.

Der Revisionsact ist in allen Culturen und in allen Rieden der Gemeinde um so wichtiger, als er dem Schätzungs-Commissär die schicklichste Gelegenheit zur detaillirten Kenntniß der Local- und Culturverhältnisse darbiethet, die genaue Vornahme desselben selbst über die Richtigkeit und Haltbarkeit der Classification Beruhigung gibt, und die im Wege dieser genauen Revision hervorgehende Berichtigung eine große Anzahl späterer Reclamationen beseitigen kann, überdieß der Inspector in die Lage gesetzt wird, die richtige Auffassung der Aufgabe von Seite des Commissärs beurtheilen zu können.

Wenn der Inspector seine Pflicht genau erfüllt, wenn er die Commissäre, insbesondere jene, von welchen oberflächliche Arbeiten zu besorgen sind, strenge überwacht, werden in der Classirung wesentliche Gebrechen, welche die Verfassung der Classenauszüge erschweren und hemmen, nicht mehr vorkommen können.

Zu diesem Ende wird sich der Inspector während der Dauer der Classirungsprüfungen nicht bloß auf die Amtsbefuche, bei denen er das Verfahren des Commis-

zał, lecz będzie także nadchodzące według §. 31. akta klasowania od parcelli do parcelli przechodzić; odkryte przy tym przeglądzie mniejsze niedostateczności wytknie natychmiast dotyczącemu komisarzowi i odda mu takowe do sprostowania. Jeżeli zaś znajdzie częściejsze opuszczenia, sprzeczności lub niedokładności, tedy podobnie i to bezzwłocznie zawiadomi komisarza do odpowiedzialności, i przy uwiadomieniu o tém Władzy krajowej nakaze na jego koszt powtórna rewizję.

§. 30.

Badane przez komisarza detaxacyjnego i bez zarzutu znalezione klasowanie stwierdzi on zapomocą klauzuli w §. 24. przepisanej, a umieścić się mającej na końcu protokołu parcell gruntowych, zawierających ich klasowanie.

Znalazłszy zaś jakie uchybienie, pouczy kierowników i przełożonych gromadzkich według postanowienia §. 25., i jeżeli się na podane sprostowania zgadzają, uskuteczni takowe, i protokół z dodatkiem, że sprostowania te nastąpiły za wszechstronném porozumieniem się, da do podpisania, lecz choćby się na jego zdanie nie zgodzili, ma mimo to przedsięwziąć sprostowanie, lecz wciąga także przy końcu protokołu poczynione przeciwne uwagi z przytoczeniem zmianionych parcell.

§. 31.

Po zbadaniu i sprostowaniu całego aktu klasowania gromady jakiej i po uskutecznioném uporządkowaniu protokołu klasowania, należy takowy wraz z protokołem oznaczenia uprawy i protokołem klasyfikacyjnym do inspektoratu ku postanowionemu w §. 29. przeglądnienu niezwłocznie odesłać, a to tak, ażeby z końcem miesiąca wszystkie gromady, w przeglądzie jako załatwione wykazane, znajdowały się w inspektoracie.

§. 32.

Dla gromad, od których nadesłane akta klasowania znalezione w porządku, lub według §. 29. sprostowano, zarządza inspektorat, wyrobiwszy u Władzy krajowej potrzebne do tego postanowienia, niezwłoczne ułożenie wyciągów klasowych wraz z sumarycznym powtórzeniem, według istniejącej w tym względzie specjalnej skazówki, i postępuje przytém stosownie do otrzymanych od Władzy krajowej poleceń.

§. 33.

O stanie i postępie wstępnych robót oszacowania komisarz detaxacyjny z końcem każdego miesiąca wykaz według przyłączonego wzoru *B.*, *B.* w którym ilość znajdujących się w jego okręgu gromad, gdzie osobne roboty wstępne przedsięwzięte być mają, i roboty ku ich ukończeniu w ciągu miesiąca

färs persönlich beobachtet, beschränken, sondern er wird auch die nach §. 31 einlangenden Classirungs-Acte von Parcellen zu Parcellen durchgehen; die bei dieser Durchsicht entdeckten minderen Gebrechen wird er dem betreffenden Commissär sogleich ausstellen und sie ihm zur Berichtigung zuweisen. Findet er aber häufigere Auslassungen, Widersprüche oder Unbestimmtheiten, so wird er den Commissär gleichfalls, und zwar unverzüglich darüber zur Rede stellen und unter Anzeige an die Landesbehörde auf Kosten desselben eine Nach-Revision veranlassen.

§. 30.

Die vom Schätzungs-Commissär geprüfte und anstandslos befundene Classirung wird von demselben mit der im §. 24 angeordneten Clausel am Schluß der die Classirung enthaltenden Grundparcellen-Protokolle bestätigt.

Findet er dagegen Fehler, so belehrt er die Geschäftsleiter und Gemeindevorstände nach der Bestimmung des §. 25, und wenn sie den vorgeschlagenen Berichtigungen beistimmen, bewirkt er dieselben und läßt das Protokoll mit dem Beisatze, daß sie im allseitigen Einverständnisse geschehen sind, fertigen; treten sie aber seinen Anträgen nicht bei, so hat er gleichwohl die Berichtigung vorzunehmen, nimmt indessen aber auch die gemachten Gegenbemerkungen unter Anführung der geänderten Parcellen am Schluß des Protokolls auf.

§. 31.

Nach der Prüfung und Richtigstellung des ganzen Classirungs-Actes einer Gemeinde und nach bewirkter Adjustirung des Classirungs-Protokolls ist dasselbe sammt dem Culturbestimmungs- und Classification-Protokolle an das Inspectorat zu der im §. 29 angeordneten Durchsicht unverzüglich einzusenden, so zwar, daß mit Schluß des Monats alle in der Uebersicht als abgefertigt nachgewiesenen Gemeinden sich beim Inspectorate befinden.

§. 32.

Für die Gemeinden, von denen die eingelangten Classirungsacte geeignet befunden oder nach §. 29 berichtet wurden, veranlaßt das Inspectorat, nachdem es von der Landesbehörde die dießfalls nöthigen Bestimmungen erwirkt hat, sogleich die Verfassung der Classenauszüge sammt der summarischen Wiederholung nach der hiefür bestehenden Special-Anleitung, und verfährt damit in Gemäßheit der von der Landesbehörde erhaltenen Weisungen.

§. 33.

Ueber den Stand und den Fortgang der Schätzungs-Vorarbeiten sendet der Schätzungs-Commissär am Schluß jeden Monats einen Ausweis nach dem beiliegenden Muster B., in welchem er die Zahl der in seinem Bezirke befindlichen Gemeinden, B. wo abgeforderte Vorarbeiten vorzunehmen sind, und die zu ihrer Beendigung im Laufe

uskutecznione wyszczególnia, podpisawszy takowe wraz z adjunktem łącznie z dziennikami odsęła do inspektora, który go Władzy krajowej przedkłada

§. 34.

Szczególną uwagę zwróci zresztą komisarz detaxacyjny w okresie robót wstępnych na zebrane wiadomości i doświadczenia, z których później przy właściwych oszacowaniach przychodu i przy wypracowaniu elaboratu oszacowania korzystać może.

W tym celu będzie on podczas kilkakrotnych odwiedzań gromad, zbierając pewne data, dowiadywać się zawczasu o wszystko, coby mu niemyślne oszacowanie przychodu ułatwić mogło.

Tak więc równie on jak adjunkt będą mieć staranie, aby dowiedzieć się, gdzie się znajdują rachunki gospodarcze, rejestra dziesięciny lub inne jakie zapiski, i zaraz z początku zabrać je do siebie później albowiem, jak to doświadczenie nauczyło, otrzymanie takowych staje się coraz trudniejszym, będzie zbierać notaty o zniwach, jakie sam widział (ilość półkoptów na pewnych parcelach), o wzmaganiu się zasiewów, o następstwach ziemiopłodów, sposobie gospodarowania, warunkach dzierzawy, gdzie wydzierżawienia gruntów mają miejsce i t. d., będzie badać stosunki między gruntami, tak co do przychodów *in natura*, jakoteż co do cen sprzedaży, i ile możliwości wzbogacać własne doświadczenia zdaniem doświadczeńszych i zawołanych gospodarzy, z którymi często rozmawiać i których zaufanie pozyskać starać się będzie.

Te ostatnie wiadomości nie tylko powierzy pamięci, lecz równie on, jak adjunkt, który pilność swoją szczególnie w tym względzie czynem okazać winien, zapisze je w książkę prenotacyjną, ażeby w razie przeniesienia jednego lub drugiego dla następcy nie zaginęły.

§. 35.

Data z dokładnie prowadzonych rachunków gospodarczych, i z publicznych dokumentów z podpisem właściciela wyjęte, dają co do oszacowania przychodu najpewniejsze punkta oparcia nie tylko dla gromad dotyczącego okręgu oszacowania, lecz także dla podobnych gromad pogranicznych okręgów sąsiednich.

Ażeby jednak takie w rozmaitych gromadach i okręgach zebrane data wraz z ich rezultatami łatwo ocenione i między sobą porównane być mogły, należy je przedstawić nie według rozmaitych, lecz według równych i takich form, które się według praktycznego doświadczenia jako najodpowiedniejsze okazały, a mianowicie należy formę C. w tym razie zastosować, gdzie co do przychodu z ról tylko sumaryczne wyciągi robione być mogą, bądź dla tego

des Monats von ihm bewerkstelligten Arbeiten aufführt und mit seiner und seines Adjuncten Fertigung mit den Tagebüchern belegt, an den Inspector ein, welcher dieselben der Landesbehörde vorlegt.

§. 34.

Ein vorzügliches Augenmerk wird der Schätzungs-Commissär übrigens in der Periode der Vorarbeiten auf die Sammlung von Notizen und Erfahrungen richten, welche er in der Folge bei den eigentlichen Ertragserschätzungen und bei Ausarbeitung des Schätzungs-Elaborates benützen kann.

Er wird sich zu dem Ende bei den wiederholten Besuchen in den Gemeinden um Alles, was ihm die richtige Ertragserschätzung erleichtern kann, bei Zeiten erkundigen, und sich verlässliche Daten darüber sammeln.

So wird sowohl er als der Adjunct bemüht sein zu erfahren, wo Wirthschafts-Rechnungen, Zehentregister oder sonstige schriftliche Aufzeichnungen vorhanden sind, und sich derselben gleich vom Anbeginne an versichern, da es später hin, wie Erfahrungen gezeigt haben, immer schwieriger wird, solche zu erlangen; er wird sich Vormerkungen über die von ihm selbst gesehenen Ernten (Anzahl der Mandel auf bestimmten Parzellen), über die Samenvermehrung, über die Fruchtfolgen, die Art der Bewirthschaftung, die Pachtbedingungen, wo Grundverpachtungen vorkommen, u. s. w. sammeln, das Verhältniß unter den Grundstücken sowohl im Natural- Ertrage als in den Verkaufspreisen erforschen, nach Möglichkeit seine eigenen Erfahrungen durch die Aeußerungen der erfahreneren und bewährten Landwirthe, mit denen er sich öfters zu besprechen suchen und deren Vertrauen er zu gewinnen wissen wird, vermehren.

Er wird diese letzteren Notizen nicht etwa bloß dem Gedächtnisse anvertrauen, sondern sowohl er als der Adjunct, welcher seinen Fleiß besonders in dieser Beziehung zu bethätigen haben wird, wird sie in ein Vormerkbuch eintragen, damit sie im Falle einer Versetzung des Einen oder des Andern für den Nachfolger nicht verloren gehen.

§. 35.

Die aus genau geführten Wirthschaftsrechnungen und aus öffentlichen Urkunden unter der Fertigung des Inhabers gezogene Daten gewähren für die Ertragserschätzung die verlässlichsten Anhaltspuncte nicht bloß für die Gemeinden des betreffenden Schätzungsbezirkes, sondern auch für die analogen Gemeinden der angrenzenden Nachbarbezirke.

Damit aber solche in verschiedenen Gemeinden und Bezirken gesammelte Erhebungen nebst ihren Resultaten leicht beurtheilt und unter sich verglichen werden können, sind sie nicht nach verschiedenen, sondern nach gleichen und solchen Formen darzustellen, welche sich nach practischer Erfahrung als die zweckmäßigsten erprobt haben, und zwar ist die Form C. in dem Falle in Anwendung zu bringen, wo über den Ertrag bei Aekern nur summarische Auszüge gemacht werden können, entweder weil der Samen-

iz wydatek w nasieniu i zbiór w słomie nie dla pojedynczych parcell, lecz dla kilku gruntów razem wziętych w rachunku są zmieszane, bądź że jak się to przy wielkich parcellach ról często wydarza, na tym samym gruncie poczęści rozmaite ziemiopłody obok siebie uprawiane bywają, a przestrzeń, która jeden lub drugi wydała, nie może być dokładnie wykazana.

Gdzie zaś znajdują wykazy nasienia i zbioru pojedynczych parcell lub innych jakich przestrzeni, jednymże owocem całkiem zasianych, tam należy **D.** użyć formy **D.** Względem wydatku w ziarnie musi się w sumarycznych wyciągach dobrze uważać, czyli w wymłocie rzeczywiście cały zbiór w słomie jest wykazany; w przeciwnym razie musi być wymłot osobno dla siebie zestawiony, a wyprowadzony z niego wydatek przeciętny w półkawkach zastosowany do zbioru w słomie wykazanego.

To samo będzie musiało odbywać się zawsze co do wyciągów specjalnych, gdyż zbiór z pojedynczych parcell nie przedstawia się zazwyczaj nigdy w wymłocie dla każdej parcelli osobna.

Wyciągi względem wydatku *in natura* z łąk, mają być przedstawione **E.** według formy **E.**

F. Dla zestawienia dzierżaw i sprzedaży gruntów, należy użyć formy **F.**
G. i **G.**

Gdzie się znajdują kilkoletnie rachunki gospodarcze lub zapiski, należy data przychodu, jeżeli można, dla ról przez okres czasu lat 12, a dla łąk lat 15 zestawić.

§. 36.

Największej wagi rzeczą jest, ażeby kiedyś przychody surowe i czyste uzasadnić, pozbiéranie takich dat tak co do przychodów *in natura*, jakoteż względem renty gruntowej, na tylu punktach okręgu oszacowania, jak to tylko być może; inspektor ma ciągle utrzymywać się w najdokładniejszej wiadomości względem ich zbierania i na to najusilniej nalegać, ażeby wyprowadzenia ich nigdzie nie zaniedbano; komisarz jest przeto obowiązany przesłać z każdym raportem miesięcznym wykaz prenotowanych albo już wyjętych dat pomocniczych według formularza, przez inspektora przepisane się mającego.

Aufwand und die Fehsung im Geströh nicht für die einzelnen Parcellen, sondern für mehrere Grundstücke vermengt in der Rechnung vorkommen, oder weil, wie bei großen Ackerparcellen häufig der Fall ist, auf demselben Grundstücke theilweise verschiedene Früchte neben einander gebaut werden, ohne daß die Fläche, auf welcher die eine und die andere erzeugt wurde, bestimmt nachgewiesen werden kann.

Wo dagegen die Nachweisungen an Samen und Fehsung für einzelne Parcellen oder für sonst bestimmte Flächen, die ganz mit einer Frucht bebaut wurden, gefunden werden, da ist die Form D. zu benützen. In Ansehung des Körnerertragnisses muß bei den summarischen Auszügen wohl beachtet werden, ob im Abdrusche wirklich die ganze Fehsung im Geströh nachgewiesen ist; wo dieß nicht der Fall wäre, da muß der Abdrusch für sich zusammengestellt und die daraus gezogene Durchschnittsschüttung pr. Mandel auf die erhobene Fehsung im Geströh angewendet werden.

Daselbe wird bei speciellen Auszügen immer geschehen müssen, weil die Fehsung von den einzelnen Parcellen in der Regel nie für jede derselben abgesondert im Abdrusche erscheint.

Die Auszüge über die Natural-Erträge der Wiesen sind nach der Form E. E. darzustellen.

Zur Zusammenstellung über die Grundverpachtungen und Grundverkäufe wird sich der Form F. und G. zu bedienen seyn.

Wo mehrjährige Wirtschaftsberechnungen oder Vormerkungen zu Gebote stehen, sind die Ertrags-Daten wo möglich für das Ackerland durch eine Periode von 12 und für Wiesen von 15 Jahren zusammenzustellen.

§. 36.

Es ist von höchster Wichtigkeit zur einstigen Begründung der Roh- und Reinerträge, daß derlei Behelfe über den Naturalertrag sowohl als über die Grundrente an so vielen Punkten des Schätzungsbezirkes, als nur immer möglich ist, erlangt werden; der Inspector hat sich fortwährend in der genauesten Kenntniß rücksichtlich der Sammlung derselben zu erhalten, und darauf nachdrücklichst zu dringen, daß die Erhebung derselben nirgends vernachlässiget werde; der Commissär ist daher verpflichtet, mit jedem Monats-Rapporte einen Ausweis über die in Vormerkung genommenen oder bereits ausgezogenen Behelfe nach dem vom Inspector vorzuzeichnenden Formulare einzusenden.

Cześć druga.

O oznaczeniu katastralnych cen ziemiopłodów, tudzież przedmiotów, które potrącone być mają.

Rozdział I.

Ogólne przepisy.

§. 37.

Celem oznaczenia cen jest, ażeby znajdujące się w każdej pojedynczej gromadzie, a przy obliczeniu na pieniądze przychodów *in natura* i wydatku uwzględnić się mające ziemiopłody, tudzież przedmioty, które potrącone być mają, w odpowiednim stosunku do zachodzących okoliczności i do zasad katastru obliczyć.

§. 38.

Przyczém zadaniem komisarza detaxacyjnego jest, dla każdej gromady podatkowej swego okręgu, i dla każdego przedmiotu, który w sposób właściwy na pieniądze wyrachowany być ma, cenę w ten sposób wyprowadzić i wykazać, ażeby między rozmaitemi gromadami całego okręgu ile możności dokładny stosunek zachować.

Za podstawę rozwiązania tego zadania należy wziąć stosunek cen roku 1824.

§. 39.

Komisarz detaxacyjny otrzyma jako data pomocnicze do téj roboty ceny targowe głównych gatunków zboża roku 1824. z miejsc targowych, na okręg jego wpływ mających, a jeżeli wyprowadzenie tych cen już w roku 1825. zarządzone było, zestawienie rezultatu tego wyprowadzenia.

§. 40.

Przy sprostowaniu i uzupełnieniu wyprowadzenia cen, komisarz detaxacyjny ma główny cel wszystkich operacyj katastralnych, mianowicie ustanowienie ile możności równego stosunku między gromadami, i orzeczone w §. 38. dla téj części robót zadanie mieć nieustannie przed oczyma. Uwzględni przeto wszystkie owe okoliczności, które na cenę obliczyć się mających przedmiotów znacznie trwały wpływ wywierają, pominie zaś te, które są drobne i przemijające, i nie mają nic spólnego ze stałymi stosunkami miejscowemi lub gospodarczemi.

Zweiter Theil.

Von der Bestimmung der Katastral-Producten-Preise, dann jener der Abzugs-Gegenstände.

I. Abschnitt.

Allgemeine Vorschriften.

§. 37.

Die Bestimmung der Preise hat zum Zwecke, die in jeder einzelnen Gemeinde vorkommenden, und bei dem Gelbanschlage des Naturalertrages und des Aufwandes zu berücksichtigenden Producte und Abzugsgegenstände den obwaltenden Verhältnissen und den Grundsätzen des Katasters entsprechend angemessen in Anschlag zu bringen.

§. 38.

Die Aufgabe des Schätzungs-Commissärs besteht dabei darin, für jede Steuer-Gemeinde seines Bezirkes, und für jedes Object, welches der Gegenstand einer eigenen Ausmittlung im Gelde ist, den Preis in der Art zu erheben und nachzuweisen, daß dabei zwischen den verschiedenen Gemeinden des ganzen Bezirkes das möglichst genaue Verhältniß eingehalten werde.

Die Lösung dieser Aufgabe ist auf das Preisverhältniß des Jahres 1824 zu basiren.

§. 39.

Der Schätzungs-Commissär erhält als Behelfe zu dieser Arbeit die Marktpreise der Hauptkörnergattungen des Jahres 1824, von den auf seinen Bezirk Einfluß nehmenden Marktplätzen, und in so ferne die Erhebung dieser Preise schon im Jahre 1825 eingeleitet wurde, die Zusammenstellung der Ergebnisse dieser Erhebungen.

§. 40.

Bei der Berichtigung und Ergänzung der Preiserhebungen hat der Schätzungs-Commissär den Hauptzweck aller Katastral-Operationen, die Herstellung des möglichst gleichen Verhältnisses unter den Gemeinden, und die im §. 38 für diesen Theil der Arbeiten definirte Angabe unverrückt im Auge zu behalten. Er wird daher alle jene Umstände, welche auf den Preis der zu veranschlagenden Gegenstände einen merklich dauernden Einfluß nehmen, berücksichtigen, dagegen jene außer Anschlag lassen, die unbedeutend und vorübergehend sind, und mit bleibenden Local- und landwirthschaftlichen Verhältnissen nichts gemein haben.

§. 41.

Przy rozwiązaniu wyjaśnionego w §. 38. zadania komisarz mocen będzie:

1. sprostować ceny, wszystkich w oszacowaniu katastralnym obliczyć się mających ziemiopłodów;
2. zestawić wyprowadzenie cen dla całego okręgu oszacowania.

§. 42.

Pierwszą część zadania swego skuteczni komisarz detaxacyjny w gromadach za przyzwaniem wydziału gromadzkiego i kierownika sprawy, tudzież takich posiadaczów gruntowych w gromadzie, którzy stosunki cen od wielu lat szczególnie znają, a względem oznajmienia dnia, w którym ma przybyć do gromady, przedłożenia planu objażdżki i t. d., zachować się ma według postanowień, przepisanych dla przedsięwzięcia pierwszych instrukcyj.

§. 43.

W projekcie do planu, w jakim porządku komisarz detaxacyjny poszczególne gromady swego okręgu w celu pertraktacji w mowie będącej, odwiedzać zamysła, ma korzystając z doświadczeń zebranych w ciągu dotychczasowych operacyj przedewszystkiém mieć wzgląd na produkcję jednakowych ziemiopłodów, i na jednakowe stosunki uprawy. Jeżeli tedy okręg oszacowania składa się pod tym względem z kilku, luboć nie ściśle odosobnie się mających działów, wtedy komisarz detaxacyjny może dla ułatwienia własnej kontroli i związku swojej roboty, przedsięwziąć sprostowanie wyprowadzeń w każdym dziale z osobna.

Zresztą cechy odróżnienia tych działów skreśli on okolicznie w piśmie, omawiającém plan podróży jego.

Przy zupełnie podobnych stosunkach w więcej pogranicznych gromadach może komisarz detaxacyjny kilku przełożonych gromadzkich zgromadzić na spólną pertraktację.

§. 44.

W gromadach zaczyna komisarz detaxacyjny od tego, że członkom onęj cel wyprowadzenia cen kilkakrotnie wyklada, a potem korzystając z otrzymanych według §. 39. dat pomocniczych, zebranych inną drogą wiadomości, i uskutecznionego już oznaczenia rodzajów uprawy, tudzież ich klasyfikacji do pojedynczych oddziałów wyprowadzenia cen przystępuje.

§. 45.

Dla każdej gromady spisany będzie o całej téj pertraktacji protokół, przez członków komisji podpisać się mający, w którym wyprowadzone ceny z osobna szczególnie w dwóch rubrykach wykazać się mają, z których pierwsza ceny według katastralnych miar i wag, druga według zwyczajnych w kraju miar i wag zredukowane przedstawi.

§. 41.

Bei Lösung der im §. 38 klargestellten Aufgabe steht dem Commissär zu:

1. die Preisberichtigung aller - in - der Katastral - Schätzung zu veranschlagenden Producte;
2. die Zusammenstellung der Preiserhebungen für den ganzen Schätzungsbezirk.

§. 42.

Die erste Abtheilung seiner Aufgabe nimmt der Schätzungs-Commissär in den Gemeinden, mit Zuziehung des Gemeinde-Ausschusses und des Geschäftsleiters, so wie solcher Grundbesitzer in der Gemeinde, welche über die Preisverhältnisse seit vielen Jahren besonders unterrichtet sind, vor, und hält sich hinsichtlich der Bekanntmachung des Tages, an welchem er in die Gemeinde zu kommen gedenkt, der Vorlegung des Bereisungsplanes u. s. w. nach den für die Vornahme der ersten Belehrungen vorgezeichneten Bestimmungen.

§. 43.

Bei dem Entwurfe des Planes, in welcher Ordnung der Schätzungs-Commissär die einzelnen Gemeinden seines Bezirkes zum Behufe der in der Frage stehenden Verhandlung zu besuchen gedenkt, hat er mit Benützung der im Laufe der bisherigen Operationen gesammelten Erfahrungen, vorzüglich auf die Erzeugung gleichartiger Producte und auf die gleichartigen Cultursverhältnisse Rücksicht zu nehmen. Zerfällt daher ein Schätzungsbezirk in dieser Beziehung in mehrere, wenn gleich nicht strenge auszufcheidende Abtheilungen, so kann der Schätzungs-Commissär zur Erleichterung der eigenen Controle und des Zusammenhanges seiner Arbeit, die Berichtigung der Erhebungen in jeder derselben abgefordert vornehmen.

Uebrigens wird er die Unterscheidungs-Merkmale dieser Abtheilungen in der Einbegleitung seines Reiseplanes umständlich angeben.

Bei ganz analogen Verhältnissen in mehreren angrenzenden Gemeinden kann der Schätzungs-Commissär mehrere Gemeinde-Vorstände zu einer gemeinschaftlichen Verhandlung versammeln.

§. 44.

In den Gemeinden beginnt der Schätzungs-Commissär damit, daß er den Gemeindegliedern die Zwecke der Preiserhebung wiederholt auseinandersetzt, und dann mit Benützung der nach §. 39 erhaltenen Behelfe, der im sonstigen Wege eingeholten Notizen und der bereits zu Stande gebrachten Bestimmung der Culturgattungen und ihrer Classification zu den einzelnen Abtheilungen der Preisausmittlung schreitet.

§. 45.

Ueber die ganze Verhandlung wird für jede Gemeinde ein von den Commissionsgliedern zu fertigendes Protokoll aufgenommen, worin die erhobenen Preise eigends und individuell, in zwei Rubriken ersichtlich zu machen sind, wovon die erste die Preise nach Katastral-Maßen und Gewichten, und die zweite, jene nach den landesüblichen Maßen und Gewichten reducirt darstellt.

Rozdział II.

Sprostowanie cen ziemiopłodów, w katastralnym oszacowaniu obliczyć się mających.

§. 46.

Przy wykonaniu w roku 1825. wyprowadzeniu cen płodów rolnych położono dla każdej gromady tylko cenę przeciętną miejsca targowego dla dotyczącego gatunku zboża, i wyrzeczono postanowienie, jako uwzględnienie okoliczności modyfikujących w każdej gromadzie tę cenę przeciętną komisarzowi detaxacyjnemu zachowaniem zostaje.

Komisarz detaxacyjny rozważy przeto ściśle wszelkie okoliczności, w skutek których cena jednego lub drugiego gatunku zboża może być przyjęta wyższa lub niższa od targowej ceny przeciętnej, i według tego wniosek swój poda.

§. 47.

Jako okoliczności wpływające na podwyższenie ceny pewnego gatunku zboża w porównaniu z ceną przeciętną, mogą być uważane: lepsza jakość takowego, bliskość miejsca targowego, lub ta okoliczność, że nie cała ilość dla gromady potrzebna, w gromadzie samej się produkuje, i że reszta zapomocą dowozu dostarczona być musi.

§. 48.

Jako okoliczności zniżające cenę przeciętną można uważać spowodowaną trwałymi wpływami miejscowemi lub niepomyślnym gatunkiem gleby, gorszą jakość gatunków zboża, tudzież znaczne oddalenie od miejsca targu, lub utrudniony tamże dowóz przy obfitości własnej produkcji zboża.

§. 49.

Komisarz detaxacyjny rozważywszy dojrzałe te okoliczności, według nich dla każdego w gromadzie rodzącego się głównego gatunku zboża poda wedle analogii cenę, która jednak w żadnym razie nie może być postawiona wyżej najwyższej lub niżej najniższej ceny w wykazie cen targowych, tego samego miejsca targowego przedstawionych.

Komisarz detaxacyjny doloży starania, by unikać wszelkiego stawienia cen różnorodnych tego samego ziemiopłodu, i wciągać będzie wszelkie zachodzące różnice w kilka stopniowań obydwóch cen ostatecznych. W szczególności tam, gdzie okoliczności z jednej strony na podwyższenie, a z drugiej na znizzenie wpływają, przedsięwzięcie ile możności dokładne kombinacye dla oznaczenia prawdziwego stosunku.

Te przypadki wydarzą się szczególnie w okolicach górskich, w których brak dostatecznej produkcji przez obcy dowóz na targ, cenę z jednej strony podwyższa, z drugiej zaś strony gorszy gatunek ziemiopłodu, jaki się w takich

II. Abschnitt.

Berichtigung der Preise der in der Katastral-Schätzung zu veranschlagenden Producte.

§. 46.

Bei der im Jahre 1825 gepflogenen Erhebung der Preise der Ackerfrüchte wurde für jede Gemeinde nur der Mittelpreis des Markttortes für die betreffende Körnergattung angesetzt, und die Bestimmung ausgesprochen, daß die Berücksichtigung der diesen Mittelpreis in jeder Gemeinde modificirenden Umstände dem Schätzungskommissär vorbehalten bleibt.

Der Schätzungskommissär wird daher alle Umstände, durch welche der Preis der einen oder der anderen Körnergattung höher oder geringer als der Markt-Mittelpreis angenommen werden kann, genau erwägen und darnach seinen Antrag stellen.

§. 47.

Als Umstände, welche auf die Erhöhung des Preises einer Körnergattung gegenüber des Mittelpreises Einfluß nehmen, können angesehen werden: die vorzüglichere Qualität desselben, die Nähe des Markttortes, oder der Umstand, daß nicht der ganze Bedarf einer Gemeinde in der Gemeinde selbst erzeugt wird und der Rest durch Zufuhr herbeigeschafft werden muß.

§. 48.

Als Verhältnisse, welche den Mittelpreis vermindern, kann man die durch dauernde örtliche Einwirkungen oder nachtheilige Bodenbeschaffenheit herbeigeführte mindere Güte der Körnergattungen, und die bedeutende Entfernung vom Markttorte, oder die beschwerlichere Dahinkunft bei einem Ueberflusse der eigenen Körnererzeugung ansehen.

§. 49.

Der Schätzungskommissär wird diese Umstände reiflich erwägen, und hiernach für jede in der Gemeinde vorkommende Hauptkörnergattung den analogen Preis vorschlagen, der jedoch in keinem Falle über die höchsten oder unter dem geringsten im Marktpreis-Zettel desselben Markttortes erscheinenden Preis gestellt werden darf.

Der Schätzungskommissär wird sich bemühen, jede Vielfältigung der Preisansätze desselben Productes nach Möglichkeit zu vermeiden, und alle vorkommenden Verschiedenheiten in wenige Abstufungen der beiden äußersten Preise einzureihen. Er wird insbesondere da, wo Umstände von der einen Seite auf die Erhöhung, von der andern auf die Verminderung einwirken, die möglichst genauen Combinationen vornehmen, um das richtige Verhältniß zu bestimmen.

Diese Fälle werden insbesondere in Gebirgsgegenden eintreten, in welchen der Mangel an zureichender Production durch fremde Zufuhr zum Markte einerseits den Preis erhöht, andererseits aber die schlechtere Gattung des Productes, welches in

okolicach produkuje, a szczególnie gorszy gatunek ozimin, nie osiąga tej ceny, jaką ma dostawiony produkt obcy.

§. 50.

Komisarz detaxacyjny wystucha zdanie przełożonego gromadzkiego o swojej opinii i zapisze jego uwagi do protokołu. Przy końcu tej części pertraktacji odznaczy komisarz detaxacyjny ten gatunek zboża, który się głównie w gromadzie uprawia, i może być uważany za główny produkt.

§. 51.

Co do ziemiopłodów podrzędnych, istnieje zwykle znany w gromadzie stosunek tychże do produktu głównego.

Komisarz detaxacyjny będzie się starać ten stosunek wykryć, a w porozumieniu się z wydziałem gromady ustanowi dla każdego produktu tego gatunku cenę według analogii. Jeżeli n. p. okazuje się, że wartość prosa wynosi $\frac{2}{3}$ wartości pszenicy, a cena pszenicy byłaby 1 złr. 30 kr., tedy cena prosa wynosiłaby 1 złr.

§. 52.

Gdyby ten ciągły stosunek w roku 1824. wpływem osobliwych okoliczności naruszony został, tedy z peryodu przynajmniej trzechletniego, w którym podobnych wpływów nie było, wykazać się mający stosunek głównego i podrzędnego produktu do cen roku 1824. zastosować, i w ten sposób odpowiedniej ceny produktu podrzędnego dochodzić należy.

§. 53.

W ten sam sposób należy także postąpić przy dochodzeniu cen siana i potrawu. Wszakże mógłby tu zajść ten przypadek, iżby komisarz detaxacyjny nie znalazł w jednej lub drugiej gromadzie pewnych wiadomości o rzeczywistej cenie tych produktów. W takim razie musi zostawioném być jego zdaniu, wyprowadzoną w sąsiednich gromadach cenę siana zastosować według stosunków miejscowych takiej gromady, i przytém w szczególności zapisane pojedyncze przedaże, podania doświadczonych członków gromady, tudzież przełożonego miejscowego zapisać, osądzić, i ile możności najdokładniej zrektyfikować.

Uwzględni także różnicę jakości w tej samej gromadzie, która się zwykle nazwami słodkie, kwaśne, mieszane siano lub potraw wyraża.

§. 54.

Cen drzewa z roku 1824. nie znajdzie komisarz detaxacyjny wszędzie zapisanych, tém gorliwiej przeto starać się będzie ceny tego roku normalnego

solchen Gegenden, insbesondere bei den Winterfrüchten erzeugt wird, den Preis nicht behauptet, welchen das hingebachte fremde Product hat.

§. 50.

Der Schätzungs-Commissär hört über seine Ansicht die Meinung des Gemeindevorstandes, und nimmt die Gegenbemerkungen in das Protokoll auf. Am Schluß dieses Theiles der Verhandlungen zeichnet der Schätzungs-Commissär jene Körnergattung aus, welche in der Gemeinde vorzugeweise gebaut wird und als Hauptproduct angesehen werden kann.

§. 51.

Bei den Nebenfrüchten des Ackerlandes besteht gewöhnlich ein in der Gemeinde bekanntes Verhältniß zum Hauptproducte.

Der Schätzungs-Commissär wird dasselbe zu erheben suchen, und nach Einvernehmung des Gemeinde-Ausschusses für jedes Product dieser Gattung den analogen Preis ausmitteln. Es zeigt sich z. B., daß der Werth des Hirses $\frac{2}{3}$ des Werthes des Weizens betrüge und der Weizenpreis wäre 1 fl. 30 kr., so würde der Preis des Hirses sich mit 1 fl. stellen.

§. 52.

Wäre dieses stätige Verhältniß im Jahre 1824 durch die Einwirkung besonderer Umstände gestört worden, so ist das aus einer wenigstens dreijährigen Periode, in welcher keine störenden Einwirkungen stattgefunden haben, nachzuweisende Verhältniß der Haupt- und Nebenfrucht auf die Preise des Jahres 1824 anzuwenden, und somit der entsprechende Preis der Nebenfrucht auszumitteln.

§. 53.

Auf die nämliche Art ist auch bei der Ausmittlung der Heu- und Grummet-Preise zu verfahren. Dabei dürfte aber der Fall eintreten, daß der Schätzungs-Commissär über den wirklichen Preis dieser Producte bei einer oder der anderen Gemeinde keine bestimmten Angaben findet. In diesem Falle muß es seinem Urtheile überlassen bleiben, den in benachbarten Gemeinden erhobenen Heupreis nach den Ortsverhältnissen einer solchen Gemeinde in Anwendung zu bringen, und dabei insbesondere die vorge-merkten einzelnen Verkäufe, die Aussagen bewährter Gemeindeglieder und die Angaben des Orts-Vorstandes aufzunehmen, zu beurtheilen und mit der möglichsten Genauigkeit zu rectificiren.

Auch wird er die Verschiedenheit der Qualität in derselben Gemeinde, die sich gewöhnlich in den Benennungen süßes, saures, gemischtes Heu, oder Grummet ausdrückt, berücksichtigen.

§. 54.

Ueber die Holzpreise des Jahres 1824 wird der Schätzungs-Commissär nicht überall Aufzeichnungen finden, er wird daher um so eifriger bemüht sein, die Preise

co do wszystkich większych lasów troskliwie wysledzać. Przyczem w każdej gromadzie, gdzie lasy się znajdują, wyprowadzi on wraz z przełożonym gromadzkim w protokóle spisać się mającym terazniejsze ceny drzewa, i w szczególności uwzględni różnicę gatunków jego, o czem z rezultatów przedsięwziętych już klasyfikacyj najlepszych zasiągnie wiadomości, a dla każdego gatunku odpowiedną cenę stosownie do miary miejscowej, której rozmiary jak na miejscu sprzedaży są używane, dokładnie oznaczyć należy; dalej średnią zapłatę za dowóz, a zwykłą za wyrąbanie i wiązanie gałęzi i t. d. z seistością obliczy.

Przedewszystkiem jednak będzie się starał wykryć, czyli w lasach nie odbywają się sprzedaże na pniu; w tym razie cenę sprzedajnego sąga lasowego z podaniem zwyczajnych w miejscu miar i położenia dotyczących lasów z wszelką pewnością wyprowadzi, nie wchodząc tymczasowo w redukcję na sągi katastralne, która nastąpi później przy zestawieniu cen wyprowadzonych.

§. 55.

W szczególności ma detaxacyjny komisarz lasów u wszystkich posiadaczy większych lasów równie ceny terazniejsze, jak i z roku 1824., z zapłatą za wyrąbanie i innymi nieochybnymi wydatkami w wierzytelnej formie wyprowadzić, ażeby przy zestawieniu cen, redukcję wyprowadzonych cen bieżących na rok normalny dla innych podobnych gromad przedsięwziąć. Do niego także należy, z odniesieniem się do dotyczącego protokółu klasyfikacyjnego dokładnie wysledzić, czyli miejscowe stosunki gromady usprawiedliwiają rzeczywiście ustanowienie kilkorakiiej ceny dla tego samego gatunku drzewa, i w tym razie badania swoje stosownie do istoty rzeczy urządzić.

Na małe różnice względu mieć nie potrzeba.

Rozdział III.

Zstawienie obliczenia cen ziemiopłodów.

§. 56.

Ukończywszy badanie swoje w całym obrębie swego okręgu, przystępuje komisarz detaxacyjny najprzód do ogólnego przeglądu rezultatów takowego, a jeżeli znajdzie, że w ciągu swojej operacyi w gromadach, będących w równym stosunku uprawy i ceny, a może z sobą graniczących, wykrył takie znaczne różnice cen, iż one stosunkami miejscowemi usprawiedliwić się nie dadzą, to stara się te badania sprostować i różnice wyrównać.

aus diesem Normaljahre bei allen größeren Waldkörpern mit Sorgfalt zu erheben. Zugleich wird er in jeder Gemeinde, wo Wälder vorkommen, die gegenwärtigen Holzpreise mit dem Gemeindevorstande in dem aufzunehmenden Protokolle ausmitteln, und insbesondere die Verschiedenheit der Holzgattungen, worüber ihm die Resultate der bereits vorgenommenen Classificationen die besten Aufschlüsse geben, berücksichtigen, und für jede derselben den entsprechenden Preis nach dem ortsüblichen Holzmaße, dessen Dimensionen nach dem gebräuchlichen Längenmaße genau anzugeben sind, am Verkaufsorte, und die mittleren Fuhrkosten bis dahin, so wie den üblichen Schlagerlohn und die Ausgaben für das Binden der Bürteln u. s. w. mit aller Genauigkeit ermitteln.

Vor Allem wird er jedoch zu erheben bemüht sein, ob nicht Stockverkäufe in den Waldungen Statt finden; er wird in diesem Falle den Preis der verkäuflichen Waldklasten mit Angabe ihrer ortsüblichen Maßen und der Situation der betreffenden Waldungen mit aller Bestimmtheit eruiren, ohne vorläufig in die Reduction auf die Katastralklasten einzugehen, welche später bei der Zusammenstellung der Preiserhebungen zu erfolgen haben wird.

§. 55.

Insbefondere wird der Waldschätzungs-Commissär bei allen größeren Waldbesitzern sowohl die gegenwärtigen, als die Preise des Jahres 1824 nebst Schlagerlohn und allenfälligen anderen unerläßlichen Auslagen in beglaubigter Form zu erheben haben, um bei der Zusammenstellung der Preise die Reduction der erhobenen currenten Preise auf das Normaljahr für die übrigen analogen Gemeinden vorzunehmen. Ihm wird es auch obliegen, mit Beziehung auf das betreffende Classifications-Protokoll genau zu ermitteln, ob die Local-Verhältnisse einer Gemeinde die Aufstellung mehrerer Holzpreise für die nämliche Holzgattung wirklich rechtfertigen, und in diesem Falle seine Erhebungen dem Thatsbestande gemäß einzuleiten.

Auf kleine Verschiedenheiten darf keine Rücksicht genommen werden.

III. Abschnitt.

Zusammenstellung der Preiserhebungen.

§. 56.

Hat der Schätzungs-Commissär die Erhebung im ganzen Umfange seines Schätzungsbezirktes vollendet, so schreitet er zuerst zu einer allgemeinen Durchsicht ihrer Resultate; findet er, daß er im Verfolge seiner Operation in Gemeinden, die in gleichen Cultur- und Preisverhältnissen stehen, und vielleicht noch überdieß aneinander grenzen, solche bedeutende Differenzen der Preise erhoben hat, welche durch die Local-Verhältnisse nicht gerechtfertigt werden, so sucht er diese Erhebungen zu berichtigen und die Differenzen auszugleichen.

§. 57.

W tym celu wchodzi najprzód z komisarzami detaxacyjnymi pogranicznych okręgów w porozumienie, by się przekonać, jak badania obudwóch w gromadach pogranicznych ich okręgów się zgadzają, i stara się różnice, jeżeli jakie zachodzą, pod dozorem i za wpływem inspektora usunąć.

§. 58.

Potém przystępuje do ułożenia zestawień wyprowadzonych cen całego swego okręgu. Jeżeli w gminach znalazł pewne i przepisom odpowiednie zapiski, i jeżeli nie uzna za rzecz potrzebną przedsięwziąć w ich zastosowaniu żadnej z wspomnianych w poprzedzających §§. modyfikacyj. to oznaczenie nie może podlegać trudnościom.

Przeciwnie zaś musi tak przy ocenieniu modyfikacyj, w przeciętnych cenach głównych gatunków zboża przedsięwziąć się mających, jakotóż w przypadkach, gdy nie znalazł pewnych lub wcale żadnych dat, lub gdzie cena ziemiopłodu podrzędnego z roku 1824. poza ciągłym stosunkiem do głównego ziemiopłodu gatunków ziarna ustanowiona została, postąpić z wszelką przezornością, i równie jak starać się musi z jednej strony wszystkie uderzające, miejscowemi stosunkami nie usprawiedliwione różnice tego samego produktu w dwóch gromadach sąsiednich wyrównać, i prawdziwy stosunek przywrócić, tak téż z drugiej strony osobliwe stosunki miejscowe przy zastosowaniu cen produktów gromady sąsiedniej dobrze rozważyć.

§. 59.

Inspektor będzie w tym względzie czuwać ciągle nad robotami komisarzy detaxacyjnych, i starać się o to, ażeby wskazane tu od gromady do gromady postanowienia, także od jednego okręgu oszacowania do drugiego przestrzegane były, w szczególności zaś, żeby unikano różnorodnych stopniowań ceny tychże samych artykułów, i by ile możności ku temu dążono, ażeby między najwyższą i najniższą ceną przedmiotu nie robiono więcej nad niezbędnie konieczną liczbę stopniowań.

§. 60.

H. Zstawienie wyprowadzonych cen dzieje się według formularza **H.**

- a) dla płodów roli,
- b) dla innych produktów.

Gromady okręgu oszacowania mają być wpisane w porządku topograficznym, w którym według §fu 43. wyprowadzenie cen w okręgu przedsiębrane było.

§. 61.

W tém zestawieniu nadmieni komisarz detaxacyjny kilką słowy powody zachodzącej między gromadami różnicy w cenach.

§. 57.

Er tritt zu diesem Ende zuerst mit den Schätzungs-Commissären der angrenzenden Bezirke in's Einvernehmen, um zu sehen, wie ihre beiderseitigen Erhebungen in den Grenzgemeinden ihrer Bezirke stimmen, und sucht die etwa obwaltenden Differenzen unter Aufsicht und Einwirkung des Inspectors zu beseitigen.

§. 58.

Hierauf schreitet er zur Verfassung der Zusammensätze der Preiserhebungen seines ganzen Bezirks. Hat der Schätzungs-Commissär in den Gemeinden verlässliche und legale Aufzeichnungen gefunden, und findet er in deren Anwendung keine der in den vorhergehenden §§. erwähnten Modificationen vorzunehmen, so kann der Ansaß keinen Schwierigkeiten unterliegen.

Dagegen aber muß er sowohl bei Würdigung der, in den Mittelpreisen der Hauptkörner-Gattungen vorzunehmenden Modificationen, als in Fällen, wo er keine zuverlässigen oder gar keine Daten aufgefunden hat, oder wo der Preis eines Neben-Productes des Ackerlandes im Jahre 1824 außer dem stätigen Verhältnisse zu dem Hauptproducte der Körnergattungen getroffen wurde, mit aller Vorsicht zu Werke gehen, und so wie er einerseits alle grellen, nicht durch die Localverhältnisse gerechtfertigten Differenzen desselben Productes in zwei Nachbargemeinden auszugleichen und das wahre richtige Verhältniß herzustellen bemüht sein muß, so muß er andererseits bei Anwendung der Productenpreise einer Nachbargemeinde die besonderen örtlichen Verhältnisse wohl in Erwägung ziehen.

§. 59.

Der Inspector wird in dieser Beziehung die Arbeiten der Schätzungs-Commissäre fortwährend überwachen, und dafür Sorge tragen, daß die hier von Gemeinde zu Gemeinde vorgezeichneten Bestimmungen auch von Schätzungsbezirk zu Schätzungsbezirk eingehalten, insbesondere aber die vielfältigen Preisabstufungen derselben Artikel vermieden, und so viel möglich dahin gearbeitet werde, daß zwischen dem höchsten und niedrigsten Ansaße eines Gegenstandes nicht mehr als die unumgänglich nothwendige Anzahl von Abstufungen gemacht werde.

§. 60.

Die Zusammenstellung der Preiserhebungen geschieht nach dem Formulare H. H.
 a) für die Ackerfrüchte,
 b) für die übrigen Producte.

Die Gemeinden des Schätzungsbezirks sind in der topographischen Ordnung, in welcher nach dem §. 43 die Erhebung in demselben vorgenommen wurde, aufzunehmen.

§. 61.

In dieser Zusammenstellung wird der Schätzungs-Commissär in der Anmerkung die Gründe der von Gemeinde zu Gemeinde stattfindenden Differenzen der Preise mit wenigen Worten andeuten.

§. 62.

Przy końcu zestawienia wyciągnie się z pojedynczych pozycji w każdej rubryce przecięcie, i wyrazi się przy każdym artykule najwyższa i najniższa cena, którą dlań w całym okręgu oszacowania postanowiono.

§. 63.

Te wypracowania komisarzy detaxacyjnych podaje inspektor jeszcze pod ogólną rewizyę, ściśle oceniając różnice, zachodzące tak między gromadami, jakoteż między okręgami oszacowania, i modyfikując według tego oznaczenia komisarza detaxacyjnego. Rezultat wykrycia i ostateczne zdanie swoje co do głównego gatunku zboża, znajdującego się w jego okręgu, lub jeżeli więcej takich jako głównych się okazuje, dla każdego z nich przedstawia w osobnych tabelach mających się ułożyć według załączonego wzoru *J.*, w których wypisuje gromady według porządku stopniowań ceny, jakie dla wyrównania stałych i znacznych różnic za potrzebne uważa, wyciąga cenę przeciętną dla całego okręgu inspektorackiego, i zestawia w przeglądzie cenę przeciętną każdego głównego gatunku zboża swojego okręgu.

§. 64.

Cały ten elaborat, oparty na wypracowaniach i protokołach komisarzy detaxacyjnych, odsęła inspektor z uwagami swemi do przelożonej Władzy krajowej, która nadchodzące elaboraty bada, kombinuje, i propozycye względem stanowczego oznaczenia ceny każdego ziemiopłodu w każdej gromadzie pod ostateczną uchwałę c. k. jeneralnej dyrekcji katastru podatku gruntowego poddaje.

Przy układaniu taryf ceny w celu obliczenia produktów na pieniądze dla stałego katastru, idzie zresztą o to, ażeby ceny każdego produktu w takich stopniowaniach wyrachować, iżby się w nich w ogóle cena roku 1824. jako najniższa w ciągu okresu lat 50 przedstawiła, ażeby w nich zachowany był ile możności dokładny stosunek między rozmaitemi produktami, i przeto każda miejscowość znalazła stopniowanie dla produktów, stojących w obliczeniu katastru, którego zastosowanie odpowiadałoby wartości tychże produktów według własnych nie tylko przemijających stosunków w ogólném obliczeniu najniższej ceny okresu lat 50. z zachowaniem stosunków między rozmaitemi produktami.

Wykryte dla każdej gromady data będą niezawodnie mniej lub więcej niedostateczne, nie dozwolą przeto bezwarunkowej zastosowalności.

Przeto na podstawie takowych musi orzeczenie komisarzy detaxacyjnych, dalej o témże orzeczenie inspektorów, w końcu orzeczenie Władzy krajowej nastąpić. Orzeczenie to jednak nie może być aktem dowolnego przypuszczenia, lecz wniosek, jaki z niego się wyciąga, musi być skutkiem uzasadnionego orzeczenia.

§. 62.

Am Schluß der Zusammenstellung wird aus den einzelnen Ansätzen in jeder Rubrik der Durchschnitt gezogen, und bei jedem Artikel der höchste und mindeste Preis, mit welchem er im ganzen Schätzungsbezirke angelegt wurde, aufgeführt.

§. 63.

Diese Ausarbeitungen der Schätzungs-Commissäre unterzieht der Inspector noch einer allgemeinen Revision, indem er die sowohl von Gemeinde zu Gemeinde, als von Schätzungsbezirk zu Schätzungsbezirk vorkommenden Differenzen genau würdigt und darnach die Ansätze des Schätzungs-Commissärs modificirt. Das Resultat seines Befundes und sein endliches Gutachten stellt er für die in seinem Bezirke vorkommende Hauptförner-Gattung, oder wenn mehrere derselben als vorherrschend sich darstellen, für jede derselben in abgesonderten, nach dem beiliegenden Muster J. zu verfassenden J. Tabellen dar, in welchen er die Gemeinden nach der Ordnung der Preisabstufungen, welche er zur Ausgleichung der bleibenden und merklichen Differenzen für nöthig hält, auführt, den Durchschnittspreis für den ganzen Inspectoratsbezirk zieht, und den Durchschnittspreis jeder Hauptförner-Gattung seines Bezirks in eine Uebersicht zusammenstellt.

§. 64.

Das Ganze mit den Ausarbeitungen und Protokollen der Schätzungs-Commissäre belegte Elaborat begleitet der Inspector mit seinen Anmerkungen an die vorgesezte Landesbehörde ein, welche die einlangenden Elaborate prüft, combinirt, und die Anträge zur definitiven Preisbestimmung für jedes Product in jeder Gemeinde der Schlußfassung der k. k. General-Direction des Grundsteuer-Katasters unterzieht.

Bei der Bildung der Preistarife zum Behufe des Geldanschlages der Producte für das stabile Kataster handelt es sich übrigens darum, die Sätze für jedes Product in solchen Abstufungen auszumitteln, daß sich darin im Allgemeinen der Preis des Jahres 1824 als der geringste im Laufe einer Periode von 50 Jahren darstelle; daß darin das möglichst genaue Verhältniß zwischen verschiedenen Producten beachtet sei, und dadurch jede Localität für die im Anschlage des Katasters stehenden Producte eine Abstufung finde, deren Anwendung dem Werthe dieser Producte nach ihren eigenen nicht bloß vorübergehenden Verhältnissen in dem allgemeinen Anschlage des geringsten Preises einer Periode von 50 Jahren, unter Beachtung des Verhältnisses zwischen verschiedenen, den Producten angemessen ist.

Die für jede Gemeinde erhobenen positiven Daten werden unfehlbar mehr oder weniger Unvollkommenheiten an sich tragen, somit eine unbedingte Anwendbarkeit nicht zulassen.

Darum muß auf der Grundlage derselben die Beurtheilung der Schätzungs-Commissäre, über diese jene der Inspectoren und zuletzt die der Landesstelle eintreten. Diese Beurtheilung darf aber nicht ein Act der willkürlichen Annahme, sondern der Schluß, der daraus hervorgeht, muß die Folge einer begründeten Beurtheilung sein.

Gdyby data o cenach każdego produktu, jak się takowe dla każdej gromady po pierwszym pozytywnym badaniu okazują, stanowczo wymierzono, tedy nie mógłby ztąd wynikać niezawodny stosunek obliczenia. Dla jednego tego samego produktu nie wystarczyłoby często w kraju koronnym 50 i więcej stopniowań, by wpisać wszystkie zachodzące wymiary, a między samemi stopniowaniami zachodziłyby tak małe różnice, iż byłoby rzeczą niepodobną uzasadnić ich zastosowanie w jednym przypadku w porównaniu z drugim, a przeto udowodnić, daczego n. p. meca pszenicy w jednej gromadzie na 2 zlr., w drugiej na 2 zlr. 1 kr., w trzeciej na 2 zlr. 1½ i t. d. wymierzono.

Chociaż tedy te pozytywne data jako podstawa utworzenia prowincjonalnej taryfy cen dochodzone być muszą, wszakże w taryfę samą tylko takie wymiary w stopniach swoich przyjęte być mogą, w których zachodzą różnice znaczne, i które jako takie w właściwych, więcej trwałości obiecujących stosunkach gromadzkich, gdzie zastosowane są, uzasadnić się dają, ztąd we wszystkich prowincjach, w których się dotychczas oszacowanie odbyło, stopniowanie cen około 10 do 15 procentu ceny średniej za odpowiednie celowi uznanem zostało.

Jeżeli się n. p. z rezultatów pozytywnego wyprowadzenia cen przekonano, że najniższa cena w ostatnich 50 latach w kraju koronnym, według głównej zasady dla katastru przyjęć się mająca, *in maximo* co do pszenicy 2 zlr. 30 kr., *in minimo* 1 zlr. 50 kr. wynosi, to byłoby rzeczą stosowną ustanowić taryfy ceny kraju koronnego dla tego produktu w stopniowaniach: 1 zlr. 50 kr., 2 zlr. 10 kr., 2 zlr. 20 kr. i 2 zlr. 30 kr.

Każda gromada, w której cena produktu, na stałych stosunkach oparta, różniła się znacznie od ceny innych gromad, znalazłaby w tych stopniach możność stosownego uwzględnienia, szczególnie w praktycznym zastosowaniu w przypadkach wątpliwych: czyli w gromadzie jakiej z pomiędzy dwóch stopniowań wyższe lub niższe ma być zastosowane, odpowiada więcej duchowi systemu ostatnie zastosować.

Opracowane na tych podstawach stanowcze wnioski dla taryfy ceny, na **K.** leży nakoniec w osobnym przeglądzie według przyłączonego wzoru **K** przedstawić, i w oddzielnym protokole narady tak w ogólności, jakoteż względem różnicy ceny w porównaniu z pogranicznymi krajami koronnymi należycie uzasadnić.

Würden die Daten über die Preise jedes Productes, wie sie sich für jede Gemeinde nach den ersteren positiven Erhebungen ergeben, definitiv in Ansatz gebracht, so könnte daraus unmöglich ein haltbares Verhältniß des Anschlages hervorgehen. Für ein und das nämliche Product würden in dem Kronlande oft 50 und mehr Abstufungen nicht hinreichen, um alle vorgekommenen positiven Ansätze aufzunehmen, und die Abstufungen selbst würden sich in so kleinen Differenzen unterscheiden, daß es unmöglich wäre, ihre Anwendung in einem Falle gegenüber des anderen zu begründen, sohin nachzuweisen, warum z. B. der Mehen Weizen bei einer Gemeinde mit 2 fl., bei der anderen mit 2 fl. 1 kr., bei der dritten Gemeinde mit 2 fl. 1½ kr. u. s. w. in Ansatz kommen.

Wenn daher gleich diese positiven Daten zur Grundlage der Bildung des Provincial-Preistarifes erhoben werden müssen, so kann doch der Tarif selbst nur solche Ansätze in die Stufen aufnehmen, in denen sich Differenzen aussprechen, die merklich sind, und als solche in den eigenthümlichen, mehr Dauer versprechenden Verhältnissen der Gemeinden, in denen sie ihre Anwendung finden, begründet werden können, wornach in allen der Schätzung bisher unterzogenen Provinzen eine Steigerung der Preisstufen von ungefähr 10 bis 15 Percent des Mittelpreises als dem Zwecke zusagend erkannt wurde.

Führten z. B. die Resultate der positiven Erhebungen zur Ueberzeugung, daß sich der nach dem Hauptgrundsatz für das Kataster anzunehmende geringste Preis der letzten 50 Jahre in dem Kronlande in Maximo bei dem Weizen auf 2 fl. 30 kr., in Minimo auf 1 fl. 50 kr. stelle, so würde es zweckmäßig seyn, die Preistarife des Kronlandes für dieses Product in die Abstufungen von 1 fl. 50 kr., 2 fl. 10 kr., 2 fl. 20 kr. und 2 fl. 30 kr. zu statuiren.

Jede Gemeinde, deren aufständige Verhältnisse gegründeter Preis dieses Productes von jenem anderer Gemeinden merklich differirt, findet in diesen Stufen die Möglichkeit der angemessenen Berücksichtigung, besonders da es in der practischen Anwendung in zweifelhaften Fällen: ob in einer Gemeinde unter zwei Abstufungen die höhere oder geringere in Anwendung kommen soll, dem Geiste des Systems angemessener ist, die letztere in Anwendung zu bringen.

Die auf diesen Grundlagen bearbeiteten definitiven Anträge für die Preistarife werden endlich in einer besonderen Uebersicht nach dem beiliegenden Muster K. darzustellen, und in einem eigenen Berathungs-Protokolle sowohl im Allgemeinen, als rücksichtlich der allfälligen Preisunterschiede im Vergleiche mit den angrenzenden Kronländern gehörig zu begründen sein. **K.**

Rozdział IV.

Obliczenie cen przedmiotów, które potrącone być mają.

§. 65.

Po przedsięwziętej w skutek poprzedzających rozdziałów pertraktacji dla sprostowania cen ziemiopłodów, należy oznaczyć także ceny przedmiotów nakładowych, które według postanowień §. 5. najwyższego patentu z d. 23. Grudnia 1817. jako potrzebne i zwyczajne w gromadzie wydatki na uprawę ziemi, na zasiew, hodowlę i zbiory ziemiopłodów od przychodu surowego potrącone być mają.

W ogólności da się ten nakład na dwie rubryki podzielić, t. j. na naturalia i na robociznę.

O rzadkim przypadku, w którym potrzebny jest osobny wydatek pieniężny, nie dający się umieścić pod temi obydwoma rubrykami, a który ma być uwzględniony, jest potrzebne postanowienie w §. 68.

§. 66.

Nakład, który musi być robiony w naturaliach, tyczy się albo takiego gatunku tychże, o którym już w wyprowadzeniu przychodów *in natura* jest mowa, i dla którego przeto już przy obliczeniu go na pieniądze wyprowadzone ceny są ustanowione, albo takiego, dla którego to nie nastąpiło.

§. 67.

Dla pierwszych należy w każdej gromadzie i dla każdego gatunku naturaliów przyjąć te same ceny, jakie przy obliczeniu przychodów *in natura* ustanowiono.

§. 68.

Dla ostatnich zaś, które tylko co do pewnych nasion okażą się, n. p. co do koniczyzny, rzepy i t. d., musi cena stosunkowa następnie być wprowadzoną.

Przy tém wyprowadzeniu idzie o oznaczenie wartości pieniężnej w proporcji, w jakiej te nasiona do produktu stoją, i w jakiej sam produkt jest obliczony.

Jeżeli ceny tych nasion, jak w roku normalnym 1824. istniały, zaspokajają co do utrzymania tego stosunku, to należy szukać w nich punktu oparcia.

Jeżeli zaś te ceny z powodu przypadkowych wpływów w roku wspomnianym w niesłusznym znajdują się stosunku, i jeżeli stosunek słuszniejszy dostreże się w porównaniu z cenami bieżącymi, to komisarz detaxacyjny ma szukać w tym punktu oparcia dla swojej propozycji, kładąc w pierwszym rzędzie bieżącą cenę produktu, w drugim cenę nasienia, w trzecim cenę produktu obra-

IV. Abschnitt.

Erhebung der Preise der Abzugs-Gegenstände.

§. 65.

Nach der in Folge der vorhergehenden Abschnitte vorgenommenen Verhandlung zur Berichtigung der Productenpreise, sind auch die Preise jener Aufwandsgegenstände aufzunehmen, welche nach den Bestimmungen des §. 5 des Allerhöchsten Patentens vom 23. December - 1817 als nothwendige und gemeindeübliche Auslagen auf die Bearbeitung des Bodens, Saat, Pflege und Einbringung der Producte vom Roh-ertrage in Abzug zu bringen sind.

Im Allgemeinen läßt sich dieser Aufwand auf zwei Rubriken zurückführen, nämlich auf Naturalien und auf Arbeit.

Von dem seltenen Falle, wo eine besondere Geldauslage, die sich unter diese beiden Rubriken nicht reihen läßt, erfordert wird, und zu berücksichtigen ist, wird im §. 68 das Nöthige angeführt.

§. 66.

Der Aufwand, der an Naturalien gemacht werden muß, betrifft entweder eine solche Gattung derselben, die schon bei der Ausmittlung des Natural-Ertrages vorkömmt, und für die also schon bei dessen Veranschlagung im Gelde die Preise der Ausmittlung fixirt sind, oder solche, wo dieses der Fall nicht ist.

§. 67.

Für die ersteren sind in jeder Gemeinde und für jede Gattung der Naturalien die nämlichen Preise anzunehmen, welche bei dem Anschlage des Natural-Ertrages festgesetzt wurden.

§. 68.

Für die letzteren, die nur bei einigen Sämereien vorkommen werden, wie z. B. des Klees, der Rüben u. dgl., muß der verhältnißmäßige Preis nachträglich ausgemittelt werden.

Bei dieser Ausmittlung kömmt es darauf an, den Geldwerth in der Proportion zu bestimmen, in welcher diese Sämereien zu dem Producte stehen, und in welcher das Product selbst im Anschlage ist.

Geben die Preise dieser Sämereien, wie sie im Normaljahre 1824 bestanden haben, über die Einhaltung dieses Verhältnisses Beruhigung, so ist der Anhaltspunct aus diesen zu nehmen.

Erscheinen diese Preise aber wegen zufälligen Einwirkungen in dem bemerkten Jahre außer einem billigen Verhältnisse, und wird das richtigere in einem Vergleiche mit den currenten wahrgenommen, so hat der Schätzungs-Commissär darin den Anhaltspunct für seine Proportion zu suchen, indem er in das erste Glied den currenten Preis des Productes, in das zweite den der Sämerei, in das dritte den Anschlagpreis

chowaną przy wyprowadzeniu przychodu surowego, a jako czwarty rząd cenę za nasienie wyrachowując. Gdyby i z tego nie dał się wykazać pewny stosunek, to oceni go komisarz z ilości nasienia, która wydaje zwykle pewne kwantum produktu, użytego na uzyskanie tegoż.

Nawóz nie jest przedmiotem ocenienia.

Tylko jeżeli według zwyczaju w gromadzie używają wapna, gipsu, popiołu i t. d., i jeżeli takowe większość posiadaczy gruntu w gromadzie samój lub poza granicą gromady zakupywać musi, tedy należy wykryć wartość tych rzeczy według cen, jakie istniały w 1824. roku. Komisarz detaxacyjny *L.* ponuje potem według formularza Lit. *L* dotyczące ceny dla całego swojego okręgu, inspektor podaje o tém zdanie swoje Władzy krajowej, która w należytych, bez ważnych powodów nie mogących się mnożyć stopniowaniach, zgodnie z tém, co się w §. 64. powiedziało, przepisuje właściwe taryfy dla tego rodzaju naturaliów i materyałów, mając przed oczyma szczególny cel postawienia takowych w obliczeniu na pieniądze w równym lub odpowiednim stosunku.

§. 69.

Nakład w robociznie jest albo ciągłą albo pieszą robotą; pierwsza albo z zaprzęgiem koni albo wołów, ostatnia prosta, lub wedle doświadczenia szczególniej wymagająca zręczności.

§. 70.

Chociaż wartość pieniężna tych robót jest rozmaita według rozmaitej miejscowości, według rozmaitego stosunku między będącymi do dyspozycyi robotnikami i konkurencją o nich, nakoniec nawet według osobistych stosunków właściciela gruntu, zwykle jednak, a zatem w uprawie w gminie zwyczajnej jest posiadacz gruntu z własnym swoim zaprzęgiem, ze swoją i czeladzi swojej siłą roboczą, robotnikiem we wszystkich potrzebnych czynnościach gospodarczych. Z tego stanowiska musi być oznaczona wartość pieniężna roboty, o ile tworzy przedmiot potrącenia przy badaniu przychodów gruntowych, które opodatkowane być mają.

§. 71.

Skalę oznaczenia wartości pieniężnej tych robót, z wyjątkiem tych, które według doświadczenia szczególniej zręczności wymagają, należy z kosztów utrzymania zaprzęgu koni i utrzymania zaprzęgu wołów, nakoniec z utrzymania robotnika przez cały rok, na jeden dzień w ten sposób obliczyć, że sumę kosztów utrzymania dzieli się przez 300.

des Productes bei der Rohertragsserhebung ansetzt, und als viertes Glied den Preis für die Sämerei ausmittelt. Wäre auch daraus kein haltbares Verhältniß zu entnehmen, so wird der Schätzungskommissär dasselbe aus der Quantität des Samens beurtheilen, welche ein bestimmtes Quantum an Producten, das zur Gewinnung desselben verwendet wird, gewöhnlich gibt.

Der Dünger ist kein Gegenstand der Verwerthung.

Nur wenn Kalk, Gyps, Asche u. dgl. gemeindeüblich angewendet und von der Mehrzahl der Grundbesitzer entweder im Innern der Gemeinde, oder außer derselben angekauft werden müssen, ist der Werth derselben nach den Preisen, wie sie im Jahre 1824 bestanden haben, zu erheben. Der Schätzungskommissär schlägt hierauf nach dem Formulare Lit. I. die dießfälligen Preise für den ganzen Umfang seines Districtes vor, der Inspector macht darüber die Anträge an die Landesstelle, welche in gehörigen, nicht ohne erheblichen Gründen zu vervielfältigenden Abstufungen, in Uebereinstimmung mit dem, was im §. 64 gesagt wurde, die eigentlichen Tarife für diese Art Naturalien und Materialien vorzeichnet und sich dabei den besonderen Zweck, dieselben im Geldanschlage entweder gleich, oder in das schickliche Verhältniß zu stellen, gegenwärtig hält.

§. 69.

Der Aufwand an Arbeit ist entweder Zug- oder Handarbeit; erstere entweder im Gespanne mit Pferden, oder in jenem mit Ochsen, letztere gemeine, oder erwiesener Maßen besondere Geschicklichkeit fordernde.

§. 70.

Obgleich der Geldwerth dieser Arbeiten verschieden ist, nach der verschiedenen Localität, dem verschiedenen Verhältnisse zwischen den zu Gebote stehenden Arbeitern und dem Bedürfnisse nach denselben, endlich selbst nach den persönlichen Verhältnissen des Grundbesizers; so ist doch in der Regel, und folglich in der gemeindeüblichen Bestellung, der Grundbesitzer mit seinem eigenen Gespanne, mit der ihm und seinem Gesinde beiwohnenden Arbeitskraft, Arbeiter in allen erforderlichen landwirthschaftlichen Verrichtungen. Aus diesem Gesichtspuncte muß der Geldwerth der Arbeit bestimmt werden, soferne sie ein Object in den Abzügen zur Ausmittlung des steuerbaren Grundertrages bildet.

§. 71.

Der Maßstab zur Bestimmung des Geldwerthes dieser Arbeiten, mit Ausnahme derjenigen, welche erwiesener Maßen besondere Geschicklichkeit fordern, ist aus den Kosten der Erhaltung eines Gespannes an Pferden und der Erhaltung eines Gespannes an Ochsen, endlich der Erhaltung eines Arbeiters für das ganze Jahr, auf Einen Tag in der Art zu berechnen, daß in die Summe der Erhaltungskosten mit 300 dividirt wird.

§. 72.

Komisarz detaxacyjny robi to obliczenie i proponuje na podstawie takowego w obrębie swego okręgu dla każdego gatunku roboty odpowiednie taryfie **M.** obliczenie w pieniądzach według formularza **M.**

Jeżeliby ta propozycya, wyprowadzona z obliczenia kosztów utrzymania zaprzęgu przedstawiała mylny stosunek co do obliczenia dnia ciągłego z zaprzęgiem koni i wołów, a to z powodu, iż nie zważano na wartość kapitału koni, w pewnym lat szeregu potrosze a nareszcie całkiem ginąca, to komisarz detaxacyjny zaproponuje stosowne podwyższenie w obliczeniu zaprzęgu koni.

§. 73.

Równą propozycyę wniesie on względem potrzebnych i zwyczajnych w gromadzie robót, które szczególnej zręczności wymagają, w ten sposób, iż do ceny robocizny robót prostych dodaje 50 procentu, tak iż w razie, jeżeli cena roboty prostej wypada 8 kr. dziennie, należałoby za roboty, szczególnej zręczności wymagające położyć cenę 12 kr. na dzień.

Jako roboty, szczególnej zręczności wymagające, mogą jednak tylko te wyższem obliczeniem być uwzględnione, których zwyczajni robotnicy w gromadzie wykonać nie są w stanie, do których skutecznienia posiadacze gruntów w gromadzie zazwyczaj używać muszą robotników, takimi robotami głównie się zajmujących, i płacić im przeto wyżej zwyczajnej płacy dzienniej.

§. 74.

Jeżeliby komisarz detaxacyjny w obrębie okręgu swego między wartością robót w wyłożonem w §. 70. pojęciu spostrzegł takie różnice, które bez stanowienia uderzających nieproporcyj nie pozwalają zaproponować dla roboty pieszej i ciągłej jednej tylko ceny, to wolno mu dla jednej lub drugiej z tych robót dwa lub trzy stopniowania zaproponować.

§. 75.

Inspektor ocenia wraz z przyzwanymi najcelniejszymi komisarzami propozycyę względem obliczenia roboty na pieniądze, i proponuje Władzy krajowej taryfę, według której wartość pieniężną każdego rodzaju roboty w obrębie inspektoratu oznaczyćby należało.

§. 76.

Władza krajowa oznacza potem za przyzwaniem inspektorów taryfę obliczenia roboty pieszej i ciągłej, lecz takową przed wydaniem ku zastosowaniu się przedkłada c. k. jeneralnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego ku uzyskaniu przyzwolenia. Przy przedłożeniu téj taryfy należy zresztą w ogólności

§. 72.

Der Schätzungskommissär stellt diese Berechnung an, und proponirt auf der Grundlage derselben im Umfange seines Bezirkes für jede Gattung der Arbeit den tarifmäßigen Geldanschlag nach dem Formulare M.

M.

Sollte diese aus der Berechnung der Erhaltungskosten eines Gespannes abgeleitete Proposition ein Mißverhältniß im Anschlage des Pferde- und Ochsen-Zugtages darstellen, und der Grund darin gefunden werden, daß der in einem Turnus von Jahren allmählig und zuletzt ganz zu Grunde gehende Capitalwerth der Pferde nicht beachtet ist, so wird der Schätzungskommissär eine angemessene Erhöhung im Anschlage des Pferdegespannes in Antrag bringen.

§. 73.

Eine gleiche Proposition stellt derselbe für die nothwendigen und gemeindeüblichen Arbeiten, welche besondere Geschicklichkeit fordern, in der Art, daß er dem Arbeitspreise der gemeinen Arbeiten 50 Percent zuschlägt, so daß im Falle der Arbeitspreis der gemeinen Arbeit mit 8 kr. für den Tag entfielen, für die besondere Geschicklichkeit fordernden Arbeiten der Preis mit 12 kr. für den Tag anzusetzen wäre.

Als besondere Geschicklichkeit fordernde Arbeiten können aber nur jene mit dem höheren Anschlage berücksichtigt werden, welche die gewöhnlichen Arbeiter gemeindeüblich nicht zu verrichten vermögen, für deren Zustandbringung sich die Grundbesitzer in der Gemeinde daher in der Regel der, vorzugsweise mit solchen Arbeiten beschäftigten Arbeiter bedienen, und dieselben auch über den gewöhnlichen Taglohn bezahlen müssen.

§. 74.

Nähme der Schätzungskommissär im Umfange seines Bezirkes zwischen dem Werthe der Arbeiten in dem oben §. 70 auseinandergesetzten Begriffe solche Verschiedenheiten wahr, die es, ohne grelle Mißverhältnisse zu statuiren, unthunlich machen, für die Hand- und Zugarbeit nur einen Preis in Antrag zu bringen, so bleibt es ihm unbenommen, für eine oder die andere dieser Arbeiten zwei auch drei Abstufungen zu proponiren.

§. 75.

Der Inspector würdigt mit Zuziehung der unterrichtesten Schätzungskommissäre die Anträge zum Geldanschlage der Arbeit und bringt der Landesstelle den Tarif in Vorschlag, nach welchem der Geldwerth jeder Gattung der Arbeit im Umfange des Inspectorates zu bestimmen wäre.

§. 76.

Die Landesstelle bestimmt hiernach, mit Zuziehung der Inspectoren, den Tarif des Anschlages der Hand- und Zugarbeit, legt denselben aber vor der Hinausgabe zur Anwendung der k. k. General-Direktion des Grundsteuer-Katasters zur Genehmigung vor. Bei Vorlegung dieser Tarife ist übrigens im Allgemeinen dasselbe Verfahren zu

to samo postępowanie zachować, jakie w §. 64. względem ocenienia na pieniądze ziemiopłodów przepisano; w takową potrzeba także przyjąć naturalia, o których §. 68. opiewa.

§. 77.

Jeżeli Władza krajowa uzna za rzecz konieczną, ustanowić dla robót ciągłych i pieszych różne propozycye taryfy, których pomnożenie nad trzy ledwieby się dało usprawiedliwić, tedy należy oraz oznaczyć gromady, które pod jedną lub drugą pozycyę podciągnięte być mają.

§. 78.

W cenie taryfy dotyczącej roboty rozumieją się statek i narzędzia, których robotnik do wykonania roboty potrzebuje, a względem nich nie ma miejsca osobna rachuba, zatem ani osobne obliczenie w pieniądzach.

§. 79.

Jako ostateczne przygotowanie będzie komisarz detaxacyjny według możliwości w każdej gromadzie, w każdym gatunku uprawy i w każdej klasie takiej, gdzie przychód surowy i czysty umyślnie wyprowadzono, tylko lasy wyjąwszy, niezawodne wiadomości o przypadającej *pro rata* niższo - austryackiego morga wartości kapitału pieniężnego, lub rocznej rencie dzierzawnej zbierać i zstawiać.

§. 80.

Do téj kombinacyi posłużą najnowsze wartości kapitałowe w monecie konwencyjnej, lub renty dzierzawne w téj walucie, w jakiej jedne lub drugie według rzeczywiście istniejących ugód są umówione, lub w ostatnich sześciu latach umówione były.

§. 81.

Główną uwagę należy zwrócić na to, ażeby oparto się na rzeczywistych sprzedażach z wolnej ręki, lub doczesnych wydzierżawieniach, przy których nie wpływał żaden wzgląd osobisty, a gdzie te przypadki zachodzą, ażeby wybięrano takie grunta, które albo wcale nie są obciążone, albo gdzie sprzedający lub wydzierżawiający przyjął na siebie obowiązek ciągłego ponoszenia ciężarów one obarczających, lub gdzie ciężary są w ten sposób stale oznaczone, że je w wartości kapitałowej lub w rencie z pewnością oznaczyć, w takowych do umówionej wartości kapitału lub renty dodać, i ztąd wartość kapitałową, dla renty gruntowej daną, lub przypadającą na nią część czynszu dzierzawy, z pewnością wyrachować można.

§. 82.

Gdy podobne data z pisemnych ugód w pożądanéj rozciągliwości z trudnością uzyskać się dadzą, będzie staraniem komisarza detaxacyjnego badać także takie

beobachten, welches im §. 64 in Bezug auf den Geldanschlag der Producte vorgeschrieben wurde; es werden darin auch jene Naturalien aufzunehmen sein, von welchen der §. 68 handelt.

§. 77.

Findet es die Landesstelle als nothwendig begründet, für die Zug- und Handarbeiten verschiedene Tariffsätze zu statuiren, deren Vermehrung über die Zahl von dreien kaum gerechtfertiget werden könnte, so müssen auch die Gemeinden bestimmt werden, welche dem einen oder dem anderen Ansatze einzureichen sind.

§. 78.

In dem Tarifpreise der betreffenden Arbeit sind die Geräthe und Werkzeuge verstanden, deren der Arbeiter zur Verrichtung der Arbeit bedarf, und es findet für dieselben keine besondere Ausmittlung, mithin auch kein besonderer Geldanschlag Statt.

§. 79.

Als endliche Vorbereitung wird der Schätzungs-Commissär, so viel es nur immer möglich ist, bei jeder Gemeinde, Culturgattung und Classe derselben, wo der Brutto-Ertrag und der Rein-Ertrag eigens erhoben wird (die Waldungen allein ausgenommen), verläßliche Notizen über den pro rata eines nieder-österreichischen Jocheß entfallenden Geldeapitalwerth oder die jährliche Pachtrente sammeln und zusammenstellen.

§. 80.

Zu dieser Combination wird es dienlich sein, sich die neuesten Capitalwerthe in Conventions-Münze, oder die Pachtrenten in dieser Valuta, wie die einen oder die andern nach wirklich bestehenden Verträgen vorkommen, oder in den letzten sechs Jahren vorgekommen sind, zu verschaffen.

§. 81.

Das Hauptaugenmerk muß dahin gerichtet werden, daß auf wirkliche freie Verkäufe oder zeitliche Verpachtungen, bei welchen keine persönliche Rücksicht einwirkte, basirt, und wo diese Fälle vorkommen, solche Grundstücke gewählt werden, die entweder gar nicht belastet sind, oder wo der Verkäufer oder Verpächter die fortwährende Entrichtung der darauf haftenden Lasten übernommen hat, oder wo die Lasten in der Art fixirt und bestimmt sind, daß man sie im Capitalwerthe oder in der Rente verläßlich bestimmen, in solchen zu dem stipulirten Capitalwerthe oder der stipulirten Rente zuschlagen, und daraus den Capitalwerth, welcher wegen der Grundrente gegeben wurde, oder den Theil des Pachtschillings, der auf diese entfällt, mit Sicherheit ausmitteln kann.

§. 82.

Da derlei Daten aus schriftlichen Verträgen kaum in der gewünschten Ausdehnung zu erlangen sein werden, wird der Schätzungs-Commissär bemüht sein, auch

dzierżawy gruntowe, które nie rzadko w gromadach na samych tylko ustnych ugodach się zasadzają, i onychże, jeżeliby to już według §§. 35. i 36. nie nastąpiło, w największej ile to być może ilości nabyć, gdyż w wielu przypadkach z tego, co wiadomo z pewnością o pewnej gromadzie, rodzaju uprawy i klasie, można wnosić także na inne gromady, rodzaje uprawy i klasy, gdzie podobne data nie mogą być znalezione, które jednak w zupełnie równych, lub przynajmniej nieznacznie różniących się stosunkach zostają.

§. 83.

W gromadach, gdzie się komisarzowi detaxacyjnemu powiodło wynaleźć te data zupełnie lub częściowo, robi on według przepisanych w §. 35. wzorów dla każdej gromady zestawienie, które w swoim czasie tworzyć będzie allegat elaboratu oszacowania.

§. 84.

W tychże będzie każdy rodzaj uprawy, jego klasa, numer parcelli, której datum znaleziono, czysty przychód *pro rata* niższo-austryackiego morga, wynikający z czteroprocentowego obliczenia kapitału w kupnie, lub z umówionego rocznego czynszu dzierżawnego wpisany, w uwadze zaś wymieniony dokument lub wiarygodne podanie, na którym się datum zasadza.

Cześć trzecia.

Przepisy względem wyprowadzenia przychodu *in natura*,
i nakładu na uprawę.

Rozdział I.

Zadanie oszacowania przychodu gruntowego i przygotowania do tegoż.

§. 85.

Po ukończeniu rewizyi robót wstępnych i sprostowania cen wszystkich gromad (gmin) okręgu oszacowania, przystępuje komisarz detaxacyjny do oszacowania przychodu gruntowego.

§. 86.

Ma on przytém zadanie roczny czysty średni przychód niższo-austryackiego morga objętości 1600 □ sążni dla każdej klasy każdego pojedynczego rodzaju uprawy wyprowadzić, lub oznaczyć, ile niższo-austryacki morg każdej

solche Grundverpachtungen zu erforschen, die nicht selten in den Gemeinden bloß auf mündlichen Verträgen beruhen, und sich solche, in soferne es nicht schon nach §§. 35 und 36 geschehen wäre, in der möglichst größten Anzahl zu verschaffen, da sich in vielen Fällen von dem, was für eine Gemeinde, Culturgattung und Classe positiv vorliegt, auch auf andere Gemeinden, Culturgattungen und Classen, wo derlei Daten nicht aufgefunden werden können, die aber in ganz gleichen, oder wenigstens in der Verschiedenheit nicht erheblichen Verhältnissen stehen, schließen läßt.

§. 83.

In den Gemeinden, wo es dem Schätzungs-Commissär gelungen ist, diese Daten vollständig oder theilweise aufzufinden, macht er darüber nach den im §. 35 vorgezeichneten Mustern für jede Gemeinde eine Zusammenstellung, die seiner Zeit eine Beilage des Schätzungs-Elaborates zu bilden haben wird.

§. 84.

In denselben wird jede Culturgattung, die Classe derselben, der Nummer der Parcellen, worüber das Datum aufgefunden wurde, der pro rata eines nieder-österreichischen Joches aus dem vierprocentigen Anschlage des Capitals im Ankaufe, oder aus dem stipulirten jährlichen Pachtschillinge hervorgehende Reinertrag angesetzt, und in der Anmerkung das Document oder die glaubwürdige Angabe bemerkt, auf welcher das Datum beruht.

Dritter Theil.

Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages und des Cultur-Aufwandes.

I. Abschnitt.

Aufgabe zur Grundertrags-Schätzung und Vorbereitung zu derselben.

§. 85.

Nach Beendigung der Revision der Vorarbeiten und der Berichtigung der Preise aller Gemeinden des Schätzungs-Bezirktes schreitet der Schätzungs-Commissär zur Grundertrags-Schätzung.

§. 86.

Er hat dabei die Aufgabe zu lösen, den jährlichen reinen Mittel'ertrag eines nieder-österreichischen Joches von 1600 □ Klaftern, für jede Classe jeder einzelnen Culturgattung auszumitteln, oder zu bestimmen, was ein nieder-österreichisches Joch

klasy, w każdym osobnym rodzaju uprawy, w roku zwyczajnej urodzajności, i przy łożeniu zwyczajnej w gromadzie uprawy przynosi czystego przychodu.

§. 87.

Pod oszacowanie przychodu gruntowego należy oprócz użytych do produkcji pierwotnej przestrzeni gruntów, mianowicie: ról, łąk, ogrodów, pastwisk, lasów i t. d., względem których roboty wstępne już ukończone być muszą, podciągnąć także owe, do produkcji pierwotnej użyć się dające przestrzenie, które bądź dla przemysłowego, bądź innego temu użyciu na przeszkodzie będącego przeznaczenia, nie są do takowej użyte; do tych należą: wapno, piasek, doły gliniaste, place budynkowe i t. d.

§. 88.

Przeciwnie zaś nie będą pod oszacowanie przychodu gruntowego podciągnięte: wszystkie, w drodze produkcji pierwotnej nie do użycia będące przestrzenie, mianowicie: gołe skały, nieurodzajny piasek, grunt kamienisty, łożyska rzek i strumieni, publiczne kanały i wodociągi, bagna, jeziora i stawy, o ile są takie, że nie mogą być uprawione i dla zarośli trzciny żadnej korzyści nie przynoszą, publiczne gościńce, place miejscowe i ulice, place na których są kościoły, zbory, synagogi i cmentarze, dopóki te ostatnie to przeznaczenie zatrzymują.

§. 89.

Oszacowanie przychodu gruntowego dzieli się na trzy oddziały:

1. wyprowadzenie przychodu *in natura* i obliczenie go na pieniądze;
2. wyprowadzenie przedmiotów, dla kompensacji kosztów uprawy potrącić się mających;
3. przedstawienie pozostającego przychodu czystego w pieniądzu dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy.

§. 90.

Przy różnicach własności ziemi, będących warunkiem stopniowania klasy, i przy odmiennym sposobie płodozmianu na takowej, wyprowadzenie przychodu w naturaliach powinno w każdej gromadzie dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy osobno i odrębnie od następnych oddziałów oszacowania przychodu być przedsięwzięte.

§. 91.

Nim komisarz detaxacyjny rozpocznie oszacowanie przychodu gruntowego w okręgu swoim przez wyprowadzenie przychodu *in natura*, musi dobrze zbadać zebrane w ciągu swych dotychczasowych operacyj data o przychodach *in natura*. Jeżeli znajdzie, że te data są w pojedynczych częściach niedostateczne, to

jeder Classe, in jeder besonderen Culturgattung, in einem Jahre gewöhnlicher Fruchtbarkeit und bei Anwendung der gemeindeüblichen Cultur an reinem Ertrage abwirft.

§. 87.

Der Grundertrags-Schätzung sind außer den in der Urproduction benützten Grundoberflächen, nämlich: Acker, Wiesen, Gärten, Hutweiden, Waldungen u. s. w., für welche bereits die Vorarbeiten zu Stande gebracht sein müssen, auch jene in der Urproduction benüzbaren Oberflächen einzubeziehen, welche entweder wegen einer industriellen, oder einer andern, diese Benützung hindernden Widmung derselben, entzogen sind; dahin gehören Kalk, Sand, Lehm-Gruben, die Area der Gebäude u. s. w.

§. 88.

Dagegen werden der Grundertrags-Schätzung nicht einbezogen: alle im Wege der Urproduction nicht benüzbaren Oberflächen, nämlich: nackte Felsen, unfruchtbarer Sand, Gestein, die Beete der Flüße und Bäche, der öffentlichen Kanäle und Wasserleitungen, Sümpfe, Seen und Teiche, in soferne sie so beschaffen sind, daß sie nicht cultivirt werden können, und auch durch den Rohrschlag keinen Ertrag abwerfen, die öffentlichen Heerstraßen, Ortsplätze und Gassen, endlich die Area der Kirchen, Bethhäuser und Synagogen, und der Beerdigungsplätze, in solange diese letzteren diese Widmung behalten.

§. 89.

Die Grundertrags-Schätzung zerfällt in drei Abtheilungen:

1. die Erhebung des Naturalertrages und dessen Veranschlagung zu Gelde;
2. die Ausmittlung der zur Compensation der Culturkosten zu machenden Abzüge;
3. die Darstellung des erübrigenden Reinertrages für jede Culturgattung und Classe im Gelde.

§. 90.

Bei den Verschiedenheiten der, die Classenabstufung bedingenden Eigenschaften des Bodens und der abwechselnden Art der Fruchtfolgen auf demselben muß die Erhebung des Naturalertrages in jeder Gemeinde für jede Culturgattung und Classe besonders, und getrennt von den nachfolgenden Abtheilungen der Ertrags-Schätzung vorgenommen werden.

§. 91.

Bevor der Schätzungs-Commissär die Grundertrags-Schätzung seines Bezirkes mit der Natural-Ertragserhebung in den einzelnen Gemeinden beginnt, muß er die von ihm im Laufe der bisherigen Operationen gesammelten Notizen über den Natural-Ertrag wohl prüfen. Findet er diese Notizen in einzelnen Theilen mangelhaft, so

starać się będzie przedewszystkiem takowe uzupełnić. W tym celu będzie równie on, jak adjunkt, podczas rewizji klasyfikacji i klasowania i przed rozpoczęciem wyprowadzenia przychodów, korzystając z dokumentów i notatek, znajdujących się u posiadaczy większych gruntów (byłych dominiów, magistratów) i gromad (gmin), lub u pojedynczych osób prywatnych, z dokładnie przeprowadzonej kontroli zbioru i wglądniem w opisanie dziesięciny i t. d. niedostateczności w ile możności najkrótszym czasie uzupełniać, według tego swoje obliczenia robić, rezultaty z faktycznemi stosunkami oględnie kombinować, poezem kolój następstwa, w jakiej zamysła przedsięwziąć badania swoje, skróśliwszy, takowe doręczy inspektorowi.

§. 92.

Inspektor, do którego szczególnie należy wykrycie prawdziwego stosunku w oszacowaniach katastralnych, ma pod względem przedsięwzięcia wyprowadzenia przychodu *in natura* zarządzić, ażeby takowe po dwóch komisarzy w gromadach pogranicznych przydzielonych im okręgów oszacowania równocześnie rozpoczęło. Obydwa komisarze mają spólnie i z zawezwaniem urzędników kierujących, tudzież dotyczących wydziałów gromadzkich obejść niwy obustronnie graniczących ze sobą gromad, udzielić sobie akta pomoeniche, zebrane względem przychodu w swym powiecie oszacowania, i za wzajemnem współdziałaniem w obydwóch gromadach poczynić wszystkie badania, które komisarzowi w następujących rozdziałach III. i IV. są poruczone.

W końcu mają sobie komisarze udzielić wzajemnie swoich zdań co do orzeczenia, jaki przychód *in natura* według oznaczyć się mających dat okresu gospodarskiego, płodozmianu, stosunku uprawy i t. d., należałoby przyjąć od morga każdego rodzaju uprawy i każdej klasy.

Przy znacznej różnicy zdań mają inspektorowie wpłynąć na pogodzenie takowych.

Jeżliby który z komisarzy widział się zmuszonym w dalszym ciągu robót swoich odstąpić od tych spólnie uskuteczionych obliczeń, tedy o tém swego przełożonego inspektora dla dalszego porozumienia się i zyskania znowu jednomyślności zawiadomić powinien.

Po ukończeniu spólnych badań we wszystkich okręgu oszacowania gromadach, z innemi także w oszacowaniu będącemi okręgami graniczących, ma komisarz detaxacyjny robić dalsze badania wewnątrz swojego okręgu.

Szczególném zadaniem inspektora będzie, starać się o to, ażeby te spólne obchodzenia pograniczne bez wstrzymania dalszego toku robót się odbywały, a komisarze, którychby z początku może przez dni kilka do tego nie użyto, stosownie zatrudnieni byli.

wird er bemüht sein, dieselben vor Allen zu ergänzen. Zu diesem Ende wird sowohl er, als der Adjunct, während der Revision der Classification und Classirung und vor dem Beginne der Ertragshebungen durch Benützung der bei den größeren Grundbesitzern (früher Dominien, Magistraten) und Gemeinden, oder bei einzelnen Privaten vorhandenen Documente und Aufzeichnungen, durch vollständig durchgeführte Ernte-Controllen und Einsicht in die Zehent-Beschreibungen u. s. w. das Fehlende in möglichst kurzer Frist nachholen, daraus seine Berechnungen anstellen, die Ergebnisse mit den factischen Verhältnissen umsichtig combiniren, und hierauf die Reihenfolge, in welcher er die Erhebungen vorzunehmen gedenkt, entwerfen und dem Inspector überreichen.

§. 92.

Der Inspector, welchem vorzugsweise die Erzielung des richtigen Verhältnisses in den Katastral-Schätzungen obliegt, hat rücksichtlich der Vornahme der Natural-Ertragshebung die Einleitung zu treffen, daß je zwei und zwei Commissäre dieselbe in den Grenzgemeinden der ihnen zugewiesenen Schätzungsbezirke gleichzeitig beginnen. Die beiden Commissäre haben gemeinschaftlich und mit Zuziehung der Leitungsbeamten und der betreffenden Gemeindeausschüsse die Fluren der beiderseitigen sich begrenzenden Gemeinden zu begehen, sich die über den Ertrag in ihrem Schätzungsbezirke gesammelten Behelfe mitzutheilen, und unter gegenseitiger Dazwischenkunft in beiden Gemeinden alle jene Erhebungen zu machen, welche dem Commissär in den folgenden Abschnitten III. und IV. aufgetragen sind.

Zum Schlusse haben sich dann die Commissäre wechselseitig ihre Ansichten über den Ausspruch mitzutheilen, welcher Naturalertrag nach den zu bezeichnenden Daten des Wirtschaftscurses, der Fruchtfolge, des Anbau-Verhältnisses u. s. w. vom Tische jeder Culturart und Classe anzunehmen wäre.

Bei erheblicher Verschiedenheit der Ansichten haben die Inspectoren auf Einigung derselben einzuwirken.

Sollte ein Commissär sich im Verfolge seiner Arbeiten genöthigt glauben, von diesen gemeinschaftlich zu Stande gebrachten Anschlägen abzugehen; so hat er seinen vorgesetzten Inspector zur weiteren Rücksprache und zur erneuerten Erzielung der Uebereinstimmung in Kenntniß zu setzen.

Nach Beendigung der gemeinschaftlichen Erhebungen in allen Gemeinden des Schätzungsbezirkes, welche an andere gleichfalls in der Schätzung begriffene Bezirke grenzen, hat der Schätzungs-Commissär die Erhebungen im Innern seines Bezirkes fortzusetzen.

Es wird die besondere Aufgabe des Inspectors sein, dafür Sorge zu tragen, daß diese gemeinschaftlichen Grenzbegehungen ohne Beirung des Fortgangs der Arbeiten stattfinden, und die im Beginne vielleicht durch einige Tage hiezu nicht in Anspruch genommenen Commissäre angemessen beschäftigt werden.

§. 93.

Ażeby nie doznać zwłoki w dalszym toku badań, ma komisarz detaxacyjny po otrzymaném na zaproponowany plan robót przyzwoleniu inspektorskiém, zawiadomić zawczasu dotyczące władze miejscowe o nastąpić mającém przybyciu swoim do gromad z tém wezwaniem, ażeby równie polecono stawić się ustanowionemu do przedsiębrania robót wstępnych kierownikowi z wyrobionemi operatami i aktami pomocniczymi, jakoteż wydział gromady i posiadaczy większych gruntów lub ich zastępców do tego zaproszono.

Rozdział II.

Ogólne przepisy do obliczenia przychodu *in natura*.

§. 94.

Przy wyprowadzeniu przychodu *in natura* należy rozwiązać zadanie, ile grunta każdego rodzaju uprawy i każdej poszczególniej klasy w roku zwyczajnej urodzajności i przy łożeniu zwyczajnej w gromadzie uprawy przynoszą w produktach, właściwych rodzajowi uprawy, do którego należą, lub z którym je zrównano; zatém ile miec zboża każdego gatunku każda klasa roli, ile cetnarów siana i potrawu każda klasa łąki, ile sążni rozmaitych gatunków drzewa w polanach na 30 cali długości każda klasa lasu i t. d. przynosi.

§. 95.

Komisarz detaxacyjny ma przy tém badaniu faktyczny i zwyczajny w gromadzie stan sposobu gospodarowania, bez względu na to, co mu się według innych doświadczeń lepszym lub stosowniejszym wydaje, mieć niezmiennie przed oczyma, a szczególnie uważać na to:

1. że dla każdej klasy rodzaju uprawy tylko jedna pozycya przychodu wyprawdzoną być ma;
2. że przy badaniu nie jeden lub drugi kawał gruntu jednej klasy wyłącznie, lecz wszystkie grunta takowej przed oczyma mieć powinien;
3. że wszystkie te okoliczności, które według §§. 24. i 40. instrukcyi nie wywierały żadnego wpływu na klasyfikacyę i klasowanie gruntów, także przy wyprowadzeniu przychodu *in natura* nie mogą być uwzględnione, zaś amelioracye, gruntom luboć sztucznie jednakże trwale użyczone, uwzględnić należy.

§. 96.

Małe różnice w urodzajności gruntów jednej klasy, któreby zachodzić mogły, wyrówna komisarz detaxacyjny przyjęciem stosownego przecięcia dla całej

§. 93.

Um keine Hemmungen in dem weiteren Gange der Erhebungen zu erfahren, hat der Schätzungs-Commissär nach erfolgter Zustimmung des Inspectors zu dem entworfenen Arbeitsplane die betreffenden Ortsbehörden immer in Zeiten von dem bevorstehenden Eintreffen in den Gemeinden mit dem Ersuchen zu verständigen, sowohl den bei der Vornahme der Vorarbeiten aufgestellten Geschäftsleiter mit den dabei zu Stande gebrachten Operaten und den übrigen Behelfen erscheinen zu machen, als auch den Gemeindeauschuß und die größeren Grundbesitzer oder ihre Vertreter dazu einladen.

II. Abschnitt.

Allgemeine Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages.

§. 94.

Bei der Erhebung des Naturalertrages ist die Aufgabe zu bestimmen, wie viel die Grundstücke jeder Culturattung und jeder einzelnen Classe in einem Jahre gewöhnlicher Fruchtbarkeit und bei Anwendung der gemeindeüblichen Cultur an jenen Natur-Producten abwerfen, die der Culturattung eigenthümlich sind, zu der sie gehören, oder welcher sie gleichgestellt werden; daher wie viele Megen Kornfrüchte jeder Gattung, jeder Classe des Ackerlandes, wie viele Centner Heu und Grummet jede Classe des Wieslandes, wie viele Klafter der verschiedenen Holzgattungen von 30-zölliger Scheitel-länge jede Classe des Waldlandes u. s. w. ertrage.

§. 95.

Der Schätzungs-Commissär muß bei dieser Erhebung den factischen und gemeindeüblichen Stand der Bewirthschaftungsart, abgesehen von dem, was ihm seine anderweitigen Erfahrungen als das Bessere oder Zweckmäßigere erkennen lassen, unverwandt im Auge haben, und sich insbesondere gegenwärtig halten:

1. daß für jede Classe einer Culturattung nur ein Ertragsansatz ausgemittelt werden soll;
2. daß er bei der Erhebung nicht ein oder das andere Grundstück einer Classe ausschließend, sondern alle Grundstücke derselben vor Augen haben muß;
3. daß alle jene Umstände, welche nach den §§. 24 und 40 der Belehrung keinen Einfluß auf die Classification und Classirung der Grundstücke genommen haben, auch bei der Erhebung des Naturalertrages nicht berücksichtigt werden dürfen, dagegen aber die den Grundstücken, wengleich künstlich, doch dauernd angeeigneten Verbesserungen zu beachten sind.

§. 96.

Die kleinen Verschiedenheiten in der Fruchtbarkeit der Grundstücke einer Classe, welche etwa vorkommen könnten, wird der Schätzungs-Commissär durch die Annahme

klasy, i starać się będzie według tego pogodzić uwagi, w poprzedzającym §. *ad* 1. i 2. poczynione.

§. 97.

Wszystkie ziemiopłody w jednym rodzaju uprawy i w dotyczącej klasie takowego uzyskane, regularnie i według zwyczaju w gromadzie przyjętego należy z dokładnym podaniem produkowanego gatunku i ilości według niższo-austryackiej miary i wagi wyrachować. Ta zaś część ziemiopłodów, która dla kompensacyi części nakładu na uprawę się nie oblicza, a o czém w dalszym ciągu mowa będzie, ma być wprawdzie nie tak dokładnie, jednak w przybliżeniu wyrażona.

§. 98.

Ziemiopłody wpisują się w owym stanie, w jakim się zwykle sprzedają, a więc zboże w ziarnie w niższo-austryackich męczach wymłóconego płonu, produkta łąk w niższo-austryackich cetnarach siana i potrawu, drzewo w niższo-austryackich sągach 30całowych polan i t. d. Gdzieby w miarach i wagach zachodziła różnica z niższo-austryacką miarą katastralną, a wydziały gromadzkie z ostatnią nie były obeznane, tam można wprawdzie czynić obliczenie w używanych w kraju miarach i wagach, w elaboratach jednak należy przedsięwziąć redukcję na niższo-austryackie miary.

§. 99.

Chociaż przy wyprowadzeniu przychodu *in natura* ziemiopłody, w jednym tylko roku wydane, poszczególnie należy, wszakże do obliczenia téj pozycyi nie jest dostateczne wyprowadzenie jednego tylko roku.

Gdy przy oszacowaniu katastralnym roczny średni wydatek gruntów każdego rodzaju uprawy i każdej klasy wyprowadzony być ma, przeto muszą być uwzględnione równie okoliczności pomyślne, które w biegu zwyczajnych wypadków w przeciągu lat kilku powracają i na produkcję wpływają, jak i niepomyślne, do których należą pomniejsze szkody elementarne, szrony, późne mrozy, posucha i t. d., niemniej sposoby gospodarowania, według których na tych samych gruntach nie zawsze się te same produkta uprawiają, lecz z innemi się mieniają.

§. 100.

Ku uwzględnieniu rozmaitych wpływów, jakie powtarzające się w biegu zwyczajnych wydarzeń wypadki elementarne na produkcję wywierają, z wyjątkiem nadzwyczajnych wypadków elementarnych, które według §. 20. najwyższego patentu z d. 23. Grudnia 1817: r. od przypadku do przypadku uwzględnione będą, komisarz detaxacyjny starać się będzie według różności położenia miejscowego rodzajów uprawy oszacować się mających, i służących do jego dyspozycyi dat pomocniczych, zbadać przychód kilkoletniego okresu czasu, o czém

eines angemessenen Durchschnittes für die ganze Classe auszugleichen, und hiernach die in dem vorstehenden §. zu 1 und 2 gemachten Andeutungen zu vereinigen suchen.

§. 97.

Alle Producte, die regelmäßig und gemeindeüblich in einer Culturgattung und in der betreffenden Classe derselben gewonnen werden, sind mit bestimmter Angabe der erzeugten Gattung und Menge nach nieder-österreichischem Maße und Gewichte auszumitteln. Jener Theil der Producte hingegen, welcher zur Compensation eines Theiles des Culturaufwandes außer Anschlag gelassen wird, und wovon im weiteren Verfolge die Rede sein wird, ist zwar nicht so genau, doch annähernd anzuführen.

§. 98.

Die Producte werden in jenem Zustande angesetzt, in welchem sie gewöhnlich verkauft werden, daher die Kornfrüchte in nieder-österreichischen Megen ausgedroschener Frucht, die Wiesenerzeugnisse in nieder-österreichischen Centnern Heu und Grummet, das Holz in nieder-österr. Klaftern 30zölliger Scheiter u. s. w. Wo in Mäßen und Gewichten Abweichungen gegen die nieder-österr. Katastral-Maße bestehen, und die Gemeinde-Ausschüsse mit den Letzteren nicht vertraut wären, da kann zwar die Erhebung in dem landesüblichen Maße und Gewichte geschehen, jedoch ist bei den Ausarbeitungen die Reduction auf die nieder-österr. Maße vorzunehmen.

§. 99.

Wenn gleich bei der Natural-Ertrags-Erhebung nur die in einem Jahre erzeugten Producte anzusetzen kommen, so genügt zur Ausmittlung dieses Ansages doch nicht die Erhebung der Production eines einzigen Jahres.

Da bei der Katastral-Schätzung der jährliche Mittelерtrag der Grundstücke jeder Culturgattung und Classe ausgemittelt werden soll, so müssen sowohl die im Laufe gewöhnlicher Ereignisse in dem Zeitraume mehrerer Jahre wiederkehrenden, auf die Production einwirkenden günstigen Umstände, so wie die ungünstigen, worunter die minderen Elementar-Beschädigungen, Reife, Spätfröste, Dürre u. s. w. gehören, als auch die Bewirthschaftungsarten berücksichtigt werden, nach welchen auf denselben Grundstücken nicht immer dieselben Früchte gebaut, sondern mit anderen gewechselt werden.

§. 100.

Zur Berücksichtigung der verschiedenen Einwirkungen der, im Laufe gewöhnlicher Ereignisse wiederkehrenden Elementar-Fälle auf die Production, mit Ausnahme der außergewöhnlichen Elementar-Unfälle, welche nach dem §. 20. des allerhöchsten Patentens vom 23. December 1817 von Fall zu Fall berücksichtigt werden, wird der Schätzungs-Commissär nach Verschiedenheit der örtlichen Lage der abzuschätzenden Culturgattungen, und der ihm zu Gebote stehenden Behelfe das Erträgniß eines mehrjährigen Zeitraumes, worüber für den Fall, wo Witthschaftrrechnungen vorhanden sind,

na przypadek, jeżeli się rachunki gospodarcze znajdują, poczyniono już uwagi w §. 35. i wyciągnąć z tego przecięcie na rok jeden.

§. 101.

Ku uwzględnieniu zaś wpływów płodozmianu na produkeye musi się on w każdej gminie ściśle trzymać liczby lat, w których zmieniają się płody aż do rozpoczęcia znowu tego samego porządku, i wyciągnąć, jeżeli można, przecięcie z kilku takich okresów czasu.

§. 102.

Komisarz detaxacyjny zachowuje przy wyprowadzeniu produkeyi *in natura* ten porządek, iż od pojedynczych gatunków uprawy, mianowicie ról, łąk, ogrodów, pastwisk zaczyna, i dopiero gdy badanie co do tych wszystkich jest ukończone, do złożonych przechodzi.

§. 103.

Wyprowadzenie przychodu *in natura* wszystkich klas jednego rodzaju uprawy musi być ukończone, nim się przystąpi do wyprowadzenia przychodu w innym rodzaju uprawy.

§. 104.

Jeżeliby komisarz detaxacyjny w ciągu robót mimo powtórnego oglądnięcia gruntów, widział się zmuszonym, w badanych już operatach klasyfikacyi i klasowania odmiany poczynić, ile ze n. p. grunta jednej klasy czyniłyby tak różne przychody, iżby do nich wszystkich pozycya jednego przychodu zastosować się nie dała, lub odwrotnie, jeżeliby okazało się stopniowanie wyprowadzonego dla dwóch klas przychodu tak nieznaczne, iżby takowych nie uważał godnymi uwzględnienia, wtedy zwróci na to uwagę wydziału gromadzkiego i urzędnika kierującego, wpisze odmiany za potrzebne uznane z krótkim przytoczeniem powodów jako dodatek do operatu dotyczącego, uwiadomi o tém inspektora, i postępować będzie dalej w badaniach swoich w téj gromadzie.

§. 105.

Przy sposobności przedsięwziąć się mającej objażdżki rozpoznaje inspektor doniesione trudności i zarządzenia przez komisarza w tém względzie poczynione, poddając wyrażone przez niego uzasadnienie pod powtórne roztrząśnienie.

bereits im §. 35. Andeutungen gegeben wurden, zu erforschen suchen, und daraus den Durchschnitt für ein Jahr ziehen.

§. 101.

Zur Berücksichtigung der Einwirkungen des Fruchtwechsels auf die Production hingegen muß er sich in jeder Gemeinde genau an die Anzahl von Jahren halten, durch welche mit den Früchten bis zum Wiederanfange derselben Ordnung gewechselt wird, und den Durchschnitt der Production wo möglich aus mehreren solchen Perioden ziehen.

§. 102.

Der Schätzungs-Commissär befolgt bei der Natural-Productions-Erhebung die Ordnung, daß mit den einfachen Culturgattungen, nämlich Aekern, Wiesen, Gärten, Hutweiden begonnen, und erst wenn die Erhebungen in allen diesen beendigt sind, auf die zusammengesetzten übergegangen wird.

§. 103.

Die Natural-Ertrags-Erhebung aller Classen einer Culturgattung muß beendigt sein, ehe zur Erhebung einer anderen Culturgattung geschritten werden darf.

§. 104.

Sollte der Schätzungs-Commissär sich im Laufe der Arbeiten, ungeachtet der bereits wiederholt geschehenen Besichtigung der Grundstücke, genöthigt sehen, in den bereits geprüften Operaten der Classification und Classirung Aenderungen eintreten zu lassen, indem z. B. die Grundstücke einer Classe so verschiedene Erträgnisse abwerfen, daß er auf sie alle den Ansaß eines Erträgnisses nicht anwendbar findet, oder umgekehrt, zeigt sich ihm die Abstufung des für zwei Classen erhobenen Erträgnisses so unbedeutend, daß er sie nicht beachtenswerth findet; so macht er den Gemeindeauschuß und den leitenden Beamten darauf aufmerksam, nimmt die nothwendig erkannten Aenderungen mit einer kurz gefaßten Begründung als einen Nachtrag in das betreffende Operat an, erstattet davon die Anzeige an den Inspector, und setzt die weiteren Erhebungen in der Gemeinde fort.

§. 105.

Der Inspector untersucht, gelegentlich der vorzunehmenden Bereisung, die angezeigten Anstände und die darüber von dem Schätzungs-Commissäre getroffenen Verfügungen, indem er die von demselben aufgeführte Begründung einer wiederholten Prüfung unterzieht.

Rozdział III.

Szczegółowe przepisy obliczenia przychodu *in natura* w pojedynczych rodzajach uprawy.

A.

R o l e.

§. 106.

Wyprowadzenie przychodu *in natura* z ról zaczyna się od wykrycia stosunku uprawy i peryodu gospodarstwa.

§. 107.

Pod stosunkami uprawy rozumie się stosunek ilości ziemiopłodów według zwyczaju gminy na roli uprawianych, i wyprowadzonej ztąd przestrzeni dla każdego pojedynczego produktu w przecięciu przeznaczonój.

Jeżeli się n. p. z opisanja dziesięciny okaże, że w gromadzie w rocznym przecięciu zebrano

320 mec pszenicy,
720 „ żyta,
300 „ jęczmienia,
1800 „ owsa,

a inne doświadczenia okazały, że w przecięciu wszystkich klas wynosi średnia produkeya na morgu

16 mec pszenicy,
18 „ żyta,
20 „ jęczmienia,
24 „ owsa,

tedy przypada

na pszenicę	$\frac{320}{16}$	—	20	morgów
„ żyto	$\frac{720}{18}$	—	40	„
„ jęczmień	$\frac{300}{20}$	—	15	„
„ owies	$\frac{1800}{24}$	—	75	„

Z porównania wynikającej z tego obliczenia przestrzeni w jej dalszym rozciągnięciu na klasy z rzeczywistą przestrzenią, okazującą się według klas i zestawień obliczenia, pozna komisarz detaxacyjny w swoim czasie jednym rzutem oka, czyli pojedyncze pozycye przychodu *in natura* są za wysokie lub za niskie, i będzie przeto w stanie przedsięwziąć potrzebne sprostowania.

III. Abschnitt.

Besondere Vorschriften zur Erhebung des Naturalertrages in den einzelnen Culturgattungen.

A.

Acker.

§. 106.

Die Erhebung des Naturalertrages der Acker beginnt mit der Ausmittlung des Anbauverhältnisses und des Wirthschaftscurses.

§. 107.

Unter Anbauverhältnisse versteht man das Verhältniß der Quantität der auf dem Ackerlande gemeindeüblich gebäuten Früchte, und der hieraus abgeleiteten, jeder einzelnen Frucht im Durchschnitte gewidmeten Fläche.

Es ergeben sich z. B. aus der Zehentbeschreibung, daß in der Gemeinde im jährlichen Durchschnitte

320	Messen	Weizen,
720	"	Korn,
300	"	Gerste,
1800	"	Hafer,

geerntet worden sind, und die übrigen Erfahrungen haben gezeigt, daß im Durchschnitte aller Classen die mittlere Erzeugung pr. Joch

16	Messen	Weizen,
18	"	Korn,
20	"	Gerste,
24	"	Hafer,

beträgt, so entfallen für den

Weizen	$\frac{320}{16}$	—	20	Joch
Korn	$\frac{720}{18}$	—	40	"
Gerste	$\frac{300}{20}$	—	15	"
Hafer	$\frac{1800}{24}$	—	75	"

Aus der Vergleichung der durch diese Berechnung resultirenden Fläche in ihrer weiteren Ausdehnung auf die Classen mit der wirklichen nach den Classen und Berechnungs-Zusammenstellungen sich ergebenden Fläche, wird der Schätzungs-Commissär seiner Zeit mit einem Blick übersehen, ob die einzelnen Naturalertragsansätze zu hoch oder zu niedrig stehen, und hiemit in den Stand gesetzt werden, die erforderlichen Berichtigungen vornehmen zu können.

§. 108.

Pod peryodem gospodarstwa rozumie się porządek, w jakim rozmaite płody roli po sobie następują, tudzież ilość lat, w ciągu których przeznaczony dla niej nawóz się używa, poczem znowu ten sam porządek się powtarza. Jeżeli gospodarz siewa n. p.

w pierwszym roku nawozu pszenicę,
 „ drugim „ „ jęczmień,
 „ trzecim „ zostawia odłóg, który gnoi, a potem

siewa na nim znowu pszenicę i jęczmień, to zachowuje trzyletni; lub jeżeli siewa

w pierwszym roku pszenicę,
 „ drugim roku jaki produkt strączkowy lub kartofle,
 „ trzecim roku jęczmień lub owies,
 „ czwartym roku zostawia pole odłogiem, które gnoi, a potem

powtarza znowu to samo następstwo ziemiopłodów, to zachowuje czteroletni; lub jeżeli siewa

w pierwszym roku pszenicę,
 „ drugim „ jęczmień,
 „ trzecim „ zostawia odłóg, na którym
 „ czwartym „ żyto, a
 „ piątym „ owies siewa, potem znowu
 „ szóstym „ zostawia pole odłogiem, które gnoi, i

powtarza na nim znowu to samo następstwo płodów, to zachowuje sześćoletni peryod gospodarstwa.

Gdzie jest zwyczajem, po zbiorze płodów ozimych siał jeszcze drugi produkt, buraki, mieszankę i t. d., należy ten drugi płód także wyrazić w peryodzie gospodarstwa. Podobnie gdzie się nie zostawia czystego odłogu, lecz zamiast niego siewa się zioła pastewne, należy także ten produkt odłogowy wymienić, równie jak i tam, gdzie odłóg bez użytku zostaje, o tém uczynić wzmiankę.

§. 109.

Jeżeli peryod gnojenia jest dłuższy, niż peryod płodozmianu, a przeto gnojenie nie zawsze przy tym samym gatunku płodu następuje, to jako peryod gospodarczy należy przyjąć nie liczbę lat, w ciągu których różne produkta się siewa, lecz tę, która przypada między gnojeniem jednego i tego samego gatunku produktu. Jeżeliby n. p. było zwyczajem gromady odmieniać ciągle od roku do roku zasiew pszenicy i jęczmienia, bez zostawiania odłogu, przytém jednak zawsze gnoić tylko po trzyletniem użytkowaniu, to należałoby przyjąć sześćoletni peryod gospodarstwa, mianowicie:

§. 108.

Unter Wirthschaftscurs versteht man die Ordnung, in welcher die verschiedenen Früchte des Ackerlandes auf einander folgen, und die Zahl der Jahre, während welcher der ihm zugewendete Dünger benützt, und hierauf dieselbe Ordnung wiederholt wird.

Z. B. der Landwirth baut

im ersten Jahre auf die Düngung Weizen,

„ zweiten „ „ „ „ Gerste,

„ dritten „ hält er Brache, die gedüngt und hierauf wieder

Weizen und Gerste gebaut wird, so befolgt er einen dreijährigen; oder er baut

im ersten Jahre Weizen,

„ zweiten Jahre eine Hilfenfrucht oder Kartoffeln,

„ dritten Jahre Gerste oder Hafer,

„ vierten Jahre hält er Brache, die gedüngt und hierauf dieselbe

Fruchtfolge wiederholt wird, so befolgt er einen vierjährigen; oder er baut

im ersten Jahre Weizen,

„ zweiten „ Gerste,

„ dritten „ hält er Brache worauf er

„ vierten „ Korn, und

„ fünften „ Hafer baut, dann wieder

„ sechsten „ Brache hält, die gedüngt und hierauf dieselbe

Fruchtfolge wiederholt wird, so hält er einen sechsjährigen Wirthschaftscurs.

Wo es gemeindeüblich ist, nach der Ernte der Winterfrüchte noch eine zweite Frucht, Stoppelrüben, Mengefutter und dergl. zu bauen, ist diese zweite Frucht gleichfalls in dem Wirthschaftscurse aufzuführen. Eben so ist dort, wo keine reine Brache gehalten wird, sondern statt derselben Futterkräuter gebaut werden, diese Brachfrucht anzusetzen, so wie auch dort, wo die Brache unbenützt bleibt, dieses aufzunehmen ist.

§. 109.

Wenn die Düngungsperiode länger, als jene des Fruchtwechsels ist, daher die Düngung nicht immer bei derselben Fruchtgattung eintritt, so muß als Wirthschaftscurs nicht die Anzahl der Jahre angenommen werden, während welcher verschiedene Früchte gebaut werden, sondern jene, welche zwischen der Düngung ein und derselben Fruchtgattung fällt. Z. B. wenn es gemeindeüblich wäre, fortwährend mit Weizen und Gerste Anbau von Jahr zu Jahr, ohne Brache zu halten, abzuwechseln, dabei aber nur immer nach dreijähriger Benützung zu düngen, so wäre ein sechsjähriger Wirthschaftscurs anzunehmen, nämlich:

w pierwszym roku	pszenicę	po gnojeniu,
„ drugim	„ jęczmień,	
„ trzecim	„ pszenicę,	
„ czwartym	„ jęczmień	z gnojeniem,
„ piątym	„ pszenicę,	
„ szóstym	„ jęczmień.	

§. 110.

Przy oszacowaniach przychodu gruntowego ten tylko peryod gospodarstwa może być uwzględniony, który jest zwyczajny w gromadzie. N. p. w pewnej gromadzie zachowuje większa część posiadaczy gruntów w jednej lub w wszystkich klasach roli trzyletni peryod gospodarstwa, jeden zaś lub kilku z nich zaprowadziło w swoich, do tych klas roli należących posiadłościach pięcioletni peryod gospodarstwa, to w dotyczących klasach, a w ostatnim razie dla wszystkich klas można przy oznaczeniu peryodu gospodarstwa tylko trzyletni peryod przyjąć.

§. 111.

Gdy peryod gospodarstwa z uwzględnieniem stosunku uprawy dla wszystkich klas jest oznaczony, przystępuje komisarz detaxacyjny do wykazania rocznego przychodu *in natura* dla każdej klasy.

§. 112.

Korzystając z zebranych wiadomości, uwzględniając zawsze stosunek uprawy, ma komisarz w porozumieniu się z wydziałem gromady i z najdoświadczeńszymi gospodarzami obliczyć, ile role każdej klasy w przyjętych do peryodu gospodarczego produktach każdego gatunku w ciągu tegoż przynoszą. Produkowaną słomę, tudzież użytkowanie czystego odłoga ze strony pojedynczych posiadaczy, lub na mniejszych częściach należy wprawdzie podać, lecz nie obliczać. Komisarz detaxacyjny wyrachowuje n. p., jeżeli ma szacować wedle trzyletniego peryodu gospodarstwa: Morg roli przynosi w ciągu 3 lat,

w pierwszym roku	15	mec żyta,
„ drugim	„ 21	„ owsa,
„ trzecim	„	paszę odłogową lub całkiem nieużyty odłóg.

§. 113.

Rozumić się przytém samo przez się, że tylko te produkta mogą być wzięte w rachunek, które się w ciągu peryodu gospodarstwa rzeczywiście produkują, i że jest całkiem zakazano kłaść inne w miejsce rzeczywiście zebranych.

im ersten Jahre Weizen nach der Düngung,
 „ zweiten „ Gerste,
 „ dritten „ Weizen,
 „ vierten „ Gerste mit der Düngung,
 „ fünften „ Weizen,
 „ sechsten „ Gerste.

§. 110.

Bei den Grundertragschätzungen kann nur jener Wirthschaftscurs berücksichtigt werden, welcher gemeindeüblich ist. Z. B. in der Gemeinde würde von der Mehrzahl der Grundbesitzer in einer oder in allen Ackerclassen ein dreijähriger Wirthschaftscurs befolgt, einer, oder einige aus ihnen hätten aber in ihren, diesen Ackerclassen angehö- rigen Besizungen einen fünfjährigen Wirthschaftscurs eingeführt, so darf in den betref- fenden Classen und im letzteren Falle für alle Classen bei der Bestimmung des Wirth- schaftscurses nur der dreijährige Wirthschaftscurs angenommen werden.

§. 111.

Wenn der Wirthschaftscurs mit Berücksichtigung auf das Anbauverhältniß für alle Classen festgesetzt ist, schreitet der Schätzungs-Commissär zur Ausmittlung des jähr- lichen Naturalertrages für jede Classe.

§. 112.

Er hat dabei mit Benützung der von ihm gesammelten Notizen, mit steter Be- rücksichtigung des Anbauverhältnisses und nach Einvernehmung des Gemeindeausschusses und der erfahrensten Landwirths der Gemeinde auszumitteln, wie viel die Aecker jeder Classe an den, in den Wirthschaftscurs aufgenommenen Früchten jeder Gattung in dem Verlaufe desselben abwerfen. Das erzeugte Stroh, so wie die Benützung der reinen Brache von einzelnen Besizern oder auf kleineren Theilen sind dabei wohl anzugeben, jedoch nicht in Anschlag zu bringen. Der Schätzungs-Commissär erhebt z. B.: wenn er nach einem dreijährigen Wirthschaftscurse zu schätzen hat: Ein Joch Acker bringt in der Zeit von 3 Jahren,

im ersten Jahre 15 Megen Korn,
 „ zweiten „ 21 „ Hafer,
 „ dritten „ Brachweide oder ganz unbenützte Brache.

§. 113.

Es versteht sich dabei von selbst, daß nur jene Früchte in Anschlag genommen werden können, die in dem Laufe des Wirthschaftscurses wirklich erzeugt werden, und daß es durchaus verboten ist, an die Stelle der wirklich geernteten andere zu setzen.

B.

Łąki.

§. 114.

Przy wyprowadzeniu przychodu z łąk ma komisarz detaxacyjny, oprócz okoliczności, już przy przedsięwzięciu klasyfikacyi mających się uwzględnić, ile razy według zwyczaju się koszą, czyli słodkie, kwaśne lub mieszane siano wydają, i t. d., jeszcze szczególnie na to uważać, czyli bywają uprawiane gnojeniem, czyszczeniem i t. d., lub czyli mogą być regularnie nawodniane, lub nie.

§. 115.

Przy łąkach regularnie nawodnianych, gdzie stopień nawodnienia zależy od dowolności posiadaczy gruntu dotyczącej klasy, przychód *in natura* od roku do roku nieznacznie się różni, przy tych zaś, które się nie nawodniają, zależy różność przychodu od więcej lub mniej mokrej pory.

Komisarz detaxacyjny będzie przeto przy tych ostatnich musiał wyprowadzić przecięcie z więcej lat, niż przy pierwszych.

§. 116.

Orzeczenie co do przychodu *in natura* z łąk czyni się w niższo-austryackich cetnarach siana i potrawu. Ponieważ ten sposób obliczenia dla prostego wieśniaka nie wszędzie jest przystępny, przeto zredukuje komisarz zwyczajny w miejscu sposób obliczenia według fur, wiązań lub stogów na katastralną wagę cetnarów i funtów. i objaśniając członkom gromady swoje postępowanie, przyłączy oraz do obliczeń swoich klucz reducyjny, a dla uzasadnienia go przedsięwzięnie próby we wszystkich tych punktach swego okręgu, u których rozmaite sposoby obliczenia wedle zwyczaju istnieją.

§. 117.

Gdzie zwyczajem jest łąki, przed zbiorem albo po zbiorze siana i potrawu przez dłuższy czas lub przynajmniej przez kilka tygodni spasać bydłem, i gdzie to paszenie wpływa na rzeczywisty przychód siana i potrawu, pożytku tej poprzedniej i następnej paszy przy oszacowaniu przychodów nie można nie uwzględnić.

Gdy jednak ten przychód bardzo jest niepewny i trudny do obliczenia, tedy w najwięcej przypadkach będzie rzeczą najstosowniejszą, wybadać, jaki byłby dochód siana i potrawu z łąk w mowie będących, gdyby się była nie odbywała pasza poprzednia i następna, i według tego położyć należy przychód *in natura*.

B. W i e s e n .

§. 114.

Bei der Erhebung des Naturalertrages der Wiesen hat der Schätzungs-Commissär, außer den bereits bei der Vornahme der Classification berücksichtigenden Umständen, wie oft sie gemeindeüblich gemähet werden, ob sie süßes, saures, oder gemischtes Heu ertragen u., noch besonders darauf zu sehen, ob sie eine Cultur durch Düngung, Reinigung und dergl. erhalten, oder regelmäßig bewässert werden können, oder nicht.

§. 115.

Bei den regelmäßig bewässerten Wiesen, wo der Grad der Bewässerung in der Willkühr der Grundbesitzer der betreffenden Classe liegt, ist der Naturalertrag von Jahr zu Jahr nicht bedeutend abweichend; bei jenen hingegen, wo dieß nicht der Fall ist, ist die Verschiedenheit des Ertrages durch die mehr oder weniger nasse Witterung des Jahres bedingt.

Der Schätzungs-Commissär wird daher bei diesen letzteren den Durchschnitt aus dem Erträgnisse mehrerer Jahre ziehen müssen, als bei den ersten.

§. 116.

Der Ausspruch des Naturalertrages der Wiesen geschieht in nieder-österreichischen Centnern Heues und Grummetts. Da diese Art der Berechnung dem gemeinen Landmanne nicht allenthalben geläufig ist, so wird der Schätzungs-Commissär die ortsübliche Art der Berechnung nach Fuhren, oder Bünden, oder Schößern, auf das Katastral-Gewichtsmaß von Centnern und Pfunden zurückzuführen, und den Gemeindegliedern sein Verfahren erklären, zugleich aber seinen Erhebungen den Reductionsschlüssel beilegen, und zu dessen Begründung auch allenfalls Proben an allen jenen Puncten seines Districtes vornehmen, in welchen verschiedene ortsübliche Berechnungsarten bestehen.

§. 117.

Wo es gemeindeüblich ist, die Wiesen vor oder nach dem Heu- und Grummet-Ertrage durch längere Zeit, oder zum wenigsten durch einige Wochen von dem Viehe abweiden zu lassen, und diese Beweidung auf den wirklichen Heu- und Grummet-Ertrag Einfluß nimmt, darf der Nutzen dieser Vor- und Nachweide bei den Ertrags-Schätzungen nicht unberücksichtigt bleiben.

Da aber dieses Erträgniß sehr ungewiß und schwer zu erheben ist, so wird es in den meisten Fällen am zweckmäßigsten seyn, auszumitteln, was das Heu und Grummet-Erträgniß der in der Frage stehenden Wiesen gewesen sein würde, wenn keine Vor- oder Nachweide Statt gefunden hätte, und hiernach ist der Naturalertrag anzusetzen.

Tylko w razie, gdyby ta poprzednia i następna pasza wydzierżawiona była, można rzeczywiście przychód siana i potrawu oznaczyć, dodając do niego czynsz dzierżawny.

C.

O g r o d y.

§. 118.

Przychód z ogrodów owocowych, warzywnych i do rozrywki służących, oznacza się tylko w drodze paryfikacyi.

Mianowicie stawia się najniższą klasę tychże na równi z przychodem piénieżnym piérwszej klasy pól ornych, wyższe zaś klasy ogrodów należy ze stosunkowym dodatkiem ze względu na wyższy faktyczny przychód obliczyć.

Przy tym dodatku należy postąpić z należytą oględnością, a komisarz detaxacyjny ma mieć na to baczenie, czyli gospodarz wiejski produkowane plony ogrodowe sam pożywa, lub czyli je, jak się to dzieje, w większych miastach i miejscach, tudzież w okolicach tychże, z zyskiem pozbywa.

D.

Pastwiska.

§. 119.

Przychód *in natura* z pastwisk, t. j. ilość dającego się z nich uzyskać siana i potrawu, nie może być obliczona, gdyż je bydło, na miejscu wypasa, i ani ilość bydła, ani czas, w ciągu którego na nich ma swe pożywienie, nie może być podany przy ciągłych zmianach stanu bydła i wpływających na wygon stosunków pogody, ani téż szkoda wzrostowi trawy przez pasienie wyrządzona nie może być z pewnością wyrażona.

§. 120.

Ponieważ plon na pastwiskach produkowany jest ten sam, co na łąkach, przeto ilość tego plonu na pastwiskach produkowana, jednakże nie w ten sam sposób jak na łąkach zbierana, wyprowadza się zapomocą paryfikacyi pastwisk z łąkami, ten sam plon wydającemi.

§. 121.

Komisarz detaxacyjny ma przytém mieć szczególny wzgląd na płodność ziemi i na okoliczności, powodujące do zatrzymania tego gatunku uprawy, i według tego orzec, z którą klasą łąk każda klasa pastwisk zrównaną, lub o ileby takowa niżej położona być powinna, to orzeczenie wyrażając w cetnarach i funtach siana i potrawu.

Nur in dem Falle, als diese Vor- und Nachweide verpachtet wäre, kann das wirkliche Heu- und Grummet-Erträgniß angesetzt und demselben der Pachtzins zugeschlagen werden.

C.

Gärten.

§. 118.

Der Ertrag der Obst-, Gemüse- und Lustgärten wird nur im Wege der Parification festgesetzt.

Es wird nämlich die niedrigste Classe derselben mit dem Gelbbetrage der ersten Classe der Aecker gleichgestellt, die höheren Gartenclassen aber sind mit einem verhältnißmäßigen Zuschlage mit Rücksicht auf den höheren factischen Ertrag zu veranschlagen.

Bei diesem Zuschlage ist mit gehöriger Umsicht zu verfahren, und der Schätzungs-Commissär hat sich dabei gegenwärtig zu halten, ob der Landwirth die erzeugten Gartenproducte selbst verbraucht, oder ob er sie, wie es in größeren Städten und Orten und in ihrer Umgegend der Fall ist, mit Gewinn absetzt.

D.

Weiden (Hutweiden).

§. 119.

Der Naturalertrag der Hutweiden, d. i. die Menge des auf denselben erzielbaren Heues und Grummetes, kann nicht ausgemittelt werden, da dasselbe von dem Viehe an Ort und Stelle verzehrt wird, und weder die Zahl des Viehes, noch die Zeit, während welcher es sich darauf nährt, bei den fortwährenden Aenderungen des Viehstandes und der auf den Austrieb mitwirkenden Witterungs-Verhältnisse angegeben, noch der, dem Graswuchse durch die Beweidung zugehende Nachtheil, mit Bestimmtheit ausgesprochen werden kann.

§. 120.

Da das auf den Hutweiden erzeugte Product dasselbe ist, wie bei den Wiesen, so wird die Quantität, welche von diesem Producte auf den Hutweiden erzeugt, jedoch nicht auf gleiche Art wie bei den Wiesen geerntet wird, durch eine Parification der Hutweiden mit den, gleiches Product ertragenden Wiesen ausgemittelt.

§. 121.

Der Schätzungs-Commissär hat dabei besonders auf die Productionsfähigkeit des Bodens und auf die Umstände Rücksicht zu nehmen, welche die Beibehaltung dieser Culturartgattung veranlassen, und hiernach den Ausspruch zu machen, welcher Classe der Wiesen jede Classe der Hutweiden gleichzustellen, oder um wie viel dieselbe geringer anzusetzen wäre, und auch diesen Ausspruch in Centnern und Pfunden Heu und Grummet aufzuführen.

Pastwiska mogą jednak tylko wtedy być oszacowane niżej, niż łąki ostatniej klasy, jeżeli naturalna nieplodność ziemi tego wymaga, co należy dokładnie udowodnić i uzasadnić.

E.

L a s y.

§. 122.

Przychód *in natura* z lasów, które się jako wysokopiennie i niskopiennie lasy w oszacowaniu przeprowadzają, a to według tego, czyli przeważające gatunki drzewa są pnia wysokiego, lub z pnia odrastają, oznacza się wyprowadzeniem przychodu drzewa, jaki niższo-austryacki morg każdej klasy lasów szacować się mających w przecięciu peryodu wyrębu w roku jednym produkuje.

Przychód ten oznacza się z zachowaniem postanowień §. 33. instrukeyi dla robót wstępnych, bez względu na użycie pojedynczo lub więcej pni, jako drzewo wyrobowe w niższo-austryackich sągach o 30calowych polanach, a konary i gałęzie redukuje się na drzewo w polanach.

§. 123.

Przy wyprowadzeniu przychodu z lasów nie idzie o to, żeby ocenić, jaki przychód mógłby przynieść las, oszacować się mający, gdyby był należycie, stosownie i z wszelkim przemysłem zagospodarowany. Raczej ten przychód wyprowadzić potrzeba, jaki właściciel bez użycia szczególnego przemysłu mieć może. Zwraca się przeto uwagę komisarza lasy szacującego, przypominając mu ogólne w §§. 95. i 96. zawarte polecenie, ażeby się starał wynaléź notatki o zupełném wyrabaniu pojedynczych przestrzeni lasowych; zapisze on potém ilość wyrębanego drzewa według zwyczajnej w gromadzie miary, tudzież par-celle, z których takowe wycięto, niemniej rok ostatniego i przedostatniego zrębu. W ogóle ma się starać o zbieranie wyciągów i dokumentów, któreby prowadziły do wniosku o przychodzie z lasów oszacować się mających.

§. 124.

Daléj, gdzie takie pewne data brakują, zbada tenże, czyli w lasach oszacować się mających prowadzi się uregulowane gospodarstwo leśne, t. j. czyli według zasad leśnictwa podzielone są na wręby, i czyli według tychże rocznie i peryodycznie się wyrębiają.

Jeżeli to znajdzie, to przekona się przy dokładnym oglądzie stanu lasu, czyli wykonywane gospodarstwo leśne odpowiada produkeyi, lub czyli się obecnie więcej lub mniej drzewa wyrębuje, niż się stale produkuje.

Die Hutweiden dürfen jedoch nur dann geringer geschätzt werden, als die Wiesen letzter Classe, wenn die natürliche Unfruchtbarkeit des Bodens es erheischt, was gehörig nachzuweisen und zu begründen ist.

E.

W ä l d e r.

§. 122.

Der Naturalertrag der Wälder, die als Hoch- und Niederwaldungen bei der Schätzung durchgeführt werden, je nachdem die vorherrschenden Holzgattungen hochstämmig sind, oder auf Stocktrieb benützt werden, wird durch die Ausmittlung des Holzertrages bestimmt, welchen ein nieder-österreichisches Foch jeder Classe der abzuschätzenden Wälder im Durchschnitte der Abtriebsperiode pr. Jahr erzeugt.

Dieser Ertrag wird unter Beobachtung der Bestimmungen des §. 33 der Belehrung für die Vorarbeiten, ohne Rücksicht auf die Verwendung einzelner oder mehrerer Stämme zu Werk- oder Zeug-Holz, in nieder-österreichischen Klöstern 30zölliger Scheiter ausgesprochen, und auch das gewonnene Ober- oder Bürtel-Holz auf Scheiterholz reducirt.

§. 123.

Es kömmt bei der Naturalertrags-Erhebung der Waldungen nicht darauf an, zu beurtheilen, welchen Ertrag der abzuschätzende Wald abwerfen könnte, wenn er vollkommen, zweckmäßig und mit aller Industrie bewirthschaftet würde. Es ist vielmehr jener Ertrag auszumitteln, den der Eigenthümer ohne Anwendung einer besonderen Industrie beziehen kann. Der Waldschätzungs-Commissär wird daher mit Beziehung auf die in den §§. 95 und 96 im Allgemeinen enthaltene Weisung aufmerksam gemacht und bemüht seyn, Aufzeichnungen über kahle Abstockungen einzelner Waldstrecken aufzufinden, und wird dann die Quantität des gefällten Holzes im gemeindeüblichen Maße, die Parcellen, von welchen sie genommen wurde, und sowohl das Jahr der letzten als der vorletzten Abstockung in Vormerkung bringen. Ueberhaupt hat er sich Mühe zu geben, Auszüge und Documente, welche zu einem Schlusse über den Ertrag der abzuschätzenden Wälder führen, zu sammeln.

§. 124.

Er wird weiter, wo solche sichere Daten fehlen, erheben, ob in den abzuschätzenden Wäldern eine geregelte Forstwirthschaft getrieben wird, d. h. ob sie nach forstmännischen Grundsätzen in Schläge eingetheilt, und nach denselben jährlich und periodisch abgetrieben werden.

Findet er dieß, so wird er durch genaue Besichtigung des Waldstandes sich überzeugen, ob die in Ausübung stehende Bewirthschaftung der Wälder mit der Erzeugung im Einklange steht, oder ob gegenwärtig mehr oder weniger Holz gefällt, als nachhältig erzeugt wird.

Jeżeli las wydawać może stale przyjęty wydatek drzewa i rzeczywiście więcej nie wydaje, to może komisarz ten roczny wydatek po należytem sprawdzeniu jako przychód *in natura* przyjąć. Wszakże przytém stopnie klas gruntów leśnych, w takim gospodarstwie leśnem połączonych, należycie uwzględnić powinien.

§. 125.

Jeżeli się zaś komisarz przekona, że się mniej drzewa wyrębuje, niżby się wyrębywać powinno w skutek wydajności ziemi, i że ztąd znaczny uszczerbek dla funduszu podatkowego wynika, lub że lasy nie są w stanie wydawać trwale rocznie przyjętego przychodu, albo nakoniec, że się nie prowadzi porządne gospodarstwo leśne, gdyż na każdorazową potrzebę wyrębuje się nieregularnie, lub tylko dla przprzedzenia wrębów; wtedy wydatek lasów osobno obliczyć potrzeba, co najpewniej nastąpić może, jeżeli się za podstawę tego obliczenia przyjmuje kubiczne wyrachowanie.

W tym celu wybierze komisarz na próbę dla każdej klasy oszacować się mających lasów morg, wyrąbać się dający, lub gdyby nie mógł znaleźć całego morga, mniejszą przestrzeń wyrąbać się dającą; spíše ilość znajdujących się na niej pni każdego gatunku drzewa, zmierzy dobrze spodnią średnicę drzew i ich wysokość, wciągnie wszystkie drzewa równej grubości w jedną rubrykę, zamknie każdą rubrykę, obliczy kubicznie i zliczy razem sumy wszystkie jednego gatunku drzewa, poczem okaże się kubiczna objętość każdego szczególnego gatunku drzewa z morga lub gruntu na próbę wziętego.

Te iloczyny dzielą się przez kubiczną objętość sąga drzewa o trzydziesto-calowej długości polan, i w ten sposób otrzyma się z uwzględnieniem powierzchni gruntu na próbę wziętego liczba sągów, którą wydaje morg lasów każdej klasy, jeżeli się wyrąbie.

Oszacowany na próbę morg należy tak na miejscu, jakotóż na użytém do oszacowania przychodów szkicu pomiarowym, widocznie oznaczyć.

Jeżeli tylko dla jednej lub drugiej klasy lasów w gromadzie, a nie dla innych klas da się wynależć morg lub grunt na próbę, wtedy komisarz lasy szacujący ma stosunki płodności ziemi i stan lasu rozmaitych klas rozpoznać, i tak według wykrytego przychodu jednej lub kilku klas wyprowadzić przychódowych klas, dla których nie ma morgów probierczych.

Gdyby nakoniec wydarzył się przypadek, że w lasach do pewnej gromady należących nie znalazłby się przydatny morg lub grunt na próbę, natenczas może komisarz z zachowaniem potrzebnej przeczności wybrać morg w lasach do sąsiedniej gromady należących. Iloczyn kubicznego obliczenia

Wenn der Wald die angenommene Ausbeute nachhaltig geben kann, und auch wirklich nicht mehr gibt, so kann er diese jährliche Ausbeute nach ihrer gehörigen Constatirung als den Naturalertrag ansetzen. Er muß jedoch dabei die Classenabstufungen der in einer solchen Waldwirthschaft vereinigten Waldgründe gehörig beachten.

§. 125.

Ueberzeugt sich der Waldschätzungs-Commissär dagegen, daß weniger Holz geschlagen wird, als zu Folge der Ertragsfähigkeit des Waldbodens geschlagen werden sollte, und daß daraus für den Steuerfond ein bedeutender Nachtheil entsteht, oder daß die Waldungen die jährlich angenommene Ausbeute nicht nachhaltig zu geben im Stande sind, oder endlich, daß keine ordentliche Forstwirthschaft getrieben wird, indem der allfällige Bedarf unregelmäßig, oder durch bloße Lichtungsschläge (Plentern) gefällt wird; so muß der Naturalertrag der Waldungen besonders ausgemittelt werden, was am sichersten geschehen kann, wenn dieser Erhebung eine kubische Berechnung zum Grunde gelegt wird.

Der Waldschätzungs-Commissär wird zu dem Ende für jede Classe der abzuschätzenden Waldungen ein schlagbares Probejoch, oder wenn er kein ganzes Joch aufzufinden vermöchte, eine kleinere schlagbare Strecke auswählen; die Zahl der darauf befindlichen Stämme jeder Holzgattung aufzeichnen; die unteren Durchmesser der Bäume und ihre Höhe verläßlich messen; alle Bäume gleicher Dicke in eine Rubrik verzeichnen; jede Rubrik abschließen, kubisch berechnen, und alle Summen einer Holzgattung addiren, wornach der kubische Inhalt jeder einzelnen Holzgattung des Probejoches oder des Probegrundes erscheinen wird.

Diese Producte werden mit dem kubischen Inhalte einer Klafter Holzes von 30 Follen Scheiterlänge dividirt, und so, mit Berücksichtigung des Flächenmaßes des Probegrundes, die Klafterzahl erhalten, welche das Joch Wälder jeder Classe gibt, wenn es abgetrieben wird.

Das abgeschätzte Probejoch ist sowohl an Ort und Stelle, als auf der bei der Ertragschätzung verwendeten Vermessungs-Skizze sichtbar zu bezeichnen.

Ist nur für eine oder die andere Classe der Waldungen in der Gemeinde ein Probejoch oder Probegrund aufzufinden, für die anderen Classen aber nicht, so hat der Waldschätzungs-Commissär die Verhältnisse der Productionsfähigkeit des Bodens und des Waldstandes der verschiedenen Classen zu untersuchen, und so nach dem erhobenen Erträgnisse einer oder einiger Classen, das Erträgniß jener Classen auszumitteln, für welche keine Probejoch vorhanden sind.

Sollte endlich der Fall eintreten, daß in den zu einer Gemeinde gehörigen Wäldern gar kein taugliches Probejoch oder kein tauglicher Probegrund zu finden wäre, so kann der Waldschätzungs-Commissär unter Beobachtung der nöthigen Vorsichten ein Probejoch in den, einer benachbarten Gemeinde gehörigen Wäldern wählen. Das Product der

oszacowanego morgu probiereczego ma być dzielony przez ilość lat upływających między jednym a następnym wyrębem, n. p. morg pobiereczy wydał 100 sągów twardych polan 30 cali długości, a peryod wyrębu liczy 100 lat, tedy roczny przychód *in natura* wynosi jeden sąg.

§. 126.

W gromadach, w których detaxacyjny komisarz mimo wszelkich usiłowań nie zdoła wynaleźć podobnych pewnych dat, przystąpi do paryfikacyi bliższej, ile możności podobnej gromady sąsiedniej, i wykryje, z którą klasą jej lasów oszacować się mające części lasu możnaby uważać za równe, lub w jakim stosunku za wyższe lub niższe.

§. 127.

Uboczne pożytki z lasów, pożytek z kory, owoców, liści, smoły, dębianek, grzybów, paszy nie uwzględniają się przy wyprowadzeniu przychodów *in natura*, lecz takowe przedsiębierze się tak, jak gdyby się te pożytkowania nie znajdowały, przeto na uszkodzenia stanu lasu, zdziałane w skutek tych ubocznych pożytkowań, n. p. przez osmolenie drzew, spalenie i t. p., nie ma się żadnego względu przy wyprowadzeniu przychodu *in natura*. Gdzie jednak, jak się to w lasach niskopiennych często dzieje, używa się takowych na paszę regularnie i według zwyczaju; tedy takowe, jeżeli przychód z paszy jest tak znaczny, iż go za plon poboczny uważać można, w ten sposób traktowane być powinny, ażeby paszę uwzględniono jako równoczesny oboczny pożytek.

Komisarz detaxacyjny powinien przeto z zawezwaniem wydziałów gromadzkich w swym protokóle wyjaśnić, z którą klasą łąk lub pastwisk to użytkowanie paszy całkiem lub w części, i w jakim stosunku porównane być może.

F.

Stawy, jeziora, bagna.

§. 128.

Stawy, które nie mogą być uprawiane, jeziora i bagna nie są wprawdzie jako nieurodzajne przestrzenie przedmiotem dochodzenia przychodu; jeżeli jednak w lecie częściowo wysychają, a miejsca te używają się jako łąki lub pastwiska, tedy komisarz detaxacyjny winien z uwzględnieniem tego przypadku, częściej lub rzadziej zachodzącego, wykazać przychód, jaki rocznie przyjęty być ma.

§. 129.

Dalsze dochodzenie przychodu na tych powierzchniach ma także wtedy miejsce, jeżeli zbiorem trzciny rocznie lub w ciągu lat kilku pożytek przynoszą.

kubischen Berechnung des abgeschätzten Probejoches muß mit der Zahl der Jahre getheilt werden, die von einem Abtriebe bis zum folgenden verlaufen: z. B. das Probejoch hat 100 Klafter harte, 30zöllige Scheiter gegeben, und die Abtriebsperiode ist 100 Jahre, so ist der jährliche Naturalertrag eine Klafter.

§. 126.

In jenen Gemeinden, in welchen der Waldschätzungs-Commissär trotz aller dieser Bemühungen keine derlei verlässlichen Daten aufzufinden vermag, wird er zur Parification mit den Wäldern einer nahen, möglichst analogen Nachbargemeinde schreiten, und ermitteln, mit welcher Classe ihre Wälder die abzuschätzenden Waldtheile gleich, oder in welchem Verhältnisse sie höher oder geringer zu halten wären.

§. 127.

Die Nebennutzungen der Waldungen, Benützung der Rinde, Früchte, des Laubes, Behes, der Galläpfel, Schwämme, der Weide werden bei der Natural-Ertragserhebung nicht beachtet, sondern dieselbe wird so vorgenommen, als ob diese Benützungen nicht Statt fänden, daher auch auf die durch solche Nebennutzungen, z. B. durch das Anpechen der Bäume, die Beweidung und dergleichen entstehenden Beschädigungen des Waldstandes bei den Natural-Ertragserhebungen keine Rücksicht genommen wird. Wo jedoch, wie es bei Stocktriebwaldungen öfter geschieht, regelmäßig und gemeindeüblich mit deren Benützung als Weide verfahren wird, müssen selbe, wenn der Ertrag der Weide von solcher Erheblichkeit ist, um als Nebenfrucht angesehen werden zu können, in der Art behandelt werden, daß die Weide als gleichzeitige Nebennutzung berücksichtigt wird.

Der Schätzungs-Commissär wird demnach mit Zuziehung der Gemeindeausschüsse in seinem Erhebungsprotokolle ersichtlich machen, mit welcher Classe der Wiesen oder Weiden diese Weidenutzung ganz oder zum Theile und in welchem Verhältnisse verglichen werden kann.

F.

Teiche, Seen, Sümpfe.

§. 128.

Teiche, welche nicht cultivirt werden können, Seen und Sümpfe sind zwar als unproductive Oberflächen kein Gegenstand der Ertragserhebung; wenn sie jedoch im Sommer theilweise austrocknen, und diese Stellen als Wiesen oder Weiden benützt werden, so hat der Schätzungs-Commissär, mit Berücksichtigung des öfter oder seltener eintretenden Falles dieser Benützung, den jährlich anzunehmenden Ertrag auszumitteln.

§. 129.

Eine weitere Ertragserhebung auf diesen Oberflächen findet auch dann Statt, wenn sie durch den Rohrschlag jährlich oder im Laufe mehrerer Jahre einen Nutzen abwerfen.

Komisarz detaxacyjny ma obliczyć ilość trzciny rocznie lub w przecięciu kilku lat produkowanej, i oszacować według zwyczajnej w gminie miary sprzedaży.

G.

Złożone gatunki uprawy.

§. 130.

Grunta, na których się uprawiają produkta do kilku gatunków uprawy należące, dzielą się według tego, czyli ta uprawa odbywa się równocześnie, lub w zwyczajnych pewnych regularnych odstępach, na

a) mieszane	}	rodzaje uprawy.
b) przemienne		

§. 131.

a) Mieszane rodzaje uprawy.

Przychód *in natura* z mieszanych rodzajów uprawy wyprowadza się obliczeniem przychodu każdego poszczególnie z połączonych rodzajów uprawy, chociażby w gromadzie podobne poszczególne rodzaje osobno dla siebie nie istniały.

§. 132.

Azeby uzasadnić mieszany rodzaj uprawy, produkta równocześnie uprawiane mają być znamienite, a taka równoczesna uprawa produktów, należących do rozmaitych rodzajów uprawy, powinna być stałą, jeżeli ma być uwzględnioną.

§. 133.

Dla osądzenia, czyli uprawa jakiego produktu na gruntach jednej klasy jest znamienita, a przeto uzasadnia mieszany rodzaj uprawy, przekona się komisarz detaxacyjny, czyli drugi produkt, produkowany na należących do téjże klasy gruntach, zajmuje przynajmniej dziesiątą część powierzchni przy większej liczbie parcell.

Gatunek produktu, większą przestrzeń powierzchnią zajmujący, nazywa się głównym, ten zaś, który mniejszą część zajmuje, obo c z n y m p r o d u k t e m.

Jeżeli komisarz może przyjąć przypuszczenie, iż produkt obo c z n y uprawia się na mniejszej niż dziesiątej części w przecięciu powierzchni parcell, to nie oblicza takowego, lecz wyprowadza przychód *in natura* tak, jak gdyby jedynie i wyłącznie główny produkt na dotyczących gruntach uprawiano, i według tego zmienia także klasowanie.

§. 134.

Przy obliczeniu przychodu *in natura* mieszanych rodzajów uprawy należy wykazać względną przestrzeń, którą jedna lub druga uprawa rozmaitych rodza-

Der Schätzungs-Commissär wird die Quantität des im Durchschnitt mehrerer Jahre erzeugten Rohres erheben und in dem ortsüblichen Verkaufsmaße aussprechen.

G.

Zusammengesetzte Culturgattungen.

§. 130.

Die Grundstücke, auf welchen die mehreren Culturgattungen angehörenden Früchte gebaut werden, theilen sich, je nachdem dieser Anbau gleichzeitig, oder in gemeindeüblich bestimmten, regelmäßigen Folgen Statt findet, in

a) gemischte	} Culturgattungen.
b) abwechselnde	

§. 131.

- a) Gemischte Culturgattungen.

Der Natural-Ertrag der gemischten Culturgattungen wird durch die abge sonderte Erhebung des Ertrages jeder einzelnen der vereinigten Culturgattungen ausgemittelt, ohne daß es nöthig ist, daß in der Gemeinde derlei einfache Culturgattungen für sich selbstständig bestehen.

§. 132.

Um eine gemischte Culturgattung zu begründen, müssen die gleichzeitig gebauten Früchte von Erheblichkeit, und ein solcher gleichzeitiger Bau verschiedenen Culturgattungen angehöriger Früchte bleibend seyn, wenn er berücksichtigt werden soll.

§. 133.

Zur Beurtheilung, ob der Bau einer Frucht auf den Grundstücken einer Classe von Erheblichkeit sei, daher eine gemischte Culturgattung begründe, wird sich der Schätzungs-Commissär überzeugen, ob das auf den, in diese Classe gehörigen Grundstücken erzeugte zweite Product zum mindesten den zehnten Theil des Flächenraumes bei der Mehrzahl der Parcellen einnimmt.

Die den größeren Flächenraum einnehmende Fruchtgattung heißt Haupt-, die den kleineren Theil einnehmende Neben-Frucht.

Glaubt der Schätzungs-Commissär annehmen zu können, daß die Nebenfrucht auf einem kleineren, als dem zehnten Theile des Flächenraumes der Parcellen im Durchschnitt betrieben wird, so bringt er sie nicht in Anschlag, sondern erhebt den Naturalertrag so, als ob die Hauptfrucht allein und ausschließlich auf den betreffenden Grundstücken gebaut wurde, und ändert auch hiernach die Classirung.

§. 134.

Bei Erhebung des Naturalertrages der gemischten Culturgattungen muß der relative Raum, den die eine und die andere Pflanzung der verschiedenen Culturgattungen

jów produkcji zajmuje. Tylko przy łąkach i pastwiskach z użytkiem drzewa, i przy niskopiennych lasach z użytkiem paszy nie potrzeba osobno oznaczać tej względnej przestrzeni, gdyż między drzewami rośnie trawa na całej powierzchni. Przy łąkach więc i pastwiskach należy tylko stosunkowy równoczesny przychód drzewa, a przy niskopiennych lasach równoczesny przychód paszy dodać do głównego przychodu.

§. 135.

Co do pól ornych, łąk i pastwisk z drzewami owocowymi, tedy nie oblicza się osobno przychód owoców i ziemiopłodów, lecz takowy należy ze względu na więcej lub mniej ochronione położenie, na okres czasu dojrzewania, gatunek owocu i przychód takowego, jak przy ogrodach (§. 118.) w drodze paryfikacji ustanowić, a gdzie jest więcej klas, rozróżnić takowe stosownymi dodatkami.

Dążnością tego postanowienia, równie jak §fu 133. jest, nie odstraszać od uprawy owoców za nadto wysokim obliczeniem, lecz zachęcać raczej do pomnażania takowej. Data pomocnicze, które komisarz detaxacyjny o stanie drzew urodzajnych, o ich średnim przychodzie, o cenie produktu i t. d., ma sposobność zebrać, mają mu przeto posłużyć tylko do uzasadnienia orzeczenia względem zaproponowanej paryfikacji i dodatku.

§. 136.

Jeżeli mieszane rodzaje uprawy składają się z takich, które przynoszą roczny przychód, i z takich, które w pewnych okresach czasu przychód wydają, komisarz uwzględni tę okoliczność przy wyprowadzeniu i obliczeniu rocznego przychodu *in natura*. N. p. klasa łąk drzewem ogłowianym zasadzona wydaje rocznie 10 cetnarów siana, a co sześć lat 4 sągi drzewa, tedy należy tę klasę łąk wpisać: z rocznym przychodem 10 cetnarów siana i $\frac{2}{3}$ rzeczzonego drzewa.

We wszystkich innych punktach obowiązują przepisy dane do wyprowadzenia przychodu pojedynczych rodzajów uprawy, także dla rodzajów mieszanych, które się z tamtych składają.

§. 137.

b) Przemienne rodzaje uprawy.

Obliczenie przychodu *in natura* z przemiennych rodzajów uprawy, na których się plody do dwóch lub więcej uprawy rodzajów należące w regularnych, zwyczajem gromady oznaczonych odstępach czasu uprawiają, odbywa się w ten sposób, że produkcja każdego z tych uprawy rodzajów oblicza się w sposób dla takowego przepisany.

einnimmt, ausgemittelt werden. Nur bei den Wiesen und Weiden mit Holznutzen und bei den Niederwaldungen mit Weidenutzen hat die Ausscheidung dieses relativen Raumes nicht Statt zu finden, weil unter den Bäumen der Graswuchs auf der ganzen Fläche vorkommt. Es ist daher bei den Wiesen und Weiden der verhältnismäßige gleichzeitige Holz-ertrag, und bei den Niederwaldungen der gleichzeitige Weiden-ertrag zum Hauptertrage einfach zuzuschlagen.

§. 135.

Bei den Aekern, Wiesen und Hutweiden mit Obstbäumen wird der Ertrag des Obstes und der Bodenfrucht nicht eigens berechnet, sondern derselbe ist mit Rücksicht auf die mehr oder minder geschützte Lage, die Zeitperiode des Gedeihens, die Gattung des Obstes und dessen Ertrag, wie bei den Gärten (§. 118), im Parificationswege festzusetzen, und wo mehrere Classen bestehen, diese durch billige Zuschläge zu unterscheiden.

In dieser Bestimmung, so wie in jener des §. 133 liegt die Tendenz, von der Cultur auf Obst nicht durch einen zu hohen Anschlag abzuschrecken, sondern vielmehr zu ihrer Beförderung zu ermuntern. Die Behelfe, welche der Schätzungs-Commissär über den Stand der ertragsfähigen Bäume, über ihr mittleres Erträgniß, über den Werth des Productes u. s. w. zu sammeln Gelegenheit hat, haben ihm daher nur zur Begründung seines Ausspruchs der beantragten Parification und des Zuschlages zu dienen.

§. 136.

Wenn gemischte Cultur-gattungen aus solchen zusammengesetzt sind, die ein jährliches Erträgniß abwerfen, und aus solchen, die nur in Zwischenräumen einen Ertrag geben; so wird der Schätzungs-Commissär auf diesen Umstand bei Ausmittlung und Berechnung des jährlichen Naturalertrags Rücksicht nehmen. Z. B. Eine mit Kopfholz besetzte Wiesenclasse gibt jährlich ein Erträgniß von 10 Centner Heu, und alle 6 Jahre einen Ertrag von 4 Klaftern Kopfholz, so ist diese Wiesenclasse mit dem jährlichen Naturalertrage von 10 Centner Heu und $\frac{2}{3}$ Kopfholz anzusetzen.

In allen übrigen Puncten gelten die für die Erhebung des Natural-Ertrages der einfachen Cultur-gattungen gegebenen Vorschriften, auch für die gemischten Cultur-gattungen, welche aus jenen zusammengesetzt sind.

§. 137.

b) Abwechselnde Cultur-gattungen.

Die Naturalertragserhebung der abwechselnden Cultur-gattungen, auf welchen die, zwei oder mehreren Cultur-gattungen angehörenden Früchte in regelmäßigen, gemeinde-üblich bestimmten Folgen gebaut werden, geschieht in der Art, daß die Production jeder dieser Cultur-gattungen auf die für dieselbe vorgezeichnete Art erhoben wird.

§. 138.

Jeżeli przemysłowe użytkowanie z ziemi przemienia się z ekonomiczném, aczkolwiek w regularnie oznaczonych czasu odstępach, to jednak grunta takie nie uważają się jako przemienne rodzaje uprawy. Przypadek ten zachodzi co do stawów, które po spuszczeniu będąc przez niejaki czas w stanie suchym, używają się jako pola orne lub łąki. Takie grunta uważają się jako zostające zawsze w uprawie ekonomicznój, i wpisują się z dotyczącym przychodem, ponieważ wedle postanowień §. 87. i następującego rozdziału przestrzenie na przemysłowy użytek przeznaczone podciągają się pod obliczenie przychodu przez paryfikacyą.

II.

Użyteczne przestrzenie gruntu, podlegające obliczeniu przychodów, luboć się do pierwotnej produkcyi nie używają.

§. 139.

Przestrzenie ziemi budynków i dziedzińców uważają się za równe polom ornym drugiej klasy w każdój gromadzie. Gdyby w pewnej gromadzie nie znachodziły się pola orne, tedy za skalę pole orne drugiej klasy w gromadzie sąsiedniej przyjąć należy.

§. 140.

Inne w §. 87. wspomniane, z powodu przemysłowego jakiego użytku produkcyi pierwotnej odjęte grunta są albo częściami składowemi parcelli gruntowej, albo tworzą osobne parcelle. W pierwszym przypadku idą w pozycyę głównej parcelli, w drugim oblicza się przychód ich zapomocą porównania z pograniczną parcelłą, do której najwięcej podobieństwa mają.

§. 141.

Przy tej paryfikacyi nie potrzebne jest podanie ziemioplodów w rodzaju uprawy, z którą te grunta zrównano, produkowanych, lecz to samo obliczenie w pieniądzech zastosowuje się także do tych gruntów.

§. 142.

Jeżeli komisarz detaxacyjny zapomocą porozumienia się z wydziałem gromadzkim, z urzędnikiem kierującym i z innymi do aktu wyprowadzenia przychodów *in natura* zawezwanymi doświadczonymi gospodarzami wiejskimi obliczył przychód każdego rodzaju uprawy i każdój klasy, i porównał go z doświadczeniami własnymi, dawniej zebranymi datami, i własnymi zdaniem, to nie będzie dlań rzeczą trudną oznaczyć rzeczywisty przychód *in natura* każdego rodzaju uprawy i każdój klasy.

Gdy jednak tok robót w innych, w podobnych stosunkach zostających gromadach może się istotnie przyczynić do sprostowania jego zdania w poje-

§. 138.

Wenn eine industrielle Benützungart des Bodens mit einer ökonomischen, wenn gleich in regelmäßig bestimmten Folgen wechselt, so werden solche Grundstücke doch nicht als abwechselnde Cultur-gattungen behandelt. Dieser Fall tritt bei Teichen ein, die, nachdem sie abgelassen wurden, einige Zeit trocken liegen bleiben, und entweder als Acker- oder Wiesland benützt werden. Solche Grundflächen werden, da die einer industriellen Benützung gewidmeten Oberflächen, nach den Bestimmungen des §. 87 und des folgenden Absatzes, durch Parification in die Ertragsausmittlung gezogen werden, als fortwährend in ökonomischer Cultur stehend angesehen und mit dem dießfälligen Ertrage angesetzt.

II.

Benüzbare Grundoberflächen, die der Ertrags-Ausmittlung unterliegen, obgleich sie in der Urproduction unbenützt sind.

§. 139.

Die Grundoberflächen der Gebäude und Hofräume werden den Aekern zweiter Classe in jeder Gemeinde gleich gehalten. Käme in einer Gemeinde gar kein Ackerland vor, so ist das Ackerland der zweiten Classe der Nachbargemeinde zum Maßstabe zu nehmen.

140.

Die andern im §. 87 erwähnten, wegen einer industriellen Benützung der Urproduction entzogenen Grundstücke kommen entweder als Bestandtheile einer Grundparcelle vor, oder bilden eigene Parzellen. Im ersten Falle folgen sie dem Ansätze der Hauptparcelle, im zweiten Falle wird ihr Ertrag durch den Vergleich mit einer angrenzenden Parcelle, mit welcher sie die meiste Analogie haben, ausgemittelt.

141.

Es ist bei dieser Parification keine Angabe der Producte erforderlich, welche auf der Cultur-gattung, der diese Grundstücke gleichgestellt werden, erzeugt werden, sondern es wird nur derselbe Gelbanschlag auch auf diese Grundstücke angewendet.

142.

Wenn der Schätzungs-Commissär durch das Einvernehmen des Gemeindeausschusses, des leitenden Beamten, und anderer zu dem Acte der Natural-Ertrags-erhebung beigezogenen erfahrenen Landwirthe der Gemeinde das Erträgniß jeder Cultur-gattung und Classe eruiert, mit den von ihm selbst gemachten Erfahrungen, den früher gesammelten Daten, und seine eigenen Ansichten verglichen hat, so kann es ihm nicht schwer werden, das wirkliche Natural-Erträgniß jeder Cultur-gattung und Classe zu bestimmen.

Da jedoch der Erfolg der Arbeiten in andern, in analogen Verhältnissen stehenden Gemeinden wesentlich dazu beitragen kann, sein Urtheil in einzelnen Fällen

dyncyżych przypadkach, przeto nie ma potrzeby, aby orzeczenie swoje o pozycyach oznaczenia przychodu *in natura* każdego rodzaju uprawy i każdej klasy, zaraz przy akcie obliczenia do wiadomości członków gromady podawał. Powinien jednak takowe z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania, jeszcze podczas swojej obecności w gromadzie spisać, ażeby inspektor detaxacyjny przy każdorazowym objeżdżaniu okręgów mógł przekonać się o stanie robót i rezultacie takowych.

Inspektor zwróci przy tych objeżdżkach szczególną uwagę swoją na te okręgi i gminy, w których zebranie dat było mniej dokładne. Będzie czuwać nad tém, ażeby ile możności w każdej gromadzie nastąpiło orzeczenie, z stosunków miejscowych i stanu faktycznego wynikające, i ażeby unikano wygodnych paryfikacyi z gromadami sąsiednimi. Lecz zarazem będzie wpływać na unikanie rażących, faktycznym stanem nie usprawiedliwionych różnic między gromadami i okręgami detaxacyjnymi, zwracając uwagę komisarza na niejednakowe postępowanie, różnicom tym za podstawę służące.

§. 143.

Ukończywszy obliczenie przychodów w kilku pogranicznych gromadach, będących w podobnych stosunkach ekonomicznych, zgromadzi komisarz detaxacyjny w najstosowniejszém do tego miejscu przelożonych gromadzkiich i kierowników sprawy, i z odwołaniem się do zebranych dat pomocniczych, do zwiedzeń miejscowości i ich własnych podań, zasięgnie ich zdania o stosunku, w jakim rodzaje uprawy i klasy pojedynczych gromad między sobą zostają. *Na* Rezultat tej pertraktacyi przedstawi w protokóle spisany według formularza *Na.*, *Nb* i przyłącza go do przeglądu aktów pomocniczych *Nb*. §. 166.

R o z d z i a ł I V .

Obliczenie potrzebnego i zwyczajnego w gromadzie nakładu na uprawę.

§. 144.

Przedsięwziąwszy w gromadzie przychód *in natura* dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy (§. 90.), osobno korzystać będzie komisarz detaxacyjny z obecności swojej tamże, by obliczyć potrzebny i zwyczajny w gromadzie nakład na uprawę, do czego dawniejsze data o stosunkach uprawy, sposobie gospodarowania, i o użytym na to według zwyczaju nakładzie, zebrał już przy sposobności robót wstępnych dla oszacowania przychodów, rewizyi takowych, obliczenia ceny i t. d.

zu berichtigen, so ist es nicht nöthig, daß er seinen Ausspruch über den Naturalertrags-Ansatz jeder Culturgattung und Classe, gleich bei dem Acte der Erhebung, den Gemeindegliedern bekannt gebe. Er muß ihn jedoch, mit Vorbehalt der nachträglichen Berichtigung, noch während seiner Anwesenheit in der Gemeinde zu Papier bringen, damit der Schätzungs-Inspector sich bei jedesmaliger Vereisung der Bezirke von dem Stande der Arbeiten und dem Resultate derselben überzeugen könne.

Der Inspector wird bei diesen Vereisungen seine besondere Aufmerksamkeit auf jene Bezirke und Gemeinden richten, in welchen die Notizen-Sammlungen minder vollständig waren. Er wird darauf sehen, daß nach Möglichkeit in jeder Gemeinde ein aus den Localverhältnissen und dem factischen Stande abgeleiteter Ausspruch gemacht, und die bequemen Parificationen mit Nachbargemeinden vermieden werden. Zugleich aber wird er auch auf die Vermeidung greller, durch den factischen Stand nicht gerechtfertigter Differenzen zwischen Gemeinden und Schätzungs-Bezirken einzuwirken wissen, indem er den Schätzungs-Commissär auf die, diesen Differenzen zum Grunde liegende Ungleichheit des Verfahrens aufmerksam macht.

143.

Wenn der Schätzungs-Commissär die Ertragserhebungen in mehreren angrenzenden Gemeinden mit analogen ökonomischen Verhältnissen vollendet hat, so versammelt er an dem hierzu geeignetsten Orte die Gemeindevorstände und Geschäftsleiter, und holt, unter Hinweisung auf die gesammelten Behelfe, auf die Local-Begehungen und ihre eigenen Angaben, ihre Meinung über das Verhältniß, in welchem die Culturgattungen und Classen der einzelnen Gemeinden unter sich stehen, ein. Das Resultat dieser Verhandlung stellt er in dem nach dem Formular Na aufgenommenen Einvernehmungs-Protokolle dar, und schließt es der Uebersicht der Behelfe Nb S. 196 an. Na Nb

IV. Abschnitt.

Erhebung des nothwendigen und gemeindeüblichen Culturauflandes.

S. 144.

Nachdem der Schätzungs-Commissär den Naturalertrag in der Gemeinde für jede Culturgattung und Classe S. 90 besonders vorgenommen hat, benützt er zugleich seine Anwesenheit in derselben zur Erhebung des nothwendigen und gemeindeüblichen Culturauflandes, wozu er die vorläufigen Notizen über die Cultur-Verhältnisse, die Bewirthschaftungsart und den dabei gemeindeüblich verwendeten Aufwand bei Gelegenheit der Vorarbeiten für die Ertragsschätzung, deren Revision, der Preisausmittlung u. f. w. bereits gesammelt hat.

§. 145.

Pod wydatkami potrzebnymi i w gromadzie zwyczajnymi rozumieją się te, które większa część posiadaczy gruntu w gromadzie łoży w każdym rodzaju uprawy i w każdej klasie, i według zwyczajnego w gromadzie sposobu gospodarowania łożyć musi, by uzyskać przychód surowy, jaki dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy wyprowadzono.

§. 146.

Potrzebny na uprawę nakład oblicza się przeto tylko względnie do przychodu surowego, który jest wyprowadzony, a zatem nie bezwarunkowo ani bez względu na takowy; uwzględnia się go także tylko o tyle, o ile przy wyprowadzeniu samego przychodu surowego co do pewnych wydatków nie został już uwzględniony.

§. 147.

Ztąd wynika, że

- a) nadzwyczajny nakład, jaki pojedynczy właściciele robią dla uprawienia swych gruntów lepszego, niż u większej części gromady, nie jest przedmiotem uwzględnienia, gdyż także wyższy przychód surowy, jaki w skutek tego większego wydatku otrzymują, nie został wyprowadzony;
- b) zwyczajnie także nawóz na grunta wywożony nie jest przedmiotem uwzględnienia się mającego nakładu na uprawę, gdyż ani słomy, ani odpadków, ani użytku z bydła nie policzono w przychód surowy (o rzadkiem wyjątkowym uwzględnieniu nawozu powie się obszerniej w rozdziale III.);
- c) żadne jakkolwiek nazwane osobiste, lubo tylko z powodu posiadłości gruntu istniejące zobowiązanie posiadacza gruntu do nakładu na uprawę włączone być nie może, gdyż takowe nie miało także wpływu przy wyprowadzeniu przychodu surowego.

§. 48.

Komisarz detaxacyjny biorąc pod rozwagę w każdej gromadzie każdy rodzaj uprawy i każdą klasę, oblicza dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy potrzebny i zwyczajny nakład w naturaliach i robociźnie, wolno mu jednak tam, gdzie kilka gmin sąsiednich znajduje się w podobnych stosunkach ziemi i gospodarowania, i także co do nakładu jednakowo się oświadcza, ograniczyć oznaczenie nakładu na uprawę na to oświadczenie, przyczém jednak gromada, na którą się powołano, i względem której nakład szczegółowo wykazano, ma być wyraźnie oznaczona.

§. 145.

Unter den nothwendigen und gemeindeüblichen Auslagen werden diejenigen verstanden, welche die meisten Grundbesitzer in der Gemeinde bei jeder Culturart und in jeder Classe derselben aufwenden, und nach der gemeindeüblichen Bewirthschaftsart aufwenden müssen, um den Rohertrag zu erzielen, welcher für jede Culturart und Classe derselben ausgemittelt worden ist.

§. 146.

Der nothwendige Culturaufwand wird also nur relativ auf den Rohertrag, welcher im Anschlage ist, sohin nicht absolut und ohne Rücksicht auf denselben ausgemittelt; auch nur in so ferne beachtet, als er nicht schon beim Anschlage des Rohertrages selbst für gewisse Auslagen berücksichtigt worden ist.

§. 147.

Daraus folgt, daß

- a) der außerordentliche Aufwand, welchen einzelne Eigenthümer machen, um ihre Grundstücke besser zu cultiviren, als die Mehrzahl in der Gemeinde, kein Gegenstand der Berücksichtigung ist, weil auch der höhere Rohertrag, den sie durch diese größere Vorauslage erhalten, nicht in Anschlag gebracht wurde;
- b) in der Regel auch der Dünger, welcher auf die Grundstücke gebracht wird, keinen Gegenstand des zu beachtenden Culturaufwandes bildet, weil weder Stroh, noch Abfälle, noch der Viehnutzen im Rohertrage aufgenommen sind, (über die seltene, ausnahmsweise Berücksichtigung des Düngers wird im III. Abschnitte die nähere Anleitung gegeben);
- c) auch keine wie immer Namen habende persönliche, wenn gleich nur wegen des Grundbesitzthumes bestehende Verpflichtung des Grundbesizers in den Culturaufwand verwebt werden darf, weil diese bei der Ausmittlung des Rohertrages gleichfalls keinen Einfluß hatte.

§. 148.

Der Schätzungskommissär nimmt in jeder Gemeinde jede Culturart und jede Classe derselben vor, und mittelt für jede Culturart und Classe den nothwendigen und gemeindeüblichen Aufwand an Naturalien und Arbeit aus; jedoch bleibt es ihm unbenommen, wo mehrere Nachbargemeinden unter analogen Boden- und Bewirthschaftungsverhältnissen stehen, und sich auch in Ansehung des Aufwandes gleich erklären, die Aufnahme des Culturaufwandes auf diese Berufung zu beschränken, wobei jedoch immer die Gemeinde, auf welche die Berufung geschah, und bei welcher der Aufwand speciel nachgewiesen wurde, ausdrücklich zu bezeichnen ist.

A.

Co do pól ornych.

§. 149.

Co do pól ornych należy obliczyć: potrzebny i zwyczajny w gromadzie nakład w nasieniu, ilość dni ciągłych i pieszych, jakiej koniecznie i według zwyczaju wymaga przygotowanie ziemi, uprawienie takowej, zbiór ziemiopłodów, zwiezenie takowych, i omłót, by uzyskać oznaczony przychód *in natura*.

§. 150.

Równie jak przy wyprowadzeniu przychodu *in natura* w tym rodzaju uprawy oznaczono przedewszystkiem peryod gospodarstwa, a według niego przychód *in natura*, tak też musi tenże służyć za podstawę w obliczeniu kosztów, odtrącić się mających. Jest przeto zadaniem komisarza detaxacyjnego przyjęć ilość naturaliów, które się jako wysiew, i ilość siły ciągłej i pieszej, która się jako robocizna dla pewnego okresu gospodarstwa koniecznie i według zwyczaju dla osiągnięcia oznaczonego przychodu *in natura* przedstawia.

§. 151.

Co do nasienia przyjmuje się dla każdego gatunku plonu z kolei następującego zwyczajna ilość rachowana na morg niższo-austriacki.

Jest ona według różności gatunków ziemiopłodu, według różnych miejscowości i wewnętrznej właściwości gruntów różna, a różnice przenoszą w ogóle może więcej niż liczbę podwójną. Komisarz detaxacyjny będzie się tu szczególnie starać wynaleźć prawdziwą, w postępowaniu większej liczby w tej klasie gruntów rolnych wyrażającą się potrzebę, gdyż tu często zdanie osobiste uwodzi pojedynczych posiadaczy gruntu do ostateczności mniejszej lub większej ilości wysiewu.

Przyczem będzie miał zawsze przed oczyma oznaczenie przychodu *in natura*, wynikające z naturalnej właściwości ziemi i pochodzącego z niej przy zwyczajnym pielęgnowaniu rozmnożenia zasiewu; unikać zaś będzie zboczeń i uderzających pomyłek, któreby oczywście widoczne były, gdyby przyjęto ilość zasiewu, która porównana z przychodem *in natura*, przedstawiałaby rozmnożenie w tak wysokim lub niskim stopniu, iżby przekraczała wszelkie granice prawdopodobieństwa lub nawet możliwości.

§. 152.

W robocie ciągłej i pieszej, potrzebnej do przygotowania i uprawienia pola ornego, zwyczajna w gminie potrzeba roboty i każdy gatunek takowej, który dla uzyskania obliczonego przychodu *in natura* według służącego mu za podstawę

A.

Bei Aeckern.

§. 149.

Bei dem Aeckerlande kommt zu erheben: der nothwendige und gemeindeübliche Samenaufwand, die Anzahl der Zug- und Handtage, welche die Vorbereitung des Bodens, die Bestellung desselben, das Sammeln der Früchte, das Einbringen derselben und der Ausbruch nothwendig und gemeindeüblich fordern, um den Naturalertrag zu erzielen, welcher im Ansaß ist.

§. 150.

So wie bei der Erhebung des Naturalertrages in dieser Culturgattung vor Allem der Wirthschaftscurs bestimmt, und hiernach der Naturalertrag ausgemittelt wurde, so muß auch dieser die Grundlage der Ausmittlung zur Berechnung der Abzugskosten bilden. Es ist daher die Aufgabe des Schätzungs-Commissärs, die Quantität der Naturalien, die sich als Saat, und die Quantität der Zug- und Handkraft, die sich als Arbeit für den gegebenen Wirthschaftscurs nothwendig und gemeindeüblich zur Erzielung des in Ansaß gebrachten Naturalertrages darstellt, aufzunehmen.

§. 151.

Bei der Saat wird für jede Fruchtgattung der Fruchtfolge die gemeindeübliche Quantität auf das nieder-österreichische Joeh in Ansaß gebracht.

Sie ist nach Verschiedenheit der Fruchtgattungen, nach Verschiedenheit der Localitäten und der inneren Beschaffenheit der Grundstücke verschieden, und die Differenzen übersteigen im Ganzen vielleicht mehr als das Doppelte. Der Schätzungs-Commissär wird hier besonders bemüht sein, das wahre, sich im Verfahren der Mehrzahl in der nämlichen Classe der Aeckergründe aussprechende Bedürfniß aufzufinden, weil hierin nicht selten die persönliche Ansicht einzelne Grundbesitzer zu Extremen eines geringeren und eines höheren Quantums der Ausfaat verführt.

Er wird dabei immer auch den Ansaß im Naturalertrage vor Augen halten, welcher durch die natürliche Beschaffenheit des Bodens, und die aus solcher, in Voraussetzung der gemeindeüblichen Pflege, hervorgehende Vielfältigung der Ausfaat bestimmt ist; dagegen die Abwege und auffallenden Irrthümer vermeiden, welche sich offenbar aussprechen müßten, wenn ein Quantum der Saat in Ansaß käme, welches, verglichen mit dem Naturalertrage, die Vielfältigung in einem so hohen oder so geringen Grade darstellte, daß sie alle Grenzen der Wahrscheinlichkeit oder selbst der Möglichkeit überschritte.

§. 152.

Bei der zur Vorbereitung und Bestellung des Aeckerlandes erforderlichen Zug- und Handarbeit muß das gemeindeübliche Arbeitsbedürfniß und jede Gattung der Arbeit, die zur Erzielung des im Anschlage stehenden Naturalertrages nach dem dabei zum

peryodu gospodarczego jest potrzebny, ma być według potrzeby w dniach na jeden niższo-austryacki morg każdej klasy wyrachowany.

§. 153.

Komisarz detaxacyjny ma przytém zadanie, zbadać i osądzić, jak często oranie, włóczenie, walcowanie, gnojenie, sadzenie roślin, wysiew, okopywanie i t. d., o ile te roboty w przyjętym peryodzie gospodarczym koniecznymi są i zwyczajnymi, z kolei okresu następują, ile dni, lub jaka część dnia do uprawienia niższo-austryackiego morga pola ornego w każdej klasie i według głównych gatunków roboty jest potrzebna, ażeby w swoim czasie dla całego peryodu oznaczyć nakład każdego gatunku roboty.

§. 154.

W podobny sposób postępuje komisarz detaxacyjny pod względem roboty, której wymaga zwiezenie plonu i wymłócenie takowego. Atoli pod względem zwiezenia plonu rozumie się tylko siła robocza potrzebna do zwiezenia takowego z pola do stodoły, przeto koszenie lub żęcie, zbieranie, wiązanie, składanie w półkopki, ładowanie dla wywiezienia z pola, na której plon się znajdował.

Przywiezienie plodów z pola na miejsce przechowku nie uwzględnia się.

Przy wymłocie jest rzeczą zwyczajną, że robota wynagradza się częścią samego plonu, składającą się z 10, 11 lub 12 części uzyskanego ziarna. Gdzie to zachodzi, tam weźmie komisarz detaxacyjny obliczenie wartości z tego stosunku, oceni zaś należyte właściwość stopni, a wyższy wymiar części jako zapłatę młockom tylko tam policzy, gdzie się według stosunków miejscowych zwyczajną i konieczną przedstawi.

Gdzie przeciwnie jest zwyczajem, że tę robotę uskutecznia sam właściciel gruntu własną i czeladzi swojej siłą roboczą, lub jeżeli konie wymłacają ziarna, tam należy stosunek potrącenia przyjąć z gromad sąsiednich, w których udział młockom jest w zwyczajaju, i na takie gromady przenieść.

§. 155.

W niektórych, szczególnie w okolicach górzystych, zdarzają się także przypadki, że urodzajna ziemia musi być od czasu do czasu na powierzchnię nawożona.

Potrzebna do tego robota jest także przedmiotem pozycyi w nakładzie na uprawę.

Grunde gelegten Wirthschaftscurse erfordert wird, nach dem Bedarfe von Tagen auf Ein nieder-östrerr. Soch jeder Classe ausgemittelt werden.

§. 153.

Der Schätzungskommissär hat dabei die Aufgabe, zu erheben und zu beurtheilen, wie oft das Pflügen, Eggen, Walzen, Dungbreiten, das Aussetzen von Pflanzen, das Aussäen, das Behacken u. s. w., wie diese Arbeiten in dem angenommenen Wirthschaftscurse nothwendig und gemeindeüblich sind, im Turnus desselben vorkommen, wie viele Tage, oder welcher Theil eines Tages zur Bestellung eines nieder-östrerr. Soches Ackerland in jeder Classe und nach den Hauptgattungen der Arbeit erforderlich seien, um seiner Zeit für den ganzen Turnus den Aufwand jeder Gattung der Arbeit zu bestimmen.

§. 154.

Auf die nämliche Art verfährt der Schätzungskommissär in Ansehung der Arbeit, welche die Einbringung der Früchte und der Ausbruch derselben fordert. Nur wird in Beziehung auf die Einbringung der Früchte bloß die Arbeitskraft verstanden, die bis auf den Punct nothwendig ist, um das Product vom Felde weg nach der Scheune zu bringen, sohin das Schneiden mit der Sense oder Sichel, das Aufnehmen, das Binden, das Aufmandeln, das Aufladen zur Wegbringung von der Fläche, auf welcher das Product gestanden hat.

Das Wegbringen der Früchte vom Felde nach den Aufbewahrungsorten kommt in keine Berücksichtigung.

Bei dem Ausbruche ist es gewöhnlich, daß die Arbeit durch einen Theil des Productes selbst vergütet wird, welcher in dem 10., 11. oder 12. Theile der gewonnenen Körner besteht. Wo sich dieses findet, wird der Schätzungskommissär den Anschlag für den Werth dieser Arbeit aus diesem Verhältnisse nehmen, die Haltbarkeit der Abstufungen aber genau würdigen und das höhere Ausmaß des Antheiles als Drescherlohn nur da in Anschlag bringen, wo es sich nach den Localverhältnissen als gemeindeüblich und nothwendig darstellt.

Wo es im Gegentheile gemeindeüblich ist, daß diese Arbeit von dem Grundbesitzer selbst mit der ihm und seinem Gesinde beiwohnenden Arbeitskraft verrichtet, oder aber die Körner von Pferden ausgetreten werden, ist das Verhältniß des Abzuges aus den Nachbargemeinden, in denen der Drescherantheil üblich ist, zu entnehmen und auf solche Gemeinden zu übertragen.

§. 155.

In einigen, vorzüglich den Gebirgsgegenden, werden auch Fälle vorkommen, daß die productive Erde auf die Fläche gebracht, und von Zeit zu Zeit aufgeführt werden muß.

Die hiezu erforderliche Arbeit ist ebenfalls ein Gegenstand des Aufzages im Culturaufwande.

§. 156.

Równie jak nawóz sam nie jest przedmiotem oszacowania, tak też i wywożenia takowego lub innych środków gnojenia na pole nie należy uwzględniać, lecz potrzeba mieć wzgląd na rozrzucenie i rozdzielanie takowych już na polu, w którym to celu potrzeba roboty według pewnej ilości nawozu obliczoną być powinna.

B.**Co do łąk.**

§. 157.

Co do łąk ma w uwzględnieniu potrzebnego i zwyczajnego nakładu na uprawę być przyjęty nakład na robociznę, który musi być robiony, by takowe oczyścić, rowami dla uzyskania wykazanego przychodu surowego potrzebnymi okopać, takowe skosić, trawę wysuszyć, tudzież siano i potraw do zwiezienia naładować.

§. 158.

Te roboty, o ile do uzyskania obliczonego przychodu *in natura* są potrzebne, i według zwyczaju gromady łozone, mają być równie jak co do pól ornych według potrzeby całych dni lub części dnia na morg niższo-austryacki o 1600 □ sążniach przy każdej klasie łąk obliczone.

C.**Co do ogrodów.**

§. 159.

Co do ogrodów koszta uprawy tychże nie obliczają się osobno, lecz dla wszystkich klas zastosowuje się ten sam procent do potrącenia, jaki ustanowiono dla pierwszej klasy uprawy, z którą porównane zostały.

D.**Co do pastwisk.**

§. 160.

Ponieważ przy pastwiskach zazwyczaj to samo potrącenie zastosować należy, jakie się przy porównanej klasie łąk wykazało, przeto przy tym rodzaju uprawy nie oblicza się nakładu.

E.**Co do lasów.**

§. 161.

Także i przy tym rodzaju uprawy zazwyczaj nie przyjmują się osobne koszta uprawy, gdyż najgłówniejsze z nich, mianowicie zapłata za rąbanie i

§. 156.

So wie der Dünger selbst kein Gegenstand der Verwerthung ist, so ist auch das Verföhren desselben oder anderer Düngermittel auf das Feld nicht zu berücksichtigen, wohl aber das Ausbreiten und Vertheilen derselben auf dem Felde selbst, wozu daher auch der Arbeitsbedarf nach der bestimmten Quantität des Düngers zu erheben ist.

B.**Bei Wiesen.**

§. 157.

Bei dem Wieslande kommen in Berücksichtigung des nothwendigen und gemeindeüblichen Culturaufwandes aufzunehmen: der Aufwand an Arbeit, welcher gemacht werden muß, um sie zu reinigen, mit den zur Erzielung des ausgemittelten Brutto-Ertrages etwa nothwendigen Abzugsgräben zu versehen, sie zu mähen, die Gräser zu trocknen, und das Heu und Grummet zur Einbringung aufzuladen.

§. 158.

Diese Arbeiten, wie sie zur Erzielung des veranschlagten Naturalertrages nothwendig sind und gemeindeüblich aufgewendet werden, sind wie beim Ackerlande nach dem Erfordernisse der ganzen Lage oder des Theiles eines Tages für ein nieder-östr. Joch von 1600 □ Klaftern bei jeder Wiesenclasse zu erheben.

C.**Bei Gärten.**

§. 159.

Bei den Gärten findet keine besondere Berechnung der Culturfosten Statt, sondern es wird für alle Classen das nämliche Abzugspercent in Anwendung gebracht, welches für die erste Classe jener Cultur, mit der sie verglichen worden sind, festgesetzt worden ist.

D.**Bei Weiden.**

§. 160.

Da bei Weiden in der Regel der nämliche Abzug anzuwenden ist, welcher bei der verglichenen Classe der Wiesen ausgemittelt wurde, so findet bei dieser Cultur-gattung keine Erhebung des Aufwandes Statt.

E.**Bei Wäldern.**

§. 161.

Auch bei dieser Cultur-gattung kommen in der Regel keine besonderen Culturauslagen in Anschlag, weil die wesentlichsten derselben, nämlich der Schlägerlohn und

koszta wywiezienia drzewa, już przy obliczeniu pieniężnego dochodu surowego przez to są uwzględnione, iż wartość pieniężną drzewa przyjęto w rachubę tylko według ceny, jaką ma na pniu na miejscu.

F.

Co do stawów, jezior i bagien.

§. 162.

Jeżeli te w produkcji pierwotnej częściowo i czasowo użyteczne powierzchnie według postanowień §. 128. stanowiły przedmiot obliczenia przychodu surowego, tedy dla takowych nie należy obliczać osobnego nakładu, ile ze od przychodu surowego z nich ma być odtrącona owa część, która dla dotyczącej klasy łąk lub pastwisk, względem której co do przychodu surowego mogą być na równi, lub w pewnym stosunku postawione, odpadnie jako kwota do potrącenia będąca.

§. 163.

Gdyby jednak przyjęto rachubę wedle użytkowania z wycięcia trzciny, i cenę trzciny już za towar pokupny przyjęto, to należy obliczyć robotę wycinania, łamania i wywożenia.

G.

Co do złożonych rodzajów uprawy.

§. 164.

Rodzaje uprawy, bądź one są mieszane lub przemienne, idą za postanowieniami względem tych, z których są złożone, osobne więc szczegółowe obliczenia nakładu nie są potrzebne, jak to już przy wyprowadzeniu przychodu surowego zarządzone.

II.

Co do użytecznych powierzchni gruntów, podlegających obliczeniu przychodu, chociaż one nie są użyte w produkcji pierwotnej.

§. 165.

Jak te przestrzenie co do przychodu surowego w drodze paryfikacji obliczone zostały, tak też należy obliczyć ich czysty przychód, przypadający na powierzchnie, z którymi je zparyfikowano, a osobne obliczenie nakładu nie ma tu miejsca.

die Ausbringungskosten des Holzes schon bei der Ausmittlung des Brutto-Geldertrages dadurch berücksichtigt sind, daß der Geldwerth des Holzes nur nach dem Preise in Ansatz gebracht wurde, den es an seinem Standorte am Stamme hat.

F.

Bei Teichen, Seen, Sümpfen.

§. 162.

So ferne diese in der Urproduction theil- und zeitweise benüßbaren Oberflächen nach den Bestimmungen des §. 128 Objecte der Erhebung des Brutto-Ertrages ausmachen, ist für dieselben kein besonderer Aufwand zu erheben, da von ihrem Roh-ertrage jener Antheil in Abschlag zu bringen ist, der für die betreffende Classe des Wiesen- oder Weiden-Landes, welcher sie mit dem Brutto-Ertrage gleich oder in ein gewisses Verhältniß zu ihnen gestellt werden können, als Abzugsquote entfallen wird.

§. 163.

Würde aber der Anschlag nach der Benüßung des Rohschlages gemacht, und der Preis des Rohres schon als kaufrechte Waare angenommen, so muß die Arbeit auf das Stoßen, Schlagen und Ausbringen aufgenommen werden.

G.

Bei zusammengesetzten Culturgattungen.

§. 164.

Diese mögen gemischte oder abwechselnde Culturgattungen sein, so folgen sie den Bestimmungen rückichtlich derjenigen, aus denen sie zusammengesetzt sind; es ist daher keine eigene detaillirte Erhebung des Aufwandes nothwendig, wie dieß schon bei der Ausmittlung des Brutto-Ertrages angeordnet wurde.

II.

Bei benüßbaren Grundoberflächen, die der Ertrags-Ausmittlung unterliegen, obgleich sie in der Urproduction nicht benützt sind.

§. 165.

So wie diese Oberflächen bei dem Rohertrage im Wege der Parification in Anschlag genommen worden sind, so muß ihnen auch der Reinertrag beigelegt werden, welcher auf die Oberflächen entfällt, mit denen sie parificirt wurden, und es tritt hierbei keine besondere Ausmittlung des Aufwandes ein.

Cześć czwarta.

Przepisy do oznaczenia surowego przychodu w pieniądzech, tudzież do przedstawienia i uzasadnienia czystego przychodu, podatkowi ulegającego.

Rozdział I.

Ustanowienie i obliczenie przychodu *in natura* w pieniądzech.

§. 166.

Po ukończeniu skreślonych w poprzedzającej części obliczeń, podaje komisarz zebrane co do przychodu *in natura* rezultaty swoich miejscowych obliczeń i data pomocnicze pod dokładne roztrząśnienie, wyłącza wszystko, coby było niepotrzebném, i układa dla uzyskania dokładnego przeglądu wykaz według formularza *Nb.*

§. 167.

Potém przechodzi na podstawie swych dat pomocniczych według §. 142. części III, téj instrukcyi ułożone dla każdej gromady pozycye przychodu tak między sobą, jakotéż ze względem na pojedyncze gromady swego okręgu oszacowania, oddzielone dla każdego pojedynczego rodzaju uprawy według ich klas, kontroluje swoje orzeczenie z orzeczeniami innych komisarzy i ma staranie, aby między gromadami jego okręgu oszacowania i okręgami sąsiednimi zaprowadzić prawdziwy stosunek w ustanowieniu przychodów, oparty na faktycznej właściwości ziemi i sposobie gospodarowania. Jeżeli znajdzie jakie trudności lub wątpliwości, tedy o takowych inspektora zawiadomić powinien, który na podstawie obliczeń, przedsięwziętych według §§. 92. i 143. części III. te trudności załatwi i usunie.

§. 168.

Jeżeli tedy orzeczenie jego o przychodzie *in natura* każdej gromady, każdego rodzaju uprawy i każdej klasy jest już stanowcze, to przystępuje do wyrachowania przychodu surowego w pieniądzech z jednego morga.

A.

Pola orne.

§. 169.

Ażeby uniknąć często powtarzanych obliczeń podług peryodu gospodarczego i stosunku uprawy przy tych samych przychodach *in natura*, otrzyma komisarz

Vierter Theil.

Vorschriften zur Bestimmung des rohen Geldertrages und zur Darstellung und Begründung des steuerbaren Reinertrages.

I. Abschnitt.

Feststellung und Veranschlagung des Naturalertrages zu Gelde.

§. 166.

Nach Beendigung der in dem vorhergehenden Theile vorgezeichneten Erhebungen unterzieht der Commissär die über den Naturalertrag gesammelten Resultate seiner Local-Erhebungen und Behelfe im Zusammenhange einer genauen Würdigung, scheidet alles etwa Unbrauchbare aus, und verfaßt zur Gewinnung einer genauen Uebersicht einen Ausweis nach dem Formulare Nb.

§. 167.

Hierauf geht er die auf der Grundlage seiner Behelfe nach §. 142 des III. Theiles dieser Instruction für jede Gemeinde entworfenen Ertragsansätze sowohl unter sich, als auch mit Hinblick auf die einzelnen Gemeinden seines Schätzungsbezirktes, abgefondert für jede einzelne Culturgattung nach ihren Classen, durch, controlirt seine Aussprüche mit jenen der anderen Commissäre und ist bemüht, zwischen den Gemeinden seines Schätzungsbezirktes und den Nachbarbezirken ein richtiges, auf die factische Beschaffenheit des Bodens und die Bewirthschaftungsart gegründetes Verhältniß in den Ertragsansätzen herzustellen. Findet er dabei Anstände oder Bedenken, so hat er solche dem Inspector mitzutheilen, welcher auf der Grundlage der nach den §§. 92 und 143 des III. Theiles vorgenommenen Erhebungen die Ausgleichung und Beseitigung der Anstände herbeizuführen hat.

§. 168.

Steht nun sein Ausspruch über den Naturalertrag einer jeden Gemeinde und einer jeden Culturgattung und Classe fest, so schreitet er zur Entzifferung des jochweisen rohen Geldertrages.

A.

N e d e r.

§. 169.

Um die oft wiederholten Berechnungen nach dem Wirthschaftscurse und dem Anbauverhältniße bei denselben Naturalerträgen zu vermeiden, erhält der Commissär

O tabele pomocnicze, ułożone przez inspektora po nadejściu rozmaitych stopni cen wszystkich produktów rolnych według przyłączonego wzoru **O**. W tych tabelach wykazane są przy rozmaitych ziemiopłodach przychody *in natura* od najniższych do najwyższych we wszystkich ułamkach, które z peryodu gospodarczego i stosunku uprawy wyniknąć mogą. Komisarz szuka przy każdej klasie i każdym rodzaju uprawy dzielnika z peryodu gospodarczego i stosunku uprawy, i wyjmuje przypadającą według przychodu *in natura* z morga kwotę pieniężną na jeden rok i morg z dotyczącej kolumny tabeli pomocniczej.

Suma wszystkich kwot częściowych każdego, w peryodzie gospodarczym tej klasy zawartego ziemiopłodu daje cały dochód pieniężny surowy według morga takowej.

N. p. peryod gospodarczy i stosunek uprawy byłby następujący:

		Przychód <i>in natura</i> z morga	
	w 1. roku	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{3}{10} \text{ części pszenicy} \\ \frac{7}{10} \text{ " żyta} \end{array} \right.$	15 mec 18 "
	" 2. "	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{7}{10} \text{ " owsa} \\ \frac{3}{10} \text{ " grochu} \end{array} \right.$	20 " 14 "
	" 3. "	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{4}{10} \text{ " kartofli} \\ \frac{6}{10} \text{ " odłóg} \end{array} \right.$	130 " — "

to okazuje się co do pszenicy z peryodu gospodarczego $\frac{1}{3}$, a ze stosunku uprawy $\frac{3}{10} = \frac{3}{30}$ lub $\frac{1}{10}$.

Co do żyta $\frac{1}{3} \times \frac{7}{10} = \frac{7}{30}$

" owsa, jak co do żyta $= \frac{7}{30}$

" grochu, jak co do pszenicy $= \frac{3}{30}$ lub $\frac{1}{10}$

" kartofli $\frac{1}{3} \times \frac{4}{10} = \frac{4}{30} = \frac{2}{15}$.

Bierze tedy z tabeli pomocniczej odpowiedniej ceny ziemiopłodu:

przy 15 mecach pszenicy	po 1 zlr. 15 kr. $= \frac{1}{10}$	w kwocie	1 zlr. 52,50
" 18 " żyta	" 50 kr. $= \frac{7}{30}$	"	3 zlr. 30,00
" 20 " owsa	" 25 kr. $= \frac{7}{30}$	"	1 zlr. 56,66
" 14 " grochu	" 50 kr. $= \frac{1}{10}$	"	1 zlr. 10,00
" 130 " kartofli	" 10 kr. $= \frac{2}{15}$	"	2 zlr. 53,33

Suma całego przychodu surowego na rok i morg 11 zlr. 22,49 kr.

B.

L a k i.

§. 170.

P Ułożona według przyłączonej formy **P** prosta tabela pomocnicza, zawierająca przychody pieniężne za każdy przychód *in natura* od najniższego do najwyższego według rozmaitych stopni ceny, posłuży komisarzowi do oznaczenia

die von dem Inspector nach dem Herabblangen der verschiedenen Preisstufen für alle Producte des Ackerlandes nach dem anliegenden Muster O entworfenen Hilfstabellen. In diesen Tabellen sind die bei verschiedenen Früchten vorkommenden geringsten bis zu den höchsten Naturalerträgen in allen jenen Fruchttheilen nachgewiesen, welche durch den Wirthschaftscurs und das Anbauverhältniß hervorgehen können. Der Commissär sucht bei jeder Classe und Fruchtgattung den Divisor aus dem Wirthschaftscurse und dem Anbauverhältnisse auf, und entnimmt den nach dem jochweisen Naturalertrage für ein Jahr und Joch entfallenden Gelobetrag aus der betreffenden Colonne der Hilfstabelle.

Die Summe aller Theilbeträge von jeder im Wirthschaftscurse der Classe vorkommenden Frucht gibt den ganzen jochweisen Brutto-Geldebetrag derselben.

B. B. der Wirthschaftscurs und das Anbauverhältniß wäre nachfolgendes:

		Jochweisen Nat. Ertrag	
Im 1. Jahre	{	$\frac{3}{10}$ Antheil Weizen . . .	15 Mß.
		$\frac{7}{10}$ " Korn . . .	18 "
" 2. "	{	$\frac{7}{10}$ " Hafer . . .	20 "
		$\frac{3}{10}$ " Erbsen . . .	14 "
" 3. "	{	$\frac{4}{10}$ " Erdäpfel . .	130 "
		$\frac{6}{10}$ " Brache . . .	— "

so ergibt sich beim Weizen aus dem Wirthschaftscurse $\frac{1}{2}$ und aus dem Anbauverhältnisse $\frac{3}{10} = \frac{3}{30}$ oder $\frac{1}{10}$.

$$\text{Beim Korn } \frac{1}{2} \times \frac{7}{10} = \frac{7}{30}$$

$$\text{" Hafer wie beim Korn } = \frac{7}{30}$$

$$\text{" Erbsen wie beim Weizen } = \frac{3}{30} \text{ oder } \frac{1}{10}$$

$$\text{" Erdäpfel } \frac{1}{2} \times \frac{4}{10} = \frac{4}{20} = \frac{2}{10}$$

Er entnimmt nun aus der Hilfstabelle des entsprechenden Fruchtpreises:

bei 15 Mß. Weizen à 1 fl. 15 fr. = $\frac{1}{10}$ mit 1 fl. 52,50
" 18 " Korn à 50 fr. = $\frac{1}{10}$ " 3 fl. 30,00
" 20 " Hafer à 25 fr. = $\frac{7}{30}$ " 1 fl. 56,66
" 14 " Erbsen à 50 fr. = $\frac{1}{10}$ " 1 fl. 10,00
" 130 " Erdäpfel à 10 fr. = $\frac{2}{15}$ " 2 fl. 53,33

Summe des ganzen Brutto-Ertrages pr. Jahr und Joch 11 fl. 22,49 fr.

B.

W i e s e n.

§. 170.

Die nach der beiliegenden Form P vorgerichtete einfache Hilfstabelle, welche P die Gelderträge für jeden Naturalertrag von dem geringsten bis zum höchsten nach den verschiedenen Preisabstufungen enthält, wird dem Commissär zur Bestimmung des

surowego przychodu pieniężnego, przy łąkach bowiem niepodzielny przychód pieniężny za siano i potraw daje przychód surowy. N. p. gdyby klasa I. łąk oszacowaną była z przychodem *in natura* w ilości 20 cetnarów słodkiego siana i 14 cetnarów potrawu, a cena katastralna pierwszego byłaby 24 kr., ostatniego zaś 18 kr., to znajdzie w tabeli pomocniczej

10 cetnarów po 24 kr. = 8 złr. — kr.

14 „ „ 18 kr. = 6 złr. — kr.

Suma przychodu surowego 14 złr. — kr.

C.

O g r o d y.

§. 171.

Ponieważ ogrody szacują się według §. 118. części III. w drodze paryfikacyi, przeto nie ma przy nich miejsca żadne dalsze obliczenie.

D.

P a s t w i s k a.

§. 172.

Do wykazania surowego przychodu pieniężnego z łąk użyje komisarz w razie, gdy w przychodzie *in natura*, lub w cenie ziemiopłodu zachodzi różnica w porównaniu z istniejącymi klasami łąk téj samej tabeli pomocniczej, która dla łąk jest ułożona, gdzie zaś pastwiska postawiono pod każdym względem na równi z istniejącą w gromadzie klasą łąk (§. 121. części III.), tam surowy przychód pieniężny téj klasy łąk tyczyć się także i pastwisk.

E.

L a s y.

§. 173.

Przy nieznacznej ilości sągów, które przy oszacowaniu lasów jako roczny przyrostek przybywają, obliczenie takowych według odpowiednich cen katastralnych jest tak proste, iż dalsze postanowienia w tym względzie są całkiem zbyteczne.

F.

S t a w y, j e z i o r a, b a g n a.

§. 174.

Przy rzadkiem znachodzeniu się tych kategorii, dla których według §. 129. części III. oznaczono przychód *in natura*, nie podlega obliczenie takowego na pieniądze według cen katastralnych żadnej trudności, nie potrzebuje więc toż obliczenie żadnej tabeli pomocniczej.

rohen Geldertrages dienen, da bei den Wiesen der ungetheilte Geldertrag für Heu und Grummet den Rohertrag gibt. Z. B. die I. Wiesenclasse wäre mit dem Naturalertrage von 20 Centnern süßes Heu und 14 Centnern Grummet angeschätzt, und der Katastralpreis des ersteren wäre 24 fr. des letzteren aber 18 fr., so findet er in der Hilfstabelle

40 Ctr. à 24 fr. = 8 fl. — fr.

14 „ à 18 fr. = 6 fl. — fr.

Summe des Brutto-Ertrages 14 fl. — fr.

C.

G ä r t e n.

§. 171.

Da die Gärten nach §. 118 des III. Theiles im Parificationswege geschätzt werden, so entfällt bei denselben jede weitere Berechnung.

D.

W e i d e n.

§. 172.

Zur Nachweisung des rohen Geldertrages der Weiden wird sich der Commissär in dem Falle, wo im Naturalertrage oder im Preise des Productes eine Abweichung gegen die vorhandenen Wiesenclassen besteht, derselben Hilfstabelle, welche für die Wiesen entworfen ist, bedienen, wo aber die Weiden einer in der Gemeinde vorhandenen Wiesenclasse in jeder Beziehung gleichgestellt wurden (§. 121 des III. Theiles), da gilt der rohe Geldertrag dieser Wiesenclasse auch für die Weiden.

E.

W ä l d e r.

§. 173.

Bei den geringen Einheiten von Klästern, die bei der Waldschätzung als jährlicher Zuwachs vorkommen, ist die Veranschlagung derselben nach den entsprechenden Katastralpreisen so einfach, daß weitere Bestimmungen dazu ganz entbehrlich sind.

F.

Teiche, Seen, Sümpfe.

§. 174.

Bei dem seltenen Vorkommen dieser Kategorien, für welche nach §. 129 des III. Theiles ein Naturalertrag aufgenommen wurde, unterliegt dessen Veranschlagung zu Gelde nach den Katastralpreisen keiner Schwierigkeit und bedarf auch keiner Hilfstabelle.

G.**Złożone rodzaje uprawy.****§. 175.**

Przy obliczeniu oszacowanych przychodów *in natura* tych rodzajów uprawy użyje komisarz tych samych tabel pomocniczych, jakie są dla pojedynczych uprawy rodzajów, z których się te składają.

Rozdział II.

Wymiar i obliczenie przedmiotów potrącenia od surowego przychodu, i sumaryczne wyprowadzenie nakładu na uprawę w pieniądzech.

§. 176.

Podczas oznaczonego w poprzedzającym rozdziale obliczenia przychodów *in natura* na pieniądze, poleci sobie inspektor przedłożyć zebrane przez komisarzy detaxyjnych data i obliczenia, tyżące się przedmiotów potrącenia i nakładu na robotę, i ułoży wraz z nimi potrzebne szemata dla zachodzących przypadków nakładu.

§. 177.

Ogólny pogląd na podstawie zebranych wiadomości i dat z ciągłym uwzględnieniem głównych punktów, wymienionych w rozdziale IV. trzeciej części instrukcyi ułatwi ułożenie tych szematów, i doprowadzi przy potrzebnej ku temu rachubie do zachowania jednostajnego w każdej gromadzie stosunku między rodzajami uprawy i ich klasami, równie jak między samemi gromadami okręgu inspektorackiego.

§. 178.

Szemata dla pola ornego mają być ułożone według następujących wzorów a mianowicie:

- Q₁ a)** Według wzoru Q_1 dla robót uprawy zapomocą chudoby roboczej: to, będzie się zasadzać z jednej strony na rozmaitości ziemi, jej większej lub mniejszej tęgłości i położeniu, z drugiej strony zaś na liczbie orki, jaka się koniecznie i według zwyczaju co do zasianych ziemiołódów używa, i w obydwóch względach zawierać będzie tyle pozycyj, ile ich jest niezbędnych ku uwzględnieniu zachodzących przypadków.

Ponieważ tymczasem także propozycye cen przedmiotów nakładu odnośnie do rozdziału IV. drugiej części instrukcyi będą załatwione, więc

Zusammengesetzte Cultur-Gattungen.

§. 175.

Bei der Veranschlagung der angeschätzten Naturalerträge dieser Cultur-gattungen wird sich der Commissär derselben Hilfsstabellen bedienen, welche für die einfachen Cultur-gattungen, aus denen sie zusammengesetzt sind, bestehen.

II. Abschnitt.

Bemessung und Veranschlagung der Abzüge vom Rohertrage und summarische Ausmittlung des Culturaufwandes im Gelde.

§. 176.

Der Inspector wird sich während der im vorhergehenden Abschnitte bezeichneten Veranschlagung des Naturalertrages zu Gelde die von den Schätzungs-Commissären gesammelten Notizen und Erhebungen über die Abzüge und den Arbeitsaufwand vorlegen lassen, und mit ihrer Zuziehung die nöthigen Schemen für die vorkommenden Fälle des Aufwandes entwerfen.

§. 177.

Der allgemeine Ueberblick aus den gesammelten Kenntnissen und Notizen mit stetem Rückblick auf die im IV. Abschnitte des dritten Theiles der Instruction angegebenen Hauptgesichtspuncte wird die Verfassung dieser Schemen erleichtern und dahin führen, bei dem dazu erforderlichen Calcule das ebenmäßige Verhältniß im Inneren jeder Gemeinde zwischen den Cultur-gattungen und ihren Classen, so wie zwischen den Gemeinden des Inspectoratsbezirkes selbst einzuhalten.

§. 178.

Die Schemen für das Ackerland werden nach folgenden Mustern zu verfassen sein, und zwar:

- a) nach dem Muster Q₁ für die Bestellungsarbeiten mittelst der Zug-thiere; dieses wird sich einerseits auf die Verschiedenheiten des Bodens, dessen größere oder geringere Bindung und Lage, andererseits auf die Anzahl der Ackerungen, welche als nothwendig und gemeindeüblich bei den gebauten Früchten in Anwendung kommen, gründen, und in beiden Beziehungen so viele Sätze enthalten, als zur Berücksichtigung der vorkommenden Fälle unerlässlich sind.

Da inzwischen auch die in Folge der im IV. Abschnitte des zweiten Theiles der Instruction erstatteten Preis-anträge für die Aufwandsgegenstände erlediget

nakład na uprawę przy każdej pojedynczej pozycji według rozmaitych cen dni ciągłych sumarycznie w pieniądzech wykazać potrzeba.

Q₂ b) Takie szemata według wzorów **Q₂** i **Q₃** będą ułożone dla robót ręcznych, jakie do uprawienia, hodowania i zbioru rozmaitych ziemiopłodów z pól ornych za potrzebne, i w gminie zwyczajne uznane będą, ałożony czas przy rozmaitych robotach zredukuje się na konieczną potrzebę; każdy, w ten sposób według przychodu *in natura* dotyczącego ziemiopłodu wymierzony nakład dni pieszych wykazuje się sumarycznie w pieniądzech według cen katastralnych dni pieszych.

Q₄ c) Szema według wzoru **Q₄** o nakładzie na rozmaite nasiona dla każdego, w peryod gospodarczy wpadającego ziemiopłodu z swoją kwotą pieniężną.

Dla łąk będzie potrzeba ułożyć takie szema według rozmaitych przychodów *in natura* w sianie i potrawie, pod względem potrzebnych do tego robót ręcznych według wzoru **R**.

§. 179.

Z tych szematów pozna komisarz dla wykazania sumarycznego nakładu w pieniądzech, a mianowicie z szematu według wzoru **Q₁** przypadającą według właściwości ziemi i liczby orań kwotę pieniężną; z wzoru **Q₂** i **Q₃** obliczony na pieniądze nakład w dniach pieszych w stosunku do ziemiopłodów i przychodów w tychże; z wzoru **Q₄** nareszcie nakład pieniężny na nasienie.

Pieniężną kwotę na wymłot znajdzie w tabelach pomocniczych **O** przy każdym ziemiopłodzie według jego ceny katastralnej.

Cały nakład da się dla każdego ziemiopłodu w następujący sposób zestawić, n. p.

Co do pszenicy:

nakład na uprawę IVb . . .	=	1	zlr.	19,8
roboty ręczne przy 15 mecach . . .	=	1	„	31,0
nasienia 2,5 mec	=	3	„	7,5
zapłata za młócenie $\frac{1}{10}$	=	1	„	52,5
Suma	=	7	„	50,80

Która podzielona dzielnikiem z peryodu gospodarczego i stosunku uprawy $\frac{1}{10}$ daje dla pszenicy =

47,08

sein werden, so wird der Bestellaufwand bei jedem einzelnen Saße nach den verschiedenen Preisen der Zugtage summarisch im Gelde auszuweisen sein.

- b) Derlei Schemen nach den Mustern Q₂ und Q₃ werden für die Handarbeiten, die bei der Bestellung; Pflüge und Ernte der verschiedenen Früchte des Ackerlandes nothwendig und gemeindeüblich befunden werden, verfaßt, und dabei der Zeitaufwand der verschiedenen Arbeiten auf den nothwendigen Bedarf zurückgeführt; jeder auf diese Weise nach dem Naturalertrage der betreffenden Frucht bemessene Aufwand an Handtagen wird summarisch nach den Katastralpreisen der Handtage im Gelde ausgewiesen.
- c) Ein Schema nach dem Muster Q₄ über den verschiedenen Samenaufwand für jede in den Wirthschaftscursen aufgenommene Frucht mit seinem Geldbetrage.

Für die Wiesen wird ein derlei Schema nach den verschiedenen Naturalerträgen an Heu und an Grummet rücksichtlich der dazu nothwendigen Handarbeiten nach dem Muster R zu entwerfen sein.

R

§. 179.

Aus diesen Schemen entnimmt nun der Commissär zur Ausmittlung des summarischen Aufwandes im Gelde, und zwar aus jenem nach dem Muster Q₁ den nach der Bodenbeschaffenheit und der Zahl der Ackerfahrten entfallenden Geldbetrag; aus dem Muster Q₂ und Q₃ den zu Geld vranschlagten Aufwand an Handtagen nach Maßgabe der Früchte und ihres Ertrages; aus dem Muster Q₄ endlich den Samenaufwand im Gelde.

Den Dreschertheil im Gelde findet er in den Hilfstabellen O bei jeder Frucht nach ihrem Katastralpreise.

Der ganze Aufwand läßt sich für jede Frucht in folgender Weise zusammenstellen, z. B.

Bei Weizen:

Bestellaufwand IVb . . .	= 1 fl. 19,8
Handarbeiten bei 15 Megen . . .	= 1 " 31,0
Samen 2,5 Megen	= 3 " 7,5
Drescherlohn $\frac{1}{10}$	= 1 " 52,5
Summe	= 7 " 50,80

Diese mit dem Divisor aus dem Wirthschaftscurse und dem Anbauverhältnisse $\frac{1}{10}$ getheilt, gibt für den Weizen = 47,08

Co do żyta:

nakład na uprawę $IVb\beta$	1.19,8
roboty ręczne	1.31,
trzy mece nasienia po 50 kr.	2.30,
zapłata za młócenie $\frac{1}{10}$ 18	1.30,
Suma	6 50,8

Dzielnik $\frac{7}{30}$ 1 zlr. 35,85

Co do owsa:

nakład na uprawę $III\beta$ $\frac{1}{b}$	45,15
roboty ręczne przy 20 mecach =	1,11
nasienia 3 mece	1,15
zapłata za młócenie 20 mec $\frac{1}{10}$	50
Suma	4.1,15 = $\frac{7}{30}$ = 56,27

Co do grochu:

nakład na uprawę	45,15
roboty ręczne	1. 5,
11 meca nasienia po 50 kr.	1.15,
zapłata za młócenie 1,4	1.10,
Suma	4.15 = $\frac{1}{10}$ = 25,51

Co do kartofli:

nakład na uprawę	45,15
roboty ręczne	6.46,
nasienie	2.—
Suma	9.31,15 = $\frac{2}{15}$ = 1.16,15

5.0,86

Suma podzielonego według peryodu gospodarstwa i stosunków uprawy nakładu wszystkich do klasy przyjętych ziemiopłodów daje cały nakład klasy na jeden rok i jeden morg.

Dla łąk, na których jednoroczne plony łoży się co roku ten sam nakład, potrzeba tylko pojedynczego szematu według wzoru R , w którym według ilości przychodu paszy ze względu na powierzchnię morga, potrzebne i zwyczajne roboty ręczne wymierzone, i według katastralnych cen dni pieszych w pieniądzu obliczone być mają.

Dla wyprowadzenia rocznego nakładu przyjmie komisarz kwotę pieniężną w miarę przychodu *in natura* i według cen dni pieszych, n. p. przy łąkach

Beim Korn:

Bestellungsaufwand IVb β 1.19,8

Handarbeiten 1.31,

Drei Megen Samen à 50 fr. 2.30,

Drescherlohn $\frac{1}{10}$ 18 1.30,

Summe 6.50,8

Divisor $\frac{7}{30}$ 1 fl. 35,85

Beim Hafer:

Bestellungsaufwand $\frac{11\beta}{b}$ 45,15

Handarbeiten bei 20 Mieg. = 1,11

Samen 3 Megen 1,15

Drescherlohn von 20 Megen $\frac{1}{10}$ 50Summe 4.1,15 = $\frac{7}{30}$ = 56,27

Bei Erbsen:

Bestellungsaufwand 45,15

Handarbeiten 1,5,

11 Mieg. Samen à 50 fr. 1.15,

Drescherlohn 1,4 1.10,

Summe 4.15 = $\frac{1}{10}$ = 25,51

Bei Erdäpfeln:

Bestellungsaufwand 45,15

Handarbeiten 6.46,

Samen 2.—

Summe 9.31,15 = $\frac{2}{15}$ = 1.16,15

5. 0,86

Die Summe des nach dem Wirthschaftscurse und dem Anbauverhältnisse getheilten Aufwandes aller in der Classe aufgenommenen Früchte gibt den ganzen Aufwand der Classe pr. Jahr und Soch.

Für die Wiesen, bei deren einjährigem Producte jährlich derselbe Aufwand Statt findet, bedarf es bloß des einfacheren Schemas nach dem Muster R., worin nach der Menge des Futterertrages mit Rücksicht auf die Fläche eines Soches die nothwendigen und gemeindeüblichen Handarbeiten zu bemessen und nach den Katastral-Handtagspreisen im Gelde anzusetzen sind.

Der Commissär wird zur Ausmittlung des jährlichen Aufwandes den Gelbbetrag nach Maßgabe des Naturalertrages und nach den Preisen der Handtage entnehmen,

podwójnej kłosy 20 cetnarów siana według mniejszych cen dni pie- szych	1 złr. 18 kr.
przy 14 cet. potrawu	— „ 55 „
	<hr/>
Suma nakładu	2 złr. 13 kr.
	<hr/>
przy łakach jednej kłosy 14 cetnarów siana	1 złr. 3 kr.

§. 180.

Przy tém oznaczeniu nakładu, wypadającego na uprawę niewzbronniem będzie komisarzowi w owych rzadkich przypadkach, gdzie według §. 68. drugiej części instrukcji nadzwyczajny przedmiot potrącenia jako potrzebny i w gromadzie zwykły miejsce mieć ma, takowy przydać, równie jak mu dozwolonem będzie, przy całkiem podobnych klasach i stosunkach uprawy, z odwołaniem się tylko na podobną klasę, nakład na uprawę tylko sumarycznie podać.

Rozdział III.

Wyprowadzenie i przedstawienie czystego przychodu.

§. 181.

Wykazawszy nakład wypadający w pieniądzech dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy w gromadach swego okręgu oszacowania w sposób w rozdziale poprzedzającym wskazany, przystępuje komisarz do wyprowadzenia czystego przychodu oznaczeniem stosunkowej części, która od wypadającego na jeden morg niższo-austriacki o 1600 □ sążniach surowego przychodu w pieniądzech dla uwzględnienia nakładu na uprawę ma być potrącona.

§. 182.

Przy wyprowadzeniu i oznaczeniu tej części należy trzymać się w obrębie granic i stopni, przepisanych przy pojedynczych rodzajach uprawy, a mianowicie:

A.

Co do pól ornych.

§. 183.

Przy polu ornem stosunkowa część potrącenia powinna według różnicy rezultatów obliczenia w kwocie 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, procentu od surowego przychodu pieniężnego być orzeczoną.

Jeżeli jednak w pojedynczych przypadkach wcale szczególne zachodzą stosunki, nie pozostawiające wątpliwości, że potrącony 60. procent w pewnej

z. B. bei zweischürtigen Wiesen mit 20 Centner Heu nach den geringeren Handtagspreisen	1 fl. 18 kr.
bei 14 Centner Grummet	— „ 55 kr.
<u>Summe des Aufwandes</u>	
	<u>2 fl. 13 kr.</u>

bei einschürtigen Wiesen	
14 Centner Heu	1 fl. 3 kr.

§. 180.

Bei dieser Bestimmung des entfallenden Cultur-Aufwandes wird es dem Commissär in jenen seltenen Fällen, wo nach §. 68 des zweiten Theiles der Instruction als nothwendig und gemeindeüblich ein außerordentlicher Abzugsgegenstand Platz zu greifen hat, unbenommen sein, denselben beizufügen, so wie ihm auch gestattet sein wird, bei ganz analogen Classen und Cultur-Verhältnissen unter bloßer Berufung auf die analoge Classe, den Culturaufwand bloß summarisch anzusetzen.

III. Abschnitt.

Ausmittlung und Darstellung des Reinertrages.

§. 181.

Nachdem der Commissär den im Gelde entfallenden Aufwand für jede Cultur-gattung und Classe der Gemeinden seines Schätzungsbezirkes auf die in dem vorgehenden Abschnitte bezeichnete Weise nachgewiesen hat, schreitet er zur Ausmittlung des Reinertrages derselben durch Bestimmung des verhältnismäßigen Antheiles, welcher von dem auf ein nieder-österreich. Joch von 1600 Quadratklastern im Gelde entfallenden Rohertrage zur Berücksichtigung des Culturaufwandes in Abschlag zu bringen ist.

§. 182.

Bei der Ausmittlung und Bestimmung dieses Antheiles ist sich inner der Grenzen und Abstufungen zu halten, welche bei den einzelnen Culturgattungen eigends vorgeschrieben werden, und zwar:

A.

Bei Aeckern.

§. 183.

Bei dem Ackerlande muß der verhältnismäßige Antheil des Abzuges nach Verschiedenheit der Resultate der Erhebungen entweder mit 30, 35, 40, 45, 50, 55 oder 60 Procenten des Bruttogelbertrages ausgesprochen werden.

Wenn jedoch in einzelnen Fällen ganz besondere Verhältnisse eintreten, welche es außer allen Zweifel stellen, daß der Abzug von 60 Procenten in einer Gemeinde und

gromadzie i przy pewnej klasie pola ornego nie zawiera potrzebnego uwzględnienia nakładu na uprawę, a zachowanie takiego *maximum* spowodowałoby nie tylko bezwzględny mylny stosunek dla takich gruntów, lecz także takowy stosunek względny w porównaniu z innymi w gromadzie klasami, wtedy niewzbronionem będzie komisarzowi w takich przypadkach wyjątkowo podać wyższy procent potrącenia, t. j. 65 lub 70, który jednak nie może w żadnym przypadku przewyższać 70, i dopiero wtedy zastosowany być może, jeżeli otrzyma się na to pozwolenie Władzy krajowej, o które za pośrednictwem przełożonego inspektora podać należy.

Przy zastosowaniu procentów potrącenia będzie obowiązkiem komisarza, zachować równie pewny między klasami i gromadami stosunek, unikając wszelkich rażących skoków, któreby rzeczywistymi stosunkami usprawiedliwić się nie dały.

B.

Co do łąk.

§. 184.

Dział ten ma być orzeczony przy łąkach w 15., 20., 25. i 30. procencie surowego przychodu pieniężnego, wykazanego na niższo-austryacki morg każdej klasy.

W szczególnych przypadkach można według nadmienionych w §. 183. postanowień zaproponować 35. i 40. procent.

C.

Co do ogrodów.

§. 185.

Co do ogrodów, osobne potrącenie kosztów uprawy niema miejsca, lecz do wszystkich klas zastosowuje się ten sam procent potrącenia, który oznaczono dla pierwszej klasy uprawy, z którą je porównano.

D.

Co do pastwisk.

§. 186.

W ogólności należy do pastwisk zastosować ten sam procent potrącenia, który przy porównanej klasie łąk zastosowano, a w razie jeżeli dochód ich uzyskano z dzierżaw, które czysty przychód już przedstawiają, przy oznaczeniu przychodu *in natura* potrzeba było mieć wzgląd na to, ażeby się po uskutecznionem stosunkowem potrąceniu przychód z dzierżawy okazał.

bei einer gegebenen Classe des Ackerlandes die erforderliche Berücksichtigung des Cultur-Aufwandes nicht enthält, und die Einhaltung dieses Maximums nicht nur ein absolutes Mißverhältniß für solche Grundstücke, sondern auch ein relatives gegenüber anderen Classen in der Gemeinde zur Folge haben würde; so ist es dem Schätzungs-Commissär unbenommen, für solche Fälle ausnahmsweise ein höheres Abzugspercent von 65 oder 70 in Antrag zu bringen, welches jedoch das von 70 in keinem Falle übersteigen darf, und erst dann angewendet werden kann, wenn dazu die mittelst des vorgesezten Inspectors einzuholende Genehmigung der Landesstelle erfolgt.

Bei der Anwendung der Abzugspercente wird es die Pflicht des Commissärs sein, jedenfalls ein Verhältniß unter den Classen und Gemeinden herzustellen, und jeden grellen, durch die factischen Verhältnisse nicht gerechtfertigten Uebergang zu vermeiden.

B.

Bei Wiesen.

§. 184.

Dieser Antheil ist bei dem Wieslande mit 15, 20, 25 und 30 Percenten des für das nieder-österreichische Joch jeder Classe ausgemittelten Brutto-Geldertrages auszusprechen.

In besonderen Fällen kann der Antrag unter den im §. 183 angedeuteten Bestimmungen auch bis auf 35 und 40 Percente gestellt werden.

C.

Bei Gärten.

§. 185.

Bei den Gärten findet kein besonderer Abzug der Culturkosten Statt, sondern es wird für alle Classen das nämliche Abzugspercent in Anwendung gebracht, welches für die erste Classe jener Cultur, mit der sie verglichen worden sind, festgesetzt worden ist.

D.

Bei Weiden.

§. 186.

In der Regel ist bei den Weiden das nämliche Abzugspercent anzuwenden, welches bei der verglichenen Classe der Wiesen in Anwendung kam, und im Falle der Ertrag derselben aus Pachtungen, welche schon den Reinertrag darstellen, erhalten worden ist, so war bei Festsetzung des Naturalertrages darauf Rücksicht zu nehmen, damit nach bewerkstelligtem verhältnißmäßigen Abzuge der Pachtertrag resultire.

E.**Co do lasów.**

§. 187.

Z powodów już w §. 161. części III. instrukcji wyrażonych nie odciągają się przy lasach żadne koszta uprawy.

§. 188.

W rzadkich jednak przypadkach, gdzie na dozór lasów, lub na sztuczne zasiewy wyrąbanych przestrzeni i na inne przedmioty, koniecznie potrzebne do uzyskania ustanowionego przychodu w drzewie, bywają zwyczajne w gromadzie wydatki, należy takowe uwzględnić.

§. 189.

Te szczególne wydatki uwzględni komisarz detaxacyjny potrąceniem 1 do 5 procentów od wypadającego na niższo-austriacki morg surowego przychodu pieniężnego. Osądzenie w tym względzie należy do detaxacyjnego komisarza, który także surowy przychód wyprowadził, i składa rezultat dla wciągnięcia do elaboratu oszacowania.

F.**Co do stawów, jezior i bagien.**

§. 190.

Jak już w §. 162. trzeciej części nadmieniono, potrącają się co do tych przestrzeni, o ile jako przedmioty opodatkowania z łąkami lub pastwiskami porównane zostały, te same procenta, które w dotyczącej klasie łąk lub pastwisk są zastosowane.

§. 191.

Gdzie zaś takowe przestrzenie obliczeniem przychodu ze zbioru trzciny w oszacowanie wzięto, tam kwotę potrącenia za łamanie, ścinanie i wywóz (§. 163. części trzeciej) w 10., 15., 20., 25. i 30. procencie od surowego przychodu pieniężnego potrącić należy.

G.**Co do złożonych rodzajów uprawy.**

§. 192.

Części potrącenia od surowego przychodu pieniężnego tych uprawy rodzajów powinny wedle pojedynczych, z których się składają, być obliczone, t. j. z dotyczącej klasy, do której wciągnięte zostały, w ten sposób być przeniesione, ażeby obustronne procenta w ułamkach oznaczone były, np. łąka z drzewami owocowymi $\frac{20}{35}$ %.

E.**Bei Wäldern.****§. 187.**

Aus den bereits im §. 161 des III. Theiles der Instruction angegebenen Gründen kommen bei den Wäldern keine Culturkosten in Abzug.

§. 188.

In den seltenen Fällen jedoch, wo für die Aufsicht der Waldungen, oder für die künstliche Besamung angetriebener Strecken und andere Gegenstände, welche zur Erzielung des festgesetzten Holztrages unumgänglich erfordert werden, gemeindeübliche Auslagen vorkommen, sind diese zu berücksichtigen.

§. 189.

Diese besonderen Auslagen beachtet der Schätzungskommissär durch den Abschlag von 1 bis 5 Procenten von dem auf das nieder-österreich. Foch entfallenden Brutto-Geldertrage. Die dießfällige Beurtheilung steht dem Waldschätzungskommissär zu, welcher auch den Rohertrag auszumitteln hatte und das Resultat zur Einschaltung in das Schätzungselaborat übergibt.

F.**Bei Teichen, Seen, Sümpfen.****§. 190.**

Wie schon im §. 162 des dritten Theiles angedeutet wurde, kommen bei diesen Oberflächen, in soferne sie als Objecte der Besteuerung mit Wiesen oder Weiden verglichen wurden, dieselben Procente in Abzug, welche für die betreffende Wiesen- oder Weiden-Classe angewendet sind.

§. 191.

Wo aber derlei Flächen durch Erhebung des Rohschlages in die Schätzung genommen wurden, da ist die Quote des Abzuges für das Stoßen, Schlagen und Ausbringen (§. 163 des dritten Theiles) mit 10, 15, 20, 25 und 30 Procenten vom Brutto-Geldertrage in Abzug zu bringen.

G.**Bei zusammengesetzten Culturgattungen.****§. 192.**

Die Antheile des Abschlages am Brutto-Geldertrage dieser Culturgattungen müssen nach Maßgabe der einzelnen, aus denen sie zusammengesetzt sind, ausgemittelt, nämlich aus der betreffenden Classe, der sie anereicht wurden, in der Art übertragen werden, daß die beiderseitigen Procente bruchweise angedeutet werden, z. B. Wiese mit Obstbäumen $\frac{20}{35}$ %.

III.

Co do użytecznych powierzeni gruntów, podlegających obliczeniu przychodów, chociaż do produkcji pierwotnej nie są użyte.

§. 193.

Jak już w §. 165. części trzeciej powiedziano, przyznaje się tym powierzchniom czysty przychód, jaki przypada na przestrzenie, z którymi je paryfikowano.

§. 194.

Przy wyprowadzeniu potrącenia, procentów oznaczonych w poprzedzających paragrafach dla każdego rodzaju uprawy i dla każdej klasy, postępuje komisarz w sposób następujący:

W pierwszej kolumnie tabeli procentów znajduje on surowy przychód klasy w reńskich i krajcarach, i szuka w horyzontalnej linii od takowego tej cyfry w reńskich i krajcarach, która się najwięcej zbliża do wykazanego dla tej klasy według §. 179. nakładu na uprawę, ponad tą cyfrą w nagłówku tabeli znajdzie przepisany procent potrącenia, a obok tej cyfry w przynależnej kolumnie przychód czysty, który ma tylko zaokrąglić według następującego poniżej przepisu; tak np. znajdzie przy wymienionym w §. 169. surowym przychodzie 11 złr. 22. kr. m. k. kwotę najwięcej przybliżoną do wyrachowanego w §. 179. nakładu na uprawę tej klasy pola ornego w kwocie 5 złr. 0,86 kr., w kolumnie procentu na nakład 45, a w obocznej kolumnie przychód czysty w kwocie 6 złr. 15,1 kr., który daje procenta pozostałe od przychodu surowego.

§. 195.

Po oznaczeniu procentu potrącenia należy ułamki okazującego się równocześnie z tabeli procentów czystego dochodu dla ułatwienia obrachunku w indywidualnym zastosowaniu tak wyrównać, ażeby się pozycje czystego przychodu w następujących stopniach przedstawiły:

od 1 do 10 kr. w całych krajcarach,	
„ 10 „ 30 „ od 2 do 2 „	
„ 30 „ 1 złr. „ 3 „ 3 „	
„ 1 złr. „ 2 „ „ 5 „ 5 „	
„ 2 „ i wyżej 10 „ 10 „	

Przy zastosowaniu tych stopni należy brać zawsze ów, który po obliczeniu jako najbliższa pozycja w najmniejszym opuszczeniu przedstawia się. Tak np. przy $8\frac{1}{4}$ kr. należy brać tylko 8 kr., a przy $8\frac{3}{4}$ już 9 kr. — przy 31 kr. tylko 30 kr., a przy 32 kr. już 33 kr. — przy 1 złr. 2 kr. jeszcze

H.

Bei benüzbaren Grundoberflächen, die der Ertrags-Ausmittlung unterliegen, obgleich sie in der Urproduction unbenützt sind.

§. 193.

Wie schon im §. 165 des dritten Theiles bestimmt ist, wird diesen Oberflächen der Reinertrag zuerkannt, welcher für die Oberflächen entfällt, mit denen sie parificirt wurden.

§. 194.

Bei der Ausmittlung der in den vorhergehenden Paragraphen für jede Cultur-gattung und Classe bestimmten Abzugspercente verfährt der Commissär auf folgende Weise:

Er findet in der ersten Colonne der Percententabelle den Rohertrag der Classe in Gulden und Kreuzern, und sucht in der horizontalen Linie von demselben jene Ziffer in Gulden und Kreuzern auf, welche dem für dieselbe Classe nach §. 179 ausgemittelten Culturaufwande am nächsten kommt; ober dieser Ziffer im Kopfe der Tabelle findet er das vorschriftsmäßige Abzugspercent, und neben dieser Ziffer in der zugehörigen Colonne findet er den Reinertrag, den er bloß nach der weiter unten folgenden Vorschrift abzurunden hat; so z. B. findet er bei dem im §. 169 angeführten Brutto-Ertrage von 11 fl. 22 kr. C. M. den Betrag, welcher dem im §. 179 ausgemittelten Culturaufwande dieser Ackerclasse von 5 fl. 0,86 kr. am nächsten kommt, in der Colonne mit dem Aufwandspercente von 45 und in der nebigen Colonne den Reinertrag mit 6 fl. 15,1 kr., welcher die vom Rohertrage übrig bleibenden Percente gibt.

§. 195.

Nach der Bestimmung des Abzugspercentes sind die Bruchtheile des sich gleichzeitig aus der Percenten-Tabelle ergebenden Reinertrages zur Erleichterung der Berechnung in der individuellen Anwendung so auszugleichen, daß sich der Reinertragsansatz in folgenden Abstufungen darstellt:

von	1	bis	10	kr. in	ganzen	Kreuzern,
"	10	"	30	"	von 2	zu 2
"	30	"	1	fl.	"	3 " 3
"	1	fl.	"	2	"	" 5 " 5
"	2	"	und darüber	10	"	10

Bei der Anwendung dieser Abstufungen ist immer jene zu nehmen, welche nach der geschenehen Berechnung als der nächst entfallende Satz mit der wenigsten Weglassung sich darstellt. So wird z. B. bei $8\frac{1}{4}$ kr. nur 8 kr., und bei $8\frac{3}{4}$ schon 9 kr. — bei 31 kr. nur 30 kr., und bei 32 kr. schon 33 kr. — bei 1 fl. 2 kr. noch 1 fl.,

1 złr., a przy 1 złr. 3 kr. już 1 złr. 5 kr. — dalej przy 2 złr. $4\frac{2}{4}$ kr. tylko 2 złr., a przy 2 złr. 6 kr. już 2 złr. 10 kr.

Zresztą zarządzone wyrównanie ułamków ma nastąpić tylko przy przedstawieniu czystego dochodu, gdyż podwójne zastosowanie takowego mogłoby w niektórych przypadkach wywrzeć znaczny wpływ na samo obliczenie.

§. 196.

Przy wszystkich krokach w tej części operacji, która właściwie wyraża ostateczny rezultat oszacowania katastralnego, powinien komisarz detaxacyjny mieć zawsze przed oczyma właściwy cel katastru, t. j. jednostajność w przedmiocie opodatkowania, a zatem nieustannie ku temu dążyć, ażeby w każdej gromadzie między pojedynczemi rodzajami uprawy, i przy każdym rodzaju uprawy między pojedynczemi klasami zachodził ile możności dokładny stosunek, i ażeby wszystkie pozycye i różnice zawsze dostatecznie i przekonywająco uzasadnione były. Wszakże oraz dalszą swoją uwagę na to zwrócić powinien, ażeby właśnie ten zasadnie usprawiedliwiony stosunek występował także między wszystkiemi gromadami jego okręgu.

§. 197.

Właśnie dlatego nie będzie komisarz detaxacyjny czystych przychodów, jakie się po pierwszym, w §§. 194. i 195. oznaczonem wyprowadzeniu gromada za gromadą okazują, za stanowcze uważać, dopóki nie poweźmie zdania, jak się mniej więcej przedstawia rezultaty następujących.

§. 198.

Doszedłszy w sposób powyżej wymieniony czystych przychodów dla wszystkich gromad, rodzajów uprawy i klas, podciągnie on raczej takowe pod scisłą kombinację, przy której punkt widzenia w §. 196. wskazany ma być szczególnie uwzględniony i przestrzegany.

Ażeby ile możności stałe punkta oparcia uzyskać, przedewszystkiem rezultaty obliczonych według §§. 79.—84. drugiej części instrukcyi dzierżaw i wartości kapitałowych postawi naprzeciw wykazanego dla tej samej klasy czystego przychodu, i osądzi, czyli go uzasadniają, lub do modyfikacyi takowego podają dostateczny powód; nim jednak zmianę uczyni, zawiadomi o tém inspektora.

W celu dalszych kombinacyj weźmie na oko szczególnie gromady pograniczne, w których według §. 92. części trzeciej instrukcyi wraz z komisarzami okręgów sąsiednich przedsiębrał uprzednie obliczenie przychodów. Przecho-
dząc wewnątrz swojego okręgu oszacowania, zbada on klasy każdego rodzaju uprawy przez wszystkie gromady okręgu w ten sposób, że podania o stosunkach wartości, złożone w protokołach klasyfikacyjnych, tudzież owe, które przy wyprowadzeniu przychodów *in natura* zebrał, nakoniec porównania, które we-

und bei 1 fl. 3 kr. schon 1 fl. 5 kr. — ferner bei 2 fl. $4\frac{3}{4}$ kr. nur 2 fl., und bei 2 fl. 6 kr. schon 2 fl. 10 kr. zu nehmen sein.

Uebrigens hat die angeordnete Ausgleichung der Bruchtheile nur bei der Darstellung des Reinertrages einzutreten, weil die doppelte Anwendung derselben doch in manchen Fällen einen merklichen Einfluß auf den Anschlag selbst äußern könnte.

§. 196.

Der Schätzungs-Commissär muß sich bei allen Schritten in diesem Theile der Operation, in welcher sich eigentlich das letzte Resultat der Katastralschätzung ausdrückt, den eigentlichen Zweck des Katasters, Ebenmaß im Objecte der Besteuerung, stets vor Augen halten, mithin unablässig bemüht sein, dahin zu wirken, daß in jeder Gemeinde zwischen den einzelnen Culturgattungen und bei jeder Culturgattung zwischen den einzelnen Classen das möglichst genaue Verhältniß vorherrsche und alle Ansätze und Differenzen immer zureichend und überzeugend begründet erscheinen. Er muß aber sein weiteres Augenmerk zugleich dahin richten, daß eben dieses gründlich gerechtfertigte Verhältniß auch zwischen allen Gemeinden seines Districtes wahrzunehmen sei.

§. 197.

Eben deswegen wird der Schätzungs-Commissär die Reinerträge, welche sich nach der ersten in den §§. 194 und 195 bezeichneten Ausmittlung Gemeinde für Gemeinde ergeben, nichts als definitiv betrachten, bevor er noch ein beiläufiges Urtheil gefaßt hat, wie sich die Resultate der folgenden stellen.

§. 198.

Er wird vielmehr, nachdem er die Reinerträge auf oben gesagte Weise für alle Gemeinden, Culturgattungen und Classen entziffert hat, dieselben einer genauen Combination, bei welcher vorzugsweise der im §. 196 angedeutete Gesichtspunct aufgefaßt und verfolgt werden muß, unterziehen.

Er wird vor Allem, um so viel möglich feste Anhaltspuncte zu gewinnen, die Resultate der nach den §§. 79 — 84 des zweiten Theiles der Instruction erhobenen Pachtungen und Capitalswerthe dem für dieselbe Classe ausgemittelten Reinertrage gegenüber stellen und beurtheilen, ob sie den letzteren begründen, oder zu einer Modification desselben genügende Veranlassung geben; bevor er jedoch eine Aenderung eintreten läßt, den Inspector verständigen.

Er wird zu den weiteren Combinationen insbesondere jene Grenzgemeinden in's Auge fassen, in welchen er zu Folge des §. 92 des dritten Theiles der Instruction die vorläufigen Ertragserhebungen mit den Commissären der Nachbarbezirke gepflogen hat. In's Innere seines Schätzungsbezirkes übergehend, wird er die Classen jeder Culturgattung für sich durch alle Gemeinden des Bezirkes dadurch prüfen, daß er die Angaben über die Werthverhältnisse, welche in den Classifications-Protokollen niedergelegt wurden, ferner jene, welche er bei der Naturalertragserhebung gesammelt hat,

dług §. 143. części trzeciej o stosunkach wartości rozmaitych klas wszystkich rodzajów uprawy między graniczącymi z sobą gromadami poczynił, porówna z rezultatami, z obliczenia wynikającymi, gdzie na jakie różnice napotka, takowe zapisze, i o nich inspektora, który o stosowne ich usunięcie starać się ma, zawiadomi. Inspektor w celu usunięcia takich różnic wejdzie, zawiadawszy ku temu komisarza, w poszczególne elementa rachuby detaxacyjnej, i sprostuje błędy tam, gdzie takowe odkryje, w przeciwnym zaś razie utrzyma obliczenie detaxacyjne, i będzie nalegać na stawienie prawdziwego stosunku, o ile będzie potrzeba, w najbliższej dotkniętych obliczeniach zapomocą rewizji pojedynczych czynników tychże.

Inspektor wpłynąć także powinien na podobne porównanie czystych przychodów u komisarzy, których okręgi z sobą graniczą i działać, ażeby i tu wszelkie różnice uchylone zostały.

§. 199.

Jeżeli już nie zachodzą żadne wątpliwości, rezultaty przychodów czystych i surowych przedstawić potrzeba w dwóch osobnych wykazach, a mianowicie w szczegółowym dla każdej gromady katastralnej i w sumarycznym dla całego okręgu oszacowania.

§. 200.

S₁ W szczegółowym wykazie według wzoru *S₁* wyrażają się pojedynczo przy każdej gromadzie rodzaju uprawy i ich klasy, ich powierzchnia, surowy przychód pieniężny niższo-austr. morga, tudzież całej klasy, następnie odpowiedni taryfie procent potrącenia, czysty przychód całej klasy na wypadający niższo-austryacki morg, dalej takż przychód całego rodzaju uprawy, nakoniec całej gromady.

§. 201.

S₂ Wykaz sumaryczny, według wzoru *S₂* dla całego okręgu oszacowania zstawić się mający, zawiera nazwiska gromad, znajdujące się przy każdej z nich rodzaje uprawy i klasy, przy tychże objętość powierzchni w ogóle, wypadający ztąd surowy przychód pieniężny, rozmaite stopnie odpowiednich taryfie procentów odciążenia, zastosowane przy pojedynczych klasach, i roczny czysty przychód, przedstawiający się *pro rata* całej objętości każdej, każdego rodzaju uprawy, nakoniec w jednej rubryce ogół dla każdej gromady, mianowicie sumę objętości wszystkich urodzajnych powierzchni gruntowych, ich rocznego przychodu surowego i czystego, a w końcu główną sumę téj rubryki dla wszystkich gromad okręgu oszacowania. Te wykazy mają być należycie podpisane.

endlich jene Vergleichen, welche er in Folge des §. 143 des dritten Theiles über die Werthverhältnisse der verschiedenen Classen aller Culturgattungen zwischen den sich begrenzenden Gemeinden aufgenommen hat, mit den aus der Berechnung hervorgehenden Resultaten vergleicht, wo er dabei auf Differenzen stößt, wird er dieselben vormerken, und dem Inspector, welcher auf die geeignete Beseitigung derselben einzuwirken hat, anzeigen. Der Inspector wird zur Behebung solcher Differenzen mit Hinzuziehung des Commissärs in die einzelnen Elemente des Schätzungsanschlages eindringen und die Berichtigung des allfälligen Fehlgriffes da bewirken, wo derselbe entdeckt wurde, im Uebrigen aber den Schätzungsanschlag aufrecht erhalten und auf die Herstellung des richtigen Verhältnisses, in soweit es nöthig ist, bei den zunächst berührten Schätzungs-Anschlägen durch eine Revision ihrer einzelnen Factoren dringen.

Der Inspector hat auch auf eine ähnliche Vergleichung der Reinerträge zwischen den sich mit ihren Bezirken begrenzenden Commissären Einfluß zu nehmen und dahin zu wirken, daß auch hier alle Differenzen behoben werden.

§. 199.

Wenn keinerlei Bedenken mehr bestehen, sind die Resultate der Brutto- und Reinerträge in zwei abgeordneten Ausweisen darzustellen, und zwar in einem speciellen für jede Katastralgemeinde, und in einem summarischen für den ganzen Umfang des Schätzungsbezirkes.

§. 200.

In dieser speciellen Ausweise nach dem Muster S₁ werden bei jeder Gemeinde S₁ die Culturgattungen und ihre Classen einzeln aufgeführt, ihr Flächenmaß, der Brutto-Geldertrag für das n. ö. Joeh und für die ganze Classe, dann das tarifmäßige Abzugpercent, ferner der auf das n. ö. Joeh entfallende Reinertrag der ganzen Classe, dann der ganzen Culturgattung, endlich der ganzen Gemeinde dargestellt.

§. 201.

Der summarische, nach dem Muster S₂ für den ganzen Schätzungsbezirk zusammen- S₂ zustellende Ausweis enthält die Namen der Gemeinden, die bei jeder derselben vorkommenden Culturgattungen und Classen, bei diesen das Flächenmaß im Ganzen, das hierauf entfallende Brutto-Gelderträgniß, die bei den einzelnen Classen angewandten verschiedenen Abstufungen der tarifmäßigen Abzugpercente und den pro rata des ganzen Flächenmaßes jeder Classe und Culturgattung sich darstellenden jährlichen Reinertrag, endlich in einer Rubrik das Totale für jede Gemeinde, nämlich die Summe des Flächenmaßes aller productiven Grundflächen, ihres jährlichen Brutto- und Reinertrages und am Schluß die Hauptsumme dieser Rubrik für alle Gemeinden des Schätzungsbezirkes. Diese Ausweise sind gehörig zu fertigen.

§. 202.

Ostatnie rezultaty wyprowadzenia przychodów czystych zestawia inspektor dla S_3 całego obwodu według przyłączonego formularza S_3 , wyrazi w tém zestawieniu pojedyncze okręgi oszacowania, i przedstawi przy każdym ilość gromad, objętość przestrzeni pojedynczych rodzajów uprawy, surowy przychód pieniężny i wypadający rocznie czysty przychód, jaki się z rezultatów elaboratu komisarzy detaxacyjnych okaże.

§. 203.

Jeżeliby inspektor znalazł przy tém zestawieniu, które zawsze bliższem ocenieniem elaboratów poprzedzone być musi, że mimo dozoru podczas operacyi przedstawiają się mylne stosunki, tedy niewzbronnem mu będzie dla wyrównania takowych zaproponować zmianę pozycyi. W takich przypadkach wykaże T inspektor osobno podług formularza T gromady, rodzaje uprawy i klasy, które dla zrównania należałoby w wyższej lub niższej pozycyi umieścić, to obliczenie zaproponuje, uzasadni, rozwijając oraz wpływ takowego na ostatni rezultat wyprowadzenia przychodu.

§. 204.

Władza krajowa ocenia przedłożone rezultaty przychodu czystego we wszystkich jego częściach, porównywa w szczególności stosunki podobnych okolic i okręgów, i zasięga w razie potrzeby należytych wyjaśnień.

Po tém ocenieniu należy co do czystego przychodu, opodatkować się mającego, ułożyć zestawienie ogółowe, w którym według politycznego podziału ma być wyrażona ilość okręgów oszacowania, ilość gromad katastralnych, znajdujące się w każdej z nich rodzaje uprawy z ich objętością powierzchni, wypadający na każdą przychód pieniężny surowy i czysty.

Zachodzące w wykazie Władzy krajowej różnice w porównaniu z temi, które inspektor według §. 203. zaproponował, powinny być należycie uzasadnione.

§. 205.

Wykazy te, z należycie uzasadnioném zdaniem, przekłada się c. k. jeneralnej Dyrekcyi katastru podatku gruntowego, która w tym względzie ostatecznie uchwała, i dalsze rozporządzenia zarządza.

§. 202.

Der Inspector wird die letzten Resultate der Reinertrags-Ausmittlung für den ganzen Kreis nach dem angeschlossenen Formulare S₃ zusammensetzen, in diesem Zusammenfuge die einzelnen Schätzungsdistricte aufzuführen, und bei jedem die Anzahl der Gemeinden, das Flächenmaß der einzelnen Culturgattungen, das Brutto-Gelderträgniß und den jährlich entfallenden Reinertrag darstellen, wie er sich nach den Resultaten der Elaborate der Schätzung-Commissäre ergibt.

§. 203.

Fände der Inspector bei diesem Zusammenfuge, welchem stets die nähere Würdigung der Elaborate vorausgehen muß, daß sich ungeachtet der während der Operation genommenen Aufsicht, Mißverhältnisse darstellen, so ist es ihm unbenommen, zu deren Ausgleichung die Aenderung der Ansätze zu proponiren. Der Inspector wird in solchen Fällen nach dem Formulare T die Gemeinden, Culturgattungen und Classen T besonders nachweisen, die zur Gleichstellung in einen höheren oder geringeren Ansatz zu bringen wären, diesen Ansatz vorschlagen, begründen und zugleich den Einfluß desselben auf das letzte Resultat der Ertrags-Erhebung entwickeln.

§. 204.

Die Landesstelle würdigt die vorgelegten Reinertrags-Resultate in allen Theilen, vergleicht insbesondere die Verhältnisse der analogen Gegenden und Bezirke, und holt nöthigenfalls die erforderlichen Aufklärungen ein.

Nach dieser Würdigung ist über den steuerbaren Reinertrag der Total-Zusammenfuge zu verfassen, in welchem nach der politischen Eintheilung die Zahl der Schätzungsbezirke, die Zahl der Katastral-Gemeinden, die in jeder derselben vorkommende Culturgattung mit ihrem Flächenraume, das für jede entfallende Brutto-Geld- und das reine Gelderträgniß aufzuführen ist.

Die in dem Ausweise der Landesstelle vorkommenden Abweichungen von jenen, welche der Inspector nach §. 203 proponirt hat, müssen gehörig begründet werden.

§. 205.

Diese Ausweise werden der k. k. General-Direction des Grundsteuer-Katasters mit einem wohl erwogenen Gutachten vorgelegt, welche darüber den definitiven Beschluß faßt und die weiteren Verfügungen anordnet.

Rozdział IV.

Uzasadnienie przychodu surowego i czystego.

§. 206.

Obliczywszy przychód surowy i czysty każdej klasy uprawy, i przeprowadziwszy oddziaływania przy wszystkich gromadach, jakie się z porównania pierwszych rezultatów między sobą koniecznymi okazały, przynosi komisarz detaxacyjny wszystkie pozycje według morga ułożone i ich rezultaty obliczenia do przeglądu przychodu *in natura* i w pieniądzech, i przychodu surowego i czystego według formy *U*, i przystępuje do ułożenia elaboratu.

§. 207.

Cały elaborat dzieli się:

- a) na oszacowanie przychodu *in natura*;
- b) na obliczenie nakładu na uprawę i przedstawienie czystego przychodu.

§. 208.

a) Oszacowanie przychodu *in natura*

Jako wstęp poprzedza oszacowanie przychodu *in natura* dokładne opisanie gromady.

Komisarz detaxacyjny ma obraz gromady na mapie przed oczyma, poznał ją bezpośrednio oglądaniem aż do najdrobniejszych, szczegółów i zebrał wszelkie potrzebne data na miejscu; jest przeto w stanie dać dokładne statystyczno-topograficzne opisanie téjże. Dla jednostajnego traktowania i zachowania pewnego porządku w przedmiotach opisać się mających, odsęła go się do załączonego pod *V* szkicu, według którego ma się zachować, i każdą wskazaną rubrykę zgodnie z prawdą przeprowadzić.

§. 209.

Po tym wstępie ma nastąpić właściwe uzasadnienie oszacowania surowego przychodu.

W tym celu należy pojedyncze rodzaje uprawy, z przyłączeniem protokołu oznaczenia uprawy i klasyfikacji w nadmienionym już porządku traktować, gdzie najprzód co do rodzajów uprawy, w których istnieje pewny peryod gospodarczy, wyraża się płodozmian, w gromadzie za zwyczajny uznany, jeżeli takowy we wszystkich klasach jest równym, dla całego rodzaju uprawy, w przeciwnym razie dla każdej pojedynczej klasy, a bezpośrednio potem umieszcza się w przeglądzie *U* orzeczenie ilości ziemiopłodów w każdym roku peryodu gospodarczego produkowanych, z odwołaniem się do obliczenia na pieniądze.

IV. Abschnitt.

Begründung des rohen und reinen Ertrages.

§. 206.

Nachdem der Schätzungs-Commissär den Brutto- und Reinertrag jeder Cultur-classe berechnet, die bei der Vergleichung der ersten Ergebnisse unter sich nothwendig gewordenen Rückwirkungen bei allen Gemeinden durchgeführt hat, überträgt er die sämmtlichen jochweisen Ansätze und ihre Berechnungs-Resultate in die Natural-Geld-Brutto- und Reinertrags-Uebersicht nach der Form U und schreitet zur Verfassung U des Elaborates.

§. 207.

Das ganze Elaborat zerfällt:

- a) in die Schätzung des Naturalertrages;
- b) in die Veranschlagung des Cultur-Aufwandes und in die Darstellung des Reinertrages.

§. 208.

- a) Schätzung des Naturalertrages.

Als Einleitung wird der Schätzung des Naturalertrages eine genaue Beschreibung der Gemeinde vorausgeschickt.

Der Schätzungs-Commissär hat das Bild der Gemeinde in der Mappe vor Augen, er hat dieselbe durch unmittelbare Anschauung bis in die kleinsten Details kennen gelernt, und sich alle nöthigen Notizen an Ort und Stelle verschafft; er ist daher in der Lage, eine genaue statistisch-topographische Beschreibung derselben zu liefern. Zur gleichförmigen Behandlung und zur Beobachtung einer bestimmten Ordnung in den zu beschreibenden Gegenständen, wird derselbe auf die unter V anruhende Skizze gewiesen, nach welcher er sich zu benehmen und jede ange deutete Rubrik der Wahrheit gemäß durchzuführen hat.

§. 209.

Nach dieser Einleitung hat die eigentliche Begründung der Rohertrags-Schätzung zu folgen.

Zu diesem Ende sind die einzelnen Cultur-gattungen, unter Beilegung des Culturbestimmungs- und Classifications-Protokolls, in der bereits ange deuteten Ordnung zu behandeln, indem zuerst bei jenen Cultur-Gattungen, bei welchen ein bestimmter Wirtschaftscurs besteht, der gemeindeüblich erkannte Fruchtwechsel, wenn er in allen Classen gleich ist, für die ganze Cultur-gattung, sonst für jede einzelne Classe aufgeführt, und unmittelbar darauf der Ausspruch der Menge der in jedem Jahre des Wirtschaftscurses erzeugten Früchte, unter Hinweisung auf den Gelbausschlag, in der Uebersicht U ange setzt wird.

Orzeczenie komisarza detaxacyjnego w elaboracie powinno być stanowcze, odwołania się zaś do dat pomocniczych, obliczeń, tudzież porównania nie mają w nim miejsca, gdyż takowe zawarte są w tabelach i protokółach przyłączyć się mających.

§. 210.

Dla gromad, w których się lasy znajdują, układa detaxacyjny komisarz, jednak bez wstępu, według skazówek szkicu podobny elaborat, i oddaje takowy ekonomicznemu komisarzowi detaxacyjnemu, który go do głównego elaboratu gromady w miejscu odpowiedniem przyszywa.

§. 211.

Do téj części operatu należy wszystkie przychodu *in natura* i jego oszacowania tyczące się data pomocnicze i protokoły w pewnym porządku przyłączyć.

§. 212.

b) Obrachowanie nakładu na uprawę, i przedstawienie czystego przychodu.

W Komisarz postępuje przytém według szkicu w formularzu *W* danego, wyrażając rodzaje uprawy i ich klasy kolejno w porządku, w którym w pierwszym oddziale elaboratu o przychodzie w naturze się znajdują.

Orzeczenie jego o stosownym do taryfy procencie potrącenia od surowego przychodu wyraża się przy każdej klasie krótko, z odniesieniem się do obliczenia szczegółowego, tudzież użytków pobocznych i t. d.; wynikający zaś przychód czysty oznacza się w cyfrach z odwołaniem się do przeglądu przychodu surowego i czystego, wyrachowanego z morga.

§. 213.

Dla uzasadnienia przychodu czystego odwoła się komisarz do rezultatów sprzedaży gruntów i dzierżaw, które w gromadzie obliczył.

§. 214.

W gminach zaś, gdzie takich dat pomocniczych nie znalazł, gdzie jednak pojedyncze rodzaje uprawy i ich klasy są takie, że z rodzajami uprawy i z klasami w innych gromadach, dla których one znalezione zostały, mogą za równe lub w pewnym stosunku za wyższe lub niższe być uważane, usprawiedliwi wypadający czysty przychód odwołaniem się do tego i do porównań (§. 143.) między gromadami.

§. 215.

Wszystkie data pomocnicze, przedstawiające czysty przychód i ostateczny rezultat oszacowania w gromadzie przedsięwziętego, jakotóż w szczególności przegląd przychodu surowego i czystego, mają przyłączone być do téj części operatu.

Der Ausspruch des Schätzungs-Commissärs im Gloriate muß bestimmt sein, und Berufungen auf die Behelfe, Erhebungen und Vergleichen haben darin wegzubleiben, da diese ohnehin in den beizuschließenden Tabellen und Protokollen enthalten sind.

§. 210.

Für jene Gemeinden, in denen Waldland vorkommt, verfaßt der Waldschätzungs-Commissär, jedoch ohne einer Einleitung, nach den Andeutungen der Skizze ein gleiches Gloriat und übergibt dasselbe dem ökonomischen Schätzungs-Commissär, welcher es dem Hauptelaborate der Gemeinde am bestimmten Orte einheftet.

§. 211.

Diesem Theile des Operates sind alle den Naturalertrag und dessen Verwerthung betreffenden Behelfe und Protokolle in einer bestimmten Ordnung beizuschließen.

§. 212.

b) Veranschlagung des Culturaufwandes und Darstellung des Reinertrages.

Der Commissär verfährt dabei nach der im Formulare W gegebenen Skizze, indem W er die Culturgattungen und ihre Classen der Reihe nach in der Ordnung aufführt, in welcher sie in der ersten Abtheilung des Gloriates über den Naturalertrag erscheinen.

Sein Ausspruch über das tarifmäßige Abzugspercent vom Rohertrage wird bei jeder Classe kurz, mit Beziehung auf die Details-Berechnung, Hinweisung auf die Nebenbenütigungen u. s. w., der sich ergebende Reinertrag aber unter Berufung auf die Roh- und Reinertragsübersicht für ein Joch in Ziffern ausgedrückt.

§. 213.

Zur Begründung des Reinertrages wird sich der Commissär auf die Resultate der Grundverkäufe und Pachtungen berufen, die er in der Gemeinde erhoben hat.

§. 214.

Bei Gemeinden hingegen, wo er solche Behelfe nicht gefunden hat, wo aber einzelne Culturgattungen und Classen derselben von einer solchen Beschaffenheit sind, daß sie jenen in anderen Gemeinden, für welche sie aufgefunden wurden, gleich oder in einem bestimmten Verhältnisse höher oder geringer gehalten werden können, wird er den entfallenden Reinertrag durch die Berufung darauf und auf die Vergleichen (S. 143) zwischen den Gemeinden rechtfertigen.

§. 215.

Alle den Reinertrag und überhaupt das Endresultat der Schätzung in der Gemeinde darstellenden Behelfe, sowie insbesondere die Roh- und Reinertragsübersicht sind diesem Theile des Operates beizuschließen.

18
The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the various countries of the world. It is followed by a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries, and a summary of the results obtained.

§ 111

The second part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

§ 112

The third part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

§ 113

The fourth part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

§ 114

The fifth part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

§ 115

The sixth part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

§ 116

The seventh part of the report is devoted to a detailed account of the progress of the work in each of the principal countries. It is followed by a summary of the results obtained.

Do wstępu.

Allegat A do §. 7.

Nr. okręgu detaxacyjnego

Dziennik

c. k. katastralno - detaxacyjnego

od do miesiąca

Dzień miesiąca	Zatrudnienie	

Zur Einleitung.Beilage A zu S. 7.

Schätzung = Districts = Nr.

Tagebuch

des k. k. Katastral = Schätzung =

vom

bis

des Monats

Monatstag	Beschäftigung

Alegat B do §. 33.

Kraj koronny:

Nr. powiatu inspektorackiego

Sprawozdanie

o

stanie wstępnych robót oszacowania

z końcem miesiąca

Beilage B zu §. 33.

Kronland:

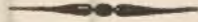
Inspectorats-Bezirks-Nr.

R a p p o r t

über den

Stand der Schätzungs-Vorarbeiten

mit Schluß des Monats

Gesamtzahl der zugewiesenen Gemeinden

bis Schluß des abgelaufenen Monats wurden abgefertigt				verbleiben daher noch abzufertigen			
in der Belehrung			Prüfung der von den Gemeinden vorgenommenen		in der Beleh- rung	Prüfung der	
Anzahl der		nach §. 17 vollstän- dig aus- gearbei- tete	Culturen- Ausstel- lung und Classifi- cation	Classi- rung		Culturen- Ausstel- lung und Classifi- cation	Classi- rung
Ver- samm- lungs- Statio- nen	vorge- nomme- nen						
G e m e i n d e n							

Anmerkung.

Allegat C do §. 35.

Rząd obwodowy:

Urząd podatkowy:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Gromada katastralna:

Wyciąg sumaryczny

z

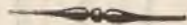
rachunków gospodarczych zarządu ekonomicznego

w

o

ogółowym wysiewie, zbiorze i wymłocie

co do pól ornych.

Beilage C zu §. 35.

Kreisregierung:

Steueramt:

Schätzung-Districts-Nr.

Katastral-Gemeinde:

Summarischer Auszug

aus den

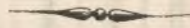
Wirthschafts-Rechnungen der Oekonomie-Verwaltung

zu

über

Gesamtmensaet, Fehfung und Abdruck

bei dem Ackerlande.

im Gestroh			Fechung in Körnern								Anmerkung.						
Gerste	Hafer	Weizen	Korn				Gerste	Hafer									
			Win- ter-	Som- mer-	Win- ter-	Som- mer-											

Allegat D do §. 35.

Rząd obwodowy:

Urząd podatkowy:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Gromada podatkowa:

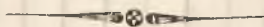
Szczegółowy wyciąg

z

rachunków zarządu ekonomicznego w

z folwarku

o wysiewie i zbiorach według parcell.

Nazwa gruntów	Katastralny (a)				Upra- wiona prze- strzeń	W y s i e w						Zbiór w słonie											
	Nr. parcelli	Klasa	obje- tość po- wierz- chni			W roku	pszenicy		Żyta		Jęczmienia	Owsa	.	.	Pszenicy		Żyta		Jęczmienia	Owsa	.	.	
			morgi	□ sąż.			morgi	□ sąż.	morgi	□ sąż.					morgi	□ sąż.	morgi	□ sąż.					
																							morgi
niższo - austriackie mece																							
mendle (pół-półkópki) po 15 snopów																							

Beilage **D** zu S. 35.

Kreisregierung:

Steueramt:

Schätzungs-Districts: Nr.

Steuergemeinde:

Specieller Auszug

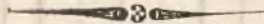
aus den

Rechnungen der Oekonomie-Verwaltung zu

dem Majerhose

über

parcellenweise Ansaat und Fehsungen.

Benennung der Grundstücke	Katastral=				Wurde bestellt eine Fläche von	A n s a a t						Fechung im Gestroh					
	Parzellen-Nr.	Klasse	Flächen- maß			Weizen	Korn		Gerste	Hafer	Weizen	Korn		Gerste	Hafer		
			Soch	□ Afl.			Winter	Sommer				Winter	Sommer			Winter	Sommer
Im Jahre					nieder-östr. Mether						Mandel zu 15 Garben						
Soch	□ Afl.																

Allegat **E** do §. 35.

Rząd obwodowy:

Urząd podatkowy:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Gromada podatkowa:

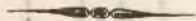
W y c i a g

z

rejestrów zbioru łąk zarządu ekonomicznego w

o

przychodzie *in natura* łąk należących do folwarku

Beilage **E** zu S. 35.

Kreisregierung:

Steueramt:

Schätzungs-Bezirks-Nr.

Steurgemeinde:

A u s z u g

aus den

Wiesen=Zechungs=Registern der Oekonomie=Verwaltung zu

über den

**Natural-Ertrag der zum
gehörigen Wiesen.****Maierhofs**

Allegat **F** do §. 35.

Kraj koronny:

Urząd podatkowy:

Rząd obwodowy:

Gromada katastralna:

Zstawienie

co do

dzierżaw gruntów.

Według znalezionych kontraktów dzierżawy

Czynsz dzierżawy w mon. konw.	Równoczesne przez dzierżawcę przyjęte oboczne zobowiązania	ich kwota pieniężna		roczny czynsz dzierżawy w sumie	wedle tego wypada na morg niż. austr.
		pojedynczo	razem		
złr. kr.		złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.

U w a g a,
mianowicie
wymienienie
dokumentów
i t. d.

Beilage **F** zu §. 35.

Kronland:

Steueramt:

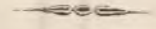
Kreisregierung:

Katastral-Gemeinde:

Bzusammenstellung

über die

G r u n d - P a c h t u n g e n .

Nach den aufgefundenen Pachtverträgen							Anmerkung, und zwar: Anführung der Urkunden u. s. w.
Pacht- schilling in C. M.	Gleichzeitige vom Pächter übernommene Nebenverbind- lichkeiten	deren Geldbetrag		jährlicher Pachtshil- ling in Summe	demnach entfällt auf ein nieder- öfterr. Joch		
		Einzel	Zusammen		fl.	kr.	
fl. kr.		fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.		

Uebersicht der aufzunehmenden Capitalien

Zusammenhang	Anzahl der Aktien		Betrag		Zusammenhang
	von 1000 Thaler	von 500 Thaler	in Thaler	in Reichsbanknoten	
I. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	I. A. A. Aktien
		1000			
II. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	II. A. A. Aktien
		1000			
III. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	III. A. A. Aktien
		1000			
IV. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	IV. A. A. Aktien
		1000			
V. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	V. A. A. Aktien
		1000			
VI. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	VI. A. A. Aktien
		1000			
VII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	VII. A. A. Aktien
		1000			
VIII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	VIII. A. A. Aktien
		1000			
IX. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	IX. A. A. Aktien
		1000			
X. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	X. A. A. Aktien
		1000			
XI. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XI. A. A. Aktien
		1000			
XII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XII. A. A. Aktien
		1000			
XIII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XIII. A. A. Aktien
		1000			
XIV. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XIV. A. A. Aktien
		1000			
XV. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XV. A. A. Aktien
		1000			
XVI. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XVI. A. A. Aktien
		1000			
XVII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XVII. A. A. Aktien
		1000			
XVIII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XVIII. A. A. Aktien
		1000			
XIX. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XIX. A. A. Aktien
		1000			
XX. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XX. A. A. Aktien
		1000			
XXI. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXI. A. A. Aktien
		1000			
XXII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXII. A. A. Aktien
		1000			
XXIII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXIII. A. A. Aktien
		1000			
XXIV. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXIV. A. A. Aktien
		1000			
XXV. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXV. A. A. Aktien
		1000			
XXVI. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXVI. A. A. Aktien
		1000			
XXVII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXVII. A. A. Aktien
		1000			
XXVIII. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXVIII. A. A. Aktien
		1000			
XXIX. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXIX. A. A. Aktien
		1000			
XXX. A. A. Aktien	1000		1 000 000	1 000 000	XXX. A. A. Aktien
		1000			

Allegat **G** do §. 35.

Kraj koronny:

Urząd podatkowy:

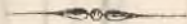
Obwód:

Gromada katastralna:

Zstawienie

o

kupnach gruntów.

Według znalezionych kontraktów kupna

cena kupna całej parcelli w mon. konw.	podatki i ciężary, obarczające ją				suma wartości kapitało- wej całej parcelli w mon. konw.	przeto			
	składają się z	w kwocie pieniężnej		wartość kapitałowa		4 % renta	niż. austr. morga		
		pojedynczo	razem				złr. kr.	złr. kr.	
złr. kr.		złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	złr. kr.	

U w a g a.

Beilage G zu §. 35.

Kronland:

Steueramt:

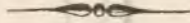
Kreis:

Katastral-Gemeinde:

B u s a m m e n s t e l l u n g

über

G r u n d = K ä u f e .

Nach den aufgefundenen Käufen											Anmerkung.	
Kaufpreis der ganzen Parcelle in C. M.		darauf haftende Steuern und Lasten				Summe des Capita- lwerthes der ganzen Parcelle in C. M.		D a h e r				
		im Gelbbetrage						Capital- werth		4percentige Rente		
bestehend in		Einzelu		Zusammen		eines n. österr. Locheß						
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	

Allegat III do §. 60.

Kraj koronny:

Okręg detaxacyjny:

Obwód:

Zstawienie

obliczeń ceny wszystkich ziemiopłodów w powyższym okręgu
detaxacyjnym.

Bieżący nr. pozycyi gromad podatkowych	N a z w a		O b l i c z o n a k a t a -													
	urzędu podatkowego	gromady podatkowej	jednego morga niższo-austryackiego								niższo-					
			Pszeniczy		Zyta		Jęczmienia	Owsa	Kar- tofli			Koni- czyzny	Siana z wyki			
			ozimój	jarój	ozime- go	jaręgo										
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	

s t r a l n a c e n a															
austryackiego cetnara						szania wiedeńskiego									
słod- kiego	kwaś- nego	mie- szane- go	słod- kiego	kwaś- nego	mie- szane- go	w 30-calowych polanach				U w a g a.					
						twardego		miękkiego							
s i a n a						p o t r a w u									
dębo- wego		buko- wego		sosno- wego		wierz- bowego									
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.

Tu należy umieścić wpływające na cenę miejsca targowe z najwyższymi i najniższymi cenami w roku 1824, jak następuje:

Dla gromad od liczby pozycyi 1 do 48 miejsce targowe N. z ceną za męcz

ozimej pszenicy 1 złr. 50 kr. do 2 złr. 30 kr.,

żyta ozimego 1 złr. 10 kr. do 1 złr. 36 kr.,

jęczmienia od 48 kr. do 1 złr.,
owsa od 33 kr. do 48 kr.

Krótkie uzasadnienie zmian w każdej gromadzie zaproponowanych.

Beilage III zu §. 60.

Kronland:

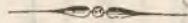
Schätzungsbezirk:

Kreis:

Busammenstellung

der

Preiserhebungen sämmtlicher im obigen Schätzungs-Bezirk
vorkommenden Producte.

Fortlaufende Post-Nr. der Steuergemeinden	N a m e n		A u s g e m i t t e l t e r K a t a s t r a l s														
			einem nieder-österreichischen Weizen										einem				
	des Steuer-Amtes	der Steuer-Gemeinde	Weizen		Korn				Gerste	Hafer	Erd-äpfel		Klee	Wicken-heu			
			Win-ter-	Som-mer-	Win-ter-	Som-mer-	fl.	kr.			fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.
		fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Empty table body content																	

Preis von												Anmerkung.							
nieder-österreichischen Centner						einer Wiener Klafter													
süßes saures gemischtes süßes saures gemischtes						30zölliger Scheiter													
						harten			welchen										
S e n G r u m m e t						H o l z e s													
						Eichen		Buchen		Fichten		Weiden							
fl.	kr.	n.	fl.	kr.	fr.	fl.	kr.	n.	fl.	kr.	fr.	fl.	kr.	n.	fl.	kr.	fr.		

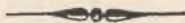
Hier sind die einflussnehmenden Markttorte mit ihrem höchsten und niedrigsten 1824 Preisen wie folgt anzusehen:
 Für die Gemeinden von Postenzahl 1 bis 48 der Markttort N. mit dem Preise für den Megen
 Winterweizen von 1 fl. 50 kr. bis 2 fl. 30 kr.,
 Winterforn von 1 fl. 10 kr. bis 1 fl. 36 kr.,
 Gerste von 48 kr. bis 1 fl.,
 Hafer von 33 kr. bis 48 kr.

Kurze Begründungen der von Gemeinde zu Gemeinde beantragten Abweichungen.

Allegat **J** do §. 63.

T a b e l l a

stopniowań cen poszczególnych ziemiopłodów.

Kraj koronny:

T a-
umieszczenia wszystkich gromad obwodu co do

Nr. pozy- cyi	W s t o-			
	— zlr. — kr.	— zlr. — kr.	— zlr. — kr.	— zlr. — kr.
	g r o-			

Obwód:

b e l l a

stopni cen, które za potrzebne uznano.

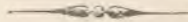
p i e ń		U w a g a.
— zlr. — kr.	— zlr. — kr.	
m a d y		
		W drugiej kolumnie należy zacząć od najwyższej ceny zaproponowanej.

Beilage J zu S. 63.

T a b e l l e

über die

Preis-Abstufungen für die einzelnen Producte.

Kronland:

T a =
der Einreihung sämmtlicher Gemeinden des Kreises in die

In die Abstufung

Post-
Nr.

— fl. — kr.

— fl. — kr.

— fl. — kr.

— fl. — kr.

die Gemein-

Post- Nr.	In die Abstufung			
	— fl. — kr.	— fl. — kr.	— fl. — kr.	— fl. — kr.

Kreis:

b e l l e

nothwendig erkannten Preis-Abstufungen des

f u n g v o n		Anmerkung.
— fl. — kr.	— fl. — kr.	
b e n		<p>In der 2. Colonne ist mit dem höchsten Preis- antrage anzufangen.</p>
<p><i>(Faint text, possibly 'Taryla' or similar)</i></p>		

Handwritten text at the top of the page, possibly a date or reference number.

Handwritten text within the table structure, possibly a name or title.

<p>Handwritten text in the first column of the main table body.</p>	<p>Handwritten text in the second column of the main table body.</p>	<p>Handwritten text in the third column of the main table body.</p>	<p>Handwritten text in the fourth column of the main table body.</p>

Allegat **II** do §. 64.

Kraj koronny:

Taryfa ceny

dla

stałego katastru

w celu obliczenia na pieniądze

produktów *in natura*.

Beilage **K** zu S. 64.

Kronland :

Preis - Tarif

für den

stabilen Kataster

zur Veranschlagung der

Natural-Producte im Gelde.

Allegat L do §. 68.

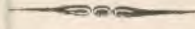
Kraj koronny:

Okręgi detakacyjne:

Obwód:

Taryfa ceny

dni ciągłych i pieszych, tudzież nasion i innych potrzeb dla obliczenia nakładu na uprawę.

Nr. pozycyi	N a z w a robót i potrzeb dla obliczenia nakładu na uprawę	Oznaczenie czasu, wagi, ilości i t. d.	S t o-			
			I.		II.	
			w	dla	w	dla
			gromad		gromad	
zlr. kr.		zlr. kr.				
1	Parokonnny zaprzęg	jeden dzień roboty				
2	Jednokonnny „	ditto.				
3	Zaprzęg o czterech wołach . .	ditto.				
4	„ parze wołów	ditto.				
5	Prosta robota ręczna	ditto.				
6	Robota wymagająca szczególnej zręczności	ditto.				
7	Nasienie konieczyiny	niż. austr. funt				
8	Rozsada kapusty	1000 sztuk				

p n i e				Ilość		U w a g a.
III.		i t. d.		stopni	gromad	
w	dla	w	dla			
złr. kr.	gromad	złr. kr.	gromad			

Beilage **L** zu §. 68.

Kronland:

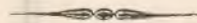
Schätzungsbezirk:

Kreis:

Preis-Carif

über die

Zug- und Handarbeitstage, dann über die Sämereien und sonstigen Beischaffungen zum Behufe der Ausmittlung des Cultur-Aufwandes.

Post-Nr.	Benennung der Arbeiten und der Ver- schaffungen zur Veranschlagung des Culturs-Aufwandes	Bestimmung des Zeitmaßes, des Gewichtes, der Anzahl u. s. w.	A b s t u-			
			I.		II.	
			zu	für	zu	für
			Gemeinden		Gemeinden	
fl. kr.		fl. kr.				
1	Zweispänniger Pferdezug	ein Arbeitstag				
2	Einspänniger dtto.	dtto.				
3	Dreispänniger Ochsenzug	dtto.				
4	Zweispänniger dtto.	dtto.				
5	Gemeine Handarbeit	dtto.				
6	Besondere Geschicklichkeit erfor- dernde Handarbeit	dtto.				
7	Kleesame	ein nied.-östr. Pfund				
8	Krautpflanzen	1000 Stücke				

f u n g e n				Anzahl		Anmerkung.
III.		u. s. w.		der Abstu- fungen	der Gemeinden	
zu	für	zu	für			
fl. fr.	Gemeinden	fl. fr.	Gemeinden			

Ziffer	Beschreibung	Menge		Preis			Betrag		
		Kilogramm	Centner	Kilogramm	Centner	Kilogramm	Centner	Kilogramm	Centner
1	...								
2	...								
3	...								
4	...								
5	...								
6	...								
7	...								
8	...								
9	...								
10	...								
11	...								
12	...								
13	...								
14	...								
15	...								
16	...								
17	...								
18	...								
19	...								
20	...								
21	...								
22	...								
23	...								
24	...								
25	...								
26	...								
27	...								
28	...								
29	...								
30	...								

Allegat III do §. 72.

Umieszczenie gromad

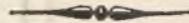
.....^g powiatu detaxacyjnego w stopnie cen dni ciągłych i pieszych, tudzież potrzeb dla obliczenia nakładu na uprawę.

Lp. Nr. Urz.		Wzrost i ciężyść			
		Wzrost	Ciężyść	Wzrost	Ciężyść
1	1	5 3 6	U		
2	2				
3	3				
4	4				
5	5				
6	6				
7	7				
8	8				
9	9				
10	10				
11	11				
12	12				
13	13				
14	14				
15	15				
16	16				
17	17				
18	18				
19	19				
20	20				
21	21				
22	22				
23	23				
24	24				
25	25				
26	26				
27	27				
28	28				
29	29				
30	30				
31	31				
32	32				
33	33				
34	34				
35	35				
36	36				
37	37				
38	38				
39	39				
40	40				
41	41				
42	42				
43	43				
44	44				
45	45				
46	46				
47	47				
48	48				
49	49				
50	50				
51	51				
52	52				
53	53				
54	54				
55	55				
56	56				
57	57				
58	58				
59	59				
60	60				
61	61				
62	62				
63	63				
64	64				
65	65				
66	66				
67	67				
68	68				
69	69				
70	70				
71	71				
72	72				
73	73				
74	74				
75	75				
76	76				
77	77				
78	78				
79	79				
80	80				
81	81				
82	82				
83	83				
84	84				
85	85				
86	86				
87	87				
88	88				
89	89				
90	90				
91	91				
92	92				
93	93				
94	94				
95	95				
96	96				
97	97				
98	98				
99	99				
100	100				

Beilage **M** zu §. 72.**Einreihung der Gemeinden**

des

.....^{ten} Schätzungsbezirk^s in die Preisabstufungen der Zug- und Handarbeitstage, dann der Beischaffungen zur Veranschlagung des Cultur-Aufwandes.

in Metall-Münze							
gemeiner		besonderer Geschick- lichkeit fordernder		Kleefame		Kraut- pflanzen	
S a n d t a g				ein n. ö. Pf.		1000 Stück	
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
<p style="font-size: 2em; font-weight: bold; margin: 0;">A n m e r k u n g.</p>							

in Detail - 1890

No.	Name	Description	Material	Dimensions		Weight	Remarks
				Length	Width		
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

Allegat Na do §. 143.

Obwód:

Gromada:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Tabelaryczny
protokół przesłuchania

o

stosunku przychodów pojedynczych klas,

w jakim rozmaite, w powyższej gromadzie się znajdujące rodzaje uprawy, są do klas podobnych rodzajów uprawy w gromadach sąsiednich.

powyższe sady w gromadzie

Dwara			w powiatu ...			w powiatu ...	
nazwa	rok	opis	w	opis	nazwa	rok	opis

opisane w gromadzie i w powiatu

Beilage Na zu S. 143.

Kreis :

Gemeinde :

Schätzung = Districts = Nr.

Tabellarisches

Einvernehmungs - Protokoll

über

das Ertrags = Verhältniß der einzelnen Classen

der

verschiedenen, in obiger Gemeinde vorkommenden Cultur = Gattungen mit
den Classen analoger Cultur = Gattungen in den Nachbargemeinden.

Allegat № do §. 166.

Kraj koronny:

Urząd podatkowy:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Gromada podatkowa:

Zstawienie

rezultatów z dat pomocniczych, zebranych dla uzasadnienia przychodu
in natura.

pomocniczych			Orzeczenie komisyjne, z tychże, i z uwzględnieniem własnego zdania wyprowadzone											
			pszen.	żyto	jęczm.	owies								
niższo - austriackie mece														
Siano			Potraw			Siano			Potraw					
słodkie	kwaśne	mieszane	słodkie	kwaśne	mieszane	słodkie	kwaśne	mieszane	słodkie	kwaśne	mieszane			
niższo - austriackie cełnary						niższo - austriackie cełnary								
Operaty uregulowania lasów				Detaxacje Sadu krajowego				Orzeczenie komisji						
twarde		miękkie		twarde		miękkie		twarde		miękkie				
niższo - austriackie sagi o 30'' polanach								sagi	setne cznieci	sagi	setne cznieci			

Behelfe			Hieraus und mit Berücksichtigung des eigenen Urtheiles abgeleiteter Commissions-Ausspruch											
			Weizen	Korn	Gerste	Hafers								
nieder-österr. Megen														
Tabelle unvollständig														
Heu			Grummet			Heu			Grummet					
süß	sauer	gem.	süß	sauer	gem.	süß	sauer	gem.	süß	sauer	gem.			
nieder-österr. Centner						nieder-österr. Centner								
Tabelle unvollständig														
Forst-Regulirungs-Operate				Landrechtliche Schätzungen				Commissions-Ausspruch						
hartes		weiches		hartes		weiches		hartes		weiches				
nieder-österr. Klafter 30" Scheiter								Klft.	100tl.	Klft.	100tl.			
Tabelle unvollständig														

Allegat ① do §. 169.

Tabela pomocnicza

d o

obliczenia surowego przychodu pieniężnego z pól ornych, jaki od detaxowanego przychodu w naturaliach przy rozmaitych ziemiopłodach ze względem na peryod gospodarstwa i stosunek uprawy na rok i morg wypada.

za mecę niż. austr.

peryodu gospodarczego i przez stosunek uprawy, dzielników

$\frac{1}{20}$		$\frac{3}{20}$		$\frac{5}{20}$ czyli $\frac{1}{4}$		$\frac{7}{20}$		$\frac{8}{20}$ czyli $\frac{4}{10} = \frac{2}{5}$		$\frac{9}{20}$		$\frac{1}{3}$	
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
.	22.50	1	7.50	1	52.50	2	37.50	3	.	3	22.50	2	30
.	26.25	1	18.75	2	11.25	3	3.75	3	30	3	56.25	2	55
.	30	1	30	2	30	3	30	4	.	4	.	3	20

Beilage I zu §. 169.

Hilfs - Tabelle

zur

Ausmittlung des von dem angeschätzten Naturalertrage mit Rücksicht auf den Wirthschaftscurs und das Anbauverhältniß für ein Jahr und Joch bei den verschiedenen Erträgen entfallenden rohen Geldertrages des Ackerlandes.

nieder-österreich. Wägen

Wirthschaftscurses und durch das Anbauverhältniß,
Divisoren von

$\frac{1}{20}$		$\frac{3}{20}$		$\frac{5}{20}$ oder $\frac{1}{4}$		$\frac{7}{20}$		$\frac{8}{20}$ oder $\frac{4}{10} = \frac{2}{5}$		$\frac{9}{20}$		$\frac{1}{3}$	
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
.	22.50	1	7.50	1	52.50	2	37.50	3	.	3	22.50	2	30
.	26.25	1	18.75	2	11.25	3	3.75	3	30	3	56.25	2	55
.	30	1	30	2	30	3	30	4	.	4	.	3	20

Allegat ^{nr} do §. 170.

Tabela pomocnicza

do obliczenia surowego przychodu pieniężnego z morga łąk i pastwisk.

Przychód <i>in natura</i> w cetna- rach niższo- autryac- kich	Surowy przychód pieniężny produktów z łąk i pastwisk																	
	według ceny katastralnej w																	
	k r a j e a r a c h																	
	27		24		21		18		16		15		14		12		10	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
1	.	27	.	24	.	21	.	18	.	16	.	15	.	14	.	12	.	10
2	.	54	.	48	.	42	.	36	.	32	.	30	.	28	.	24	.	20
3	1	21	1	12	1	3	.	54	.	48	.	45	.	42	.	36	.	30
4	1	48	1	36	1	24	1	12	1	4	1	.	.	56	.	48	.	40
i t. d.																		

Allegat do §. 178.

Tabela pomocnicza

do wymierzenia nakładu na uprawę końmi przy polu orném, tudzież
obliczenia takowego w pieniądzech.

Właściwość ziemi i położenie	Nakład na uprawę														
	I. jednorazowe oranie						II. dwórazowe oranie								
	orka	bronowanie	razem	Kwota pieniężna według ceny parosprężnych dni ciągłych po				pokładanie	orka	bronowanie	razem	Kwota pieniężna według ceny parosprężnych dni ciągłych po			
				21 kr.		24 kr.						21 kr.		24 kr.	
parosprężne dni ciągłe			zlr.	kr.	zlr.	kr.	parosprężne dni ciągłe			zlr.	kr.	zlr.	kr.		
Miłka ziemia piaszczysta na równinie	0.70	0.30	1.00	21		24		0.80	0.70	0.50	2.00	42		48	
Miłka piaszczysta ziemia gli- niasta	0.80	0.45	1.25	26.25		30		0.90	0.75	0.60	2.25	47.25		54	
Ziemia gliniasta	1.00	0.50	1.50	31.50		36.00		1.00	0.90	0.60	2.50	52.50	1		
Ziemia glinkowata	1.25	0.50	1.75	36.75		42.00		1.25	1.00	0.75	3.00	103.00	1	12	
Dowata ziemia glinkowata . . .	1.50	0.50	2.00	42.00		48.00		1.50	1.25	0.75	3.50	113.00	1	24	

k o n i n a m o r g																									
III. trzyrazowe oranie							IV. czterorazowe oranie																		
pokładanie	odwracanie	orka	bronowanie	razem	Kwota pieniężna według ceny parosprężnych dni ciągłych po																				
					21 kr.	24 kr.																			
pokładanie	odwracanie	radlenie	orka	bronowanie	razem	Kwota pieniężna według ceny parosprężnych dni ciągłych po																			
						21 kr.	24 kr.																		
parosprężne dni ciągłe				złr.	kr.	złr.	kr.	parosprężne dni ciągłe				złr.	kr.	złr.	kr.										
0.80	0.70	0.70	0.55	2.75	.	57.75	1	6	
0.90	0.80	0.70	0.60	3.00	1	3	1	12
1.00	.90	0.90	0.70	3.00	1	13.50	1	24	1.00	1.00	0.90	0.90	0.70	4.50	1	34.50	1	48
1.25	1.00	1.00	0.75	4.00	1	24	1	36	1.25	1.00	1.00	1.00	0.75	5.00	1	45.00	2
1.50	1.25	1.25	0.75	4.75	1	39.75	1	54	1.50	1.25	1.25	1.25	0.75	6.00	2	6.00	2	24

Beilage **Q**₁ zu S. 178.

Hilfs - Tabelle

zur

Bemessung des Bestellungen = Aufwandes mit Pferden beim
 Ackerlande, nebst dessen Veranschlagung zu Gelde.

Bodenbeschaffenheit und Lage		Bestellungs-Aufwand														
		I. ein Mal Pflügen						II. zwei Mal Pflügen								
		Saackern	Eggen	Zusammen	Geldbetrag nach dem Preise der zweispännigen Zugtage à				Stoppelsürzen	Saackern	Eggen	Zusammen	Geldbetrag nach dem Preise der zweispännigen Zugtage à			
					21 fr.		24 fr.						21 fr.		24 fr.	
zweispännige Zugtage		fl.	kr.	fl.	kr.	zweispännige Zugtage		fl.	kr.	fl.	kr.					
Lofer Sandboden in ebener Lage		0.70	0.30	1.00	.	21	.	24	0.80	0.70	0.50	2.00	.	42	.	48
Leichter sandiger Lehmboden . .		0.80	0.45	1.25	.	26.25	.	30	0.90	0.75	0.60	2.25	.	47.25	.	54
Lehmboden		1.00	0.50	1.50	.	31.50	.	36.00	1.00	0.90	0.60	2.50	.	52.50	1	.
Thonboden		1.25	0.50	1.75	.	36.75	.	42.00	1.25	1.00	0.75	3.00	1	03.00	1	12
Zäher Thonboden		1.50	0.50	2.00	.	42.00	.	48.00	1.50	1.25	0.75	3.50	1	13.50	1	24

mit Pferden pr. Loch

III. drei Mal Pflügen										IV. vier Mal Pflügen									
Stoppelrügen oder Drachen Wenden Saatafern Eggen Zusammen					Geldbetrag nach dem Preise der zweispännigen Zugtage à					Drachen Wenden Pflügen Saatafern Eggen Zusammen					Geldbetrag nach dem Preise der zweispännigen Zugtage à				
zweispännige Zugtage				fl.	kr.	fl.	kr.	zweispännige Zugtage				fl.	kr.	fl.	kr.				
0.80	0.70	0.70	0.55	2.75	57.75	1	6			
0.90	0.80	0.70	0.60	3.00	1 3	1	12			
1.00	0.90	0.90	0.70	3.50	1 13.50	1	24	1.00	1.00	0.90	0.90	0.70	4.50	1 34.50	1	48			
1.25	1.00	1.00	0.75	4.00	1 24	1	36	1.25	1.00	1.00	1.00	0.75	5.00	1 45.00	2	.			
1.50	1.25	1.25	0.75	4.75	1 39.75	1	54	1.50	1.25	1.25	1.25	0.75	6.00	2 6.00	2	24			

Nakład robót ręcznych do siania,

Przychód in natura				roboty								Kwota pieniężna	
Pszemca	Żyto, groch i proso	Jęczmień i wyka	Owies	szcze- gólne		proste			Razem				
				Siejba	Żniwo	Wiązanie z robieniem przewiosł i nakładaniem	Znoszenie i układanie w półkopki	Nakładanie na wozy	szcze- gólne po 12 kr.	proste po 8 kr.			
M e c e				D n i p i e s z e					złr.	kr.			
.	.	.	6 do 7	0.26	4.00	0.53	0.14	0.08	0.25	4.75	.	41	
.	.	.	8-9	0.23	4.38	0.60	0.16	0.11	0.25	5.25	.	45	
.	6 do 7	8 do 9	10-11	0.25	4.62	0.80	0.20	0.13	0.25	5.75	.	49	
5 do 6 i t. d.	8-9	10-11	12-13	0.25	4.90	0.90	0.28	0.17	0.25	6.25	.	53	

zbioru i rozrzucania nawozu.

r e z u m e											
R ó z r z u c a n i e n a w o z u w											
100 cefn.			150 cefn.			200 cefn.			250 cefn.		
podwyższa liczbę prostych dni pieszych i kwotę pieniężną											
proste dni piesze	kwota pieniężna		proste dni piesze	kwota pieniężna		proste dni piesze	kwota pieniężna		proste dni piesze	kwota pieniężna	
	złr.	kr.		złr.	kr.		złr.	kr.		złr.	kr.
5.75	.	49	6.25	.	53	6.75	.	57	7.25	1	1
6.25	.	53	6.75	.	57	7.25	1	1	7.75	1	5
6.75	.	57	7.25	1	1	7.75	1	5	8.25	1	9
7.25	1	1	7.75	1	5	8.25	1	9	8.75	1	13

Beilage **Q** zu §. 178.**A u f w a n d**

a n

Handtagen zum Säen und zum Ernten der Körnerfrüchte, und zum Düngerbreiten, nebst deren Veranschlagung zu Gelde.

Aufwand an Handarbeiten zum Säen,

Natural-Ertrag				H a n d :									
				beson- dere	g e m e i n e					Zusammen		Geldbetrag	
Weizen	Korn, Erbsen und Hirse	Gerste und Weiden	Hafer	Säen	Schneiden	Bündel samt Bändern machen und Auflegen	Zusammentragen und Aufmanteln	Aufgaben	Besondere à 12 fr.	gemeine à 8 fr.			
M e s s e n				H a n d t a g e							fl.	fr.	
.	.	.	6 bis 7	0.26	4.00	0.53	0.14	0.68	0.25	4.75	.	41	
.	.	.	8—9	0.25	4.38	0.60	0.16	0.11	0.25	5.25	.	45	
.	6 bis 7	8 bis 9	10—11	0.25	4.62	0.80	0.30	0.13	0.25	5.75	.	49	
6 bis 6	8—9	10—11	12—13	0.25	4.90	0.90	0.28	0.17	0.25	6.25	.	53	
u. s. w.													

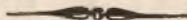
zur Ernte und zum Düngerbreiten.

A r b e i t e n											
Das Düngerbreiten von											
100 Ctr.			150 Ctr.			200 Ctr.			250 Ctr.		
erhöht die Zahl der gemeinen Handtage und den Geldbetrag											
gemeine Handtage	Geldbetrag		gemeine Handtage	Geldbetrag		gemeine Handtage	Geldbetrag		gemeine Handtage	Geldbetrag	
	fl.	fr.		fl.	fr.		fl.	fr.		fl.	fr.
5.25	.	49	6.25	.	53	6.75	.	57	7.25	1	1
6.25	.	53	6.75	.	57	7.25	1	1	7.75	1	5
6.75	.	57	7.25	1	1	7.75	1	5	8.25	1	9
7.25	1	1	7.75	1	5	8.25	1	9	8.75	1	13

Allegat 3 do §. 178.

N a k ł a d

**dni roboty ręcznej do sadzenia, okopywania i zbierania produktów
okopowych i obliczenie tegoż na pieniądze.**

Przychód <i>in natura</i>			P r o s t e -							Kwota pieniężna à				D n i			
			zasadzenie lub plewienie	okopywanie	składanie w kupy	wybićwanie	nakładanie	Razem proste	250 celn.					podwyższa			
Kopuła	Rzepa	Kartofle							6 kr.		8 kr.		kwota pieniężna à				
			kopy	niższo austr. mece	D n i p i e s z e							proste dni pieszce		6 kr.		8 kr.	
złr.	kr.	złr.			kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.		
.	.	60	6.00	10.00	11.00	11.15	0.00	38.75	3	52.50	5	10.00	41.25	4	07.50	5	30.00
.	.	80	6.50	10.00	11.00	14.50	0.80	42.50	4	15.00	5	40.00	45.00	4	30.00	6	00.00
.	.	90	6.50	10.00	12.00	15.10	0.90	44.50	4	27.00	5	56.00	47.00	4	42.00	6	16.00
.	.	100	6.50	11.00	12.00	16.25	1.00	46.75	4	40.50	6	14.00	49.25	4	55.50	6	34.00

p i e s z e

j e n i e w

300 cetn.

350 cetn.

400 cetn.

proste dni piesze i kwotę pieniężną

proste dni piesze	kwota pieniężna à				proste dni piesze	kwota pieniężna à				proste dni piesze	kwota pieniężna à			
	6 kr.		8 kr.			6 kr.		8 kr.			6 kr.		8 kr.	
	złr.	kr.	złr.	kr.		złr.	kr.	złr.	kr.		złr.	kr.	złr.	kr.
41.25	4	10.50	5	34.00	42.25	4	13.50	5	38.00	
45.00	4	33.00	6	04.00	46.00	4	36.00	6	08.00	
47.50	4	45.00	6	20.00	48.00	4	48.00	6	24.00	
49.75	4	58.50	6	38.00	50.25	5	01.50	6	42.00	

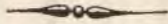
i t. d.

Beilage 3 zu §. 178.

A u f w a n d

an

Handarbeiten zum Legen, Behauen und zur Ernte bei Hackfrüchten
nebst deren Berauschlagung zu Gelde.

Natural- Ertrag			S a n d =														
			G e m e i n e							Geldbetrag			Die Dün-				
Kraut	Rüben	Erdäpfeln	Regen, Regen oder Sturpfen	B e h a u e n	A n h ä u f e n	A u e n e m e n o d e r A u e n s c h l a g e n, A u e n b r e c h e n	A u f l a g e n	Z u s a m m e n g e m e i n e	à		250 Centner erhöht die						
									6 fr.	8 fr.	Geldbetrag à		Gemeine Sandtage	6 fr.	8 fr.	fl.	fr.
Schock	n. d. Megen	S a n d t a g e							fl.	fr.	fl.	fr.		fl.	fr.		
.	.	60	6.00	10.00	11.00	11.75	0.60	38.75	3	52.50	5	10.00	41.25	4	07.50	5	30.00
.	.	80	6.50	10.00	11.00	14.50	0.80	42.50	4	15.00	5	40.00	45.00	4	30.00	6	00.00
.	.	90	6.50	10.00	12.00	15.10	0.90	44.50	4	27.00	5	56.00	47.00	4	42.00	6	16.00
.	.	100	6.50	11.00	12.00	16.25	1.00	46.75	4	40.50	6	14.00	49.25	4	55.50	6	34.00

t a g e															
g u n g v o n															
300 Centner				350 Centner				400 Centner							
gemeinen Sandtage und den Geldbetrag															
Gemeine Sandtage	Geldbetrag à				Gemeine Sandtage	Geldbetrag à				Gemeine Sandtage	Geldbetrag à				
	6 fr.		8 fr.			6 fr.		8 fr.			6 fr.		8 fr.		
	fl.	kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.	
41.25	4	10.50	5	34.00	42.25	4	13.50	5	38.00		
45.00	4	33.00	6	04.00	46.00	4	36.00	6	08.00		
47.50	4	45.00	6	20.00	48.00	4	48.00	6	24.00		
49.75	4	58.50	6	38.00	50.25	5	01.50	6	42.00		

u. f. w.

No.	Name of Person									
	No. of Shares					No. of Shares				
	No. of Shares					No. of Shares				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Allegat 4 do § 178.

Nakład na nasienie

rozmaitych produktów rolnych i obliczenie tegoż na pieniądze.

Beilage **Q**₄ zu §. 178.

Aufwand an Samen

zu den

verschiedenen Früchten des Ackerlandes, nebst dessen Veranschlagung
zu Gelde.

nachstehenden Früchten

Erbfen				Sirse				Haldeforn				Bohnen				Erdäpfel				Klee-samen		Lein-samen			
1 fl. 24 fr.		1 fl. 16 fr.		1 fl. 10 fr.		1 fl. —		36 fr.		30 fr.				12 fr.		10 fr.		1 Pfd. à 8 fr.		1 Pfd. à					
fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.	fl.	fr.		
.	35	.	30
.	.	.	.	1	10	1
2	6	1	54	54	.	45
3	48	2	32	1	12	1
.
.

Allegat S 1 do §. 200.

Obwód:

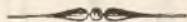
Urząd podatkowy:

Nr. okręgu detaxacyjnego:

Gromada:

Szczegółowy wykaz

ostatecznych rezultatów, po katastralnym obliczeniu przychodu
wynikających.

Nr. okręgu detaxacyjnego

w y k a z

obliczeniu przychodu w gromadzie wynikających

C z y s t y p r z y c h ó d										U w a g a.
z jednego niż. austr. morga		klasy		rodzaju uprawy		gromady		w o g ó l e		
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	

Beilage **S**1 zu **S**. 200.

Kreis:

Schätzung = Bezirks-Nr.

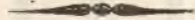
Steueramt:

Gemeinde:

Specieller Ausweis

der

nach der Katastral = Ertrags = Erhebung entfallenden Endresultate.

Land:

Kreis:

Specieller
der nach den Katastral- Ertrags- Erhebungen

Post-Nr.	Cultur- Gattungen	Flächenmaß Joch □ Kft.	Brutto-Ertrag						Abzug zur Compensation des Cultur-Aufwandes pr. 1 nied. österr. Joch				
			von einem nied. österr. Joch		der Classe		der Cultur- Gattung						
			fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	%		

Allegat **S₂** do §. 201.

Kraj:

Obwód:

- Nr. okręgu detaxacyjnego

S u m a r y u s z

przychodu surowego i czystego wszystkich gromad katastralnych
nr. okręgu detaxacyjnego

Nr. okręgu detaxacyjnego

ryczny wykaz

według obliczeń oszacowania katastralnego w poniżej wymienionych gromadach

o r n e										i t. d. inne ro- rodzaje uprawy jako użyteczne w pier- wotnej pro- dukcji powierz- chnie		S u m a												
t. d.		o g ó ł e m								objętości urodzajnych powierzchni gruntów	rocznego													
		objętość powierzchni całego ro- dzaju uprawy		roczny przy- chód surowy		roczny czysty przychód		surowego	czy- stego		przychodu													
		morgi □ saż.	w prze- cięciu z morga		całego rodzaju uprawy		w prze- cięciu z morga		całego rodzaju uprawy		morgi □ saż.	zr kr.	zr kr.											
			zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.					kr.										

Beilage S zu S. 201.

Land:

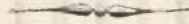
Kreis:

Schätzungs-Bezirks-Nr.

S u m m a r i u m

des

Brutto- und Reinertrages der sämtlichen Katastral-Gemeinden
des Schätzungs-Bezirks Nr.

Allegat S₃ do §. 202.

Zstawienie			
przychodu surowego i czystego			
w obwodzie			

Beilage Sz zu §. 202.

Kategorie		Beschreibung		Betrag	
Art	Ort	Art	Ort	Brutto	Netto
Zusammensatz					
des					
Brutto- und Netto-Ertrages					
im Kreise.					
					

Schätzung=Bezirks=Nr.

m e n s a h

der Katastral=Schätzung entfallenden jährlichen Reinertrages.

u. f. w.						I m G a n z e n					
						Katastral- Flächen- maß	E i n j ä h r i g e r				
							B r u t t o =		R e i n =		
G a t t u n g						E r t r a g					
Soch	☐ Rf.	fl.	kr.	fl.	kr.	Soch	☐ Rf.	fl.	kr.	fl.	kr.
Anmerkung.											
Empty table body for data entry											

Allegat T do §. 203.

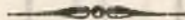
Kraj:

Obwód:

...inspektorat detaxacyjny.

P r z e g l ą d

zmian w pozycyach przychodu komisji detaxacyjnej, zaproponowanych przez katastralny inspektorat detaxacyjny obwodu

Przez inspektora proponowany								Combinando								Uwaga.
przychód surowy		koszta uprawy		czysty przychód		czysty przychód w ogóle		pojedynczo				ogółem				
z morga niż. austr.								więcej		mniej		więcej		mniej		
złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	

Beilage **T.** zu §. 203.

Land:

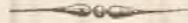
Kreis:

Schätzung = Inspectorat.

U e b e r s i c h t

der

von dem Katastral = Schätzung = Inspectorate des
 Kreises in den Ertrags = Ansätzen der Schätzung = Commission in
 Antrag gebrachten Aenderungen.

Allegat U do §. 206.

Obwód:

Okręg podatkowy:

Okręg detaxacyjny:

Gromada:

Przegląd

przychodu *in natura*, i piéniężnego surowego i
czystego.

Oboczny użytek przy złożonych rodzajach uprawy					Suma przychodu surowego z poszczególnych części				Odeiągnienia		Czysty przychód								
Produkt drugiego lub ubocznego rodzaju uprawy	Przychód <i>in natura</i>		Cena katastralna	W pieniądzech				a mianowicie	kwota piędzienna	w stosunku do przych. surowego	w piędziach	po obliczeniu		po zaokrągleniu					
	w części	miara		z całego morga	z całego morga		za część					%	zlr.	kr.	zlr.	kr.	zlr.	kr.	
					zlr.	kr.	zlr.												kr.

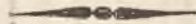
Beilage U zu S. 206.

Kreis:

Steuerbezirk:

Schätzungs-Bezirk:

Gemeinde:

**Natural - Geldbrutto- und Reinertrags-
Uebersicht.**

Cultur- Gattung	Klasse	Topographisches Nr. des Mustergrundes		In den einzelnen Classen sind eingereiht		Bewirthschaftung und Nochertrag pr. Joch												
						Par- cellen	Flächen- maß	Rotations- jahr	Anbauverhältnis	Frucht- folge	Natural- Ertrag nach der jochweisen Anschätzung		Katastral- Preis		Im Gelde			
											nach der ganzen jochwei- sen An- schätzung		verhältnis- mäßiger Antheil auf ein Jahr und Joch					
				Anzahl	Joch	□ Mst.			Metzen	Cent.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.		
<p>- egnerisch zum - ottendich - jochweise</p> <p>100/100</p>																		

Allegat V do §. 208.

Kraj koronny :

Nr. okręgu detaxacyjnego

Obwód :

Elaborat katastralno - detaxacyjny
gromady (gminy)

W s t ę p.

§. 1.

Topografia.

W takowej należy podać: położenie gromady (gminy) ku stronom świata, odnośnie do leżącego w pobliżu powszechnie znanego przedmiotu, rzeki, góry, miasta i t. d.; właściwość powierzchni, — czy płaska, górzysta i t. d.; klimatyczne wpływy, objętość przestrzeni w ogóle.

Położenie miejsca, czy wszystko złączone, czy też rozprószone, oddalenie miejsca od najodleglejszych obszarów.

Położenie poszczególnych rodzajów uprawy, w ich grupowaniu się około miejsca ku stronom świata.

Wymienienie urzędu powiatowego w N .obwodzie, do której parafii i szkoły gromada należy.

Osobliwości; pomniki; szczególne wspomnienia historyczne.

§. 2.

Granice.

Oznaczenie pogranicznych gromad (gmin), wedle stron świata. Z którymi rodzajami uprawy gromady bezpośrednio z sobą graniczą.

§. 3.

Ludność.

Według rezultatów rewizji konskrypcyjnej ostatniego roku konskrypcyjnego męzka, żeńska ludność; ogółem. Ilość domów i partyi zamieszkałych. Ile z nich zatrudnia się produkcją w gospodarstwie wiejskiem, ile rzemiosłami, lub jednem i drugiem. Zwyczajne pożywienie. Liczba czeladzi przy większych obejściach.

Beilage V zu §. 208.

Kronland:

Schätzungs-Bezirks-Nr.

Kreis:

Katastral - Schätzungs - Elaborat der Gemeinde

Einleitung.

§. 1.

Topographie.

In dieselbe ist aufzunehmen: Lage der Gemeinde gegen die Weltgegenden, mit Beziehung auf einen in der Nähe gelegenen, allgemein bekannten Gegenstand, einen Fluß, ein Gebirg, eine Stadt 2c.; Beschaffenheit der Oberfläche, — flach, hügelig 2c.; climatische Einwirkungen, Flächenraum im Ganzen.

Lage des Ortes, ob zusammenhängend oder zerstreut; Entfernung des Ortes von den entferntesten Rieden.

Lage der einzelnen Culturgattungen, in ihrer Gruppierung um den Ort, gegen die Weltgegenden.

Angabe des Bezirksamtes, im N. Kreise; zu welcher Pfarre und Schule die Gemeinde gehört.

Merkwürdigkeiten; Denkmäler; besondere historische Erinnerungen.

§. 2.

Grenzen.

Bezeichnung der angrenzenden Gemeinden, mit Angabe der Weltgegenden. Mit welchen Culturgattungen sich die Gemeinden unmittelbar begrenzen.

§. 3.

Bevölkerung.

Nach den Conscriptions-Revision's-Resultaten des letzten Conscriptions-Jahres männliche, weibliche Bevölkerung; im Ganzen. Anzahl der Häuser und Wohnparteien. Wie viele derselben in der landwirthschaftlichen Production, wie viele in Gewerben, oder in beiden beschäftigt sind. Gewöhnliche Nahrung. Anzahl des Gesindes bei den größeren Bestiftungen.

§. 4.

Stan bydła.

Koni,
wołów,
krów,
jałowniku,
zwyczajnych owiec,
szlachetnych owiec.

Przybliżona liczba nierogacizny. Rasy rozmaitych gatunków chudoby, zwyczajny obrok, użytek i używanie takowych. Stan chudoby przy większych gospodarstwach w przecięciu. Szczególnie rozległa produkeya drobiu.

§. 5.

Rzeki, potoki,
jeziora, błota.

Nazwa takowych, kierunek ich biegu, ich położenia, użytek z nich, ich wpływy na pobliskie grunty, przynoszące korzyści lub szkody.

§. 6.

Gościńce, drogi.

Kierunek gościńców, z jakiego funduszu się utrzymują, ich stan, tudzież innych dróg komunikacyjnych.

§. 7.

Miejsca targowe.

Ich nazwisko, dzień odbywającego się targu tygodniowego, stan drogi tam wiodącej, oddalenie w milach, po 2 godzin na milę.

§. 8.

Grunty, uprawione,
nieużyte i nie do
użycia będące.

Objętość przestrzeni tych pojedynczych kategorii, ich stosunek między sobą.

§. 9.

Produktagruntowe.

Oznaczenie wszystkich ziemiopłodów, jakie w pojedynczych rodzajach uprawy tak według zwyczaju gromady, jakoteż wyjątkowo przez niektórych posiadaczy gruntu hodowane bywają. Wpływ przykładu wywieranego na innych posiadaczy gruntu. Uwaga o przybywaniu i ubywaniu pojedynczej produkeyi, spostrzeżaniem od kilkuletniego okresu czasu.

§. 10.

Uprawa ziemi.

Uwagi o pilności i pielęgnowaniu, z jakimi się posiadacze do gruntów pojedynczych rodzajów uprawy przykładają. Uwagi o przeszkodach polepszenia stanu uprawy. Uwagi o stosunku pojedynczych rodzajów uprawy między sobą, stanu bydła i ilości robotników do rozległości gospodarstw, o narzędziach używanych

§. 4.

Wiehstand.	An Pferden,
	„ Ochsen,
	„ Kühen,
	„ Jungvieh,
	„ gemeinen Schafen,
	„ veredelten Schafen.

Beiläufige Anzahl des Vorstenviehes. Racen der verschiedenen Viehgattungen; gewöhnliche Fütterung; Nutzungen und Verwendung derselben. Viehstand bei den größeren Wirthschaften im Durchschnitte. Besonders ausgedehnte Federvieh- Erzeugung.

§. 5.

Flüsse, Bäche, Teiche, Seen, Moräste.	Benennung derselben, Richtung ihres Laufes, ihrer Lage; ihre Benützung, ihre vortheilbringenden oder schädlichen Einflüsse auf die nahe liegenden Grundstücke.
--	--

§. 6.

Strassen, Wege.	Richtung der Strassen; durch welchen Fond dieselben erhalten werden, Zustand derselben und der übrigen Communicationen.
-----------------	---

§. 7.

Marktplätze.	Name derselben; Tag des abgehaltenen Wochenmarktes; Zustand des Weges dahin; Entfernung von Meilen, jede zu 2 Stunden.
--------------	--

§. 8.

Cultivirte, unbenützte und unbenüzbare Grundstücke.	Flächenraum dieser einzelnen Kategorien; Verhältniß derselben untereinander.
---	--

§. 9.

Grunderzeugnisse.	Bezeichnung aller Producte, welche in den einzelnen Culturgattungen sowohl gemeindeüblich, als ausnahmsweise von einigen Grundbesitzern erzeugt werden. Einfluß des Beispieles auf die übrigen Grundbesitzer. Bemerkung über die seit einer mehrjährigen Periode erkennbare Zu- und Abnahme der einzelnen Production.
-------------------	---

§. 10.

Cultur des Bodens.	Bemerkungen über den Fleiß und die Pflege, welche die Grundbesitzer den Grundstücken der einzelnen Culturgattungen angedeihen lassen. Bemerkungen über die, einer Verbesserung des Culturstandes im Wege stehenden Hindernisse. Bemerkungen über das Verhältniß der einzelnen Culturgattungen unter einander; des Viehstandes und der Zahl der
--------------------	--

do pojedynczych czynności gospodarczych, o czasie uprawy i żniw.

U w a g a. W rozdziale tym należy szczególnie unikać, ażeby następnych oddziałów wyliczaniem zwyczajnych w gromadzie systemów gospodarstwa, lub nakładu, na zasiów, oranie, gnojenie i t. d. robionego, szczególnie podaniem liczb nie wyprzedzać.

§. 11.

Produkta gruntowe,
gatunek i wartość
takowych.

Uwagi o jakości produktów każdego szczególnego rodzaju uprawy, z podaniem przyczyny gorszej jakości. Uwagi, w których rodzajach uprawy otrzymuje się więcej, jak dla gromady potrzeba, i jak tą nadwyżką rozporządzają, z podaniem dróg odbytu mimo miejsce targowych.

§. 12.

Rodzaj własności
gruntowej, liczba
i wielkość ciał
gospodarczych.

Podanie rozmaitych ciał gospodarczych z niepodzielnymi gruntami, jakoto: większe dobra ziemskie, całe grunta i połowy gruntów chłopskich, chałupnicy i t. d.

Czy gęsto są wolne podzielne grunta, i w których rodzajach uprawy.

Liczba rozmaitych kategorii, a mianowicie:

1	do większej majątności ziemskiej należący folwark	morgów,			
4	całe gospodarstwa włościańskie mające od	morg. do	morg.		
6	połowicznych gospodarstw włościańskich „	„	„	„	„
10	cwierć- „ „ „	„	„	„	„
12	chałupników „ „ „	„	„	„	„

Podanie o przeznaczeniu reszty domów.

§. 13.

Domy.

Sposób budowania, materiały, stan budynków mieszkalnych i gospodarczych, asekuracja.

§. 14.

Przemysłowe
rękodzielnictwa.

Podanie rodzaju przemysłowego rękodzielnictwa, pobór surowego materiału, liczba pieców lub maszyn i robotników regularnie zatrudnionych, obliczona w przybliżeniu, ilość i gatunek fabrykatów, odbył takowych.

Arbeiter zu der Ausdehnung der Wirthschaften; über die bei den einzelnen landwirthschaftlichen Berrichtungen verwendeten Werkzeuge; Zeitpunkt des Anbaues und der Ernte.

Anmerkung. In diesem Abschnitte ist es besonders zu vermeiden, den nachfolgenden Abtheilungen durch eine Aufzählung der gemeindeüblichen Wirthschafts-Systeme, oder des durch Samen, Ackerung, Düngung ic. gemachten Aufwandes, vorzüglich durch Angabe von Zahlen vorzugreifen.

§. 11.

Grunderzeugnisse, Qualität und Anwerth derselben.

Bemerkungen über die Qualität der Producte jeder einzelnen Culturgattung, mit Angabe der Ursache der minderen Güte. Bemerkungen, in welchen Culturgattungen ein Ueberschuß über den Bedarf der Gemeinde erzeugt, und wie darüber disponirt wird, nebst Angabe der Absatzwege außer den Marktplätzen.

§. 12.

Gattung des Grundeigenthums, Anzahl und Größe der Wirthschaftskörper.

Angabe der verschiedenen Wirthschaftskörper mit untrennbaren Grundstücken, als: größere Landgüter, ganze, halbe Bauerngüter, Häusler ic.

Ob die freien trennbaren Grundstücke häufig vorkommen und in welchen Culturgattungen.

Anzahl der verschiedenen Kategorien, und zwar:

1	zu einem größeren Landgut gehöriger Mauerhof mit	Soch
4	ganze Bauernhöfe mit	bis Soch
6	halbe ditto "	" "
10	viertel ditto "	" "
12	Häusler	" "

Angabe der Widmung der übrigen Häuser.

§. 13.

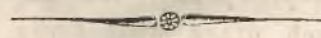
Häuser.

Bauart, Materiale, Zustand der Wohn- und Wirthschaftsgebäude, Affecuranz.

§. 14.

Industrial-Gewerbe.

Angabe der Gattung der Industrial-Gewerbe; Bezug des rohen Materials; Anzahl der Feuer oder Maschinen, und der Arbeiter, welche regelmäßig beschäftigt werden; beiläufige Quantität und Art der Erzeugnisse, deren Absatz.

Oszacowanie

przychodu *in natura* w gromadzie.

§. 1.

Podział na klasy. Przyłączenie protokołu o oznaczeniu gatunków uprawy i o klasyfikacji z podaniem znalezionych gatunków uprawy i przeznaczonej dla każdego z nich liczby klas, włącznie z ziemią leśną.

§. 2.

Wyszczególnienie dat pomocniczych, tudzież uwaga o stopniach pewności i użyteczności takowych w ogólności i przy pojedynczych rodzajach uprawy, z odniesieniem się do tabeli *Nb* (wyprowadzone z uwzględnieniem tych dat pomocniczych z morga jednego roku, przychody *in natura* każdego rodzaju uprawy i każdej klasy są w przyłączonym przy końcu operatu oszacowania, ogólném przedstawieniu rezultatów oszacowania lit. *U* uwidocznione. Uzasadnienie takowych zawierają następujące §§.).

§. 3.

Pole orne.

Pierwsza klasa. Zwyczajny w gromadzie płodozmian i użytkowanie całego pognaju, z dokładném podaniem ziemioplodów, w każdym roku produkowanych.

Orzeczenie o przychodzie *in natura* z morga przy każdym, do peryodu gospodarczego przyjętym produkcie, i uzasadnienie takowego, z odniesieniem się do dat pomocniczych, do porozumienia się z przełożonymi gromady (gminy), a szczególnie do właściwości i miejscowego położenia gruntów.

Druga klasa. Jeżeli w tej klasie istnieje inne następstwo produktów i inne użytkowanie nawozu, tedy takowe wyrazić potrzeba; w przeciwnym razie odwołać się do tego, co w poprzedzającej klasie wyłożono. Zresztą należy zupełnie tak, jak przy pierwszej klasie postąpić, a w szczególności podnieść przyczynę mniejszego przychodu.

Trzecia klasa. Traktuje się w ten sam sposób, jak druga, i tak dalej następujące klasy.

Oboczne pożytki. Tutaj należy wyrazić tak ziemioplody produkowane w pojedynczych klasach przez gospodarzy, którzy uprawę różniącą się od

Schätzung

des Natural-Ertrages in der Gemeinde.

§. 1.

Classen-
theilung.

Beischließung des Protokolls über die Bestimmung der Cultur-gattungen und über die Classification, mit Angabe der vorgefundenen Cultur-gattungen und der für jede derselben bestimmten Classenzahl, mit Einschluß des Holzlandes.

§. 2.

Angabe über
Behelfe.

Angabe der Behelfe und des Grades der Verlässlichkeit und Brauchbarkeit derselben im Allgemeinen und bei den einzelnen Cultur-gattungen, unter Beziehung auf die Tabelle Nb (die mit Berücksichtigung dieser Behelfe für ein Joch und Jahr ausgemittelten Natural-Erträge jeder Cultur-gattung und Classe sind in der am Schluß des Schätzungs-Operates beigebogenen allgemeinen Darstellung der Schätzungs-Resultate Lit. U. ersichtlich gemacht. Die Begründung derselben enthalten die nachfolgenden §§.).

§. 3.

Ackerland.

Erste Classe.

Gemeindeübliche Fruchtfolge und Benützung einer ganzen Düngung, mit genauer Angabe der in jedem Jahre erzeugten Früchte.

Ausspruch des jochweisen Naturalertrages bei jeder in den Wirtschaftscurs aufgenommenen Frucht, und Begründung desselben, unter Beziehung auf die Behelfe sub Lit. Nb, die Einvernehmung des Gemeindevorstandes, und insbesondere auf die Beschaffenheit und örtliche Lage der Grundstücke.

Zweite Classe.

Wenn in diese Classe eine andere Fruchtfolge und Düngerbenützung besteht, so ist sie anzuführen, sonst ist sich auf die in der vorstehenden Classe auseinandergesetzte zu beziehen. Im Uebrigen ist ganz wie bei der ersten Classe vorzugehen, und insbesondere die Ursache des minderen Ertrages herauszuheben.

Dritte Classe.

Wird in gleicher Art wie die zweite behandelt, u. s. f. die folgenden Classen.

Neben-
benützung.

Hier sind sowohl die Producte, die in den einzelnen Classen von Landwirthen, welche eine von den gemeindeüblichen abweichende Cultur betreiben,

zwyczajnej w gromadzie uprawy zachowują, a która się przy oszacowaniu przychodów w skutek przepisów instrukcyi nie uwzględnia, z podaniem przybliżonej ilości, jakoteż w szczególności użytek z słomy, paszy na odłogach i t. d., nieobliczonej w oszacowaniu przychodów.

§. 4.

Laki.

Pierwsza klasa. Orzeczenie o przychodzie *in natura*, i uzasadnienie go odbywa się w ten sam sposób, jak przy polu orném; również w następujących klasach.

Oboczne pożytki. Tam, gdzie przez wyjątkowe lepsze pielęgnowanie ilość sianokosów jest pomnożona, lub gdzie się odbywa późniejsza pasza, według §. 117. uwzględnic się nie mająca.

§. 5.

Ogrody.

Pierwsza klasa. Uzasadnienie ich obliczenia w porównaniu z pierwszą klasą pola ornego. Wyrażenie produkowanych głównie ogrodowin i ich wartości.

§. 6.

Pastwiska.

Pierwsza klasa. Porównanie z którąś z istniejących klas łąk pod względem ilości i własności paszy. Przychód *in natura* i uzasadnienie takowego, ze względu na właściwość ziemi i położenie.

Druga klasa. Jak poprzedzająca z podaniem przyczyn mniejszego przychodu.

§. 7.

Lasy.

(Tu należy wszyć operat oszacowania lasu gromady, przez detaxacyjnego komisarza lasów ułożyć się mający.)

W operacie oszacowania przychodów leśnych należy, jak przy poprzedzających rodzajach uprawy, według porządku protokołu klasyfikacyjnego i według lasów wysoko- i niskopiennych w porządku klas postąpić, a mianowicie:

Wysokopiennie lasy.

Pierwsza klasa. Powierzchnia na próbę z przyłączeniem obliczenia rezultatów. Stan drzewa, sposób użytkowania, odbyt, sposoby sprzedaży na pniu, w polanach, peryod obrotu, użyte data pomocnicze.

Przychód *in natura* z jednego morga z uwzględnieniem właściwości ziemi, przeważającego gatunku drzewa i terażniejszego stanu lasu.

die bei der Ertragschätzung in Folge der Instructions-Vorschriften nicht berücksichtigt wird, erzeugt werden, mit Angabe der beiläufigen Quantität, als insbesondere die Benützung des in der Ertragschätzung außer Anschlag gelassenen Strohes, der Brachbeweidung u. anzuführen.

§. 4.

Wiesen.

Erste Classe. Der Natural-Ertragsausdruck und dessen Begründung geschieht auf dieselbe Weise, wie bei dem Ackerlande; ebenso in den folgenden Classen.

Nebenbenützung. Dort, wo durch eine ausnahmsweise bessere Pflege die Anzahl der Ernten vermehrt, oder wo eine nach §. 117 außer Anschlag zu lassende Nachweide stattfindet.

§. 5.

Gärten.

Erste Classe. Begründung ihrer Veranschlagung gegenüber der ersten Ackerklasse. Angabe der vorzugsweise erzeugten Garten-Producte und ihres Anwerths.

§. 6.

Weiden.

Erste Classe. Vergleichung, mit welcher die vorhandene Wiesenklasse in Ansehung der Quantität und der Beschaffenheit des Futters. Naturalertrag und dessen Begründung, mit Rücksicht auf die Bodenbeschaffenheit und Lage.

Zweite Classe. Wie die vorgehende, mit Angabe der Ursachen des mindern Ertrages.

§. 7.

Wälder.

(Hier ist das von dem Waldschätzungs-Commissär zu verfassende Operat der Schätzung des Waldlandes in der Gemeinde einzuheften).

In dem Operate der Waldertragschätzung ist, wie bei den vorhergehenden Cultursgattungen, nach der Ordnung des Classifications-Protokolls und nach den Hoch- und Niederwaldungen, und in der Ordnung der Classen vorzugehen, u. s.:

Hochwaldungen.

Erste Classe. Probestäche mit Beischließung der Berechnung der Resultate. Holzstand; Benützungsart; Absatz; Verkaufsmodalitäten am Stamme, in Scheitern; Umtriebsperiode; benützte Behelfe.

Naturalertrag eines Fohes mit Berücksichtigung der Bodenbeschaffenheit, der vorherrschenden Holzgattung und des gegenwärtigen Waldstandes.

Druża klasa. W ten sam sposób postępuje się w drugiej, i w wszystkich innych klasach ziemi leśnej.

Oboczny użytek. Przy końcu każdej z głównych kategorii ziemi leśnej wymienia detaxacyjny komisarz lasów oboczne lub przemysłowe użytki ziemi takiej, lub produkowanego drzewa przez zbieranie podściółki, smoły lub żołądzi, wygon bydła za opłatą pieniężną od sztuki, lub produkowanie drzewa wyrobowego, wypalanie węgla i t. p.

(Gdzie kultura ekonomiczna z kulturą drzewa tworzy mieszany rodzaj uprawy, wykazuje detaxacyjny komisarz lasów przychód, na jeden morg uprawy drzewa przypadający, w elaboracie swoim, a detaxacyjny komisarz dla uprawy ekonomicznej zastosowuje w ogólnym przedstawieniu rezultatów przychodu lit. *U* przy dotyczącym gatunku uprawy wykazaną pozycję przychodu *pro rata* objętości przestrzeni, którą uprawa drzewa na jednym morgu zajmuje.

§. 8.

Pastwiska z drzewami owocowymi.

Pierwsza klasa. Stan hodowli owoców tej klasy, produkowane gatunki owoców i ich wartość. Porównanie z pierwszą klasą pola ornego i uzasadnienie dodatku w porównaniu z drugą, z uwzględnieniem korzystnego odbytu owoców i przychodu ziemiołódów.

Druga klasa. Jak przy poprzedzającej, z wykazaniem przyczyn mniejszego przychodu i zrównania tylko z pierwszą klasą pola ornego.

§. 9.

Użyteczne powierzchnie gruntu, podlegające wykazaniu przychodu.

Tu ma komisarz detaxacyjny podać tylko rozmaite gatunki paryfikowanych przedmiotów, tudzież pozycję przychodu pieniężnego tego rodzaju uprawy, z którym go sparyfikowano, n. p.:

staw z drugą klasą łąk złr. kr.

budynki i dziedzince z drugą klasą pola ornego złr. kr.

Przy końcu podpisuje komisarz detaxacyjny operat z dodaniem dnia wygotowania, a gdy go inspektor sprawdzi i znajdzie zgodnym z odpowiednimi przepisami instrukcji i nakazaną formą, podpisuje go podobnie, domieszczając tę uwagę.

U w a g a. Gdyby jeden lub drugi komisarz detaxacyjny nie był w stanie wypełnić dostatecznie jakie datum wstępu, to będzie mu raczej wolno, podać takowe później w drodze stosownej, niż umieszczać zmyślenia lub domysły.

Zweite Classe. In derselben Art wird bei der zweiten und allen übrigen Classen des Holzlandes vorgegangen.

Neben-
benützung.

Am Schluß jeder der Haupt-Kategorien des Holzlandes bemerkt der Waldschätzungs-Commissär die Neben- oder industriellen Benützungen des Holzlandes, oder der erzeugten Hölzer durch Streu-Rechen, Pech- oder Eichel-Sammeln, Viehauftrieb gegen Bezahlung im Gelde pr. Stück Vieh, oder durch Erzeugung von Zeug- oder Werkholz, Kohlenbrennen u. dgl.

(Wo eine ökonomische Cultur mit der Holz-Cultur eine gemischte Cultursgattung bildet, weist der Waldschätzungs-Commissär das auf ein Joch der Holzcultur entfallende Erträgniß in seinem Elaborate nach, und der Schätzungs-Commissär für die ökonomischen Culturen wendet in der allgemeinen Darstellung der Ertrags-Resultate Lit. U. den nachgewiesenen Ertragsansatz pro rata des Flächenmaßes, welches die Holzcultur auf einem Joch einnimmt, bei der betreffenden Cultursgattung an).

§. 8.

Hutweiden mit Obstbäumen.

Erste Classe. Stand der Obstkultur dieser Classe, erzeugte Gattungen des Obstes und dessen Anwerth. Vergleichung mit der ersten Ackerclasse und Begründung des Zuschlags gegen die letztere, mit Berücksichtigung des vortheilhaften Absatzes des Obstes und des Ertrags der Bodenfrucht.

Zweite Classe. Wie bei der vorhergehenden, mit Herausstellung der Ursachen des geringeren Ertrages, und der bloßen Gleichstellung mit der I. Ackerclasse.

§. 9.

Benüzbare Grundoberflächen, die der Ertrags-Ausmittlung unterliegen.

Hier hat der Schätzungs-Commissär nur die verschiedenen Gattungen von parificirten Objecten, und den Gelbertragsansatz derjenigen Cultursgattung, mit welcher sie parificirt wurden, anzusetzen, z. B.:

Teich mit der zweiten Wiesenclasse	fl.	kr.
Gebäude und Hofräume mit der zweiten Ackerclasse	fl.	kr.

Am Schluß wird das Operat von dem Schätzungs-Commissär, mit der Beifügung des Datums der Ausfertigung, unterzeichnet, und nachdem es von dem Inspector geprüft und den Instructions-Vorschriften und der angeordneten Form entsprechend gefunden wurde, mit diesem Bemerkten gleichfalls gefertigt.

Anmerkung. Sollte ein oder der andere Schätzungs-Commissär irgend ein Datum der Einleitung nicht genügend auszufüllen im Stande sein, so wird ihm eher gestattet, dasselbe im geeigneten Wege nachzuholen, als Erdichtungen oder Vermuthungen anzusetzen.

Allegat W do §. 212.

Kraj koronny:

Nr. okręgu detaxacyjnego

Obwód:

Gromada:

Obliczenie nakładu na uprawę i przedstawienie czystego przychodu.

§. 1.

Pole orne.

Pierwsza
klasa.

Odniesienie się do podanej w oszacowaniu przychodu *in natura* kwoty pieniężnej na jeden morg i rok w tabeli *U*.

Podanie sumy jednorocznego nakładu według przyłączonego szczegółowego obliczenia.

Orzeczenie procentu według taryfy i uzasadnienie takowego, przyłączeniem lub odniesieniem się do rezultatów kupna i dzierżaw, do porównań gromad, dalej uwzględnieniem pożytków obocznych i t. d.

Przedstawienie czystego przychodu dzieje się kilkoma słowy, z odniesieniem się do kolumny tabeli *U*.

Druga klasa.

W tój postępuje się tym samym sposobem, a jeżeli uzasadnienie podobne jest do klasy poprzedzającej, tedy odnosi się do takowego.

Przedstawienie przychodu czystego.

(jak wyżej).

Trzecia klasa.

Jak druga, i równie następujące.

§. 2.

Łąki.

Pierwsza
klasa.

Postępowanie w uzasadnieniu orzeczenia taryfowego i przedstawieniu czystego przychodu w tym i w następujących rodzajach uprawy i klasach, zgadza się zupełnie z owemi, które co do pola ornego zarządzono.

Beilage **W** zu §. 212.

Kronland :

Schätzung = Bezirks = Nr.

Kreis :

Gemeinde :

Veranschlagung des Culturaufwandes

und

Darstellung des Rein-Ertrages.

§. 1.

Ackerland.

Erste Classe. Beziehung auf den in der Schätzung des Natural-Ertrages angelegten Geldbetrag pr. Joch und Jahr in der Tabelle U.

Angabe der Summe des einjährigen Aufwandes nach der angelegenen specifischen Berechnung.

Ausspruch des tarifmäßigen Percentes und Begründung desselben, durch Beilegung oder Beziehung auf die Resultate der Käufe und Pachtungen, auf die Vergleichen der Gemeinden, durch Berücksichtigung der Nebenbenützigungen u. s. w.

Darstellung des Reinertrages mit wenigen Worten, unter Beziehung auf die letzte Colonne der Tabelle U.

Zweite Classe. In derselben wird auf dieselbe Weise vorgegangen, und wenn die Begründung mit der vorstehenden Classe analog ist, sich auf dieselbe bezogen.

Darstellung des Reinertrages.

(wie oben).

Dritte Classe. Wie die zweite, und eben so die folgenden.

§. 2.

Wiesen.

Erste Classe. Das Verfahren der Begründung des Tarifs = Ausspruches und der Darstellung des Reinertrages in dieser und den folgenden Cultur-gattungen und Classen ist ganz mit jenen, welches für das Ackerland angeordnet wurde, übereinstimmend.

§.

Lasy.Pierwsza
klasa.

W gromadach, w których według postanowień instrukcyi zachodzą potrącenia od surowego przychodu lasów, należy operat detaxacyjnego komisarza lasów według powyższych przepisów ułożony wszyć, a użytą do tego nitkę, z ową nitką, którą cały operat jest zeszyty, przypieczętować pieczęcią urzędową.

W gromadach, gdzie nie ma żadnych potrąceń przy tych rodzajach uprawy, komisarz detaxacyjny ma w miejscu, w którym ten rodzaj uprawy z kolei się znajduje, zrobić uwagę, że żadnych nie ma potrąceń, i przeto wykazany przez detaxacyjnego komisarza lasów roczny przychód surowy w kwocie.....złr.....kr. przedstawia czysty przychód.

§.

Użyteczne powierzchnie, podlegające rachubie przychodu.

Wykazanie odciągnięć i przedstawienie czystego przychodu w tych paryfikowanych gruntach nie podlega żadnym trudnościom.

Przy końcu operatu podpisuje się komisarz detaxacyjny, i dodaje datę, inspektor zaś sprawdziwszy takowy dodaje, czyli się z nim zgadza lub nie, co potem w tabeli *T* instrukcyi ma być widocznym uczynione.

§.

Wälder.

Erste Classe. In jenen Gemeinden, in welchen nach den Bestimmungen der Instruction, Abzüge von dem Rohertrage der Wälder vorkommen, ist das nach den vorstehenden Weisungen verfaßte Operat des Waldschätzungs-Commissärs einzuheften, und der dazu verwendete Faden mit jenem Faden, mit welchem das ganze Operat geheftet wird, unter das Amtssiegel zu bringen.

In den Gemeinden, in welchen keine Abzüge bei dieser Culturgattung vorkommen, hat der Schätzungs-Commissär an dem Plage, an welchem diese Culturgattung der Reihenfolge nach kommt, zu bemerken, daß keine Abzüge vorkommen, und daher der von dem Waldschätzungs-Commissär mit.....fl.....kr. ausgemittelte jährliche Rohertrag den Reinertrag darstelle.

§.

Benüßbare Oberflächen, die der Ertrags-Ausmittlung unterliegen.

Die Nachweisung der Abzüge und Darstellung des Reinertrages bei diesen parificirten Grundstücken unterliegt keinem Anstande.

Am Schluß wird das Operat von dem Schätzungs-Commissär mit Beifügung des Datums gefertigt, und nachdem es von dem Inspector geprüft wurde, beigefügt, ob er demselben beistimme oder nicht, was dann in der Tabelle T. der Instruction ersichtlich zu machen ist.

Faint, illegible text, likely a table of contents or index, listing various items and their corresponding page numbers.

Skazówka

do układania wyciągów klasowych.

§. 1.

Celem wyciągów klasowych jest, parcelle każdej gromady (gminy) osobno według znajdujących się tamże rodzajów uprawy z ich powierzchnią, do ustanowionej klasy należąca w umyślnie na to wydrukowanych tabellach zestawić.

Przeznaczone na to druki są dwojakiego gatunku: jeden, który ma w nagłówku cztery razy słowo „klasa“, jest przeznaczony na rodzaje uprawy, które są na dwie lub więcej klas podzielone; drugi, w którym znajduje się w nagłówku w trzech podrzędnych rubrykach napis „jedyna klasa“, przeznaczony dla rodzajów uprawy, jedną tylko klasę stanowiących; należy ich użyć także dla takich kategorij gruntów, które nie są klasowane, jakoto: dla parcelli budynków i wszystkich kategorij gruntów, pożytku nie przynoszących.

Tych druków nie trzeba brać jedne za drugie, to jest nie można kilkoklasowych arkuszy używać do rodzajów uprawy jedyniej klasy lub gruntów pożytku nie przynoszących, i również jednoklasowych do rodzajów uprawy o kilku klasach, gdyż ztąd wynikałoby wielkie marnowanie papieru. Na kilkoklasowym arkuszu mieści się na wszystkich czterech stronach tylko 80 parcell, na arkuszu zaś jedyniej klasy należy 240 parcell umieścić.

§. 2.

Przy układaniu wyciągów klasowych rodzaje uprawy w następującym porządku podane być mają:

1. Pole orne.	10. Pastwiska z drzewami owocowemi.
2. Łąki.	11. Łąki z drzewami leśnemi.
3. Ogrody.	12. Pastwiska z drzewami leśnemi.
4. Pastwiska.	13. Pola orne na odmian z łąkami.
5. Jeziora, stawy lub bagna trzcina zarosłe.	14. Pola ugorowe (pola orne na odmian z pastwiskami).
6. Wysokopienne lasy.	15. Pogorzelsko.
7. Nizkopienne lasy.	16. Przestrzenie budynkowe z protokołu parcell budynkowych.
8. Pola orne z drzewami owocowemi.	
9. Łąki z drzewami owocowemi.	

Anleitung

zur Verfassung der Classenauszüge.

§. 1.

Die Classenauszüge haben den Zweck, die Parcellen jeder Gemeinde abge sondert nach den vorkommenden Cultur gattungen mit ihrem in die aufgestellten Classen fallenden Flächenmaße in eigens hiezu vorge druckte Tabellen - Papiere zusammenzustellen.

Die hiezu gewidmeten Druckpapiere sind von zweierlei Gattung: die eine, welche im Kopfe viermal das Wort „Classe“ hat, ist für Cultur gattungen bestimmt, welche in zwei oder mehrere Classen untergetheilt sind; die zweite, in welcher im Kopfe in drei Unterrubriken die Aufschrift „Einzige Classe“ vorkommt, ist für Cultur gattungen bestimmt, die nur eine einzige Classe bilden; sie sind auch für solche Kategorien von Grundstücken zu verwenden, welche nicht classirt sind, als: für die Bauparcellen und für alle Kategorien der unproductiven Gründe.

Diese Druckpapiere sind durchaus nicht zu verwechseln, das heißt es dürfen nicht mehrclassige Bögen für Cultur gattungen von einziger Classe oder für unproductive Grundstücke, und ebenso nicht einclassige zu Cultur gattungen mit mehreren Classen verwendet werden, weil dadurch eine bedeutende Papierverschwendung eintrete. Auf einen mehrclassigen Bogen gehen auf alle vier Seiten nur 80 Parcellen, auf einen Bogen einziger Classe aber sind 240 Parcellen zu bringen.

§. 2.

Bei der Verfassung der Classenauszüge sind die Cultur gattungen in folgender Ordnung vorzunehmen:

1. Ackerland.	10. Hutweiden mit Obstbäumen.
2. Wiesen.	11. Wiesen mit Waldbäumen.
3. Gärten.	12. Weiden mit Waldbäumen.
4. Hutweiden.	13. Egarten (Acker mit Wiesen abwechselnd).
5. Seen, Teiche oder Sümpfe mit Rohrwuchs.	14. Erbsfelder (Acker mit Hutweiden abwechselnd).
6. Hochwaldungen.	15. Brände.
7. Niederwaldungen.	16. Die Bauarea aus dem Bauparcellen-Protokolle.
8. Acker mit Obstbäumen.	
9. Wiesen mit Obstbäumen.	

Po przestrzeni budynkowej należy pojedyncze kategorie gruntów, pożytku nie przynoszących w równy sposób każdą dla siebie zestawić, a to w następującym porządku:

- a) Gościńce i drogi, które w kolumnie „klasa“ protokołu parcell są przekreślone, t. j. są bez klasy, bądź że jako drogi łączące, drogi graniczne, trasy kolei rządowej, bądź jako inne drogi w protokóle parcell są oznaczone.
- b) Wody: tu należą rzeki, potoki, jeziora, bajury, bagna, błota, następnie nieużyteczne stawy lub bajury, publiczne kanały i wodociągi, które nie są paryfikowane, lecz w kolumnie „klasa“ przekreślone.
- c) Nakouiec pustki; do tych należą ławy piaszczyste, debry, gołe skały, krzemionki, szutowiska i t. d., następnie ementarze, place miejscowe i ulice, po większej części tylko w protokóle parcell wyrażone.

Wszystkie wyżej wymienione rodzaje uprawy i kategorie niepożytecznych gruntów nie znajdują się w każdej gminie, rozumie się więc samo przez się, że takowe, które się nie znajdują, pominąć, a najbliższe, z kolei rzeczywiście się znajdujące przenieść należy.

§. 3.

Jak ma być uczynione przeniesienie poszczególnych parcell z protokołu parcellowego do arkuszków wyciągów klasowych, okazuje się już po większej części z rubryk w tych arkuszach.

W najwyższej rubryce poprzecznej arkuszy wyciągów klasowych potrzeba rodzaj uprawy, którego właśnie wyciąg się czyni, umieścić jako pole orne, i jak daleko sięga, następnie łąki i t. d.

W położonej pod nią rubryce poprzecznej potrzeba przed słowem „klasa“ liczby klas, na które się rodzaj uprawy dzieli, jako I., II. i t. d. położyć.

W pierwszą prostopadłą kolumnę „nr. parcell“ należy wciągnąć numera parcellowe tego samego rodzaju uprawy w kolei, jak w protokóle parcell bez względu na klasę są wypisane; przynależna objętość przestrzeni kładzie się potem przy kilkoklasowych rodzajach uprawy pod rubrykę „objętość przestrzeni“ przy klasie, w której umieszczony jest grunt w protokóle parcellowym pod rubryką „klasa“.

Rodzaj uprawy, do którego każda pojedyncza parcella należy, znajdzie układacz wyciągu klasowego w protokóle parcellowym w rubryce „przy klasowaniu“, a gdzie w tej rubryce nie ma pozycji, w poprzedzającej rubryce „przy pomiarze“.

W rodzajach uprawy o jednej klasie i w gruntach nieurodzajnych, należy postępować przy przenoszeniu numerów parcell i ich objętości powierzchniowej, po wypełnieniu pierwszych prostopadłych kolumn zawsze do kolumn następujących, dopóki wszystkie parcellle nie będą przeniesione.

Nach der Bauarea sind die einzelnen Kategorien der unproductiven Grundstücke auf gleiche Weise jede für sich zusammenzustellen, und zwar in folgender Ordnung:

- a) Strassen und Wege, welche in der Colonne „Classe“ des Parzellen-Protokolls gestrichen, das heißt ohne Classe sind, sie mögen Verbindungswege, Grenzwege, die Tragen einer Staatsbahn, oder als was immer für Wege im Parzellen-Protokolle bezeichnet sein.
- b) Die Gewässer; hieher gehören Flüsse, Bäche, Seen, Lachen, Sümpfe, Moräste, ferner unbenüzbare Teiche oder Lachen, öffentliche Kanäle und Wasserleitungen, welche nicht parificirt, sondern in der Colonne „Classe“ gestrichen sind.
- c) Endlich Bedungen; hieher gehören Sandbänke, Wassertiefe, nackte Felsen, Gestein, Verschotterungen zc., dann Beerbdigungsplätze und die größtentheils nur im Bauparzellen-Protokolle vorkommenden Ortsplätze und Gassen.

Es kommen alle die oben bezeichneten Culturartungen und die Kategorien der unproductiven Gründe nicht in jeder Gemeinde vor, und es versteht sich von selbst, daß die nicht vorkommenden zu übergehen, und die nächste der Reihe nach wirkliche vorkommende zu übertragen ist.

§. 3.

Wie die Uebertragung der einzelnen Parzellen aus den Parzellen-Protokollen in die Classenauszugsbögen zu geschehen hat, ergibt sich schon größtentheils aus den Rubriken in diesen Bögen.

In die oberste Quer-Rubrik der Classenauszugspapiere ist auf jedem Bogen die Culturartung, welche eben ausgezogen wird, als: Ackerland, in so weit es reicht, dann Wiesen zc. anzusetzen.

In der darunter stehenden Quer-Rubrik sind vor dem Worte „Classe“ die Classenzahlen, in welche die Culturartung zerfällt, als I., II. zc. anzusetzen.

In die erste senkrechte Colonne „Nr. der Parzellen“ kommen die Parzellen-Nummern derselben Culturartung der Reihe nach, wie sie im Parzellen-Protokolle vorkommen, ohne Rücksicht auf die Classe einzutragen; das zugehörige Flächenmaß wird dann bei mehrclassigen Culturartungen unter der Rubrik Flächenmaß bei jener Classe angesetzt, in welche das Grundstück im Parzellen-Protokolle unter der Rubrik „Classe“ eingereiht ist.

Die Culturartung, zu welcher jede einzelne Parzelle gehört, findet der Verfasser des Classenauszugs im Parzellen-Protokolle in der Rubrik „bei der Classirung“, und wo in dieser Rubrik kein Ansaß erscheint, in der vorhergehenden Rubrik „bei der Vermessung“.

Bei Culturartungen von einziger Classe und bei unproductiven Grundstücken ist das Uebertragen der Parzellen-Nummern und ihres Flächenmaßes nach der Ausfüllung der ersten senkrechten Colonne immer in die nächstfolgenden Colonnen, bis alle Parzellen übertragen sind, fortzusetzen.

Rubryki czystego przychodu nie powinny być zapisane, gdyż później ma się wpisać w takowe czysty przychód.

Objętość powierzchni w sążniach kwadratowych i morgach należy w dotyczące kolumny wyraźnie i tak wpisać, ażeby zawsze jedności pod jednościami, dziesiątki pod dziesiątkami i t. d. stały; w tym celu są w tych kolumnach cieńsze prostopadłe linie pociągnięte, na które każdą cyfrę w ten sposób postawić potrzeba, ażeby ją prostopadła linia niejako przecinała, czém się uniknie częstych w razie przeciwnym pomyłek w sumowaniu.

§. 4.

Układacz wyciągu klasowego znajdzie często w rubryce „uwaga“ protokołu parcellowego uwagi, które powinien dobrze uwzględnić.

Przy parcellach, gdzie znajdzie słowo „grunt wzorowy“, ma także w wyciągu klasowym dodać z kraju „grunt wzorowy“.

Z parcell, które w téj rubryce pod *A.* i *B.* na dwie uprawy, lub na jedną uprawę i na jedną z nieurodzajnych kategorii są podzielone, ma każdą wpisaną tam część objętości powierzchni pod tém samym oznaczeniem parcellowém podać pod dotyczącym rodzajem uprawy według porządku numerów parcellowych, i z kraju przy każdej części wyrazić, w którym rodzaju uprawy lub nieurodzajnej kategorii resztująca część, lub resztujące części się znajdują, n. p. część *A.* byłaby polem orném, część *B.* łąką, nakoniec część *C.* pastwiskiem; to przy parcelli pole orne *A.* dodaje się z kraju *B.* łąka,

C. pastwisko; przy części łąki należy dodać:

A. pole orne,

C. pastwisko i t. d.

Gdzie parcella z oznaczeniem *a)*, *b)* i t. d. podzielona jest na kilka klas, ma każdą część objętości powierzchni z oznaczeniem swoim *a)*, *b)* i t. d. przy tym samym numerze parcelli umieścić w kolumnie dotyczącej klasy.

Jeżeli w rubryce „uwaga“ jest uwaga, że na parcelli gruntu dom lub budynek wystawiono, lub w ogóle część jęj na inny cel przeznaczono, tedy przypadek tylko w spisie błędów gromady zanotować potrzeba, gdyż wyłączenie budynku ma dopiero geometra w swoim czasie uskutecznić; taką parcellę gruntową należy przeto tymczasem z całą jęj objętością powierzchnią umieścić w tym rodzaju uprawy, i w téj klasie, w których ją klasowano.

Znajdzie tóż często w rubryce „Uwaga“ wyraz „parylikowana“ lub „zrównana z numerem“.

Te parylikaty nie ma on w następstwie kolejnym numerów parcellowych umieścić, gdyż takowe, jak się niżej powie, mają być wykazane przy końcu dotyczącego rodzaju uprawy.

Die Rubriken des Reinertrages dürfen nicht beschränkt werden, weil späterhin der Reinertrag darin einzuschalten ist.

Das Flächenmaß von Quadratklastern und Fochten ist in die betreffenden Columnen deutlich und so einzutragen, daß immer die Einheiten unter die Einheiten, die Zehner unter die Zehner u. zu stehen kommen; zu diesem Ende sind in diesen Columnen die feineren senkrechten Linien gezogen, auf welche jede Ziffer dergestalt zu stellen ist, daß sie von der senkrechten Linie gleichsam durchschnitten ist, wodurch sonst häufige Irrungen in der Summirung vermieden werden.

§. 4.

Der Verfasser des Classenausuges wird öfter in der Anmerkungsrubrik des Parzellen-Protokolls Bemerkungen finden, die er wohl zu beachten hat.

Bei Parzellen, wo er daselbst das Wort „Mustergrund“ findet, hat er auch im Classenausuge am Rande anzusetzen „Mustergrund“.

Von Parzellen, die in dieser Rubrik mit A. und B. in zwei Culturen, oder in eine Cultur und in eine der unproductiven Kategorien getheilt sind, hat er jeden daselbst angelegten Theil des Flächenmaßes unter derselben Parzellenbezeichnung in die betreffende Culturart nach der Ordnung der Parzellen-Nummern aufzunehmen und am Rande bei jedem Theile zu bemerken, in welcher Culturart oder unproductiven Kategorie der übrige Theil oder die übrigen Theile erscheinen, z. B. der Theil A. sei Acker, der Theil B. Wiese, endlich der Theil C. Weide; so wird bei der Parzelle Acker A., am Rande bemerkt B. Wiese,

C. Weide; bei dem Theile der Wiese kommt zu bemerken:

A. Acker,

C. Weide u. s. w.

Wo eine Parzelle mit a) b) u. in mehrere Classen getheilt ist, hat er jeden Theil des Flächenmaßes mit seiner Bezeichnung a) b) u. bei derselben Parzellen-Nummer in die Colonne der betreffenden Classe aufzunehmen.

Wenn in der Anmerkungsrubrik die Bemerkung vorkommt, daß auf einer Grundparzelle ein Haus oder Gebäude erbaut, oder überhaupt ein Theil zu einem andern Zwecke gewidmet wurde, so ist dieser Fall bloß im Fehlerverzeichnisse der Gemeinde vorzumerken, weil die Ausscheidung des Gebäudes erst seiner Zeit durch den Geometer zu geschehen hat; eine solche Grundparzelle ist daher vorläufig mit ihrem ganzen Flächenmaße in der Culturart und Classe anzusetzen, in welche sie classirt wurde.

Er wird ferner in dieser Anmerkungsrubrik öfters den Ansat finden „parificirt“ oder „gleichgehalten mit Nr.“

Diese Parificate hat er nicht in die Reihenfolge der Parzellen-Nummern aufzunehmen, da sie, wie weiter unten vorkommt, bei der betreffenden Culturart ganz am Schluß nachzuweisen sind.

Przy wyciąganiu placów budynkowych znajdzie często w protokóle parcell budynkowych takie parcelle, które prawnie od podatku gruntowego są uwolnione, jakoto: kościoły, kaplice, zbory, synagogi, gmachy rządowe, koszary wojskowe, tudzież szpitale, które w rubryce „klasa“ wykręślone, zaś w rubryce „uwaga“ jako prawnie uwolnione są oznaczone. Takie budynki należy pod napisem „prawnie uwolnione place budynkowe“ osobno dla siebie przedstawić; należy je przeto równie z innymi rodzajami uprawy i kategorjami gruntów nieurodzajnych zawsze w górze zaraz pod nagłówkiem arkuszy wyciągów umieścić, a jeżeli się z kilku parcell składają, osobno zsumować.

Jeźliby w protokóle parcell budynkowych znajdowały się także parcelle, które do produkcji pierwotnej są użyte, i przeto jako pola orne, łąki, ogrody lub pastwiska, lub w ogóle jako należące do jakiego rodzaju uprawy są oznaczone i klasowane, tedy takie parcelle przy końcu dotyczącego rodzaju uprawy zaraz po parcellach gruntowych umieścić, i przy numerze parcelli dodaniem „parc. bud.“ oznaczyć należy, że takowe wzięte są z protokółu parcell budynkowych.

§. 5.

Po przeniesieniu wszystkich parcell jednego rodzaju uprawy w arkusze wyciągów klasowych z wyjątkiem paryfikatów, potrzeba takowe z pozycjami w protokóle parcellowym skollacyonować przed zsumowaniem, ażeby się przekonać:

- a) czyli jednej lub drugiej parcelli nie przejrano, lub nie opuszczono,
- b) czyli mylném pisaniem nie umieszczono błędnej pozycyi w objętości powierzchni,
- c) czyli powierzchnia przy każdej parcelli w należytej klasie umieszczona.

Układającemu niewzbronniém będzie zrobić sobie w protokóle parcellowym przy kollacyonowanych parcellach lekki znak podkręśleniem; takimi znakami jednak nie należy zapisywać rubryk obocznych i w ogóle nie psuć i nie walać protokółu parcellowego.

§. 6.

Po tém skollacyonowaniu potrzeba sumowanie objętości powierzchni wszystkich przeniesień przedsięwziąć, sumy przeniesione należy najprzód ołówkiem powyżej linii, na sumowanie stronicy przeznaczonej napisać, ażeby je potem na samėjej linii atramentem umieścić.

Radzi się to dla uniknienia błędów; wydarzało się bowiem często, że sumy te na osobnej kartce dobrze były wypisane, że jednak przy przenoszeniu wśliznął się błąd przez przetożenie cyfry, co nie łatwo stać się może, jeżeli takowe przy sumowaniu powyżej linii jednostronnej ołówkiem będą napisane.

Beim Ausziehen der Bauarea wird er öfter im Bauparcellen-Protokolle Parcellen finden, die gesetzlich von der Grundsteuer befreit sind, als: Kirchen, Capellen, Bethäuser, Synagogen, Staatsgebäude, Militär-Casernen, dann Spitäler, die in der Rubrik „Classe“ gestrichen und in der Anmerkungsrubrik als gesetzlich frei erklärt sind. Derlei Gebäude sind unter der Aufschrift „Gesetzlich freie Bauarea“ abgefordert für sich darzustellen; sie sind daher gleich den übrigen Culturgattungen und den Kategorien der unproductiven immer oben gleich unter dem Kopfe der Auszugsbögen aufzuführen, und wenn sie aus mehreren Parcellen bestehen, für sich abzusummiren.

Sollten im Bauparcellen-Protokolle auch Parcellen vorkommen, die in der Urproduction benützt und daher als Acker, Wiesen, Gärten oder Weide, oder überhaupt als einer Culturgattung angehörig bezeichnet und classirt sind, so sind solche Parcellen bei der betreffenden Culturgattung am Schluß gleich nach den Grundparcellen aufzunehmen, und bei der Parcellen-Nummer durch „Baup.“ anzudeuten, daß sie aus dem Bauparcellen-Protokolle entnommen sind.

§ 5.

Nach der Uebertragung aller Parcellen einer Culturgattung in die Classenauszugsbögen, mit Ausnahme der Parificate, ist es nöthig, dieselben vor der Absummirung mit den Ansätzen im Parcellen-Protokolle zu collationiren, um sich zu überzeugen:

- a) ob nicht eine oder die andere Parcellen übersehen und ausgelassen wurde;
- b) ob nicht durch Verschreibung ein fehlerhafter Ansat in Flächenmaße stattgefunden hat;
- c) ob die Fläche bei jeder Parcellen in die gehörige Classe gesetzt ist.

Es wird dem Verfasser dabei unbenommen sein, sich im Parcellen-Protokolle bei den collationirten Parcellen ein leichtes Merkmal, allenfalls durch Virguliren, zu machen, jedoch dürfen durch solche Zeichen nicht Nebenrubriken beschrieben und überhaupt das Parcellen-Protokoll nicht verunstaltet und beschmutzt werden.

§ 6.

Nach dieser Collationirung ist die Absummirung des Flächenmaßes aller Fürträge vorzunehmen. Die Fürtragssummen sind zuerst bloß mit Bleistift etwas oberhalb der Latuslinie anzusetzen, um sie dann auf der Latuslinie selbst mit Tinte beizufügen.

Dies ist zur Vermeidung von Fehlern rätlich; es hat sich nämlich öfters ereignet, daß diese Summen auf einem besonderen Blatte ganz richtig waren, daß aber beim Uebertragen durch Versetzung einer Ziffer sich ein Fehler eingeschlichen hatte, was nicht leicht geschehen kann, wenn sie bei der Absummirung oberhalb der Latuslinie in Blei angelegt ist.

§. 7.

Po zsumowaniu wszystkich przeniesień rodzaju uprawy należy z pozostawieniem kilku próżnych linii poprzecznych sciągnąć przeniesienia.

Pod napisem albowiem sciągnięcie przeniesień, przenoszą się pojedyncze przeniesienia, poczynwszy od 1 do końca z objętością powierzchni, i znowu się stronicami dla siebie sumują.

W wielkich gromadach z wieloma parcellami zajmują często przeniesienia kilka stronic arkuszy; w takim razie, dla otrzymania nakoniec ogółowej sumy należy sciągnięcie sum przenośnych pod napisem sciągnięcie przeniesień porządku II., a według okoliczności porządku III. i IV. dopóty zestawiać, dopóki na ostatniej stronie cała suma objętości powierzchni według klas nie będzie mogła być sciągnięta.

§. 8.

Dopiero gdy w sposób powyższy całe sumy parcell, użytych w pierwotnej produkcji przy każdym rodzaju uprawy sciągnięte będą, nadmienione powyżej w §. 4. paryfikaty przy rodzaju uprawy, do którego należą, zaraz pod sumą w dotyczącą klasę przenieść, i przy numerze parcelli sylabą „par.“ wskazać potrzeba.

Objętość powierzchni tych paryfikatów należy najpierw osobno zsumować, a potem do całej sumy dodać, przezco otrzymuje się dopiero ogółowa suma objętości powierzchni pojedynczych klas rodzaju uprawy.

§. 9.

Po skutecznionem w powyższy sposób zsumowaniu wszystkich rodzajów uprawy i kategorii gruntów nieurodzajnych, potrzeba także ilość parcell przypadających na każdy rodzaj uprawy, na każdą klasę, i każdą z wspomnianych kategorii zrachować, ażeby ich liczbę w dotyczącej rubryce sumarycznego powtórzenia wykazać, potem należy niezwłocznie przystąpić do przeglądowego zestawienia rezultatów wyciągu klasowego.

§. 10.

Zstawienie tych rezultatów uskuteczni się w „sumarycznym powtórzeniu“, do czego dają się także arkusze drukowane.

Tam należy w rubryce „rodzaj uprawy“ pojedyncze, w gromadzie się znajdujące rodzaje uprawy w porządku, w §. 2. oznaczonym z przyłączeniem liczby pozycyjnej w pierwszej prostopadłej kolumnie, następnie w kolumnie klas przynależne klasy, a w kolumnach, dalej po prawej stronie następujących liczbę parcell, objętość powierzchnią każdej klasy i całego rodzaju uprawy umieścić.

Po przeniesieniu wszystkich urodzajnych rodzajów uprawy należy zsumować liczbę parcell i objętość powierzchnią. Pod tę sumę przyjdzie potem obszar budynkowy, opodatkowaniu podlegający, z wyłączeniem obszarów budyn-

§. 7.

Nachdem alle Fürträge der Culturgattung absummirt sind, ist nach Verlassung einiger Querlinien die Zusammenziehung der Fürträge zu machen.

Es werden nämlich unter der Aufschrift „Zusammenziehung der Fürträge“, die einzelnen Fürträge von 1. angefangen bis zu Ende mit ihrem Flächenmaße übertragen und wieder seitenweise für sich absummirt.

Bei großen Gemeinden mit vielen Parcellen nehmen die Fürträge oft mehrere Bogenseiten ein; in diesem Falle muß, um endlich die Total-Summe des Flächenmaßes zu erhalten, eine Zusammenziehung der Fürtragssummen unter der Aufschrift: Zusammenziehung der Fürträge II. Ordnung und nach Umständen der III. und IV. Ordnung, in so lange zusammengestellt werden, bis auf der letzten Seite die ganze Summe des classenweisen Flächenmaßes gezogen werden kann.

§. 8.

Erst nachdem auf vorstehende Weise die ganzen Summen der in der Urproduction benützten Parcellen bei jeder Culturgattung gezogen sind, sind die oben unter §. 4 bemerkten Parificate bei der Culturgattung, zu der sie gehören, gleich unter der Summe in die betreffende Classe zu übertragen und bei der Parcellen-Nummer mit der Silbe „Par.“ anzudeuten.

Das Flächenmaß dieser Parificate ist zuerst für sich abzusummiren, und dann der ganzen Summe zuzuschlagen, wodurch endlich die Totalsumme des Flächenmaßes der einzelnen Classen der Culturgattung erhalten wird.

§. 9.

Nach der auf vorstehende Weise geschenehen Absummirung aller Culturgattungen und der Kategorien der Unproductiven, ist auch die Anzahl der in jede Culturgattung und Classe, so wie die in jede der besagten Kategorien fallenden Parcellen abzuzählen, um ihre Anzahl in der betreffenden Rubrik der summarischen Wiederholung nachzuweisen, und es ist sofort zur übersichtlichen Zusammenstellung der Ergebnisse des Classenauszeuges zu schreiten.

§. 10.

Die Zusammenstellung dieser Ergebnisse geschieht in der „Summarischen Wiederholung“, wozu gleichfalls die Druckpapiere gegeben werden.

Darin sind in der Rubrik „Culturgattung“ die einzelnen in der Gemeinde vorkommenden Culturgattungen in der im §. 2. bezeichneten Ordnung, mit Beifügung der Postenzahl in der ersten senkrechten Colonne; ferner in der Classen-Colonne die zugehörigen Classen, und in den weiter rechts folgenden Colonnen die Parcellenzahl, das Flächenmaß jeder Classe und der ganzen Culturgattung einzutragen.

Nach der Uebertragung aller productiven Culturgattungen, ist die Parcellenzahl und das Flächenmaß abzusummiren. Unter diese Summen kommt dann die steuerbare Bauarea, mit Ausschluß der gesetzlich von der Grundsteuer befreiten Bauarea. Die

kowych, prawnie od podatku uwolnionych. Przestrzeń tychże obszarów budynkowych dodaje się do poprzedzającej przestrzeni, i zyskuje tym sposobem sumę całej przestrzeni, opodatkować się mającej.

Potem mają nastąpić kategorye nieurodzajne i podatkowi nie podlegające, mianowicie :

- a) wolny od podatku obszar budynkowy, w gromadzie się znajdujący,
- b) gościńce i drogi,
- c) drogi,
- d) pustki,

jak to widać z przyłączonego przykładu.

Azeby sumarycznych powtórzeń za nadto nie poprawiać i nie psuć, i aby ztąd nie wynikała potrzeba przesadna dotyczących blankietów do nowych czystych odpisów, zestawienie najprzód na osobnej kartce czynić należy, ku czemu dane będą układaczom osobne blankiety makulatury, pozycye zaś dopiero potem przenieść na czyste blankiety sumarycznych powtórzeń, gdy ogółowa suma objętości powierzchni w wyciągu klasowym albo zaraz przy zamknięciu z ogółową powierzchnią w protokóle parcellowym zgodzi się, albo jeżeli po znalezieniu i sprostowaniu błędów w makularzu sprostowaną, a tém samém zupełna zgodność uzyskana będzie.

§. 11.

Jeżeli przy zamknięciu objętości powierzchni w blankiecie makularnym okazuje się różnica w porównaniu z ogółową sumą, w protokóle parcell gruntowych się znajdującą, tedy błąd wyszukać potrzeba.

Wynalezienie błędu skraca się tém, że w rekapitulacyi przeniesień protokółu parcellowego sumuje się pewna liczba przeniesień, a w wyciągu klasowym także przez wszystkie rodzaje uprawy zamyka się objętość powierzchni wszystkich tych parcell, a przeto także paryfikatów, które w owe przeniesienia wpadają.

Z porównania jednych i drugich sum okaże się, czyli błąd zawiera się w tym oddziale częściowym, lub nie; jeżeli go niema w pierwszym oddziale, tedy dalsze oddziały porobić, i dalej błędu śledzić potrzeba.

W największej części przypadków będzie stósownie zamknąć w ten sposób najprzód połowę przeniesień gromady, a potem w tej połowie, gdzie się błąd pokazuje, mniejsze porobić oddziały.

Czasem znajdzie się błąd w protokóle parcellowym zapomocą powtórnego laterowania przeniesień owych stronic, w których się według oddziałów częściowych różnica okazała, i okazuje się jako błąd pisarski zaszyły w kopiowaniu duplikatu protokółu parcellowego.

Po znalezieniu błędu należy przedsięwziąć sprostowanie w blankiecie makularnym i dodać uwagę, gdzie go znaleziono, i w czém był popełniony. Jeżeli

Fläche dieser Bauarea wird der vorhergegangenen Fläche zuaddirt, wodurch sich die Summe der ganzen steuerbaren Fläche ergibt.

Hierauf haben die unproductiven und der Steuer nicht unterliegenden Kategorien zu folgen, und zwar:

- a) die steuerfreie Bauarea, welche in der Gemeinde vorkömmt,
- b) die Strassen und Wege,
- c) die Gewässer,
- d) die Dedungen,

wie im nachfolgenden Beispiele ersichtlich ist

Damit die summarischen Wiederholungen nicht zu sehr corrigirt oder verunstaltet werden und daher ein übermäßiger Aufwand an den dießfälligen Blanqueten zu neuen reinen Abschriften nothwendig werde, ist der Zusammensatz vorerst auf einem besonderen Blatte, wozu die Verfasser eigene Macular-Blanqueten erhalten, zu machen, und die Ansätze erst dann in die reinen Blanqueten der summarischen Wiederholungen zu übertragen, wenn die Total-Summe des Flächenmaßes im Classenauszuge entweder gleich beim Abschlusse mit der Total-Fläche im Grund-Parcellen-Protokolle übereinstimmt, oder nach Auffindung und Berichtigung der Fehler im Maculare berichtigt und dadurch die vollständige Uebereinstimmung erzielt worden ist.

§. 11.

Wenn bei dem Abschlusse des Flächenmaßes in der Macular-Blanquete sich eine Differenz gegen die Total-Summe im Grund-Parcellen-Protokolle darstellt, so muß der Fehler aufgesucht werden.

Die Auffindung des Fehlers wird dadurch abgekürzt, daß man in der Recapitulation der Fürträge des Grund-Parcellen-Protokolls eine gewisse Anzahl Fürträge absummirt, und im Classenauszuge gleichfalls durch alle Culturgattungen das Flächenmaß aller jener Parcellen, mithin auch der Parificate, abschließt, welche in jene Fürträge fallen.

Bei der Vergleichung der beiderseitigen Summen wird sich zeigen, ob der Fehler in diesem Theilabschnitte enthalten ist, oder nicht; ist er im ersten Abschnitte nicht enthalten, so müssen weitere Abschnitte gemacht und der Fehler verfolgt werden.

In den meisten Fällen wird es zweckmäßig sein, zuerst die Hälfte der Fürträge der Gemeinde auf diese Weise abzuschließen, und dann in jener Hälfte, worin sich der Fehler zeigt, kleinere Abschnitte zu machen.

Zuweilen wird der Fehler im Parcellen-Protokolle durch Nachlaterirung der Fürträge jener Blattseiten, in welchen sich nach den Theilabschnitten die Differenz gezeigt hat, gefunden und erscheint als Schreibfehler bei der Copirung des Duplicat-Parcellen-Protokolls.

Nach der Auffindung des Fehlers ist die Berichtigung in der Macular-Blanquete vorzunehmen und die Bemerkung beizufügen, wo er gefunden wurde und worin er

błąd znajduje się w przeniesieniu protokołu parcelowego, tedy błędne przeniesienie w blankiecie makularnym stanowczo oznaczyć, i jeśli można, przez porównanie z oryginalnym protokołem parcelowym w c. k. archiwum map sprostować potrzeba.

Blankiet makularny należy przeto w każdym razie wraz z wyciągiem klasowym bezpiecznie przechowywać.

Po ukończeniu wyciągu klasowego potrzeba pojedyncze arkusze należyście ułożyć, mocno zszyć, i włożyć w arkusz okładowy, na którym układający w miejscu należytem się podpisać, i datę oddania wyrazić powinien.

Wydawanie protokółów klasyfikacyjnych układającym wyciągi klasowe należy przeto zbytecznym uczynić, iż dotyczące komisye detaxacyjne na stronie tytułowej protokołu parcelowego oznaczają rodzaje uprawy wraz z liczbą klasową.

Dla uniknięcia wątpliwości należy także przestrzegać, ażeby przy paryfikacjach rodzaj uprawy i klasa, z którą paryfikacja nastąpiła, w protokóle parceli gruntowych, a przy budynkach od podatku domowego prawnie uwolnionych w protokóle parceli budynków, klasową rubrykę wykreślać, czyniąc dodatek: „prawnie od podatku wolne“, dotyczące bowiem osądzenie nie każdemu układowi wyciągów klasowych poruczonem być może.

Jeżeli się wydają do układania wyciągów klasowych protokoły parcelowe, w których parcelle lasów albo wcale nie klasowane, albo przez detaxacyjnego komisarza lasów nie są jeszcze badane, to można tylko wyciągnąć parcelle ekonomicznych rodzajów uprawy i gruntów nieurodzajnych, Wyciąganie parceli leśnych i zupełne zamknięcie w sumarycznym powtórzeniu ma w takim razie nastąpić dopiero później po zbadaniu klasowania lasów.

Od c. k. krajowej Dyrekcji skarbowej.

We Lwowie dnia 20. Lutego 1858.

bestand. Ist der Fehler in einem Fürtrage des Parcellen-Protokolls, so muß der fehlerhafte Fürtrag in der Macular-Blanquette bestimmt bezeichnet und sobald möglich durch Vergleichung mit dem Original-Parcellen-Protokoll im k. k. Mappen-Archiv berichtigt werden.

Die Macular-Blanquette ist daher in jedem Falle bei dem Classenauszuge sicher aufzubewahren.

Nach der Beendigung des Classenauszuges sind die einzelnen Bögen gehörig zu ordnen, dauerhaft zu heften, und in den Umschlagsbogen, auf welchem sich der Verfasser am gehörigen Orte zu fertigen und das Datum der Uebergabe beizufügen hat, einzulegen.

Die Hinausgabe der Classifications-Protokolle an die Verfasser der Classenauszüge ist dadurch entbehrlich zu machen, daß die betreffenden Schätzungs-Commissionen auf dem Titelblatte des Parcellen-Protokolls die Culturgattungen mit ihrer Classenanzahl anmerken.

Auch ist zur Vermeidung von Anständen darauf zu halten, daß bei Parificaten die Culturgattung und Classe, mit welcher die Parification geschah, im Grundparcellen-Protokolle, und bei den gesetzlich von der Gebäudesteuer befreiten Gebäuden im Bau-parcellen-Protokolle die Classenrubrik gestrichen und beigefügt werde „Gesetzlich von der Grundsteuer frei“, da die dießfällige Beurtheilung nicht jedem Verfasser von Classenauszügen überlassen werden kann.

Wenn Parcellen-Protokolle zur Verfassung der Classenauszüge hinausgegeben werden, in denen die Waldparcellen entweder noch gar nicht classirt, oder vom Waldschätzungs-Commissär noch nicht geprüft sind, so können nur die Parcellen der ökonomischen Culturgattungen und der Unproductiven ausgezogen werden. Das Ausziehen der Waldparcellen und der gänzliche Abschluß in der summarischen Wiederholung hat in diesem Falle erst nach geschעהener Prüfung der Wälder-Classirung nachträglich zu geschehen.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction.

Lemberg den 20. Februar 1858.

Sumaryczne powtórzenie.

Nr. pozycji	Rodzaj uprawy	Klasa	Liczba parcell	Objętość powierzchni			
				według oszacowania		według reklamacyi	
				klasy		rodzaju uprawy	
				morg.	saż.	morg.	saż.
1	Pola orne (wraz z paryf.) . .	I.	74	115	620		
		II.	107	334	1504		
		III.	138	364	899	814	1423
2	Łąki dtto. . .	jed.	73			23	646
3	Ogrody	jed.	88			12	100
4	Pastwiska (wraz z paryf.) . .	I.	43	52	10		
		II.	401	48	32	100	42
5	Wysokopienne lasy	jed.	23			107	1351
6	Nizkopienne lasy	jed.	39			55	527
	<i>Suma wrodzajnych przestrzeni</i>		986			1113	1005
7	Obszar budynkowy	95			8	753
	<i>Suma przestrzeni opodatkowania podlegających</i>	.	1081	.	.	1122	158
8	Wolne od podatku obszary budynkowe	1				16
9	Gościńce i drogi	63			25	297
10	Wody	18			24	274
11	Pustki	3				285
	<i>Suma gruntów nieurodzajnych</i>	.	85			49	872
	Ogółowa suma	1166			1171	1030

Summarische Wiederholung.

Post-Nr.	Cultur-Gattung	Classe	Anzahl der Par- zellen	F l ä c h e n m a ß					
				nach der Schätzung			nach der Reclamation		
				der Classe		der Entsturgattung			
				Joch	□ Klft.	Joch	□ Klft.		
1	Aecker (sammt Parif.)	I.	74	115	620				
		II.	107	334	1504				
		III.	138	364	899	814	1423		
2	Wiesen betto	Einj.	73			23	646		
3	Gärten	Einj.	88			12	100		
4	Weiden (sammt Parif.)	I.	43	52	10				
		II.	401	48	32	100	42		
5	Hochwaldungen	Einj.	23			107	1351		
6	Niederwaldungen	Einj.	39			55	527		
	Summe der productiven Flächen .		986			1113	1005		
7	Bauarea	95			8	753		
	Summe der steuerbaren Flächen .	.	1081			1122	158		
8	Steuerfreie Bauarea	1				16		
9	Strassen und Wege	63			25	297		
10	Gewässer	18			24	274		
11	Nedungen	3				285		
	Summe der Unproductiven	85			49	872		
	Total-Summe	1166			1171	1030		

Instrukcja

dla przełożonych gromad (gmin), wydziałów gromadzkich i urzędników pomocniczych, powołanych do spółdziałania przy robotach wstępnych oszacowań katastralnych, na zasadzie przepisów najwyższego patentu z dnia 23. Grudnia 1817., względem zaprowadzenia stałego katastru przedsięwziąć się mających.

Rozdział I.

Obowiązki przełożonych gromad (gmin) względem przygotowania do robót wstępnych, przedsięwziąć się mających.

§. 1.

Przy przeprowadzeniu oszacowań przychodów gruntowych dla stałego katastru mają współdziałać władze miejscowe w całym obrębie podległych im gromad (gmin), a przełożeni tychże przy wszystkich czynnościach urzędowych.

§. 2.

Oszacowanie przychodów gruntowych poprzedzą niektóre prace wstępne, które pod przewodnictwem inspektoratów katastralnych i pod kierunkiem przełożonych gromad (gmin) przedsięwzięte być mają.

Przełożeni gromad mają w tym celu w każdej gromadzie katastralnej postarać się o to, ażeby

1. te roboty wstępne w duchu niniejszej instrukcji z prawdą i bezstronnością kierowane były;
2. ażeby w każdej gromadzie katastralnej dla oszacowań gruntowych, wydział gromadzki w sposób w §. 5. wskazany był ustanowiony;
3. ażeby do kierunku czynności w §. 4. bliżej określonego, dostatecznie uzdolnione osoby do dyspozycji były.

§. 3.

W każdej gromadzie, dla której przy pomiarze osobna mapa robiona była, mają być także prace wstępne i wyprowadzenie przychodu osobno przedsięwzięte.

B e l e h r u n g

für die bei den Vorarbeiten für die Katastral-Schätzungen zur Mitwirkung berufenen Gemeindevorsteher, Gemeindeausschüsse und Hilfsbeamten auf Grund der Bestimmungen des a. h. Patentes vom 23. December 1817, wegen Einführung des stabilen Katasters.

I. A b s c h n i t t.

Obliegenheiten der Gemeindevorsteher rücksichtlich der Vorbereitung zu den einzuleitenden Vorarbeiten.

§. 1.

Bei der Ausführung der Grundertrags-Schätzungen für den stabilen Kataster haben die Localbehörden im ganzen Umfange der ihnen unterstehenden Gemeinden und die Gemeindevorsteher bei allen Amtshandlungen in der Gemeinde einzuwirken.

§. 2.

Den Grundertrags-Schätzungen haben einige Vorarbeiten voranzugehen, welche unter der Oberleitung der Katastral-Inspectorate und unter der Leitung der Gemeindevorsteher vorzunehmen sind.

Die Gemeindevorsteher haben zu diesem Ende in jeder Katastralgemeinde die Fürsorge zu treffen, daß

1. diese Vorarbeiten im Geiste der vorliegenden Belehrung mit Wahrheit und Unparteilichkeit geleitet werden;
2. daß in jeder Katastralgemeinde für die Grundertrags-Schätzungen ein Gemeinde-Ausschuß in der im §. 5 vorgezeichneten Art aufgestellt werde;
3. daß für die im §. 4 näher bezeichnete Geschäftsführung hinlänglich taugliche Personen zu Gebote stehen.

§. 3.

In jeder Gemeinde, für welche bei der Vermessung eine besondere Mappe aufgenommen wurde, sind auch die Vorarbeiten und die Ertragsausmittlung abge sondert vorzunehmen.

§. 4.

Kierunek czynności przy pracach wstępnych wymaga oprócz bezstronności, dokładnej znajomości gospodarstwa wiejskiego i biegłości w pisaniu. Przełożony gminy luboć do kierowania temi pracami wstępnymi szczególnie powołany, w razie jednak, jeżeli zarazem prowadzenia czynności podjąć się nie chce lub nie może, będzie się starać, ażeby osoba uzdolniona do takowych przyjęta została.

O tych osobach mają przełożeni gromad donieść przełożonemu c. k. urzędowi obwodowemu, który, jeżeli przeciw proponowanym niema nie do zarzucenia, nazywa je imiennie dotyczącemu inspektoratowi katastralnemu, który one dla całego powiatu inspektorackiego w wykaz umieściwszy, Władzy krajowej do wiadomości poda. Życzyć należy, ażeby jeden i ten sam kierownik czynności więcej gromad przyjął na siebie, i ażeby przez czas trwania robót wstępnych żadna zmiana w osobie jego nie nastąpiła.

§. 5.

W każdej gromadzie będzie oraz ustanowiony wydział gromadzki, składający się z przełożonego i sześciu członków wydziału. Przy mianowaniu takich należy przedewszystkiem uważać na to, ażeby wybierano ludzi prawych, zaufanie członków gromady posiadających, i z posiadłościami gruntów pojedynczych dokładnie obeznanych.

Wydział ten ma być nieustannie w zupełnej liczbie utrzymany. Gdzieby w której gromadzie sześciu posiadaczy gruntu nie było, będzie dostateczną znajdującą się liczba odpowiednich posiadaczy gruntów jako pełny wydział, i tylko wtenczas, jeżeliby nie było żadnych zdolnych członków gromady, z gromady sąsiedniej wydział gromadzki przyzwany być powinien.

§. 6.

Przełożony gromady i trzech członków wydziału mają przy wszystkich pracach, o których w dalszym toku tej instrukcji mowa będzie, osobiście być obecnymi, trzej przeto zaraz, drudzy trzej zaś w miarę nieobecności jednego lub drugiego z pierwszych w czynności wstępować mają.

§. 7.

Przeznaczony według §. 4. do prac wstępnych kierownik czynności przedsiębiorze takowe tylko w obecności i za pośrednictwem wydziału gromadzkiego, który ma prawo we wszystkich przypadkach, gdzie uważa interes gromady lub pojedynczych jej członków naruszonym, przeciw temu w formie należytej wnieść swe przedstawienie.

§. 8.

Dla przedsięwzięcia w mowie będących robót otrzyma przełożony gromady operaty pomiarowe, składające się z szkic map i duplikatów proto-

§. 4.

Die Geschäftsführung bei den Vorarbeiten fordert nebst Unparteilichkeit eine genaue Kenntniß der Landwirthschaft und eine Fertigkeit im Schreibgeschäfte. Wenn nun gleich der Gemeindevorsteher zur Leitung dieser Arbeiten insbesondere berufen ist, so wird er doch in dem Falle, als er sich zugleich der Geschäftsführung nicht unterziehen will, oder kann, Sorge tragen, daß ein geeignetes Individuum hiezu aufgenommen werde.

Diese Individuen sind von den Gemeindevorstehern dem vorgesetzten k. k. Kreisamte anzuzeigen, welches, wenn gegen die beantragten Individuen Nichts zu erinnern ist, sie namentlich dem betreffenden Katastral-Inspectorate mittheilt, von welchem sie für den ganzen Inspectoratsbezirk in ein Verzeichniß gebracht, und mittelst desselben der Landesbehörde zur Kenntnißnahme vorgelegt werden. Es ist zu wünschen, daß ein und derselbe Geschäftsführer mehrere Gemeinden übernimmt, und daß während der Dauer der Vorarbeiten kein Wechsel in der Person desselben eintrete.

§. 5.

Zugleich wird in jeder Gemeinde ein Gemeindeauschuß, bestehend aus dem Gemeindevorsteher und sechs Ausschussmännern, aufgestellt. Bei der Ernennung derselben ist vorzugsweise darauf zu sehen, daß rechtliche Männer, welche das Vertrauen der Gemeindeglieder besitzen und mit den Grundbesitzungen der Einzelnen genau bekannt sind, gewählt werden.

Dieser Ausschuß ist fortwährend vollzählig zu erhalten. Dort wo in einer Gemeinde nicht sechs Grundbesitzer vorkommen sollten, genügt die vorhandene Anzahl geeigneter Grundbesitzer als vollzähliger Ausschuß, und nur wenn keine geeigneten Gemeindeglieder vorhanden wären, wird der Gemeindeauschuß einer Nachbargemeinde beizuziehen sein.

§. 6.

Der Gemeindevorsteher und drei Ausschussmänner haben bei allen Arbeiten, von welchen im Verfolge dieser Belehrung die Rede sein wird, persönlich gegenwärtig zu sein, daher haben drei sogleich, die drei anderen aber nach Maßgabe der Verhinderung des einen oder des anderen der Ersteren in Wirksamkeit zu treten.

§. 7.

Der nach §. 4 zu den Vorarbeiten bestimmte Geschäftsführer nimmt dieselben nur mit Beiziehung und Mitwirkung des Gemeindeauschusses vor, welcher berechtigt ist, in allen Fällen, in welchen er das Interesse der Gemeinde oder einzelner Gemeindeglieder verletzt glaubt, seine Vorstellung dagegen in geziemender Form vorzubringen.

§. 8.

Zur Vornahme der in Frage stehenden Arbeiten erhält der Gemeindevorsteher die Vermessungs-Operate, bestehend aus den Skizzen der Mappen und den

kół w pomiarowych, parcell gruntowych i budowlanych, tudzież wykazy uprawy wraz z jednym egzemplarzem niniejszej instrukcji. Przełożony gromady ma pierwsze dokumenta pomocnicze wziąć pod należytą rozważę, gdyżby wynagrodzenie szkody przez nieuwagę wynikłej od tego, który jej był przyczyną, ściągnięciem zostało.

§. 9.

W razie gdyby w ciągu czynności pod nieobecność komisarza detaxacyjnego w innych okręgach, wątpliwości zaszły, któreby po dokładnem przeczytaniu niniejszej instrukcji usunięte być nie mogły, ma ustanowiony kierownik czynności donieść bez zwłoki komisarzowi detaxacyjnemu o zaszłej przeszkodzie z wyjaśniającem opisaniem wypadku.

Rozdział II.

Cel i objętość prac wstępnych, zarządzić się mających.

§. 10.

Prace wstępne stanowią podstawę oszacowania przychodu; należy je przeto najprzód z wszelką dokładnością przedsięwziąć i przeprowadzić. Osnową ich będzie wykazać i ustanowić:

- a) jakie są w gromadzie rozmaite sposoby użytkowania z gruntu, to jest: jakie są rodzaje uprawy;
- b) na ile różnie i stopni według jakości i przychodu z gruntu każdy pojedynczy rodzaj uprawy ma być podzielony. Stopnie te nazywają się klasy, a operacya oznaczenia klas nazywa się klasyfikacyą;
- c) skoro liczba klas dla każdego rodzaju uprawy jest oznaczona, wtedy idzie o to, ażeby pojedyncze grunta tego samego rodzaju uprawy, równy przychód przynoszące, w właściwą klasę umieszczono. To umieszczenie w klasy nazywa się klasowanie.

§. 11.

Gromadom i ich pojedynczym członkom wszystkie stosunki i własności gruntów ich okręgu są o tyle znajome, że wiedzą, które grunta ciągle lub zmiennie w tym lub owym rodzaju uprawy zostają, i czyli wszystkie grunta tego samego rodzaju uprawy równą ilość i jakość ziemiopłodów wydają, lub czyli w tém różnice zachodzą i na czém się zasadzają; wiedzą np., że niektóre grunta orne więcej niż 7 do 8, inne tylko 3 do 4 ziarn wydają; mogą także o każdym szczególnym gruncie powiedzieć, do którego stopnia przychodu (klasy) należy, czyli więc jakie pole orne, z innem mniejszy lub większy przychód niosącym po-

Duplicaten der Aufnahms-Protokolle der Grund- und Pauparcellen, dem Cultursausweise nebst einem Exemplare der gegenwärtigen Belehrung. Der Gemeindevorsteher hat die ersteren Behelfe wohl in Acht zu nehmen, da der Ersatz der durch Unachtsamkeit entstandenen Beschädigungen von dem Schuldtragenden hereingebracht werden würde.

§. 9.

In dem Falle, als im Laufe des Geschäftes während der Abwesenheit des Schätzungs-Commissärs in anderen Bezirken Zweifel und Bedenken vorkommen sollten, welche nach genauer Durchlesung dieser Belehrung nicht behoben werden könnten, dann hat der aufgestellte Geschäftsführer ohne Verzug dem Schätzungs-Commissär das eingetretene Hinderniß, unter deutlicher Auseinandersetzung des Falles, zu eröffnen.

III. Abschnitt.

Zweck und Umfang der einzuleitenden Vorarbeiten.

§. 10.

Die Vorarbeiten bilden die Grundlage der Ertragschätzung; dieselben müssen daher zuerst und mit aller Genauigkeit vorgenommen und durchgeführt werden. Sie haben darin zu bestehen, daß ermittelt und festgesetzt wird:

- a) welche verschiedene Benützungarten des Bodens, das ist: Culturgattungen in der Gemeinde bestehen;
- b) in wie viele Verschiedenheiten und Abstufungen nach der Güte und Ertragsfähigkeit des Bodens jede einzelne Culturgattung einzutheilen ist. Diese Abstufungen heißen Classen, und die Operation der Bestimmung der Classen heißt Classification;
- c) ist die Anzahl der Classen für jede Culturgattung bestimmt, so handelt es sich darum, daß die einzelnen Grundstücke derselben Culturgattung, welche von gleicher Ertragsfähigkeit sind, in die betreffende Classe eingereiht werden. Diese Einreihung in die Classen führt die Benennung Classification.

§. 11.

Den Gemeinden und den einzelnen Gliedern derselben sind alle Verhältnisse und Eigenschaften der Grundstücke ihres Gemeindebezirkes in soferne bekannt, als sie wissen, welche Grundstücke fortwährend oder abwechselnd in dieser oder jener Culturgattung stehen, und ob alle Grundstücke derselben Culturgattung gleich viele und gleich gute Erzeugnisse geben, oder ob darin Verschiedenheiten bestehen, und worauf diese beruhen; sie wissen z. B., daß einige Ackergründe mehr als 7 bis 8, andere nur 3 bis 4 Körner geben; sie wissen endlich von jedem einzelnen Grundstücke zu bestimmen, in welche Ertragsabstufung (Classe) es gehört, ob daher ein Acker mit den mehr oder

lem, jaka łąka z lepszymi, średnimi lub najpośledniejszymi w gromadzie zrównane być mogą.

§. 12.

Z tego powodu przedsięwzięcie wyżej oznaczonych prac wstępnych będzie gromadom, a względnie ich wydziałom, za poprzedniem pouczeniem od dotyczącego komisarza katastralno-detaxacyjnego poruczone, proponowane zaś przez one oznaczenie rodzajów uprawy, klasyfikacya i klasowanie będzie przed rozpoczęciem oszacowania przychodu gruntowego poddane pod badanie i sprostowanie komisarza detaxacyjnego.

§. 13.

W szczególności w pojedynczych orzeczeniach co do stopni przychodu (klasyfikacyi), i co do umieszczenia poszczególnych parcell gruntu w klasy (klasowania), trzeba mieć na baczeniu, że operacye te mają stanowić całkiem niezależną i dla każdej gromady samoistną całość.

§. 14.

Przed rozpoczęciem robót wstępnych będą gromady, wydziały gromadzkie i kierownik czynności albo w swojej gromadzie, lub w innej w pobliżności położonej, do czego powołani będą, odwiedzeni przez komisarza detaxacyjnego, do przedsięwzięcia oszacowań przeznaczanego, którego zadaniem jest, tych, którzy te prace wstępne przedsięwziąć mają, co do ich celu obszerniej pouczyć, wątpliwości przy odczytaniu instrukcyi spostrzeżone rozwiązać, i kilka praktycznymi przykładami sposób wykonania pojedynczych uwidocznic.

Przy tém pouczeniu oprócz urzędników przewodniczących i przełożonych gromadzkie mają być obecni wszyscy sześć członkowie wydziałowi z każdej gromady podatkowej.

Rozdział III.

Oznaczenie rodzajów uprawy.

§. 15.

Ziemiopłody, które kawałek gruntu wydaje, łącznie ze zwyczajnym w gromadzie sposobem gospodarowania, oznaczają jego rodzaj uprawy. Według tej zasady

grunta orne,

łąki,

ogrody,

pastwiska,

minder ertragsfähigen, eine Wiese mit den besseren, mit den mittleren oder mit den geringsten in der Gemeinde gleichgestellt werden kann.

§. 12.

Aus diesem Grunde wird die Vornahme der oben bezeichneten Vorarbeiten den Gemeinden, beziehungsweise deren Ausschüssen, über vorangegangene Belehrung durch den betreffenden Katastral-Schätzungs-Commissär, übertragen, die von ihnen in Antrag gebrachte Bestimmung der Culturgattungen, Classification und Classirung aber vor dem Beginne der Grundertrags-Schätzungen noch der Prüfung und Berichtigung des Schätzungs-Commissärs unterzogen.

§. 13.

Insbesondere ist sich bei den einzelnen Ausprüchen über die Ertragsabstufungen (Classification) und über die Einreihung der einzelnen Grundparcellen in die Classen (Classirung) gegenwärtig zu halten, daß diese Operationen ein ganz unabhängiges, für jede Gemeinde selbständiges Ganze zu bilden haben.

§. 14.

Bevor die Vorarbeiten zu beginnen haben, werden die Gemeindeauschüsse und Geschäftsleiter noch einen ersten Besuch von dem für die Vornahme der Schätzungen bestimmten Schätzungs-Commissär entweder in der Gemeinde selbst, oder in einer anderen, in der Nähe gelegenen Gemeinde, wozu sie berufen werden, erhalten, dessen Aufgabe es ist, Diejenigen, welche diese Vorarbeiten vornehmen sollen, über den Zweck derselben umständlicher zu belehren, ihre bei Durchlesung der Belehrung gefundenen Bedenken zu lösen, und ihnen durch einige practische Beispiele die Art der Ausführung der einzelnen Abtheilungen anschaulich zu machen.

Bei dieser Belehrung haben außer den leitenden Beamten und den Gemeindevorstehern, alle sechs Ausschußmänner von jeder Steuergemeinde gegenwärtig zu sein.

III. Abschnitt.

Bestimmung der Culturgattungen.

§. 15.

Die Producte, welche ein Grundstück abwirft, vereint mit der gemeindeüblichen Bewirthschaftungsart, bestimmen seine Culturgattung, in diesem Sinne machen

- das Ackerland,
- das Wiesland,
- das Gartenland,
- die Hutweiden,

wysokopiennie lasy i
nizkopiennie lasy
stanowią proste rodzaje uprawy, jakie zwyczajnie się znajdują.

Te rodzaje uprawy są dobrze znane każdemu posiadaczowi gruntu, i nie potrzebują żadnego dalszego objaśnienia. Tylko co do lasów wysokopiennych i niskopiennych zachodzą czasem wątpliwości, dla których usunięcia robi się tę uwagę, że lasy wysokopiennie są te lasy, które przez naturalne lub sztuczne zasianie lub zasadzenie wzrastają, i w zrębach od 60 do 100 i więcej lat trzymane bywają, przeto oprócz drzewa opałowego, także drzewa budowlanego i wyrobowego dostarczają. Lasy zaś niskopiennie są, które pospolicie nie z nasienia lecz z pni i korzeni poprzednio ściętych drzew wyrastają, i w krótszych okresach czasu od 18 do 30 lat wyrębywane bywają.

Do lasów niskopiennych należą także drzewa ogłowiane i zarośla, szczególnie wierzby i t. p., które po 3 do 5 latach ścinane, i na płoty, plecenia, lub faszyny, po części zaś na wiązki użyte bywają.

§. 16.

Atoli są także złożone rodzaje uprawy, to jest takie, na których płody, do kilku pojedynczych rodzajów uprawy należące, uprawiają się; te dzielą się:

- a) na mieszane rodzaje uprawy,
- b) na zmienne rodzaje uprawy.

Ad a) Mieszane rodzaje uprawy są te, na których powierzchni gruntu równocześnie i obok siebie są rozmaite rodzaje użytkowania, jak np. jeżeli większa część pól ornych drzewami owocowymi jest zasadzona, lub jeżeli łąki lub pastwiska drzewami owocowymi lub leśnymi w celu uzyskania użytku z drzewa, częściowo są zasadzone, wtedy przedstawiają się jako mieszany rodzaj uprawy, według okoliczności pod nazwą:

pola orne z drzewami owocowymi,
łąki lub pastwiska z drzewami owocowymi, lub przynoszące użytek z drzewa.

Ad b) Zaś za zmienne rodzaje uprawy uważa się te powierzchnie, które przez jeden rok lub więcej lat wydają ziemiopłody, do innego rodzaju uprawy należące. Jeżeli np. w jednej gminie pewny obszar składający się z znacznej liczby parceli pól ornych, przez kilka lat jako łąka ugorem leży dla uzyskania na karm bydła siana lub potrawu, wtedy stanowi to zmienny rodzaj uprawy „pola orne z łąkami“ (Egarten).

die Hochwaldungen und
die Niederwaldungen
die gewöhnlich vorkommenden einfachen Culturgattungen aus:

Diese Culturgattungen sind wohl jedem Grundbesitzer bekannt und bedürfen keiner weiteren Erklärung. Nur bei der Unterscheidung der Hoch- und Niederwaldungen ergeben sich zuweilen Bedenken, zu deren Beseitigung bemerkt wird, daß unter Hochwaldungen solche zu verstehen sind, welche von der natürlichen oder künstlichen Besamung oder Anpflanzung emporkachsen und in langem Umtriebe von 60 bis 100 und mehr Jahren gehalten werden, daher nebst Brennholz auch Bau- und Werkholz liefern. Niederwaldungen dagegen sind jene, welche in der Regel nicht vom Samen aus, sondern aus den Stöcken und Wurzeln der früher abgestockten Gehölze aufwachsen, und in kürzeren Perioden von 18 bis 30 Jahren abgetrieben werden.

Zu den Niederwaldungen gehören auch die Kopfhölzer und jene jungen Gehölze, insbesondere Weiden u. dgl., welche nach 3 bis 5 Jahren abgeholt und zu Verzäunungen, zu Flechtwerken oder zu Faschinen verwendet, theilweise auch zu Würteln aufgearbeitet werden.

§. 16.

Es gibt aber auch zusammengesetzte Culturgattungen, das sind solche, auf welchen die, mehreren einfachen Culturgattungen angehörenden Früchte gebaut werden; sie theilen sich:

- a) in gemischte Culturgattungen,
- b) in abwechselnde Culturgattungen.

Ad a) Gemischte Culturgattungen sind diejenigen, auf deren Grundfläche gleichzeitig und nebeneinander verschiedene Benützungsarten vorkommen, wie z. B. wenn eine größere Anzahl Aecker mit Obstbäumen bepflanzt ist, oder wenn Wiesen oder Weiden mit Obstbäumen oder mit Waldbäumen zur Gewinnung eines Holznutzens theilweise bestockt sind, so erscheinen sie als gemischte Culturgattung je nach Umständen unter der Benennung:

Aecker mit Obstbäumen,

Wiesen oder Weiden mit Obstbäumen oder mit Holznutzen.

Ad b) Als abwechselnde Culturgattungen werden dagegen diejenigen Flächen betrachtet, auf welchen durch ein oder mehrere Jahre die einer einfachen Culturgattung angehörigen, dann durch einige Jahre die einer andern einfachen Culturgattung angehörigen Producte erzeugt werden. Wie z. B. wenn in einer Gemeinde ein gewisser Nied von einer ansehnlichen Parcellenanzahl Aecker durch einige Jahre als Wiesen liegen bleibt, um Heu oder Grummet als Viehfutter zu gewinnen, so ist die abwechselnde Culturgattung „Aecker mit Wiesen“ (Garten).

Jeżeli zaś takowe grunta przez jeden rok lub kilka lat zbożem zasiane, potem zaś z powodu ich małej płodności i braku nawozu przez kilka lat jako pastwiska są używane dla poprawienia się ku korzystnej uprawie zbożowej, wtedy nazywa się to zmienny rodzaj uprawy „pola orna z pastwiskami“ (Trifädter).

Jeżeli nakoniec w górskich okolicach lesistych pewne przestrzenie, składające się z kilku gruntów, w pewnej liczbie lat wytrzebione, gałęzie na miejscu spalone, popiół worany lub wbity, takowe grunta następnie przez kilka lat na pola orne obrócone, po ich zużyciu zaś znowu na zarośle leśne pozostawione zostaną, wtedy to jest uprawa zmienna „pola orne z lasem“ (Wypalone miejsca). Przy mieszanych rodzajach uprawy należy przed ich ustanowieniem osądzić, czyli obydwaj plody są wydane, - i czyli mniejszy plon przynajmniej 10tą część powierzchni na większej liczbie parcell zajmuje.

W przeciwnym razie należy dotyczące grunta zamieścić do pojedynczego rodzaju uprawy rozległej uprawianego.

Również pojedyncze grunta, w zmiennym rodzaju uprawy zostające, lub gdzie takowy nie regularnie się zmienia, zamieszczone być mają w zwyczajny rodzaj uprawy, do którego przeważnie należą.

§. 17.

A. Z załączonego wykazu A. można poznać rodzaje uprawy, które w części tutaj i w innych krajach koronnych przy pomiarze znalezione, i według przepisów poprzedzającego §tu jako istniejące zamieszczone zostały; wykazy uprawy protokółów pomiarowych zawierają dalej znajdujące się w każdej gromadzie rodzaje uprawy. Przy oznaczeniu rodzajów uprawy, dla pojedynczych gromad, kierownicy czynności i członkowie wydziału nie są zmuszeni do zatrzymania tych oznaczeń, lecz raczej jest ich obowiązkiem, tylko te rodzaje uprawy, które przy dokładnym ocenieniu gruntów rzeczywiście istnieją, zamieszczać, zatem zapisane niewłaściwie w wykazie uprawy, lub które według przepisów §. 16. z powodu ich drobnosci lub nieregularności uwzględnione być nie mają, opuścić, te zaś, któreby brakowały, zamieszczać.

§. 18.

Oznaczenie rodzajów uprawy, tudzież podzielenie ich na klasy odbywa się zapomocą obchodzenia ziemi gromadzkiej. Skoro na tej drodze powzięto przekonanie, że wszystkie rodzaje uprawy, tam się znajdujące, należycie są zamieszczone, wtedy orzeczenie, jakie rodzaje uprawy w gromadzie istnieją, zapisuje się tymczasowo, mianowicie pod nazwami i w następstwie kolei, jak są w allegacie A zawarte.

Wenn dagegen derlei Grundstücke durch ein oder mehrere Jahre mit Körnerfrüchten gebaut, dann aber wegen ihrer geringen Fruchtbarkeit und Mangel an Dünger durch einige Jahre als Viehweide liegen bleiben, um sich wieder zu lohnenden Kornbau zu erholen, so ist dieß die abwechselnde Culturart „Acker mit Weiden“ (Trischäcker).

Wenn endlich in waldigen Berggegenden gewisse Strecken von mehreren Grundstücken nach einer Anzahl von Jahren gerodet, das Astholz an Ort und Stelle verbrannt, die Asche untergeackert oder eingehaut, und dieselben dann durch einige Jahre zu Ackerfrüchten benützt, nach der Erschöpfung aber wieder zum Waldanfluge belassen werden, so ist dieß die Wechsel-Cultur, „Acker mit Wald“ (Waldbrände). Bei den gemischten Culturartungen muß vor der Aufstellung beurtheilt werden, ob beide Früchte von Erheblichkeit sind, und ob die mindere Frucht wenigstens den 10. Theil der Fläche auf der Mehrzahl der Parzellen einnimmt.

Ist dieß nicht der Fall, so sind die betreffenden Grundstücke der ausgedehnter betriebenen einfachen Culturartung einzubeziehen.

Eben so sind einzelne, in einer Wechsel-Culturartung vorkommende Grundstücke, oder wo dieselbe nicht in regelmäßig bestimmten Folgen abwechselt, unter die einfache Culturartung, welcher sie vorherrschend angehören, aufzunehmen.

§. 17.

Aus dem angebotenen Verzeichnisse A. sind die Culturartungen zu ersehen, welche zum Theile hier und in anderen Kronländern bei der Aufnahme vorgefunden worden, und nach den Bestimmungen des vorstehenden Paragraph als factisch aufgenommen worden sind; die Culturausweise der Aufnahmeprotokolle enthalten ferner die in jeder Gemeinde vorkommenden Culturartungen. Bei der Bestimmung der Culturartungen für die einzelnen Gemeinden sind indessen die Geschäftsleiter und die Gemeindeausschüsse nicht gebunden, diese Ansätze beizubehalten, sondern sie sind vielmehr verpflichtet, bloß allein jene Culturartungen, welche nach genauer Beurtheilung der Grundstücke factisch bestehen, aufzunehmen, folglich die in dem Culturausweise unrichtig erscheinenden, oder nach den Bestimmungen des §. 16 wegen ihrer Unbedeutendheit oder Unregelmäßigkeit nicht zu berücksichtigenden wegzulassen, dagegen aber die etwa fehlenden in Ansatz zu bringen.

§. 18.

Die Bestimmung der Culturartungen so wie deren Eintheilung in Classen geschieht mittelst einer Begehung des Gemeindegebietes. Wenn auf diesem Wege die Ueberzeugung erlangt wurde, daß alle vorhandenen Culturartungen richtig aufgefaßt sind, dann wird der Ausspruch, welche Culturartungen in der Gemeinde vorhanden sind, einstweilen in Vormerkung genommen, und zwar unter den Benennungen und in der Reihenfolge, wie sie in der Beilage A. vorkommen.

Rozdział IV.

Podział rodzajów uprawy na klasy (klasyfikacja).

§. 19.

Po oznaczeniu rodzajów uprawy potrzeba natychmiast przystąpić do podziału takowych na klasy dla każdej z nich z osobna.

§. 20.

Jeżeli w rodzaju uprawy widoczne różnice w ilości lub w jakości zbieranego produktu, lub w obydwóch razem zachodzą, lub gdzie nie na wszystkich gruntach tego samego rodzaju uprawy te same ziemiopłody z równą korzyścią uzyskane być mogą, tedy grunta dotyczących rodzajów uprawy ze względu na e różnice na klasy podzielić, i powody ten podział uzasadniające wyrazić należy.

§. 21.

Powody te tkwią albo w właściwości ziemi i jej urodzajności, albo w stosunku mieszania składowych części gleby, w położeniu i kierunku ku stronom świata, w uszkodzeniach, częściej przez wypadki elementarne, wylewy, mrozy i t. p. się zdarzających. Te właściwości ziemi w protokóle klasyfikacyjnym spisać się mającym, zgodnie z prawdą i bez wszelkiej przesady wytknięte być powinny.

Jeżeli w rodzaju uprawy znajdują się grunta, które tylko pozornie co do swych właściwości gruntowych różnić się zdają, co do przychodu zaś na równi są z innemi, tedy nie należy dla nich osobnej klasy ustanawiać, lecz trzeba je umieścić w klasie tych gruntów, które równy z nimi przychód przynoszą, o ich zaś zewnętrznej różnicy w protokóle tylko nadmienić.

§. 22.

Jeżeli zaś grunta jednego rodzaju uprawy są wszystkie zarówno urodzajne, a przeto wszystkie w stosunku swęj objętości równą ilość i jakość ziemiopłodów wydają, a żaden nadzwyczajny wydatek na utrzymanie jakiej części takowych nie jest potrzebny, tedy wszystkie stanowią tylko jedną klasę pod nazwą: „jedyna klasa“.

§. 23.

Rozmaitość jakości i ilości ziemiopłodów, które szczególnie znamienici gospodarze niekiedy ze znacznym wkładem produkują, równie jak mniejsza ilość i jakość ziemiopłodów, opieszalnością niektórych gospodarzy spowodowana, nie

IV. Abschnitt.

Eintheilung der Culturgattungen in Classen (Classification).

§. 19.

Nach der Bestimmung der Culturgattungen muß sogleich zur Eintheilung in Classen für jede derselben geschritten werden.

§. 20.

Wo in einer Culturgattung merkliche Verschiedenheiten in der Menge oder in der Güte der Producte, die geerntet werden, oder in beiden bestehen, oder wo nicht auf allen Grundstücken derselben Culturgattung die nämlichen Früchte mit gleichem Vortheile erzielt werden können, sind die Grundstücke der betreffenden Culturgattungen mit Rücksicht auf diese Verschiedenheiten in Classen abzuthteilen, und die Ursachen, welche diese Abtheilung begründen, anzugeben.

§. 21.

Diese Ursachen liegen entweder in der Beschaffenheit des Bodens und seiner Ertragsfähigkeit, in dem Mischungsverhältnisse der Bestandtheile, in der Lage und Richtung gegen die Weltgegenden, in den öfter stattfindenden Beschädigungen durch Naturereignisse, Ueberschwemmung, Reife u. dgl. Diese Eigenschaften des Bodens sind in dem über die Classification aufzunehmenden Protokolle mit Wahrheit und ohne aller Uebertreibung anzugeben.

Kommen bei einer Culturgattung Grundstücke vor, die bloß dem äußeren Anscheine nach in ihren Bodeneigenschaften verschieden erscheinen, im Ertrage aber mit anderen im Wesentlichen gleich gehalten werden, so ist für sie keine besondere Classe aufzustellen, sondern sie sind in die Classe jener Grundstücke einzubeziehen, denen sie im Ertrage gleichkommen, ihre äußerliche Verschiedenheit aber ist im Protokolle bloß zu bemerken.

§. 22.

Wenn dagegen die Grundstücke einer Culturgattung alle gleich fruchtbar sind, daher alle nach Verhältniß ihres Umfanges gleich viele und gleich gute Producte abwerfen, und auch kein besonderer Aufwand zur Erhaltung von einem Theile derselben erforderlich ist, so bilden sie sämmtlich nur eine Classe, welche mit der Benennung „Einzige Classe“ bezeichnet wird.

§. 23.

Die Verschiedenheit der Güte und Menge der Producte, welche vorzüglich aus-gezeichnete Landwirthe zuweilen mit bedeutenden Vorkauslagen erzeugen, können eben so wenig als die durch Nachlässigkeit einiger Landwirthe herbeigeführte

może wpływać na oznaczenie liczby klasy, lecz takie grunta przypadają do tej klasy, z którą się równają według swój przyrodzonej właściwości i położenia.

§. 24.

Ilość klas bez dostatecznego powodu pomnażać nie trzeba, a należy mieć na baczności, że grunta każdej następującej klasy od gruntów poprzedzających co do przychodu widocznie różnić się powinny. Na małe przeto różnice co do urodzajności nie należy mieć względu.

§. 25.

Liczenie klas zaczyna się od najlepszej jednostką tak, że najlepsze grunta w każdej gromadzie i w każdym rodzaju uprawy otrzymają nazwę pierwsza klasa, następująca druga i t. d.

Wydział gromadzki w oznaczeniu klas każdego rodzaju uprawy temu mniej pobbłądzi, jeżeli będzie mieć przed oczyma cenę kupna lub dzierżawy gruntów; te przeto niwy będą tworzyć pierwszą klasę, które według oznaczonej powierzchni mają najwyższą wartość w gromadzie; drugą klasę te pola orne, które w porównaniu z gruntami pierwszej klasy znacznie mniejszą wartość mają; jeżeli w gromadzie jeszcze się znajdują kawałki gruntu, których wartość w porównaniu z gruntami drugiej klasy znacznie jest mniejsza, to będą stanowić klasę trzecią pól ornych i t. d. Ten sam przypadek zajdzie także z innymi rodzajami uprawy, nie zajdzie zaś tam, gdzie według §. 22. grunta jednego rodzaju uprawy z powodu jednakowej urodzajności jedyną klasę stanowią.

§. 26.

Ponieważ oszacowania przychodów przedsiębiorają się w każdej gromadzie z osobna, a więc w każdej gromadzie tylko rzeczywiście produkowane ziemio-płody i ich przychód się obliczają, przeto oznaczenie klasy jest w stosunku do innych gromad bez żadnego następstwa, i obawa niektórych posiadaczy gruntów, jakoby ich grunta klasy pierwszej uważano za równe najlepszym gruntom w całym okręgu, jest zupełnie bezzasadną, gdyż według rzeczywistego oszacowania w niektórych gromadach pierwsza klasa daleko mniejszy przychód przynosi, niż ostatnia klasa tego samego rodzaju uprawy w innych gromadach.

§. 27.

Dla ustanowienia klasyfikacji wydział gromadzki, korzystając z doświadczenia swych współczłonków, tudzież innych zawołanych w gromadzie gospodarzów, w przedmiocie rozmaitych stopni urodzajności, jaką grunta każdego poszczególnego rodzaju uprawy wykazują, weźmie stosownie do przepisów §§. 21.

geringere Menge und Güte der Früchte auf die Bestimmung der Classenzahl einwirken, sondern solche Grundstücke fallen jener Classe zu, welcher sie ihrer natürlichen Beschaffenheit und Lage nach gleichkommen.

§. 24.

Die Zahl der Classen soll nicht ohne hinlänglichen Grund vervielfältiget werden, und es ist sich gegenwärtig zu halten, daß die Grundstücke jeder folgenden Classe von jenen der vorhergehenden merklich im Ertrage verschieden sein müssen. Daher kleine Verschiedenheiten in der Fruchtbarkeit nicht zu beachten sind.

§. 25.

Die Zählung der Classen fängt von der besten mit Eins an, so daß die besten Grundstücke in jeder Gemeinde und bei jeder Culturgattung die Benennung erste, die darauf folgende zweite Classe u. s. w. erhalten.

Der Gemeindeauschuß wird bei der Bestimmung der Classen jeder Culturgattung um so weniger fehlen, wenn er sich den Kauf- oder Pachtwerth der Grundstücke vor Augen hält; es werden demnach jene Ackerfluren die erste Ackerclasse bilden, welche nach einer bestimmten Fläche den höchsten Werth in der Gemeinde haben; die zweite Classe jene Acker, welche gegen die erste Classe einen bedeutend geringeren Werth haben; sind dann noch Ackerpartieen in der Gemeinde vorhanden, deren Werth gegen jenen der zweiten Classe bedeutend geringer ist, so werden sie die dritte Ackerclasse bilden, u. s. w. Dasselbe wird auch bei den übrigen Culturgattungen der Fall sein, außer jenen, wo nach §. 22 die Grundstücke einer Culturgattung wegen gleicher Ertragsfähigkeit eine einzige Classe bilden.

§. 26.

Da die Ertragschätzungen in jeder Gemeinde abgesondert für sich vorgenommen werden, und daher in jeder Gemeinde nur die wirklich erzeugten Früchte und ihr Ertrag veranschlagt wird, so ist die Benennung der Classe im Verhältnisse zu andern Gemeinden von keiner Folge, und die Besorgniß mancher Grundbesitzer, daß ihre Grundstücke der ersten Classe den besten im ganzen Umkreise gleichgehalten werden, völlig ungegründet, indem nach der wirklichen Schätzung in manchen Gemeinden die erste Classe einen viel geringeren Ertrag gibt, als die letzte Classe derselben Culturgattung in anderen Gemeinden.

§. 27.

Der Gemeindeauschuß wird zur Herstellung der Classification die Kenntnisse und Erfahrungen seiner Mitglieder und anderer bewährten Landwirthe in der Gemeinde über die verschiedenen Grade der Fruchtbarkeit, welche die Grundstücke einer jeden einzelnen Culturgattung nachweisen, zu Rathe ziehen, er wird die zwischen den Grund-

i 23. różnice, pomiędzy gruntami każdego szczególnego rodzaju uprawy występujące pod rozwarę, ażeby do orzeczenia podziału klas §. 35. dla każdego zosobna przygotować.

§. 28.

Przy klasyfikacyi gruntów ornych należy przedewszystkiem mieć wzgląd na uprawiane ziemiopłody i na ich rozmaita urodzajność, albowiem nie zdarza się tak, iżby jeden i ten sam ziemiopłód w jednej gromadzie po rozmaitych cenach obliczać należało.

§. 29.

Co do łąk zaś i innych rodzajów uprawy, różnaitość jakości produktu wpływa także na cenę takowego; należy ją przeto uwzględnić, i np. między łąkami, które słodkie, mieszane, a łąkami, które kwaśne siano wydają, potrzebne stopniowania (klasy) poczynić.

§. 30.

Ogrody warzywne i owocowe, tudzież ogrody jedynie dla rozrywki utrzymywane, stanowią pod nazwą „ogrody“ tylko jeden rodzaj uprawy, który jednak, tak jak inne rodzaje uprawy, na klasy podzielony być ma, jeżeli jest znacznej objętości, i według położenia i właściwości ziemi rozmaity urodzajność.

Grunta zaś w większych parkach się znajdujące, i do rozmaitych rodzajów uprawy należące, mają być umieszczone tylko w owych uprawach i klasach, do których według istotnego tychże użytku należą.

§. 31.

Klasyfikacyę pastwisk także według lepszej lub gorszej właściwości ziemi i jej położenia, któreto okoliczności na ilość i jakość trawy wpływ wywierają, uskutecznić należy.

§. 32.

Będące pod wodą a do produkcji pierwotnej nieużywane powierzchnie, jako to: jeziora, bagna i takie stawy, które nie bywają spuszczone i uprawiane, nie są także przedmiotem klasyfikacyi.

Jeżeli jednak powierzchnie takie z zarostu trzciny dochód przynoszą, tedy w klasyfikacyi umieszczone być powinny; ponieważ zaś takowe w gromadach, w których się znajdują, tylko jedną lub mało parcell składają, przeto téż w ogóle tylko jedną klasę stanowią.

§. 33.

Klasyfikacya lasów idzie pospolicie za temi samemi zasadami, albowiem

stücken einer jeden einzelnen Culturgattung sich zeigenden Verschiedenheiten nach den Bestimmungen der §§. 21 und 23 in Erwägung nehmen, um sich über den Ausdruck der Classeneintheilung §. 35 für jede derselben vorzubereiten.

§. 28.

Bei der Classification des Ackerlandes ist vorzugsweise auf die gebauten Früchte und auf ihren verschiedenen Ertrag Rücksicht zu nehmen, da der Fall nicht vorkommt, daß eine und dieselbe Frucht in der Gemeinde mit verschiedenen Preisen zu veranschlagen wäre.

§. 29.

Bei den Wiesen und den übrigen Culturgattungen wirkt aber die Verschiedenheit der Güte des Productes auch auf den Preis desselben ein; es muß daher darauf Rücksicht genommen werden, und z. B. zwischen Wiesen, die süßes, die gemischtes, und jenen, die saueres Heu erzeugen, die nöthigen Abstufungen (Classen) gemacht werden.

§. 30.

Die Gemüse- und Obstgärten, so wie die bloß zum Vergnügen gehaltenen Lustgärten bilden unter der Benennung „Gärten“ nur eine eigene Culturgattung, welche eben so wie die übrigen Culturgattungen in Classen abzutheilen ist, wenn sie in bedeutender Ausdehnung vorkommt, und nach Lage und Bodenbeschaffenheit verschiedene Ertragsfähigkeit darbietet.

Dagegen werden die in größeren Parks vorkommenden Grundtheile verschiedener Culturgattungen (Parcellen) bloß jenen Culturen und deren Classen einzureihen sein, zu denen sie nach der factischen Benützung gehören.

§. 31.

Die Classification der Hutweiden wird ebenfalls nach der auf die Menge und Beschaffenheit des Grasschweses Einfluß nehmenden besseren oder schlechteren Bodenbeschaffenheit und Lage zu bewirken sein.

§. 32.

Die unter Wasser stehenden, in der Urproduction nicht benüzbaren Flächen, als: Seen, Sümpfe und solche Teiche, die nicht abgelassen und cultivirt werden können, sind auch kein Gegenstand der Classification.

Werfen aber solche Flächen durch Rohrschlag einen Ertrag ab, so sind sie in die Classification einzubeziehen; da dieselben aber in Gemeinden, wo sie vorkommen, nur eine oder wenige Parcellen ausmachen, so bilden sie in der Regel eine einzige Classe.

§. 33.

Die Classification der Wälder folgt in der Wesenheit denselben Grundsätzen, indem

1. mniejsza lub większa urodzajność gruntu, która od jego mieszania, położenia i pochyłości i t. d. zależy;
2. wartość produktu ze wszystkich gatunków drzew i ich mieszania;
3. łatwiejszy lub trudniejszy wywóz, który wartość drzewa na pniu znacznie modyfikuje;

uzasadniają w miarę wpływania każdej z tych okoliczności rozmaite stopniowanie przychodu, a przeto rozmaite klasy.

Klasyfikacya upraw leśnych powinna zresztą odbywać się zawsze w obecności leśniczego, ze stosunkami miejscowemi obznajomionego, a badanie téjże ma osobnemu komisarzowi, do wyprowadzenia przychodu z gruntów leśnych przeznaczonemu, do którego także dla usunięcia zachodzić mogących wątpliwości udawać się należy, być poruczone.

§. 34.

Gdzie są mieszane rodzaje uprawy w znacznej rozległości, może zająć przypadek,

1. że albo ziemiopłody jednego rodzaju uprawy z powodu różnej ilości i jakości przychodu swego więcej stopni tegoż przychodu uzasadniają, podczas gdy ziemiopłody drugiego rodzaju uprawy na wszystkich parcelach równy przychód przynoszą, lub téż
2. że ziemiopłody obydwóch rodzajów uprawy każdy dla siebie rozmaite stopniowanie przychodu przypuszczają.

W pierwszym przypadku klasyfikacya nie podlega żadnej trudności.

W drugim przypadku należy przychód z ziemiopłodów w ten sposób porównać, ażeby pierwsza klasa ustanowiona była dla tych gruntów, w których ziemiopłody obydwóch rodzajów uprawy połączone większy, druga zaś klasa dla onych, które znacznie mniejszy przychód przynoszą i t. d. Z tego punktu widzenia równie przy zmiennych rodzajach uprawy wychodzić należy.

Jak przy wszystkich rodzajach uprawy, tak téż i przy mieszanych i zmiennych, lepsza lub gorsza ziemia, i rozmaite ceny kupna i dzierżawy, które między gruntami tego samego rodzaju uprawy na pewnej przestrzeni albo rzeczywiście istnieją, albo téż po dokładnem ocenieniu przyjęte być mogą, poda prawdziwą wskazówkę do klas, jakie ustanowione być mają.

§. 35.

Ażeby klasyfikacyę należycie skutecznie, wydział gromadzki ma z mapą i protokołem wszystkie grunta pojedynczych rodzajów uprawy w wyżej wskazanym porządku obejść, a zbadawszy okazujące się różności przychodu i ich przyczyny, według tego postanowić, na ile klas grunta każdego poszczególnego rodzaju uprawy według dostrzeżonych różności, których uwzględnienie po-

1. die mindere oder größere Ertragsfähigkeit des Bodens, welche von seiner Mischung, Lage, Neigung u. s. w. abhängt;
 2. der Werth des Productes an verschiedenen Holzgattungen und ihrer Mischung;
 3. die leichtere oder schwerere Ausbringlichkeit, welche den Stockwerth des Holzes bedeutend modificirt,
- nach dem Maße der Einwirkung jedes dieser umstände verschiedene Ertragsabstufungen und somit verschiedene Classen begründen.

Die Classification der Waldculturen hat übrigens stets mit Beiziehung eines mit den Local-Verhältnissen bekannten Forstverständigen zu geschehen; ihre Prüfung aber ist einem eigenen für die Ertragsserhebung der Waldgründe bestimmten Commissär übertragen, an den sich auch zur Lösung der vorkommenden Anstände zu wenden ist.

§. 34.

Wo gemischte Cultur-gattungen von bedeutender Ausdehnung vorkommen, kann der Fall eintreten, entweder

1. daß die Früchte der einen Cultur-gattung wegen der verschiedenen Menge und Güte ihres Ertrages mehrere Ertrags-Abstufungen begründen, während die Früchte der zweiten Cultur-gattung auf allen Parcellen einen gleichen Ertrag geben; oder
2. daß die Früchte der beiden Cultur-gattungen jede für sich verschiedene Ertrags-Abstufungen geben.

Im ersteren Falle unterliegt die Classification keiner Schwierigkeit.

Im zweiten Falle sind die Frucht-erträge in der Art zu combiniren, daß die erste Classe für jene Grundstücke aufgestellt wird, bei welchen die Früchte der beiden Cultur-gattungen vereint den höheren, in die zweite Classe jene, bei welchen sie einen merklich geringeren Ertrag geben u. s. w. Von diesem Gesichtspuncte ist auch bei den abwechselnden Cultur-gattungen auszugehen.

Wie bei allen Cultur-gattungen, so wird auch bei den gemischten und abwechselnden der mehr und minder vorzügliche Boden und der verschiedene Kauf- und Pachtwerth, der zwischen den Grundstücken derselben Cultur-gattung bei einer bestimmten Fläche entweder wirklich besteht, oder nach genauer Beurtheilung angenommen werden könnte, den richtigen Fingerzeig für die aufzustellenden Classen geben.

§. 35.

Um die Classification gehörig zu bewerkstelligen, hat der Gemeindeausschuß mit der Mappe und dem Aufnahms-Protokolle alle Grundstücke der einzelnen Cultur-gattungen in der vorgezeichneten Ordnung zu begehen, die sich ergebenden Verschiedenheiten des Ertrages und deren Ursachen zu untersuchen, und hiernach zu bestimmen, in wie viele Classen die Grundstücke jeder einzelnen Cultur-gattung nach den vorge-

dług postanowień poprzedzających paragrafów jest zarządzane, podzielić potrzeba.

Zarazem wysledza się na miejscea znamion powyższych różnic klasowych, a dla każdej klasy wybiera się grunt, na którym znamiona odróżniające wyraźnie i widocznie występują. Grunt ten wyszukuje się na mapie i w protokóle opisowym, i jako grunt wzorowy notuje się z numerem topograficznym, nazwiskiem jego właściciela i numerem jego domu.

Wybrany grunt wzorowy powinien łączyć w sobie wszystkie znamiona swjej klasy, i nie będzie ani którym z lepszych, ani z gorszych gruntów, jakie do tej klasy należą. Jest także do życzenia, ażeby w tym wyborze zawsze wybierać taki grunt, który się uprawia w sposób w gromadzie zwyczajny, tudzież ażeby grunt leżał tam, gdzie najwięcej z jego klasy się znajduje nakoniec, ażeby był całą parcelłą, jeśli być może objętości przynajmniej jednego morga.

§. 36.

Po ukończeniu oznaczenia uprawy i klasyfikacyi wszystkich rodzajów uprawy w gromadzie, to oznaczenie jeszcze raz w składzie swoim zbadać potrzeba, a nakoniec z zebranych notat protokół klasyfikacyjny według wzoru *B.* sporządzony być powinien.

§. 37.

Do tego protokółu należy wpisać najprzód ponotowane według §. 18. oznaczenie uprawy, potem uczynić podział na klasy według porządku w §§. 17. i 18. wskazanego dla każdego rodzaju uprawy; przy każdej klasie wyrazić znamiona jej, mianowicie jakość ziemi, jej położenie, z wpływami miejscowemi i klimatycznymi, przyczynę i znaczenie różnicy przychodu w porównaniu z klasą poprzedzającą, a nakoniec umieścić wzmiankę, gdzie (na którym obszarze) najwięcej gruntów tej klasy leży.

W końcu przy każdej klasie wyraża się, jaki grunt wzorowy dla niej wybrano, przy wypisaniu numeru parcelli, nazwiska jej właściciela i numeru domu tegoż. Ten protokół zamyka się należycie i podpisuje przez przełożonego gromady, kierownika czynności i członków wydziału gromadzkiego (gdzie się lasy znajdują, także przez przyzwanego leśniczego).

Jeżeli się takowy zwięcej arkuszy składa, należy je zszyć, i nie pieczęcią gromady przypieczętować.

Zarazem komisarza detaxacyjnego, lub gdyby pobyt jego przełożonemu gromady nie był wiadomy, c. k. inspektorat o ukończoném oznaczeniu uprawy i klasyfikacyi na piśmie zawiadomić potrzeba, ażeby należyte kroki badania zarządzane być mogły.

fundenen Verschiedenheiten, deren Berücksichtigung nach den Bestimmungen der vorhergehenden Paragraphe angeordnet ist, unterzuthellen sind.

Zugleich werden an Ort und Stelle die Kennzeichen dieser Classen-Unterschiede ausgemittelt, und für jede Classe ein Grundstück gewählt, in welchem sich die Kennzeichen und Unterscheidungs-Merkmale deutlich und kennbar ausprechen. Dieses Grundstück wird in der Mappe und in dem Aufnahms-Protokolle aufgesucht, und als Mustergrund seiner Classe mit der topographischen Nummer, dem Namen seines Eigenthümers und dessen Haus-Nr. in Vormerkung genommen.

Der ausgewählte Mustergrund muß alle Kennzeichen seiner Classe in sich vereinigen, und soll weder einer der besseren noch einer der schlechteren Gründe, welche zu der Classe gehören, sein. - Auch ist zu wünschen, daß bei dieser Wahl immer ein solches Grundstück genommen werde, welches auf die gemeindeübliche Weise bewirthschaftet wird; ferner, daß es dort gelegen ist, wo die meisten Grundstücke seiner Classe vorkommen, endlich daß es eine ganze Parcellen, wo möglich wenigstens von der Größe eines Joches ist.

§. 36.

Wenn die Culturbestimmung und die Classification für alle Culturergattungen, welche in der Gemeinde vorkommen, vollendet sind, dann wird sie noch einmal im Zusammenhange geprüft, und endlich aus den gesammelten Vormerkungen das Classifications-Protokoll nach dem Muster B. aufgenommen.

B.

§. 37.

In diesem Protokolle ist zuerst die nach §. 18 vorgemeinte Culturbestimmung aufzunehmen, hierauf ist die Classen-Eintheilung nach der in den §§. 17 und 18 vorgezeichneten Ordnung für jede Culturergattung absondert abzuhandeln, bei jeder Classe sind ihre Merkmale, und zwar die Beschaffenheit des Bodens, dessen Lage mit den örtlichen und klimatischen Einwirkungen, die Ursache und Bedeutenheit des Abstandes im Ertrage von der vorhergehenden Classe, und endlich die Unbeutung aufzunehmen, wo (in welchem Niede) die meisten Grundstücke dieser Classe liegen.

Am Schluß bei jeder Classe folgt die Angabe des für dieselbe gewählten Mustergrundes, mit Aufzählung der Parcellen-Nummer, des Namens ihres Besitzers und seiner Haus-Nr. Dieses Protokoll wird gehörig geschlossen und von dem Gemeindevorsteher, dem Geschäftsleiter und von den Mitgliedern des Gemeinde-Ausschusses (wo Waldungen vorkommen, auch von dem beigezogenen Forstverständigen) unterfertigt.

Besteht dasselbe aus mehreren Bogen, so sind sie zu heften und der Faden unter das Gemeindefiegel zu legen.

Zugleich ist der Schätzungs-Commissär, oder wenn dessen Aufenthalt dem Gemeindevorsteher unbekannt wäre, das k. k. Inspectorat von der vollbrachten Cultur-Bestimmung und Classification schriftlich in Kenntniß zu setzen, damit wegen Vornahme der Prüfung das Nöthige sogleich veranlaßt werden könne

Roździał V.

Umieszczenie gruntów w klasy (klasowanie).

§. 38.

Bezpośrednio po ukończonej i przez dotyczące komisarza detaxacyjnego bez zarzutu uznanej lub sprostowanej klasyfikacji, należy do klasowania gruntów (parcell) przystąpić.

§. 39.

Zadanie klasowania zasada się na oznaczeniu, do którego rodzaju uprawy i klasy każdy poszczególny grunt w dniu tego klasowania należał.

§. 40.

W tym celu przełożony gromady ma, zawiadawszy ku temu członków wydziału i kierownika czynności, każdy grunt, parcellę za parcellą, jak takowe na niezbędnej przy tej czynności mapie i w protokóle pomiarowym ze swojemi numerami się znajdując, obejrzeć, i wyrazić na takowym orzeczenie, do której klasy ów grunt według wewnętrznej jakości i położenia swego, tudzież według innych stosunków, które uwzględnić się mają, zamieścić należy.

Także i tu ma miejsce uwaga, w §. 23. uczyniona, że uprawa od zwyczajnej w gromadzie różniąc się, jaką ten lub ów gospodarz swym gruntom nadaje, tudzież opieszalosc innych nie powinna być uwzględnioną, lecz orzeczenie klasy oparte być powinno na przypuszczeniu, że grunt bywa tak uprawiany i obrabiany, jak to większa część gospodarzy w gromadzie z swemi gruntami podobnej urodzajności czynić zwykła.

Przy tej czynności będzie szczególnym obowiązkiem przełożonego gromadzkiego, unikać wszelkiej stronniczości, i na to uważać, ażeby grunta należące do urodzajniejszych w gromadzie, z powodu pozornej lub nieznacznej różnicy co do gatunku ziemi lub położenia w ostatnich klasach nie były położone.

Takie postępowanie nie przyniosłoby żadnej korzyści, komisarz bowiem detaxacyjny powinien w orzeczeniu swém o przychodzie *in natura* uwzględnić wszystkie grunta, które do klasy są policzone; gdyby więc w ostatnich klasach urodzajniejsze grunta znalazł, tedyby tém orzeczenie wyższego stosunku przychodu z uszczerbkiem innych posiadaczy gruntów w tej samej klasie usprawiedliwione było.

V. Abschnitt.

Einreihung der Grundstücke in die Classen (Classirung).

§. 38.

Unmittelbar nach vollendeter und von dem betreffenden Schätzungskommissär anstandslos befundener oder berichteter Classification ist zur Classirung der Grundstücke (Parcellen) zu schreiten.

§. 39.

Die Aufgabe der Classirung besteht in dem Ausspruche, zu welcher Culturart und Classe jedes einzelne Grundstück am Tage dieser Einreihung gehört hat.

§. 40.

Zu diesem Ende hat der Gemeindevorsteher mit Zuziehung der Ausschussmänner und des Geschäftsleiters jedes Grundstück Parcell für Parcell, so wie selbe auf der, bei diesem Geschäfte unerläßlichen Mappe und in dem Vermessungs-Protokolle mit ihren Nummern erscheinen, in Augenschein zu nehmen, und auf demselben den Ausspruch zu machen, in welche Classe es nach seiner inneren Beschaffenheit und Lage, dann nach den übrigen zu berücksichtigenden Verhältnissen zu setzen ist.

Auch hier gilt die im §. 23 gemachte Bemerkung, daß die von der gemeindeüblichen abweichenden Pflüge, welche einzelne Landwirthe ihren Grundstücken angedeihen lassen, so wie die Nachlässigkeit anderer nicht zu berücksichtigen, sondern der Ausspruch der Classe auf die Voraussetzung zu gründen ist, daß das Grundstück so gepflegt und bearbeitet wird, wie es die meisten Landwirthe der Gemeinde mit den Grundstücken von gleicher Beschaffenheit zu halten pflegen.

Dem Gemeindevorsteher wird es bei diesem Acte insbesondere obliegen, jede Parteilichkeit entfernt zu halten, und darauf zu sehen, daß nicht Grundstücke, welche zu den ertragsfähigeren in der Gemeinde gehören, wegen einer scheinbaren oder unbedeutenden Abweichung in der Bodenbeschaffenheit oder Lage in die letzteren Classen versetzt werden.

Ein solcher Vorgang würde zu keinem Vortheile gereichen, denn der Schätzungskommissär hat sich bei seinem Ausspruche über den Naturalertrag alle Grundstücke, welche in der Classe eingereiht sind, vor Augen zu halten; wenn er nun in den letzteren Classen vorzüglichere Grundstücke fände, so würde sich ihm zum Nachtheile der übrigen Grundbesitzer in derselben Classe ein verhältnismäßig höherer Ertragsausspruch rechtfertigen.

Dlatego też ma komisarz detaxacyjny obowiązek, w gromadach, w którychby tak błędne klasowanie spostrzegł, wziąć takowe pod tém ściślejsze badanie i sprostowanie.

Takie stronicze klasowanie wywołałoby tylko powtórne szczegółowe obchodzenie całego obrębu gromady i pomnożenie pisaniny, a przeto stratę czasu dla członków gromady i dla komisarza detaxacyjnego.

§. 41.

Przyznana każdej parcelli klasę ma kierownik czynności podczas obchodzenia pola na mapie w objętości samej parcelli ołówkiem w ten sposób naznaczyć, ażeby przy parcellach z jedną klasą znak J.

przy pierwszej klasie	1
„ drugiej „	2
„ trzeciej „	3 i t. d.

cyfrę jak najmniejszą lecz wyraźną umieścić.

Przy drobnutkich parcellach, gdzie ta cyfra przy parcelli wyraźnie położona być nie może, klasę bezpośrednio do protokołu pomiarowego przy parcelli w dotyczącej kolumnie wciągnąć potrzeba.

Po ukończeniu w powyższy sposób klasowaniu, należy natychmiast klasy wszystkich parcell w kolumnę „klasa“ protokołu pomiarowego, mianowicie z tą samą oznaką atramentem w ten sposób przenieść, iżby na sprostowania, przez komisarza detaxacyjnego uczynić się mogące, potrzebne pozostało miejsce.

Wydział gromadzki przejdzie potem całe klasowanie w protokóle pomiarowym od parcelli do parcelli, porównyując je z pozycjami na mapie, a gdyby znalazł jakie opuszczenia, lub innego rodzaju pomyłki, takowe zapomocą powtórnego zwiędzenia dotyczących gruntów uzupełni i sprostuje.

§. 42.

Złączenie na jednym gruncie znamion, które dla podziału klasowego są stanowczemi, są niemi także pod względem umieszczenia gruntu w tych klasach, i równie jak tam małe różnice żadnego podrzędnego podziału klas nie usprawiedliwiają, tak też przy klasowaniu małe różnice uwzględnione być nie mogą.

Ponieważ grunt wzorowy, dla każdej klasy ustanowiony, ani do lepszych, ani gorszych gruntów tej klasy, dla której jest ustanowiony, należeć nie może, porównanie przeto zaciągnąć się mających parcell z gruntem wzorowym będzie szczególnym punktem oparcia przy klasowaniu.

Deswegen ist der Schätzungs-Commissär auch verpflichtet, in den Gemeinden, wo er eine solche fehlerhafte Classirung wahrnehmen sollte, dieselbe einer um so genaueren Prüfung und Berichtigung zu unterziehen.

Eine derartige parteiische Classirung hätte daher nur wiederholte umständliche Begehungen des ganzen Gemeindegebietes und vermehrte Schreibgeschäfte, mithin Zeitverlust für die Gemeinde-Ausschüsse und den Schätzungs-Commissär zur Folge.

§. 41.

Die für jede Parcellen erkannte Classe ist während der Feldbegehung von dem Geschäftsleiter auf der Mappe in dem Umfange der Parcellen selbst mit Bleistift derart ersichtlich zu machen, daß bei Parcellen mit einziger Classe das Zeichen E.

bei erster Classe 1.

„ zweiter „ 2.

„ dritter „ 3.

u. s. w. mit möglichst kleiner jedoch deutlicher Ziffer eingesezt wird.

Bei ganz kleinen Parcellen, wo das Einsezen dieser Ziffer in die Parcellen mit Deutlichkeit nicht geschehen kann, ist die Classe unmittelbar in das Vermessungs-Protokoll bei der Parcellen in die betreffende Colonne einzutragen.

Nach der auf diese Weise vollendeten Classirung sind sogleich die Classen sämtlicher Parcellen in die Colonne „Classe“ des Vermessungs-Protokolls, und zwar mit der nämlichen Bezeichnung mit Tinte in der Art zu übertragen, daß für die allfälligen Berichtigungen des Schätzungs-Commissärs der nöthige Raum bleibt.

Der Gemeindeauschuß wird hierauf die ganze Classirung im Vermessungs-Protokolle von Parcellen zu Parcellen, vergleichend mit den Ansäzen in der Mappe, durchgehen, und wenn sich dabei Auslassungen oder sonstige Versehen zeigen sollten, dieselben durch eine wiederholte Besichtigung der betreffenden Grundstücke ergänzen und berichtigen.

§. 42.

Das Zusammentreffen aller oder der vorzüglichsten Merkmale, welche für die Classeneintheilung zu entscheiden haben, in einem Grundstücke, entscheidet auch für dessen Zuweisung in diese Classen, und so wie dort kleine Verschiedenheiten keine Classenuntertheilung rechtfertigen, so können auch bei der Classirung die kleinen Verschiedenheiten nicht berücksichtigt werden.

Da der für jede Classe aufgestellte Mustergrund weder zu den besseren noch zu den schlechteren Gründen der Classe, für die er aufgestellt ist, gehören darf, so wird die Vergleichung der einzureihenden Parcellen mit dem Mustergrunde ein besonderer Anhaltspunct der Classirung sein.

Grunt dla każdej klasy różnych rodzajów uprawy za grunt wzorowy wybrany, należy przeto w kolumnie uwag protokołu pomiarowego wyrazem „grunt wzorowy“ ołówkiem oznaczyć.

§. 43.

Jeżeli grunt podczas zwiędzenia go na miejscu okaże się jako należący do tego samego rodzaju uprawy, do którego już w protokóle pomiarowym wpisany został, tedy tylko odpowiednia klasa w sposób w §. 41. wskazany ma być zamieszczona. (Przykład 5. i 10. allegatu C.).

§. 44.

Lecz jeżeli grunt całkiem lub częściowo nie w tym rodzaju uprawy znaleziony zostanie, jak w protokóle pomiarowym się znajduje, tedy okoliczność ta pochodzi albo z innej nazwy tego samego rodzaju uprawy, albo z mylnego jej wpisania, albo nakoniec z jakiejś zmiany, zaszłej od czasu zrobionego pomiaru.

§. 45.

Ta zmiana mogła zająć w ten sposób, że pewny grunt

- a) całkiem, lub
- b) w części w inny rodzaj uprawy stale przeszedł, albo też
- c) zupełnie, lub
- d) częściowo od uprawy usunięty został.

§. 46.

W razie pierwotnego mylnego wyrażenia rodzaju uprawy, lub jeżeli grunt w zupełnie inny rodzaj uprawy stale przeszedł, rzeczywisty rodzaj uprawy w protokóle pomiarowym w kolumnie „Rodzaj uprawy przy klasowaniu“ ołówkiem wyraźnie napisać, i według tego klasowanie uskutecznić potrzeba.

§. 47.

Jeżeli grunt jaki znacznej objętości od czasu katastralnego pomiaru w jeden lub więcej innych rodzajów uprawy przeszedł, te części liniami, ołówkiem pociągnionymi na takowym na mapie naznaczyć, i w każdym z uczynionych ztąd oddziałów parcell wypadającą klasę domieścić należy, zarazem zaś tę klasę, tudzież nowo oznaczony rodzaj uprawy, literą podziałkową naznaczony, według przepisu §. 46. także i do protokołu pomiarowego zapisać potrzeba. (Ob. przykład 6. allegatu C.).

§. 48.

Jeżeli grunt jaki od czasu pomiaru katastralnego zupełnie z uprawy wyszedł, z powodu iż albo przez przypadki elementarne zniszczony, lub na cel

Der für jede Classe der verschiedenen Culturgattungen als Muster gewählte Grund ist daher in der Anmerkungs-Colonne des Vermessungs-Protokolls mit dem Worte „Mustergrund“ mit Bleistift zu bezeichnen.

§. 43.

Erscheint das Grundstück bei der Localbesichtigung in derselben Culturgattung, in welcher es bereits im Vermessungs-Protokolle aufgezeichnet ist, so ist lediglich die entsprechende Classe auf die im §. 41 vorgeschriebene Weise ersichtlich zu machen. (Beispiel 5 und 10 der Beilage C.)

§. 44.

Wird jedoch das Grundstück ganz oder theilweise in einer anderen Culturgattung angetroffen, als es im Vermessungs-Protokolle erscheint, so rührt dieser Umstand entweder von einer anderen Benennung der nämlichen Culturgattung, oder von einem unrichtigen Ansage derselben, oder endlich von einer seit der Vermessung stattgefundenen Veränderung her.

§. 45.

Diese Veränderung kann in der Art stattgefunden haben, daß ein Grundstück

- a) ganz, oder
- b) zum Theil in eine andere Culturgattung bleibend übergegangen, oder
- c) ganz, oder
- d) theilweise der Cultur entzogen worden ist.

§. 46.

In dem Falle des ursprünglich unrichtigen Ansages der Culturgattung, oder wenn ein Grundstück ganz in eine andere Culturgattung bleibend überging, ist die factische Culturgattung im Vermessungs-Protokolle in der Colonne „Culturgattung bei der Classirung“ mit Bleistift deutlich anzusetzen und darnach die Classirung zu bewirken.

Das Beispiel 4 und 14 in der Beilage C stellt den Vorgang anschaulich dar. C.

§. 47.

Wenn ein Grundstück von erheblicher Ausdehnung seit der Katastral-Vermessung in eine oder mehrere andere Culturgattungen überging, so sind diese Theile durch Bleistiftlinien auf demselben in der Mappe ersichtlich zu machen, und in jeder der dadurch entstandenen Parcellen-Abtheilungen die entfallende Classe anzusetzen, zugleich ist aber diese, so wie die neu bestimmte Culturgattung, mittelst Untertheilungsbuchstaben bezeichnet nach Weisung des §. 46, auch in das Vermessungs-Protokoll einzutragen. (Siehe Beispiel 6 der Beilage C.)

§. 48.

Ist ein Grundstück seit der Katastral-Vermessung ganz außer Cultur gekommen, weil es entweder durch Elementarunfälle zerstört, oder einem öffentlichen Zwecke, wie

publiczny, np. na gościniec publiczny, cementarz i t. d. użyty został, tedy tę okoliczność w rubryce „uwaga“ protokołu pomiarowego uwidocznic, w rubryce zaś „klasa“ linię poprzeczną pociągnąć należy. (Obacz przykład 9. w allegacie C).

§. 49.

Jeżeli grunt w części w uprawie pozostał, w części zaś z uprawy wyszedł, to równie, jak w §. 47. zarządzono, podziałkowanie literami A, B, C i t. d. w protokóle pomiarowym uczynić, a z gruntem z uprawy usuniętym według przepisów §. 48. postąpić potrzeba. (Obacz przykład 2. i 17. allegatu C).

§. 50.

Jeżeli więć parcell równego rodzaju uprawy w jedną parcellę złączono, a rodzaj uprawy się nie zmienił, tedy nie będzie się mieć na to żadnego względu, lecz ustanowi się klasa dla każdej parcelli, która dawniej istniała.

§. 51.

Jeżeli obszerny jaki grunt w swych pojedynczych częściach tak znaczne nastęca różnice, że umieszczenie go do jakiej klasy nie mogłoby nastąpić bez niesprawiedliwości przeciw posiadaczowi tegoż, lub bez uszczerbku dla funduszu podatkowego, tedy równie podziałkowanie nastąpić powinno; w tym przypadku przełożeni gromadzczy, litery podziałkujące a, b i t. d. przy wyrażeniu stosunkowej części, która na każdą klasę wypada, właściwie dla braku miejsca w rubryce „klasa“, zamieszczą w rubrykę „rodzaj uprawy“ przy pomiarze, a odpadające linie podziałowe na szkicu mapy ołówkiem naznaczą. (Obacz przykład 7. i 13. allegatu C).

W takich i wszystkich podobnych podziałach na oko uczynionych, należy le możności zaokrąglenie co do morgów, najwyżej $\frac{1}{4}$ morga, co do sążni zaś po 100 sążni, dla łatwiejszego dalszego obliczenia zachować.

§. 52.

Grunta lubo użyteczne, jednak z powodu innego ich użycia w pierwotnej produkcyi nie użyte, mają być paryfikowane z parcellami do nich przytykającymi, do których należały, lub z innymi w pobliżu leżącymi parcellami, do których podobieństwo mają. I tak np. wapiarnię lub cegielnię i jej warsztat wraz z dziedzińcem, które stanowiły poprzednio część pola ornego, obok niego leżącego, należy z tymże gruntem ornym do równej klasy zapisać.

W równy sposób należy paryfikować płaszczyzny każdego innego rodzaju, z pierwotnej produkcyi usunięte, jakoto: stawy, składy na drzewo, szopy i cho-

z. B. zu einer öffentlichen Straße, einem Friedhofe verwendet wurde, so ist dieser Umstand in der Rubrik „Anmerkung“ des Vermessungs-Protokolls ersichtlich zu machen, in der Rubrik Classe aber ein Querstrich zu ziehen. (Siehe Beispiel 9 in der Beilage C.)

§. 49.

Ist ein Grundstück zum Theile in Cultur geblieben, zum Theile aber außer Cultur gekommen, so findet gleichfalls, wie es im §. 47 angeordnet wurde, die Untertheilung mit Buchstaben A, B, C u. s. w. im Vermessungs-Protokolle, und die Behandlung des außer Cultur gesetzten Theiles nach der Bestimmung des §. 48 Statt. (Siehe Beispiel 2 und 17 in der Beilage C.)

§. 50.

Sind mehrere Parzellen von gleicher Culturgattung in eine Parzelle zusammengezogen, die Culturgattung jedoch nicht geändert worden, so wird darauf keine Rücksicht genommen, sondern für jede früher bestandene Parzelle die Classe festgesetzt.

§. 51.

Wenn ein ausgedehntes Grundstück in seinen einzelnen Theilen so bedeutende Verschiedenheiten darbietet, daß dessen Einreihung in eine Classe nicht ohne Unge- rechtigkeit gegen den Besizer oder ohne Nachtheil für den Steuerfond stattfinden könnte, so muß gleichfalls eine Untertheilung geschehen; die Untertheilungs-Buchstaben a, b etc. sind in diesem Falle mit der Angabe des verhältnißmäßigen Theiles, welcher jeder Classe zukommt, und zwar wegen Mangel an Raum in der Rubrik „Classe“ von den Gemeinde-Vorständen in der Rubrik „Culturgattung“ bei der Vermessung anzusetzen, die entfallenden Theilungslinien selbst aber auf der Mappenstizze mit Blei ersichtlich zu machen. (Siehe Beispiel 7 und 13 der Beilage C.)

Bei solchen und allen ähnlichen Theilungen nach dem Augenscheine ist soweit möglich eine Abrundung bei Sochen nach höchstens $\frac{1}{2}$ Foch, bei Klastern aber nach 100 Klastern, der späteren leichteren Berechnung wegen, zu beobachten.

§. 52.

Die wengleich benüßbaren, doch wegen anderweitiger Verwendung nicht in der Urproduction benützten Grundstücke sind mit den daran stoßenden Parzellen, zu welchen sie gehörten, oder mit anderen in der Nähe gelegenen Parzellen, mit welchen sie Aehnlichkeit haben, zu parificiren. So ist z. B. ein Kalk- oder Ziegelofen und seine Werkstätte sammt Vorplatz, welcher früher einen Theil eines darneben gelegenen Acker's bildete, mit diesem Acker in der Classe gleich zu halten.

Auf gleiche Weise sind zu parificiren die der Urproduction entzogenen Grund- flächen jeder andern Gattung, als: Teiche, Holzlegstätten, Jagdremisen, Jagdballen,

dniki myśliwskie, doły, z których się wybiera glina, szoter i piasek, torfiarnie, sadzawki, sztuczne prywatne kanały, potoki młyńskie i wodociągi, koleje żelazne prywatne z należącemi do nich tamami, rowami, placami budowlanemi i składowemi, drogi w ogrodach i parkach, blicharnie i t. d.

W kolumnie „uwaga“ protokołu pomiarowego, numer parcelli, z którą je porównywano, ołówkiem wypisać należy w wyrazach „porównano z nr. — parcelli. (Obacz przykład 12. allegatu C).

§. 53.

Numera parcell mapy, które nieuprawiane parcelle gruntu, np. drogi, potoki i t. d. obejmują, potrzeba, o ile znaleziony stan rzeczy zapiskom na mapie i w protokóle pomiarowym odpowiada, na mapie jako prawdziwemi uznać i podkreślić, a w protokóle pomiarowym obok nich w kolumnie „klasa“ według przykładu 18. i 19. linię poprzeczną pociągnąć, podobnie z parcellemi, które na mapie w protokóle pomiarowym nazwami są oznaczone, według których wypadaloby klasyfikować je drogą paryfikacyjną, jeżeli znowu w pierwotnej produkcji użyte znalezione zostaną, według §§. 46., 47. 48., postąpić należy.

Jako nieprodukcyjne mogą tylko być przy klasyfikowaniu uznane i jako takie w rubryce „klasa“ linią poprzeczną oznaczone: gołe skały, żwir, nieurodzajny piasek, jeziora, bagna i błota, niespuszczalne stawy, o ile z trzeciny jakiej korzyści nie przynoszą (§. 32.), place miejscowe, drogi publiczne i gościńce, cmentarze, rzeki i potoki, kanały publiczne, nieprodukcyjne szotrowiska i debry, tudzież z pomiędzy budynków: kościoły, kaplice, zbory i synagogi, rzeczywiste gmachy rządowe, koszary wojskowe i szpitale, o ile wynajęte nie są.

Grunta, od czasu pomiaru katastralnego nad brzegami rzek i potoków wyrwane, jako do koryta rzeki należące wyłączyć potrzeba.

§. 54.

Jeżeli przy klasowaniu znajdują się grunta, które pomimo wskazanego w §§. 40., 42. i 52. postępowania do żadnej z ustanowionych klas dotyczącego rodzaju uprawy nie mogą być wciągnięte, ileż mają odrębne, w żadnej klasie nie uwzględnione własności, tedy to będzie dowodem, że przy klasyfikacji zaszła jakaś pomyłka.

Przeto w tym razie należy natychmiast wstrzymać się z klasowaniem i klasyfikacją rodzaju uprawy, w którym się ta chyba okazała, takowy jeszcze raz bliżej zbadać, a gdyby potem w podziale klas, który komisarz detaxacyjny sprostował i zatwierdził, uznaną była potrzeba jakiej zmiany, wtedy dotyczącemu c. k. komisarzowi detaxacyjnemu o tém doniesienie uczynić potrzeba.

Lehm-, Schotter- und Sand-Gruben, Kalk- und sonstige Stein-Brüche, Torfstiche, Fischbehälter, künstliche Privat-Kanäle, Mühlgräben und Wasserleitungen, Privat-Eisenbahnen mit den zugehörigen Dämmen, Gräben, Bau- und Lagerplätzen, die Wege in Gärten und Parks, Bleichen &c.

In der Anmerkungs-Colonne des Vermessungs-Protokolls ist die Parzellen-Nummer, mit welcher sie gleichgehalten wurden, mit den Worten „Parificirt mit Parzellen-Nr.—“ in Blei anzusetzen. (Siehe Beispiel Nr. 12 Beilage C.)

§. 53.

Die Parzellen-Nummern der Mappe, welche uncultivirte Grundparzellen, z. B. Wege, Bäche &c. enthalten, sind, in soferne der vorgefundene Thatbestand der Aufnahme in der Mappe und in dem Vermessungs-Protokolle entspricht, auf der Mappe als richtig befunden-zu unterstreichen, und im Vermessungs-Protokolle bei denselben in der Colonne „Classe“ ein Querstrich nach dem Beispiele 18 und 19 zu ziehen; eben so sind Parzellen, die in der Mappe und im Vermessungs-Protokolle mit Benennungen bezeichnet sind, nach welchen sie im Parificationswege zu classiren wären, wenn sie bereits wieder in der Urproduction benützt angetroffen werden, nach §§. 46, 47 und 48 zu behandeln.

Als unproductiv dürfen jedoch bei der Classirung nur erkannt und als solche in der Rubrik „Classe“ mit einem Querstriche bezeichnet werden: Kahle Felsen, Steingerölle, unfruchtbarer Sand, Seen, Sümpfe und Moräste, unablaßbare Teiche, in soferne sie nicht einen Nutzen durch Rohrschlag gewähren, (§. 32) die Ortsplätze, öffentliche Straßen und Wege, Beerdigungsplätze, Flüsse und Bäche, öffentliche Kanäle, unproductive Schotterbänke und Wasserschluchten; dann von Gebäuden die Kirchen, Kapellen, Bethäuser und Synagogen, wirkliche Staatsgebäude, Militärkasernen und Spitäler, in soferne sie nicht gemiethet sind. Auch die seit der Katastral-Vermessung an Fluß- und Bachusfern weggerissenen Grundtheile sind als zum Flußbeete gehörig auszuscheiden.

§. 54.

Wenn bei der Classirung Grundstücke vorkommen, die ungeachtet des in den §§. 40, 42 und 52 angeordneten Vorganges in keine der festgesetzten Classen der betreffenden Culturgattung eingereiht werden können, weil sie besondere, in keiner derselben berücksichtigte Eigenschaften haben, so ist dieses ein Beweis, daß bei der Classification ein Versehen unterlaufen ist.

Es muß daher sogleich mit der Classirung inne gehalten, und die Classification der Culturgattung, in welcher sich dieser Anstand zeigte, nochmals näher geprüft werden, und wenn sonach eine Abänderung in der vom Schätzungs-Commissär bereits als richtig gestellt bestätigten Classeneintheilung nothwendig erkannt werden sollte, an den betreffenden k. k. Schätzungs-Commissär Anzeige erstattet werden. Erst nachdem

Dopiero jeżeli na tej drodze sprostowanie w klasyfikacji nastąpiło, należałoby ukończoną już część klasowania gruntów tego rodzaju uprawy według tego przejrzeć i sprostować, a następnie przerwana czynność klasowania dalej prowadzić.

§. 55.

Po ukończonem klasowaniu wszystkich gruntów, które, jeżeli są lasami, przez biegłych w leśnictwie uskutecznione być powinno, położony gromadzki ma bezpośrednio c. k. komisarza detaxacyjnego, lub gdyby mu kaźdoczesny pobyt jego w okręgu nie był wiadomy, przez c. k. inspektorat katastralny w celu spowodowania badania niezwłocznie zawiadomić.

Rozdział VI.

Badanie i sprostowanie wstępnych prac detaxacyjnych.

§. 56.

Komisarz detaxacyjny, który już w kilkakrotnych odwiedzinach, przedsiębranych w ciągu robót o ich toku się przekonał, powinien takowe w granicach niniejszej instrukcji utrzymać, tam gdzieby znalazł zbożenia od niniejszych przepisów, na takowe uwagę zwracać, tok prac ilemożności przyspieszać, i przy powtórnych bezskutecznych upomnieniach o tém wraz z wyjaśniającem przedstawieniem stanu rzeczy położonemu inspektorowi detaxacyjnemu uczynić doniesienie.

Jeżeli inspektor uzna to doniesienie należycie uzasadnionem, tedy uda się do c. k. urzędu obwodowego o zarządzenie, ażeby zaległe roboty na koszt winnych natychmiast zarządził i przedsięwziął.

Postanowienie w tym względzie, ze strony c. k. urzędu obwodowego wydać się mające, dzieje się drogą formalnego wyroku, przeciw któremu jednak zostawia się dotyczącej stronie wolność zanieśienia rekursu do c. k. krajowej Dyrekcji skarbowej.

§. 57.

Skoro komisarz detaxacyjny otrzyma według §. 37. doniesienie o ukończonem klasyfikacji, lub w ciągu czasu doniesienie o ukończonem klasowaniu jakiej gromady według §. 54., tedy udawszy się tamże, weźmie uskutecznione roboty wstępne pod ściśle rozpoznanie, a w pierwszym razie zbadawszy, za jednem i témsamem obchodzeniem niw rodzaje uprawy i klasyfikację, protokół klasyfikacyjny według znalezionej faktycznej stanu uzupełni i sprostuje.

W drugim przypadku, to jest przy badaniu i sprostowaniu klasowania, jest obowiązkiem komisarza detaxacyjnego postępować z największą oględnością i sumiennością, i w kaźdym razie udać się na wszystkie parcelle dla przekonania się o rzetelności klasowania tam, gdzieby mu wniosek wydziału gromadzkiego

auf diesem Wege die Berichtigung in der Classification erfolgt, wäre der bereits vollendete Theil der Classirung der Grundstücke dieser Culturgattung hiernach durchzusehen und zu berichtigen, und dann das unterbrochene Clasirungsgeschäft wieder fortzusetzen.

§. 55.

Nach Beendigung der Clasirung aller Grundstücke, welche hinsichtlich der Waldungen durch Forstverständige zu geschehen hat, wird der Gemeindevorsteher den k. k. Katastral-Schätzungs-Commissär unmittelbar, oder wenn ihm dessen jeweiliger Aufenthalt im Bezirke nicht bekannt wäre, durch das k. k. Katastral-Inspectorat Behufs der Prüfungsveranlassung unverweilt verständigen.

VI. Abschnitt.

Prüfung und Richtigstellung der Schätzungs-Vorarbeiten.

§. 56.

Der Schätzungs-Commissär, welcher sich bereits durch wiederholte Besuche im Laufe der Arbeiten von dem Gange derselben überzeugt hat, ist angewiesen, dieselben inner den Grenzen der vorliegenden Belehrung zu erhalten, dort wo er Abweichungen von den dießfälligen Vorschriften finden sollte, darauf aufmerksam zu machen, den Gang der Arbeiten möglichst zu beschleunigen, und bei wiederholt fruchtlos bleibenden Ermahnungen die Anzeige, mit einer erschöpfenden Darstellung des Thatbestandes, an den vorgesetzten Schätzungs-Inspector zu erstatten.

Findet der Inspector diese Anzeige gehörig begründet, so wendet er sich um Abhilfe an das k. k. Kreisamt, damit von diesem die rückständig verbliebenen Arbeiten auf Kosten der Schuldtragenden sogleich eingeleitet und vorgenommen werden.

Die von dem k. k. Kreisamte in dieser Beziehung zu treffende Einleitung erfolgt im Wege eines förmlichen Erkenntnisses, gegen welches jedoch der betreffenden Partei der Recurs an die k. k. Finanz-Landes-Direction vorbehalten bleibt.

§. 57.

Sobald der Schätzungs-Commissär nach §. 37 die Anzeige über die beendigte Classification, oder im Verlaufe der Zeit über die beendigte Clasirung der Gemeinde nach §. 54 erhält, verfügt er sich dahin, und unterzieht die zu Stande gebrachten Vorarbeiten einer genauen Prüfung, indem er im ersteren Falle unter einer und derselben Plurenbegehung die Culturen-Aufstellung und die Classification prüft, und das Classifications-Protokoll nach dem factischen Befunde ergänzt und berichtigt.

Im zweiten Falle, nämlich bei der Prüfung und Richtigstellung der Clasirung, ist es Pflicht des Schätzungs-Commissärs, mit der größten Umsicht und Gewissenhaftigkeit vorzugehen, und sich jedenfalls auf alle Parcellen zu verfügen, um sich von der Richtigkeit der Clasirung zu überzeugen, wo ihm der Antrag des Gemeinde-

z sprostowaną klasyfikacją, tudzież miejscowem położeniem i jakością gruntów niezgodnym się okazywał, lub gdzieby w zupełnie zamkniętych obszarach pojedyncze parcelle do innéj niż przeważającej klasy wciągnięte były.

§. 58.

Jeżeli przy badaniu oznaczenia uprawy i klasyfikacji spostrzeże, że orzeczenie wydziału gromadzkiego stanowi rzeczy nie odpowiada, lub jeżeli przy badaniu klasowania dośledzi zaszłych uchybień, tedy oświadczy swoje wątpliwości tym, do których te roboty należały, rozbierze im powody, dla których zmianę potrzebną uznaje, tudzież skutki z zaniechania zmian wynikające, a jeżeli mu się powiodło ich przekonać, skreśli dodatek do właściwego protokołu, który przez wszystkich obecnych ma być podpisany.

§. 59.

Jeżeli zaś oni obstają przy swoim zdaniu, tedy skreśli podobnie co do wątpliwości i powodów, jakie mu stawiono naprzeciw, pismo dodatkowe, rozbięrając zarazem szczegółowo zmianę w oznaczeniu uprawy i klasyfikacji z urzędu uczynioną.

Zmiany w klasowaniu z urzędu poczynione oznacza on dokładnie w protokole pomiarowym przy właściwych parcelach, wskaże takowe w uwadze ostatecznej, i zamknie protokół, który przez wszystkich obecnych w obydwóch przypadkach ma być podpisany.

§. 60.

Przedtém, nim opuści gromadę komisarz detaxacyjny, ma postarać się o to, ażeby za spółdziałaniem urzędnika pomocniczego, przez gromadę ustanowionego całe klasowanie, poczynwszy od 1. parcelli do właściwych kolumn protokołu pomiarowego tak parcell gruntów, jak i parcell budowlanych, atramentem przeniesione było, chociażby między ostatniemi znajdować się miały grunta, które w pierwotnej produkcji są użyte, lub od czasu pomiaru w uprawę wprowadzone zostały; trzeba będzie także wskazane już według §§. 46.—49. w protokole pomiarowym zmiany rodzaju uprawy, tudzież podziałkowania na kilka klas i wzorowe grunta atramentem wyraźnie wypisać, ażeby przy układaniu wyciągów klasowych żadne wątpliwości powstać nie mogły.

Obydwa protokoły pomiarowe i szkice, wraz z protokółem oznaczenia uprawy i klasyfikacyjnym mają potem niezwłocznie do inspektoratu katastralnego dla dalszego zarządzenia być odesłane.

Ausschusses nicht mit der richtig gestellten Classification und der örtlichen Lage und der Güte der Grundstücke übereinzustimmen scheint, oder wo in ganzen geschlossenen Mieden einzelne Parcellen einer anderen als der vorherrschenden Classe eingereicht wurden.

§. 58.

Findet er bei der Prüfung der Culturbestimmung und Classification, daß der Ausspruch des Gemeinde-Ausschusses dem Thatbestande nicht entspricht, oder findet er bei Prüfung der Classirung, daß Unrichtigkeiten unterlaufen sind, so theilt er seine Bedenken Denjenigen mit, welchen diese Arbeiten oblagen, setzt ihnen die Gründe, wegen welchen er eine Abänderung für nöthig hält, und die aus deren Unterlassung entspringenden Folgen auseinander, und nimmt, wenn es ihm gelungen ist sie zu überzeugen, einen Nachtrag zu dem betreffenden Protokolle auf, der von allen Anwesenden zu fertigen ist.

§. 59.

Beharren sie dagegen auf ihrer Meinung, so nimmt er gleichfalls über die gemachten Bedenken und die Gründe, welche ihm entgegengesetzt wurden, einen Nachtrag auf, indem er zugleich die in der Culturbestimmung und Classification von Amtswegen getroffene Aenderung umständlich auseinandersetzt.

Die in der Classirung von Amtswegen vorgenommenen Aenderungen bezeichnet er genau im Vermessungs-Protokolle bei den betreffenden Parcellen, deutet dieselben in einer Schlußbemerkung an, und schließt das in beiden Fällen von allen Anwesenden zu fertigende Protokoll.

§. 60.

Der Schätzungs-Commissär hat hierauf, bevor er die Gemeinde verläßt, dafür Sorge zu tragen, daß unter Mitwirkung des von der Gemeinde aufgestellten Hilfsbeamten die ganze Classirung, von der Parcelle 1 angefangen, in die betreffenden Colonnen des Vermessungs-Protokolls der Grundparcellen sowohl als der Bauparcellen mit Tinte übertragen werden, wenn unter diesen letztern auch Grundstücke vorkommen sollten, die in der Urproduction benützt sind, oder seit der Vermessung in Cultur gesetzt worden wären; dabei werden auch zugleich die nach den §§. 46 — 49 im Vermessungs-Protokolle bereits mit Bleistift bemerkten Aenderungen der Culturart, so wie die Untertheilungen in mehrere Classen und die Mustergründe mit Tinte deutlich auszusprechen sein, damit bei der Verfassung der Classenauszüge keine Zweifel entstehen können.

Die beiden Vermessungs-Protokolle und die Skizzen sind sodann sammt dem Culturbestimmungs- und Classifications-Protokolle unverzüglich an das Katastral-Inspectorat zur weiteren Verfügung einzusenden.

Allegat **A** do §. 17.

W y k a z

rodzajów uprawy, w kraju koronnym Galicyi istniejących.

A. Pojedyncze rodzaje uprawy.

1. Pola orne,
2. Łąki,
3. Ogrody,
4. Pastwiska,
5. Jeziora, stawy i bagna z naroślem trzciny.
6. Lasy wysokopiennie,
7. Lasy niskopiennie.

B. Mieszane rodzaje uprawy.

8. Pola orne z drzewami owocowemi,
9. Łąki z drzewami owocowemi,
10. Pastwiska z drzewami owocowemi,
11. Łąki z drzewami leśnemi,
12. Pastwiska z drzewami leśnemi.

C. Zmienne rodzaje uprawy.

13. Pola orne i łąki na przemian,
14. Pola orne na przemian z pastwiskami,
15. Wypaliska,
16. Place budynkowe, (powierzchnie gruntu domów i dziedzińców, z którymi się postępuje w drodze paryfikacyi).

Uwaga. Plac budynkowy nie stanowi żadnego rodzaju uprawy, i paryfikuje się jedynie z polami ornymi drugiej lub jedynej klasy, z wyjątkiem placu budowy wolnego od podatku, który całkiem nie podlega oszacowaniu.

Beilage **A** zum §. 17.

Verzeichniß

der im Kronlande Galizien bestehenden Culturgattungen.

A. Einfache Culturgattungen.

1. Aecker,
2. Wiesen,
3. Gärten,
4. Hutweiden,
5. Seen, Teiche und Sümpfe mit Rohrwuchs,
6. Hochwaldungen,
7. Niederwaldungen.

B. Gemischte Culturgattungen.

8. Aecker mit Obstbäumen,
9. Wiesen mit Obstbäumen,
10. Hutweiden mit Obstbäumen,
11. Wiesen mit Waldbäumen,
12. Hutweiden mit Waldbäumen.

C. Wechsel-Culturgattungen.

13. Egärten (Aecker mit Wiesen abwechselnd),
14. Trischfelder (Aecker mit Hutweiden abwechselnd),
15. Brände,
16. Bauarea (die Grundflächen der Häuser und Höfe, die im Parificationswege behandelt werden).

Anmerkung. Die Bauarea bildet keine Culturgattung, und es wird dieselbe mit den Aeckern zweiter oder einziger Classe lediglich parificirt, mit Ausnahme der steuerfreien Bauarea, die gänzlich außer Anschlag bleibt.

Allegat B do §§. 18. i 36.

Formularz

protokołu, spisać się mającego dla oznaczenia rodzaju uprawy, i dla podziału ich na klasy w celu oszacowania katastralnego.

Kraj korony: Galicya.

Obwód:

Urząd podatkowy:

Gromada katastralna:

Protokół,

spisany w dniu dzisiejszym w celu oznaczenia, które rodzaje uprawy w okręgu gromady katastralnej znajdują się, i przy oszacowaniu katastralnym obliczone być mają, tudzież względem podziału ich na klasy według zasad przepisanych w rozdziale III. i IV. instrukcyi o wykonaniu prac wstępnych.

Obecni:

P o d p i s a n i

Po uważném obejściu wszystkich niw i części okręgu gromady, i z względu na przepisy rozdziału III. i IV. instrukcyi, postanowili zgodnie podpisani do obliczenia przy oszacowaniu katastralnym następujące rodzaje uprawy i poniżej zamieszczony podział klas zaproponować, jakoto:

1. Pola orne	z trzema klasami,
2. Łąki	z trzema „
3. Ogrody	z dwiema „
4. Pastwiska	z dwiema „
5. Lasy wysokopiennie	z dwiema „
6. Lasy niskopiennie	z jedną klasą
7. Pola jałowe	z jedną „
8. Pola ugorowe	z jedną „

Obecni mniemają, że powyższemi 8ma rodzajami uprawy i ilością klas, dla każdej z nich zaprojektowaną, objęli wszystkie, w tymże okręgu gromadzkim znajdujące się grunta i różnice jakości takowych, z wyjątkiem nieużytkowanych

Beilage B zu §§. 18 und 36.

Formulare

eines Aufnahms-Protokolls über die Bestimmung der Culturgattungen und über ihre Eintheilung in Classen zum Behufe der Katastralschätzung.

Kronland: Galizien.

Steueramt:

Kreis:

Katastral-Gemeinde:

Protokoll,

welches am heutigen Tage zur Bestimmung, welche Culturgattungen im Umfange der Katastral-Gemeinde vorkommen und bei der Katastralschätzung zu veranschlagen wären, dann über die Classeneintheilung derselben nach den im III. und IV. Abschnitte der Belehrung zur Ausführung der Vorarbeiten aufgestellten Grundsätzen, aufgenommen wurde.

Gegenwärtige:

Die Unterschriebenen.

Nach aufmerkamer Uebergang aller Fluren und Theile des Gemeinde-Bezirks, und mit Rücksicht auf die Bestimmungen des III. und IV. Abschnittes der Belehrung, haben sich die Unterzeichneten dahin vereinigt, zur Veranschlagung bei der Katastral-Abschätzung nachbenannte Culturgattungen und für dieselben nachstehende Classeneintheilung in Antrag zu bringen, und zwar:

1. Acker	mit drei Classen
2. Wiesen	„ drei „
3. Gärten	„ zwei „
4. Hutweiden	„ zwei „
5. Hochwaldungen	„ zwei „
6. Niederwaldungen	„ einziger Classe
7. Egärten	„ einziger „
8. Trischfelder	„ einziger „

Unter diesen 8 Culturgattungen und unter die für jede derselben vorgeschlagene Classenzahl glauben die Anwesenden alle in diesem Gemeind-Bezirk vorkommenden Grundstücke und Güteunterschiede derselben, mit Ausnahme der unbenützten und unbe-

i użytku przynosić nie mogących, i są tego zdania, że mała ilość znajdujących się, a od tego rodzaju uprawy różniących się gruntów, z powodu małej ich wagi do wyżej wymienionych jedynie wcielone być mogą.

Klasyfikacya tych rodzajów uprawy.

(Przy opisaniu własności każdej klasy należy trzymać się następującego szematu):

1. Oznaczenie okolic lub obszarów, w których dotyczące grunta w gromadzie są położone.

2. Jakość ziemi, a mianowicie:

a) wierzchnia warstwa ziemi, według mieszania lepkości lub pulchności i głębokości;

b) niższa warstwa, wilgocie przepuszczająca lub nie przepuszczająca.

3. Czyli grunta płaskie, głębokie, wysoko położone, lekko zniżone, unieję lub więcziej spadziste, i ku której stronie świata położone.

4. Stan wilgoci, czyli przy zwyczajnych stosunkach powietrza dostateczny, czyli sucho, albo zanadto mokro lub słotno.

5. Wyszczególnienie ziemiopłodów, na gruntach klasy wydawanych, mianowicie:

A. W klasach pól ornych.

a) Ziemiopłody główne: pszenica, żyto, jęczmień, owies;

b) płody podrzędne według oznaczenia tych, które od większej części właścicieli, t. j. według zwyczaju w gromadzie przyjętego, i tych, które przez pojedynczych właścicieli uprawiane bywają;

c) czyli leżą ugiorem, i użycie ugoru.

B. W klasach łąk.

a) Gatunek trawy, czyli słodkie, kwaśne lub mieszane;

b) ile razy w zwyczajnych latach koszoną bywa;

c) czas trwania paszy przed i po kośbie;

d) zdolność uwodniania, lub wylewy wody i ich skutki, korzystne lub szkodliwe.

C. W klasach ogrodów.

Jakie gatunki owoców lub jarzyn przynoszą, ich odbyty, i dokąd?

D. W pastwiskach.

Gatunek paszy.

E. W lasach wysoko- i nisko-pienunych.

a) Jakie znajdują się gatunki drzew wyłącznie lub w znaczniejszej ilości, i jakie w mniejszej ilości;

nützbar, begreifen zu können und erachten die vorhandenen wenigen, von diesen Cultursgattungen abweichenden Grundstücke, ihrer Unbedeutenheit wegen, an die vorbenannten lediglich anreihen zu können.

Classification dieser Culturgattungen.

(Bei der Beschreibung der Eigenschaften jeder Classe ist sich an das nachfolgende Schema zu halten):

1. Die Bezeichnung der Gegenden oder Riede, wo die betreffenden Grundstücke in der Gemeinde liegen.

2. Bodenbeschaffenheit, und zwar:

a) die obere Erdschichte nach Mischung, Bindigkeit oder Lockerheit und Tiefe;

b) der Untergrund, die Feuchtigkeit durchlassend oder undurchlassend.

3. Ob die Grundstücke flach, vertieft, hochgelegen, sanft geneigt oder mehr oder weniger steil abdachend und gegen welche Weltgegenden.

4. Feuchtigkeitszustand; ob bei gewöhnlichen Witterungs-Verhältnissen hinreichend, ob trocken oder übermäßig feucht oder naßgallig.

5. Benennung der Producte, welche auf den Grundstücken der Classe erzeugt werden, und zwar:

A. Bei den Classen des Ackerlandes.

a) Hauptfrüchte: Weizen, Korn, Gerste, Hafer;

b) Nebenfrüchte, nebst der Bezeichnung derjenigen, welche von der Mehrzahl der Besitzer, d. i. gemeindeüblich, und derjenigen, welche nur von einzelnen Besitzern erbaut werden;

c) ob Brache gehalten wird, und Benützung derselben.

B. Bei den Wiesen-Classen.

a) Gattung des Futters, ob süß, sauer oder gemischt,

b) Wie vielmal sie in gewöhnlichen Jahren gemähet werden;

c) Dauer der Vor- und Nachweide,

d) Bewässerungs-Fähigkeit oder Ueberschwemmungen und deren vortheilhafte oder nachtheilige Folgen.

C. Bei den Garten-Classen.

Welche Obst- oder Gemüsegattungen erzeugt werden und deren Absatz, wohin?

D. Bei den Hutweiden.

Gattung des Futters.

E. Bei den Hoch- und Niederwaldungen.

a) Welche Holzgattungen ausschließlich oder vorherrschend, und welche in geringerem Verhältnisse erscheinen;

- b) czyli wyrębywanie drzewa regularnie według zrębów się odbywa, lub też czyli tylko pojedyncze użyteczne drzewa ścinane bywają, zatem jest gospodarstwo nieregularne;
- c) użytek i odbyt drzewa.

F. W złożonych rodzajach uprawy.

- a) Wyszczególnienie ziemiopłodów głównych i obocznych;
- b) wymienienie lat, przez które, lub stosunku, w którym ziemiopłody główne i oboczne się wyprowadzają.

6. Szczególne korzystne lub szkodliwe wpływy klimatyczne i miejscowe.

7. Grunt wzorowy według §. 37. wraz z numerem parcelowym i jego objętość, tudzież nazwiskiem właściciela, i jego numerem domu.

8. W rodzajach uprawy, które na dwie lub więcej klas są podzielone, należy przy drugiej i każdej następnej klasie podać przyczynę, dla której, i różnicę, o którą klasa ta w porównaniu z poprzedzającą za tąąż następuje. Protokół klasyfikacyjny należy przeto mniej więcej w następującej formie sporządzić:

Pola orne.

Klasa pierwsza.

1. Grunta przedniejsze, do tej klasy należące, znajdują się w obszarze Zagrody i częścią w obszarze Podgaje.

2. a) Jakość ziemi, t. j. wierzchnia warstwa ziemi składa się z gliny z drobnym piaskiem zmieszanej, mierniej lepkości, blisko 2 stopy głęboko;
- b) warstwa spodnia jest drobny szoter, zatem przepuszcza wodę.

3. Położenie jest nieco znizone i równe.

4. Wilgoć jest za zwyczaj zupełnie odpowiednia.

5. Ziemiopłody zwyczajnie produkowane, jakoto:

- a) ziemiopłody główne są: pszenica, żyto, jęczmień, rzadko owies;
- b) płody oboczne, od większej liczby posiadaczy uprawiane są: kapusta i marchew, od pojedynczych posiadaczy czasem także cokolwiek konopi i maku;
- c) te grunty nie leżą nigdy odłogiem.

6. Oprócz wyżej wskazanego korzystnego położenia i urodzajności ziemi nie ma żadnych innych korzystnych lub szkodliwych wpływów.

7. Jako grunt wzorowy wybrano parcelę nr. 314 o 1569 sążniach □, do Piotra Sowickiego nr. domu 10 należącą, wśród obszaru Zagrody położoną.

- b) Ob der Abtrieb des Holzes regelmäßig schlagweise geschieht, oder ob bloß die einzelnen brauchbaren Stämme herausgenommen werden, mithin die Plänterwirtschaft besteht.
- c) Benützung und Absatz des Holzes.

F. Bei zusammengesetzten Culturgattungen.

- a) Angabe der Haupt- und Nebenfrüchte.
- b) Angabe der Jahre, durch welche, oder des Verhältnisses, in welchem die Haupt- und Nebenproducte erzeugt werden.

6. Besondere vortheilhafte oder schädliche climatische oder örtliche Einwirkungen.

7. Mustergrund nach S. 37 mit seiner Parzellen-Nummer, und deren Flächenmaß, dann dem Namen des Eigenthümers und seiner Haus-Nummer.

8. Bei jenen Culturgattungen, die in zwei oder mehrere Classen untergetheilt sind, ist bei der zweiten und bei jeder folgenden Classe die Ursache, aus welcher, und der Unterschied, um welchen diese Classe gegen die vorhergehende Classe nachsteht, anzugeben. Das Classifications-Protokoll wird demnach ungefähr in nachfolgender Form zu verfassen sein:

M e r l a n d.

Erste Classe.

1. Die in diese Classe gehörigen vorzüglicheren Grundstücke kommen vor im Niede Zagrody, zum Theile auch im Niede Podgaje.

2. a) Die Bodenbeschaffenheit, und zwar: die obere Erdschichte besteht aus Lehm mit feinem Sande gemengt, von mäßiger Bindung, ungefähr 2 Schuh tief;
b) Der Untergrund ist kleiner Schotter, mithin durchlassend.

3. Die Lage ist etwas vertieft und eben.

4. Die Feuchtigkeit ist in der Regel ganz entsprechend.

5. Die gemeindeüblich erzeugten Früchte, und zwar:

- a) die Hauptfrüchte sind: Weizen, Korn und Gerste, selten Hafer;
b) Nebenfrüchte, welche von der Mehrzahl der Besizer gebaut werden, sind: Kraut und gelbe Rüben von einzelnen Besitzern auch zuweilen etwas Hanf und Mohn;
c) Brache wird auf diesen Aekern keine gehalten.

6. Außer der oben bezeichneten günstigen Lage und der fruchtbaren Bodenbeschaffenheit kommen keine anderen vortheilhaften oder nachtheiligen Einwirkungen vor.

7. Als Mustergrund wurde die inmitten des Niedes Zagrody gelegene Parzelle Nr. 314 mit 1569 □ Klafter, dem Peter Sowicki Haus-Nr. 10 gehörig, gewählt.

Druga klasa.

1. Ta znajduje się po największej części w obszarze Góry.
2. Jakość ziemi:
 - a) wierzchnia warstwa: lepka zimna glanka, mało z piaskiem zmieszana, 1½ stopy głęboka;
 - b) spodni grunt: biały krédziasty grunt, przesiąkający.
3. Wolne wyniosłe położenie, które jednak ścieku wody dozwala.
4. Ziemia jest także przez się dostatecznie wilgotna.
5. a) Uprawiane ziemiopłody główne: pszenica, żyto i owies;
- b) płody oboczne: za zwyczaj hreczka, u pojedynczych posiadaczy groch;
- c) odłogiem leży tylko część gruntów większych posiadaczy, i używa się bez zaorania przez lato na paszę.
6. Z powodu wysokiego i otwartego położenia wystawione są te grunta na wiatry.
7. Za grunt wzorowy służy parcella nr. 1206 o 1 morgu 1352 sążniach □, w obszarze Góry położona, własność Jana Ochmańskiego pod nr. domu 32.
8. Powód, który tę klasę co do wartości i przychodu w porównaniu z poprzedzającą klasą czyni pośrednią, jest wyżej opisana mniej urodzajna ziemia, i położenie mniej odpowiednie. Różnica w porównaniu z klasą pierwszą wynosi prawie połowę.

Trzecia klasa, jak wyżej.

Łąki, jak przy rolach,

Ogrody, jak wyżej i t. d.

Gdy w ten sposób według zdania podpisanych wszystkie rodzaje uprawy, znajdujące się w gminie, spisane różnice, w każdej z nich będące w niwiejszym podziale klas uwzględnione zostały, i żaden z obecnych nie ma nic więcej do przytoczenia, przeto obecny protokół się zamyka i podpisuje się wszechstronnie.

Gromada katastralna N. dnia

Zweite Classe.

1. Diese kommt größtentheils im Niede Góry vor.

2. Boden-Beschaffenheit.

a) obere Schichte: zäher falter Thonboden mit wenig Sandbeimengung, $1\frac{1}{2}$ Schuh tief;

b) Untergrund: weißer Kreidgrund, durchlassend.

3. Frei erhabene Lage, die jedoch den Ablauf des Wassers gestattet.

4. Die Boden-Beschaffenheit ist an sich stets hinreichend feucht.

5. a) Gebaute Hauptfrüchte: Weizen, Korn und Hafer;

b) Nebenfrüchte: gemeindeüblich Haiden, von einzelnen Besitzern Erbsen;

c) als Brache werden bloß von den größeren Besitzern Theile liegen gelassen, und ohne Beackerung den Sommer über zur Weide benützt.

6. Bei der erhöhten und freien Lage sind diese Aecker den Windanfällen ausgesetzt.

7. Als Mustergrund dient die Parcellle Nr. 1206 mit 1 Joch 1352 □ Klafter im Niede Góry, dem Johann Ochmański Haus-Nr. 32 gehörig.

8. Was diese Classe im Werthe und Ertrage gegen die vorhergehende Classe zurücksetzt, ist die oben bezeichnete mindr fruchtbare Boden-Beschaffenheit und die weniger zusagende Lage. Der Unterschied gegen die erste Classe beträgt beinahe die Hälfte.

Dritte Classe wie oben.

Wiesen, wie bei den Aeckern.

Gärten, wie oben u. s. w.

Nachdem auf diese Weise nach den Ansichten der Unterzeichneten alle in der Gemeinde vorkommenden Culturgattungen aufgenommen, und die in jeder derselben bestehenden Unterschiede durch die vorstehende Classen-Eintheilung berücksichtigt worden, und keiner der Anwesenden weiter etwas zu erinnern findet, so wird dieses Protokoll geschlossen und allseitig gefertigt.

Katastral-Gemeinde N. am

Nr. strony	Nazwisko obszaru	Nr. parcelli	Prawna własność gruntu			Właściciela			
			dom		wolny	nr. domu	nazwisko i imię	stan	miejsce zamieszkania
VII.	O b s z a r	1				1	Gorezyński Julian	właściciel dóbr	Przeciszów
		2				1	dtto.	"	"
		3				1	dtto.	"	"
		4				1	dtto.	"	"
		5	1			3	Płonka Jan	włościanin	"
		6	1			3	dtto.	"	"
		7	1			14	Paprzymięso Maciej	"	"
		8	1			14	dtto.	"	"
		9	1			—	Gromada Przeciszów	—	"
		10	1			5	Wróbel Jakób	chałupnik	"
		11				7	Plebania przeciszowska	—	"
		12				7	dtto.	—	"
		13	1			1	Gorezyński Julian	właściciel dóbr	"
		14				1	dtto.	"	"
		15				1	dtto.	"	"
		16				1	dtto.	"	"
		17	1			12	Stokłosa Wojciech	włościanin	"
		18	1			12	dtto.	"	"
		19	1			1	Gorezyński Julian	właściciel dóbr	"
		20	1			1	dtto.	"	"

uprawy i klas ich przy klasowaniu.

G r u n t u						Uwaga.
rodzaj uprawy		objętość		klasa	czysty przychód roczny	
przy pomiarze	przy klasowaniu	niższo- austrjac.				
		mrg.	saż.	złr.	kr.	
owocowy ogród	ogród		485	J		
grunt orny	A. pole orne B. bez uprawy	5	1240	A 1 B —		A 4 morgi 640 sażni ☐ B 1 " 600 " opoka
cegielnia			816			paryf. z num. 2 A. pole orne klasy I.
łąka	pole orne		1595	1		
pole orne			1485	2		
łąka	A. pole orne B. łąka	8	536	A 3 B 2		A 2 morgi 536 sażni ☐ B 6 " — "
łąka		10	336	a 1 b 2		a 6 morgów 336 sażni ☐ b 4 " — "
grunt pusty			86			piaski
pastwisko			892			na ementarz obrócono
pole orne		1	314	3		
staw		4	116			paryf. z nr. 7. a łąka klasy I,
szopa myśliwska			415			paryf. z nr. 10 pole orne klasy III.
pole orne		12	1450	a 1 b 2 c 3		a 5 morgów b 4 " " c 3 " 1450 sażni ☐
grunt pusty	pastwisko	3	532	J		
kamieniołom			112			paryf. z nr. 14 pastwisko, jedyna klasa.
park	A. pole orne B. łąka C. las niskopien.	34	1186	A { a 1 b 2 B 2 C J		A { a 4 morgi 800 sażni ☐ b 6 " — " B 10 " — " C 14 " 386 "
pole orne	A. pole orne B. bez uprawy	6	640	A 2 B —		A 4 morgi 440 sażni ☐ B — 200 "
droga polna			1051			
potok			836			
potok młyński			182			paryf. z nr. 7. a łąka klasy I.
		89	1505			

Beilage C zu §§. 41 und 46.

Beispiele über die Eintragung der

Nr. des Blattes	Benennung des Feldes	Nr. der Parzelle	Gefesliche Eigenschaft des Grundstückes			Des Eigenthümers			
			Haus	Ueberland	Frei	Haus-Nr.	Bu- und Vorname	Stand	Wohnort
VII.	Q r t e l	1				1	Górczyński Julian	Eutäbesitzer	Przeciszów
		2				1	detto	"	"
		3				1	detto	"	"
		4				1	detto	"	"
		5	1			3	Plonka Johann	Bauer	"
		6	1			3	detto	"	"
		7	1			14	Paprzymieso Matthäus	Bauer	"
		8	1			14	detto	"	"
		9	1			—	Gemeinde Przeciszów	—	"
		10	1			5	Wróbel Jacob	Häusler	"
		11				7	Pfarrei Przeciszów	—	"
		12				7	detto	—	"
		13	1			1	Górczyński Julian	Eutäbesitzer	"
		14				1	detto	"	"
		15				1	detto	"	"
		16				1	detto	"	"
		17	1			12	Stokłosa Adalbert	Bauer	"
		18	1			12	detto	"	"
		19	1			1	Górczyński Julian	Eutäbesitzer	"
		20				1	detto	"	"

Culturgattungen und Classen bei der Einlassirung.

Des Grundstückes						Anmerkung.
Culturgattung		Flächeninhalt		Classe	Reiner jährlicher Ertrag	
bei der Vermessung	bei der Classirung	niederöstr.	□ Klft.			
				fl.	kr.	
Obgarten	Garten		485	E		
Acker	A. Acker	5	1240	A 1		A 4 Joch 640 □ Klafter B 1 " 600 " zur Trasse
	B. außer Cultur			B —		
Siegeschlag			816			parif. mit Nr. 2 A. Acker I. Classe
Wiese	Acker		1595	1		
Acker			1485	2		
Wiese	A. Acker	8	536	A 3		A 2 Joch 536 □ Klafter B 6 " — "
	B. Wiese			B 2		
Wiese		10	336	a 1		a 6 Joch 336 □ Klafter b 4 " — "
				b 2		
Oede			86			Steinhausen
Weide			892			zum Friedhofe verwendet
Acker		1	314	3		
Teich		4	116			parif. mit Nr. 7 a Wiese I. Classe
Jagd-Remis			415			parif. mit Nr. 10 Acker III. Classe
Acker		12	1450	a 1		a 5 Joch b 4 " " c 3 " 1550 □ Klafter
				b 2		
				c 3		
Oede	Weide	3	532	E		
Steinbruch			112			parif. mit Nr. 14 Weide Einzige Classe
Park	A. Acker	34	1186	A { a 1		A { a 4 Joch 800 □ Klafter b 6 " — " B 10 " — " C 14 " 306 "
	B. Wiese			B 2		
	C. Niederwald			C E		
Acker	A. Acker	6	640	A 2		A 4 Joch 440 □ Klafter B — 200 " Sandbant
	B. außer Cultur			B —		
Feldweg			1051			
Bach			836			
Mühlbach			182			parif. mit Nr. 7 a Wiese I. Classe
		89	1505			

Reskrypt

c. k. krajowej Dyrekeji skarbowej z dnia 13. Kwietnia 1857.
liczba 8.441,

wydany do wszystkich c. k. urzędów obwodowych i powiatowych, tudzież do magistratu kr. miasta Lwowa,

o rozpoczęciu operacyj katastralnego oszacowania, w lwowskim okręgu administracyjnym odbyć się mających.

Według reskryptu wysokiej c. k. jeneralnej Dyrekeji katastru podatku gruntowego z dnia 30. Stycznia 1857. liczba 7.954/1.820. sekeya IV. mają na mocy postanowień najwyższego patentu z dnia 23. Grudnia 1817. w lwowskim okręgu administracyjnym, a mianowicie: w obwodach, stanisławowskim, kołomyjskim, ezortkowskim i tarnopolskim, rozpocząć się operacye oszacowań katastralnych według zasad stałego katastru.

Jakie roboty wstępne mają być uskutecznione przed oszacowaniem katastralnym, zawiera instrukcyja dla gromad (gmin), które te roboty wstępne wykonać mają.

Kierunek i badanie tych robót wstępnych, tudzież przedsięwzięcie oszacowań katastralnych, poruczone są przeznaczonym do tego katastralno-detaxacyjnym komisarzom pod dozorem inspektorów, a w szczególności, pod względem ekonomicznych rodzajów uprawy, jakoto: pól ornych, łąk, ogrodów, pastwisk, i t. d., komisarzom ekonomicznym, zaś pod względem lasów, detaxacyjnym komisarzom lasowym.

Ponieważ niektóre paragrafy pomienionej instrukcyi wymagają bliższego objaśnienia, przeto oznajmia się w tej mierze, co następuje:

Ad §. 1. Pod władzami miejscowymi rozumieją się urzędy powiatowe.

Ad §. 3. Pod gromadami (gminami) katastralnymi należy rozumieć owe gromady (gminy) podatkowe, dla których przy pomiarze osobną mapę zrobiono; rozumie się więc samo przez się, że takie operaty szacunkowe każdej gromady (gminy) katastralnej, mają także jedną tworzyć całość, przeto w protokóle klasyfikacyi i klasowania dominikalna i rustykalna posiadłość zbiorowo uwidoczniiona być powinna.

Ad §. 4. Osobę, w każdej gromadzie (gminie) potrzebną do kierowania spraw przy robotach wstępnych należy w ten sposób przyjąć, ażeby taż zaraz za przybyciem komisarzy detaxacyjnych, które z początkiem Maja r. b. nastąpi, mogła być użyta.

E r l a ß

der k. k. Finanz-Landes-Direction vom 13. April 1857
Zahl 8441,

an sämtliche k. k. Kreisbehörden und Bezirksämter, dann an den Magistrat der k. Hauptstadt Lemberg,

**über den Beginn der Katastral-Schätzungsoperationen im Lemberger
Statthaltereigebiete.**

Laut Erlasses der hohen k. k. General-Direction des Grundsteuer-Katasters vom 30. Jänner 1857 Zahl 7954/1820 Section IV., haben auf Grund der Bestimmungen des Allerhöchsten Patents vom 23. December 1817 im Monate Mai l. J. im Lemberger Verwaltungs-Gebiete, und zwar: im Stanislawer, Kolomeaer, Czortkower und Tarnopoler Kreise, die Katastral-Schätzungs-Operationen nach den Grundsätzen des stabilen Katasters zu beginnen.

Welche Vorarbeiten der Katastral-Schätzung vorauszu gehen haben, enthält die Belehrung für die Gemeinden, welche diese Vorarbeiten auszuführen haben.

Die Leitung und Prüfung dieser Vorarbeiten, so wie die Vornahme der Katastral-Schätzungen ist den hiezu bestimmten Katastral-Schätzungs-Commissären, unter der Aufsicht von Inspectoren, anvertraut, und zwar: in Beziehung auf die ökonomischen Culturgattungen, als: Aecker, Wiesen, Gärten, Hutweiden u. s. w., ökonomischen Commissären, in Beziehung auf das Holzland, Waldschätzungs-Commissären.

Da einige Paragraphen der vorbezeichneten Belehrung eine nähere Beleuchtung erfordern, so wird dießfalls Folgendes bemerkt:

Ad §. 1. Unter Localbehörden werden die Bezirksämter verstanden.

Ad §. 3. Unter Katastralgemeinden sind jene Steuergemeinden zu verstehen, für welche bei der Vermessung eine besondere Mappe aufgenommen wurde; es ist somit selbstverständlich, daß auch die Schätzungs-Operate jeder Katastralgemeinde wieder ein Ganzes zu bilden haben, demnach im Classifications- und Classirungs-Protokolle der grundherrliche und der Rusticalbesitz cummulativ ersichtlich gemacht werden muß.

Ad §. 4. Daß bei jeder Gemeinde zur Geschäftsführung bei den Vorarbeiten nothwendige Individuum ist in der Art aufzunehmen, daß dasselbe gleich beim Eintreffen der Schätzungs-Commissäre, das Anfangs Mai l. J. erfolgen wird, in die Verwendung genommen werden könne.

Urzędy powiatowe mają na to szczególną zwracać uwagę, ażeby na kierowników sprawy prawych, nieposzlakowanych, z gospodarstwem wiejskiem i stosunkami miejscowemi dokładnie obznajomionych ludzi, którzy obok tego w pisaniu biegłymi być powinni, za stosownem wynagrodzeniem przyjmowano, szczególnie zaś, ażeby do tego kierownictwa wybierano pisarzy gromadzkich, gdzie takowi już istnieją, i aby im za ich pracę, oprócz zapłaty, jako pisarzom gromadzkim przynależnej, stosowne dawano wynagrodzenie.

Ażeby jednak gromadom nie robiono uszczerbku nad potrzebę, wynagrodzenie to kierowników sprawy, bądź do tego pisarzy gromadzcy, bądź inne osoby są wybrane, nie według dni lub morgów, lecz w kwocie ryczałtowej, odpowiedniej pracy i objętości sprawy wymierzone być powinno.

Naczelnicy urzędów powiatowych, których za wybor prawych, nieposzlakowanych, do tej ważnej sprawy zupełnie zdolnych kierowników osobiście czyni się odpowiedzialnymi, mają pośredniczyć przy tym akcie dobrowolnej umowy, a mając przed oczyma interes gromad, nie dopuszczają, by się do tych robót wstępnych mieszały osoby nieupoważnione, lub by ludzi dwóznacznój sławy, albo zgoła nieznanych na kierowników sprawy obierano.

Gdyby w ciągu spraw narzucały się osoby, nie zamieszkałe w gromadzie, ani jej znane, które oprócz tego nie są w stanie z powodów swęj terażniejszej obecności się wylegitymować, tedy takowych do żadnego wpływu na sprawę podatkową dopuszczać nie należy.

O osobach wybranych na kierowników sprawy mają przełożeni gromadzcy (gmin) urzędom powiatowym, te zaś przy należytem ocenieniu propozycji urzędom obwodowym donieść, które ostatnie uczyniony wybór najstaranniej ocenić, i jeśli żadna nie znajdzie przeszkoda, o proponowanych osobach inspektorat detaxacyjny niezwłocznie zawiadomić, tudzież krajowej Dyrekcji skarbowej w osobnym spisie natychmiast wymienić powinni, uwidoczniając w kolumnie uwag dotychczasowe onych zatrudnienie.

Gdyby się później, mianowicie w toku sprawy okazało, że jedna lub druga osoba nie odpowiada wymaganiom, tedy nowy wybór nastąpić ma tylko za pośrednictwem naczelnika urzędu powiatowego lub jego adjunkta.

Ad §§. 2. i 5. Przy wyborze wydziału gromadzkiego, do wstępnych robót katastralno-detaxacyjnych w każdej gromadzie podatkowej łącznie dla posiadłości dziedzica i posiadłości rustykalnej mianować się mającego, należy ściśle według prowizorycznych postanowień o urządzeniu gromad (gmin) i wyborze wójta i przysiężnych, od c. k. Namiestnictwa pod dniem 10. Maja 1856. liczba 637. praes. (krajowy Dziennik rządowy Oddział II., część III., strona 49. w §§. 9. do 13. ogłoszonych) się zachować. Urzędy powiatowe zbadają inteli-

Die Bezirksämter haben ihr besonderes Augenmerk darauf zu richten, daß als Geschäftsführer rechtliche, unbescholtene, mit der Bewirthschaftung des Bodens und den Localverhältnissen vollkommen vertraute Personen, die nebenbei Fertigkeit im Schreibgeschäfte beüben müssen, gegen ein angemessenes Entgelt aufgenommen, vorzugsweise aber zu dieser Geschäftsführung die Gemeinbeschreiber, wo diese bereits bestehen, gewählt, und ihnen für ihre Mühewaltung, neben dem ihnen als Gemeinbeschreiber gebührenden Lohne, eine Entschädigung verabreicht werde.

Damit jedoch die Gemeinden nicht übervorthelt werden, ist die Entschädigung der Geschäftsführer, gleichviel ob hiezu die Gemeinbeschreiber oder andere Individuen gewählt werden, nicht nach Tagen oder Wochen, sondern in einem der Mühewaltung und dem Umfange des Geschäftes entsprechenden Pauschalbetrage zu ermitteln.

Die Bezirksamts-Vorsteher, welche für die Wahl rechtlicher und unbescholtener, diesem wichtigen Geschäft vollkommen gewachsener Geschäftsführer persönlich verantwortlich gemacht werden, haben bei diesem Acte des freiwilligen Uebereinkommens zu interveniren, und das Interesse der Gemeinden fest im Auge haltend nicht zu dulden, daß sich in diese Vorarbeiten unbefugte Personen einmengen, oder daß Individuen von zweideutigem Rufe, oder wohl gar ganz unbekannte Personen zu Geschäftsführern gewählt werden.

Sollten sich während des Geschäftes Personen zudrängen, die weder in der Gemeinde ansäßig noch dieser bekannt sind, und die sich überdies über den Grund ihres gegenwärtigen Hierseins nicht legitimiren können, so sind dieselben von jedem Einflusse auf das Steuergeschäft fern zu halten.

Die zu Geschäftsführern füzgewählten Individuen sind von den Gemeindevorstehern den Bezirksämtern, und von diesen, unter gehöriger Würdigung des Antrages, den Kreisbehörden anzuzeigen, welche die getroffene Wahl sorgfältigst zu prüfen, und wenn dagegen kein Bedenken obwaltet, die beantragten Individuen unvorzüglich dem Schätzung-Inspectorate mitzutheilen, und auch der Finanz-Landes-Direction mittelst Verzeichniß sogleich namhaft, und in der Anmerkungscolonne die bisherige Beschäftigung dieser Individuen ersichtlich zu machen haben.

Sollte sich nach der Hand, nämlich während des Geschäftsganges, zeigen, daß ein oder das andere Individuum den Anforderungen nicht entspricht, so hat eine neue Wahl nur unter Intervenirung des Bezirksamtsvorstehers oder dessen Abjuncten zu geschehen.

Ad §. 2. und 5. Bei der Wahl des für die Katastral-Schätzungsvorarbeiten in jeder Steuergemeinde vereint für den gutsherrlichen und Ruzicalbesiß aufzustellenden Gemeindeausschusses ist sich genau nach dem im §. 9. bis 13. der von der k. k. Statthalterei unterm 10. Mai 1856 Zahl 637 praes. (Landes-Regierungsblatt II. Abtheilung, III. Stück, Seite 49) veröffentlichten provisorischen Bestimmungen in Bezug auf die Einrichtung der Gemeinden festgesetzten Wahlmodus des Ortsrichters und der Geschwornen zu benehmen. Die Bezirksämter haben die Intelligenz der Aus-

gencję członków wydziału, i jeśli nie niekorzystnego przeciwko nim nie znajdują, potwierdzą takowych w ich funkcji urzędowej.

Posiadacze dóbr, których posiadłość gruntowa nie jest wcielona do związku gromadzkiego, lecz poza takowym się znajduje, których posiadłość tworzy przeto ciało od gromady rustykalnej całkiem odrębne, mają wstępne roboty oszacowania swęj posiadłości albo w własnej osobie, albotęz przez osobno ustanowionego zastępcę załatwić, chybaby co do tęj sprawy z gromadą się zespolić i interesa swe przez kierownika, obranego w porozumieniu z gromadą załatwić woleli, w którym przypadku koszta wynagrodzenia dla kierownika sprawy dzie-dzie dóbr spólnie z gromadą ponosić powinien.

Jeżeli obręb posiadłości dziedzica należy do kilku posiadaczy częściowych, tedy ci sobie reprezentanta zpośród siebie, lub zamiast niego zastępcę obrać i jednego lub drugiego urzędowi powiatowemu wymienić powinni.

Ustanowienie osobnego wydziału dla posiadłości dominikalnej nie jest pozwolone.

Wybor wydziału gromadzkiego, tudzież kierownika sprawy ma do dnia 10. Maja r. b. być ukończony, o tęp zaś ukończeniu urzędy obwodowe nieo-chybnie do 15. Maja r. b. z przedłożeniem wyżej wspomnionego spisu nazwisk do krajowej Dyrekcji skarbowej doniesienie uczynić powinny.

Za scisle dotrzymanie tego terminu czyni się panów naczelników obwodo-nych osobiście odpowiedzialnymi.

Ad §. 7. Jeżeli wydział gromadzki sądzi, że kierownik sprawy naruszył interesa gromady lub jęj pojedynczych członków, tedy przeciw temu przedsta-wienie, które przełożony gromady i trzech członków wydziału podpisać mają, wnieść należy do dotyczącego urzędu powiatowego, który w tym względzie zadecyduje.

Ad §. 8. Szkice map, protokoły parcellove i wykazy uprawy otrzymają gromady (gminy) w swoim czasie przez inspektorat detaxacyjny.

Za każde uszkodzenie tych dokumentów pomocniczych, z umysłu lub nieostrożności uczynione, ten który je uszkodził, będzie szkodę wynagrodzić musiał, dlatego tęp przełożony gromady (gminy) te dokumenta po każdorazo-wym użytku najstaranniej przechowywać, a w niebezpieczeństwie pożaru o ich ocaleniu pamiętać powinien.

Ad §. 13. Ponieważ operacye klasyfikacyi i klasowania, niezawistą dla każdej gromady odrębną calość stanowiąc mają, przeto tychże także z innemi gromadami (obacz §. 26) nie można kłaść w porównanie.

Ad §. 18. Pod obrębem gromady rozumie się równie posiadłość dziedzica, jak i rustykalna, t. j. komplet gruntów, jaki na katastralnej mapie gromady jest przedstawiony.

Schufsmänner zu prüfen, und wenn gegen dieselben nichts Nachtheiliges vorliegt, diese in ihrer Amtsfunction zu bestätigen.

Jene Gutsperren, deren Grundbesitz nicht in den Gemeindeverband einverleibt ist, sondern außerhalb desselben steht, deren Besitzthum somit einen von der Rustical-Gemeinde ganz abgesonderten Körper bilden, haben die Schätzungsvorarbeiten ihres Besitzthumes entweder in eigener Person zu besorgen, oder durch einen eigens aufzustellenden Stellvertreter besorgen zu lassen, wenn sie es nicht vorziehen sollten, in dieser Angelegenheit mit der Gemeinde gemeinschaftliche Sache zu machen, und ihre Interessen durch den einverständlich mit der Gemeinde bestellten Geschäftsführer vertreten zu lassen, in welchem Falle die Entschädigung für den Geschäftsführer der Guts Herr gemeinschaftlich mit der Gemeinde zu tragen hat.

Wenn das gutsherrliche Gebiet mehreren Antheilsbesitzern gehört, so haben sich diese den Repräsentanten aus ihrer Mitte, oder statt dessen einen Stellvertreter zu wählen, und ist der Eine oder der Andere dem Bezirksamte namhaft zu machen.

Die Bestellung eines besonderen Ausschusses für den Domicialbesitz ist nicht zulässig.

Die Wahl des Gemeindeauschusses, so wie jene des Geschäftsführers muß bis 10. Mai l. J. vor sich gegangen sein, und über das Geschehene von den Kreisbehörden zuverlässig bis zum 15. Mai l. J. bei Vorlage des oberrwähnten Nominal-Verzeichnisses anher die Anzeige zu erstatten.

Für die genaue Einhaltung dieser Frist werden die Herren Kreisvorsteher persönlich verantwortlich gemacht.

Ad §. 7. Glaubt der Gemeindeauschuß die Interessen der Gemeinde oder einzelner Glieder derselben durch den Geschäftsführer verletzt, so ist die vom Gemeinde-Vorsteher und drei Ausschufsmännern unterfertigte Vorstellung dagegen beim betreffenden Bezirksamte vorzubringen, welches darüber zu entscheiden haben wird.

Ad §. 8. Die Mappenstizzen, Parzellenprotokolle und Culturausweise werden den Gemeinden seinerzeit durch das Schätzungsv. Inspectorat zukommen.

Für jede an diesen Behelfen entweder absichtlich oder aus Unachtsamkeit entstandene Beschädigung wird der Betreffende zum Schadenersatz verhalten werden, daher der Gemeinde-Vorsteher diese Behelfe nach jedesmaligen Gebrauche sorgfältig aufzubewahren, und bei Feuergefährdung auf deren Rettung Bedacht zu nehmen hat.

Ad §. 13. Da die Classifications- und Classirungs-Operationen ein ganz unabhängiges, für jede Gemeinde selbständiges Ganze zu bilden haben, so dürfen diese auch nicht mit andern Gemeinden (vide §. 26) in Vergleich gestellt werden.

Ad §. 18. Unter dem Gemeindegebiete ist sowohl der gutsherrliche, als auch der Rusticalbesitz, d. h. jener Grundcomplex zu verstehen, wie dieser auf der Katastral-Gemeindemappe dargestellt ist.

Ad §. 33. Biegłego w leśnictwie mają ku klasyfikowaniu upraw leśnych sprowadzić posiadacze lasów, i tegoż za jego trudy wynagrodzić. Przy zachodzących wątpliwościach ma tenże zasięgać potrzebnych wiadomości u katastralnego komisarza do oszacowania lasów przeznaczonych.

Ponieważ według §. 14. przed rozpoczęciem robót wstępnych dotyczący komisarz detaxacyjny wydziały gromadzkie (gmin) i kierownika sprawy o celu tychże robót wstępnych okolicznie pouczyć, i onym sposob wykonania praktycznymi przykładami objaśnić powinien; przeto przy tych pouczeniach naczelnicy urzędów powiatowych lub ich adjunkci mają być obecnymi, i dokładnie rzecz wyłożoną i objaśnioną zrozumieć, ażeby sami o istocie tej sprawy nabyli dokładnej wiadomości, a tém samém byli w stanie członków wydziału i kierowników sprawy w zachodzących wątpliwościach pouczać.

W ogólności mają naczelnicy urzędów powiatowych tę sprawę całą dzielnością popierać, gromadom (gminom) radą i czynem nieustannie być pomocnymi, a szczególnie nalegać usilnie na to, ażeby postanowienia tej instrukcyi jak najściślej przestrzegane były, i zehy od nich w żadnym względzie nie zbaczano.

Urzędy powiatowe i obwodowe mają mieć ciągle przed oczyma, że od należytego ułożenia operatów szacunkowych zawisł słuszny wymiar podatków i usunięcie skarg reklamacyjnych, koniecznie wywoływanych postępowaniem ustawom przeciwnym.

Ad §. 33. Den Forstverständigen zur Classification der Waldculturen haben die Waldbesitzer beizustellen und auch für seine Mühewaltung zu entschädigen. Bei vorkommenden Anständen hat sich derselbe bei dem Katastral-Waldschätzungskommissär die nothwendigen Auskünfte einzuholen.

Da nach §. 14. vor Beginn der Vorarbeiten die Gemeindeausschüsse und Geschäftsleiter von dem betreffenden Schätzungskommissär über den Zweck dieser Vorarbeiten umständlich zu belehren, und ihnen die Art der Ausführung durch practische Beispiele anschaulich zu machen ist; so haben bei diesen Belehrungen die Bezirksamtsvorsteher oder deren Adjuncten zugegen zu sein, das Vorgetragene und Erklärte genau aufzufassen, um von der Wesenheit dieses Geschäftes genaue Kenntniß zu erhalten und dadurch in die Lage versetzt zu werden, bei vorkommenden Anständen die Ausschußmänner und Geschäftsführer selbst entsprechend belehren zu können.

Ueberhaupt haben die Bezirksamtsvorsteher dieses Geschäft mit aller Thatkraft zu unterstützen, den Gemeinden unablässig mit Rath und That an die Hand zu gehen, und insbesondere fest darauf zu halten, damit die Bestimmungen dieser Instruction genauestens beobachtet, und sich hievon in keiner Beziehung eine Abweichung erlaubt werde.

Die Bezirksämter und die Kreisbehörden haben sich stets gegenwärtig zu halten, daß von der ordnungsmäßigen Aufnahme der Schätzungs-Operate die richtige Bemessung der Steuer und die Beseitigung der Reclamationsbeschwerde abhängt, welche durch einen gesetzwidrigen Vorgang nothwendigerweise hervorgerufen werden.

R e s k r y p t

c. k. krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 31. Lipca 1857.
liczba 32.446.,

wydany do wszystkich c. k. urzędów obwodowych i powiatowych,

**o zakresie działania przełożonych i wydziałów gromadzkich (gmin)
w wykonaniu oszacowań katastralnych.**

Według §. 3. ogłoszonej tutejszym reskryptem z dnia 13. Kwietnia 1857. liczba 8.441. instrukcji o wykonaniu oszacowania katastralnego, pod gromadą (gminą) katastralną rozumieć się ma gromada (gmina) podatkowa, dla której przy pomiarze osobną mapę zrobiono.

W objaśnieniu do tego paragrafu uczyniono uwagę, że jak się samo przez się rozumie, takie operaty szacunkowe każdej gromady (gminy) katastralnej jedną całość tworzyć mają, a przeto w protokóle klasyfikacji i klasowania posiadłość dziedzica i posiadłość całej gromady (gminy) katastralnej łącznie uwidocznioną być powinna. Z tego powodu także w objaśnieniu do §. 18. téj instrukcji powiedziano, że pod obrębem gromady (gminy) rozumieć się ma równie posiadłość dziedzica, jak i posiadłość rustykalna, t. j. kompleks gruntów, jaki jest na katastralnej mapie gromady (gminy) przedstawiony.

Ztąd wynika, że przy wykonaniu oszacowania katastralnego jednostajne systematyczne postępowanie szczególnie w tych przypadkach jest istotnie potrzebne, gdzie gruntowa posiadłość dziedzica w skutek prowizorycznego urządzenia gromad (gmin) nie jest wcielona do związku gromady (gminy), lecz poza takowym się znajduje, i pod względem politycznym przez osobnego przełożonego jest administrowana.

W tym przeto celu postanawia się, że pod wyrazem *przełożony gromady*, przełożonych posiadłości dziedzica i przełożonego gromady miejscowej rozumieć należy, i że obowiązki według wspomnianej instrukcji na przełożonego gromady włożone, przez obydwóch przełożonych wspólnie spełniane być mają.

W czynnościach urzędowych, na podstawie téj instrukcji przedsięwziąć się mających, ma przeto spóldzielać,

co do posiadłości dziedzica:

przełożony kompleksu gruntów dziedzica i kierownik dla dziedzica ustanowiony, tudzież przełożony gromady z jęj wydziałem.

E r l a ß

der k. k. Finanz-Landes-Direction vom 31. Juli 1857
Zahl 32446,

an sämtliche k. k. Kreisbehörden und Bezirksämter,

**über die Wirksamkeit der Gemeindevorsteher und Gemeindeausschüsse bei
Ausführung der Katastralschätzungen.**

Laut des §. 3 der mit hierortigem Erlasse vom 13. April 1857 Zahl 8441 kundgemachten Instruction für die Ausführung der Katastralschätzung, ist unter einer Katastralgemeinde jene Steuergemeinde zu verstehen, für welche bei der Vermessung eine besondere Mappe aufgenommen wurde.

Mit der zu diesem Paragraphe gegebenen Erläuterung wurde bemerkt, daß selbstverständlich auch die Schätzungsoperate jeder Katastralgemeinde ein Ganzes zu bilden haben, demnach im Classification- und Classirungsprotokolle der gutherrliche und der Rusticalbesitz der ganzen Katastral-Gemeinde vereint ersichtlich gemacht werden muß. Deshalb wurde auch in der zum §. 18 dieser Instruction gegebenen Erläuterung bemerkt, daß unter dem Gemeindegebiete, sowohl der gutherrliche, als auch der Rusticalbesitz, d. h. jener Grundcomplex zu verstehen sei, wie dieser auf der Katastralgemeinde-Mappe dargestellt ist.

Hieraus ergibt sich, daß bei Ausführung der Katastralschätzung ein gleichförmiger systematischer Vorgang, besonders in jenen Fällen wesentlich nothwendig ist, wo der gutherrliche Grundbesitz in Folge der provisorischen Gemeindeeinrichtung nicht in den Gemeindeverband einverleibt ist, sondern außerhalb desselben steht, und in politischer Beziehung durch einen eigenen Vorsteher verwaltet wird.

Zu diesem Zwecke wird demnach bestimmt, daß unter dem Ausdrucke Gemeindevorsteher, die Vorsteher des gutherrlichen Besitzthums und der Vorstand der Ortsgemeinde zu verstehen, und daß die laut der gedachten Instruction dem Gemeindevorsteher obliegenden Functionen, von beiden Vorstehern gemeinschaftlich zu verrichten sind.

Bei den, im Grunde dieser Instruction vorzunehmenden Amtshandlungen hat demnach mitzuwirken,

rückichtlich des gutherrlichen Besitzthums:

der Vorsteher des gutherrlichen Grundcomplexes, und der für die Herrschaft allenfalls bestellte Geschäftsführer, dann der Gemeindevorsteher mit dem Ausschusse.

Dla popięrania dzieła, w szczególności zaś w celu porozumienia się między spółdziałającymi organami, potrzebnym będzie także przyzywanie kierownika sprawy dla gromady obranego;

co do posiadłości do związku gromady należącój:

przełożony kompleksu gruntów dziedzica, wraz z wyznaczonym dla takowego kierownikiem sprawy,

tudzież przełożony gromady z jej wydziałem, i przyjętym dla gromady kierownikiem sprawy.

Co się tycze utworzenia wydziału, urzędom obwodowym i powiatowym oznajmia się, że gdy przy wyborze takowych zasad, dla wyboru wójta i przysięgłych, rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Maja 1856. l. 637. (krajowy Dziennik rządowy, oddział II., część III. strona 49.) ustanowione, zastosowane być mają, przeto odpowiednie rezultaty wyborów ze względu na §. 5. wspomnionój instrukcji do oszacowań katastralnych wydanój, jedynie od dzielności urzędów powiatowych i obwodowych zależą, one albowiem odmówić powinny potwierdzenia wyboru, jeżeli padł na osoby, które do poruczonój im sprawy, z jakiegokolwiek powodu nie posiadają potrzebnego uzdolnienia i zaufania.

11.

**Reskrypt c. k. krajowej Dyrekcji skarbowej z dnia 24. Maja 1858.
liczba 19.313.,**

którym czas rozpoczęcia oszacowania przychodów gruntowych w obwodach, złoczowskim, brzeżańskim i stryjskim ogłasza się.

Według reskryptu c. k. jeneralnej Dyrekcji katastru podatku gruntowego z dnia 13. Maja 1858. liczba 24 480./542. II. mają operacye katastralne oszacowania przychodów gruntowych, które w niektórych częściach lwowskiego okręgu Namiestnictwa już są rozpoczęte, z dniem 15. Czerwca r. b. rozpocząć się także w obwodach, złoczowskim, brzeżańskim i stryjskim.

Co niniejszém do powszechnój wiadomości podaje się.

Gołuchowski m. p.

Zur Förderung des Geschäftes, insbesondere aber zur Erzielung des Verständnisses zwischen den mitwirkenden Organen, wird auch die Zuziehung des für die Gemeinde bestellten Geschäftsführers nothwendig sein;

rücksichtlich des zu dem Gemeindeverband gehörigen Besitztums;

der Vorsteher des gutherrlichen Grundcomplexes mit dem allenfalls für denselben bestellten Geschäftsführer,

dann der Gemeindevorsteher mit dem Ausschusse und dem für die Gemeinde aufgenommenen Geschäftsführer.

Anlangend die Bildung des Ausschusses, muß den Kreisbehörden und den Bezirksämtern bedeutet werden, daß, da bei der Wahl derselben die für die Wahl des Ortsrichters und der Geschwornen, mit der Verordnung der k. k. Statthalterei vom 10. Mai 1856 Zahl 637 (Landes-Regierungsblatt II. Abtheil., III. Stück, Seite 49) festgesetzten Grundsätze anzuwenden sind, zweckmäßige Wahlergebnisse mit Rücksicht auf den §. 5 der gedachten Katastralschätzungs-Instruction einzig von der Dienstbefliehenheit der Bezirksämter und der Kreisbehörden abhängen, weil dieselben die Bestätigung einer Wahl zu versagen haben, wenn sie auf solche Individuen gefallen ist, welche für das ihnen anvertraute Geschäft aus was immer für einer Ursache die erforderliche Eignung und Vertrauenswürdigkeit nicht besitzen.

11.

Erlaß der k. k. Finanz-Landes-Direction vom 24. Mai 1858 Zahl 19313,

womit der Zeitpunkt des Beginnes der Grundertragschätzungen im **Zloczower, Brzezaner und Stryjer Kreise** kundgemacht wird.

Laut Erlaßes der k. k. General-Direction des Grundsteuer-Katasters vom 13. Mai 1858 Zahl 24480/542 II. haben die in einigen Theilen des Lemberger-Statthaltereigebietes bereits begonnenen Katastral-Grundertragschätzungs-Operationen, mit 15. Juni d. J. auch im Zloczower, Brzezaner und Stryjer Kreise zu beginnen.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Goluchowski m. p.

